

Szerkesztőség: 5

F. S. T. S. A. Olasz-úti 14. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.Bérmegtelen levelek csak ismert kass-
ból fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a helyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malágyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városbás-iptel: Fischel Fülöp
knyvnyarukodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányos áron látnak.

Nyitólátó postáéra 10 kr.

Előzetesek, valamint a hirdetések
vonatkozású Fischel Fülöp könyv-
kereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Az iskolaév kezdetén.

Nagy Kanizsa, 1895. aug. 30.

(=n.) Megnyílnak az iskola csarnokai s összesereglenek a tanulók, hogy iskolai pályájukat tovább folytatva, megszerezzék mindazokat a feltételeket, melyek őket hasznos munkás tagjaivá teszik a hazának.

A beiratások kezdetüket vették s aki évről-évre figyelemmel kíséri a beiratás időszakát hazánkban, lehetetlen, hogy megelégedéssel ne lássa a tanuló-ifjúságnak évről-évre nagy szaporodását. Az 1868-iki 38. t. c.-nek a kötelező iskoláztatásra vonatkozó rendelete megtette hatását s az óhajtott sikert eredményezte. Az embernek vele született ösztöne, hogy a világosság felé törjön, tanulni vágy mindenki s jótékony, a nemzet javára szolgáló nemes verseny az, a mit az egyes iskolák kifejtének.

Az iskola nagy tényezője a kultúra fejlődésének s hazánk kulturfejlődésének történetében Szent Istvántól kezdve napjainkig nagy missziót teljesítettek az iskolák.

De ha valahol, úgy hazánkban mondhatjuk, hogy iskoláink a kulturfejlődés misszióján kívül még más, nem kevésbé fontos nemzeti missziót vannak hivatva teljesíteni. Kell, hogy nálunk az iskola a magyar állameszme szolgálatában álljon: kell, hogy

erős nemzeti érzésben, hazafias érületben és gondolkodásban gyarapodjék ifjúságunk, hogy majdan feladatának minden irányban megfelelhessen.

Alkotmányos országban élünk, a hazafias érzés és gondolkodás szabad, nem korlátozza azt semmi és ifjúságunk lényegesen jobb körülmények között tölti tanuló-éveit, mint az ötvenes-évek ifjúsága, mely hazafias érzésének csak úgy adhatott kifejezést, hogy összegyűltek néhányan, kisebb csoportban egy-egy csendes, félreeső szobában s ott maguk közt szavaltatták a hazafias költeményeket, ébren tartva magukban azt a szent érzést, melyet akkor a piacra vinni tilos volt, s sorok írója emlékszik még, hogy még az ötvenes évek vége felé oly jutalomkönyveket osztottak ki, melyek a világpolgárságra buzdítottak. De sem tanítóknak, sem tanulóknak nem sikerült a hazafias érzést előhoznunk, mely azután a 60-as években lángra lobbant.

A tanítók nálunk nemcsak kulturmissziót teljesítenek, hanem nemzeti, hazafias missziót is, ha feladatuknak kellőképpen megfelelnek. Tanügyünk folytonos jóirányú fejlődése az újabb alkotmányos aerában biztosítékot nyújt arról, hogy a magyar tanító feladatának meg akar és meg tud felelni.

Ez a haza, mely elszigetelve áll az euró-

pai népek közepette, melyben a nemzetiségek gyakran kitélé tekintenek s államellenes törekvésekkel nem kis nyugtalanságot okoznak, számot tart a magyar tanítóság fontos munkájára a magyar állameszme terjesztése és megszilárdítása érdekében.

A magyar tanítóság érzi ennek a feladatnak nagyfotosságát; érzi különösen a határszéli megyében is, a hol a nemzeti nyelv s ezzel együtt a nemzeti érzés terjesztésére a lehető legtöbbet megteszi.

Igy válnak a tanítók az idegen ajku nemzetiségeknél a nemzeti nyelv és érzés apostolává.

Ne kicsinyeljük e működést. A kozmopolitasság ellen nálunk uagyon is indokolt a hazafias érzés ápolása.

A sovinizmus a maga tulhajtottságában nem szeretetre méltó dolog, mint egyáltalában mindenféle fanatizmus; de némely esetekben, bizonyos körülmények között nem lehet elvitatni jogosultságát.

Azért üdvözljük a tanítóságot s tanulóifjúságot egyaránt az új tanév küszöbén.

A szülők hathatós támogatása mellett, de csakis e mellett, szép és sikeres munkát végezhet a tanító s e munka végeredményében javára válik a társadalomnak, nagy hasznára a hazának.

A „ZALA” tárcája.

A muzsa osólkja.

— A „Z A L A” eredeti tárcája. —

(H. Margit kisasszonyhoz)

Írta: Glaser S. Sándor.

Ama gyönyörű nyári esték egyike volt, mikor a forró nap után örömmel sétálunk a lombos kerti fák alá, hogy a hűvös, fűszeres esti léget magunkba szívjuk.

Ilyenkor kedélyünk sokkal legékonyabbá vágyul és a virágillatban megfűdött esti szellő, mely a hullámzó Balaton partjáról és az örök-emlékü szép sóbáneről hozzánk eljut, mindegyre felünkbe zenget szép Gyulafal Rózsa keserves panaszait s oly édes mámorba ringatja lelkünket. A g i ref. papiak körül csendes, néma minden.

A lelkész, kit a suluban mindenki szeret és az ő kedves felesége, kinek szemében a szívemesség örök fénye ül, ott állnak a virágos kis kert ajtajánál és tekintelők a gazdaglomboxatu fák alatt sétáló hölgyön függ.

Egy félig nyitott bimbó a szép leány, azon korban, midőn a virágtakadás őszes költészetet, őszes bája szórja szét bűvös sugarait.

Örömtől boldogságtól ragyog a két néző arc, hisz övek az a kedves teremtmény! Hisz az az ő Margitjuk.

Sokáig nézik így e kedves gyermeket, azután eltűnnek a hában.

A szép leány ott sétálgat a tekervényes kerti utakon.

Néha megáll egy-egy bokor előtt és beszélgetni kezd parányi kis testvéreivel a virágokkal.

Megérti ő a halvány róza” lány sóhaját, mit a keleten feltűnő holdhoz küld.

Végre egy gyeppadra ül.

Képzetele anygiók honába száll pillangó-szárnyakon és elmereng az őnmaga által teremtetett szép világban, hosszan édesen.

Egyszerre csak egy másik hölgy-alak jelen meg mellette, egy méltóságos tejedelmi alak.

Nem a földön jött, hanem a csillagok közül, anyajászárnyakon ereszkedett alá.

Szép idomait hosszú fehér görög-palást fedti. Nemes magas homlokát — az isteni szikra trónbelyét — babér-koszoru övezi.

Kézében aranyhuos lantot tart.

Figyelmesen vizsgálja az ülő szép leányt, majd alabastromfűhet ujjával megérinti a lant idegeit és a néma csöndet halkán felveri a menyegyei zene szép accordja.

Margit szemében az öröm fényugarai égnek. Tekintete ott függ a mérhetlen nagy égen . . . a rezgő csillagokon.

Hallotta ő e zenét, de azt vélte, hogy onnan a magasból jönnek el hozzá a hangok.

Az idegen egy közeli tóra akasztja lantját, és Margit mintha jobban akarná hallani a bango-
kat, melyek még mindig fülében csengnek, lassan lassan felemelkedik ülő helyzetéből.

Az idegen nő megnyitja parányi ajkait és ünneplés hangon nevének szólítja a leányt.

Margit hirtelen hátra tekint. Egy kissé megijed, ajkára nem jött szó. E lenségesen megjelent nő megdöbentette. Lebilincselte nyelvét.

Halvány arcát az ártatlanság rózsapírja futja be és csak szemlesütve közelit az idegen bátorító intésére.

Az idegen a lugosba vezeti a szép leányt és ott beszélni hozza nagy és nemes dolgokról, a szellem-
országú mennyei gyönyűeiről, de beszélni a kinnról, a szenvedésről is, mely azokat sebszi, kik a magasból alá tekintve a földi életet oly remek színekkel festik és hogy az, mit alulról arany-felhőnek vélt, felülről nézve nem egyéb purlilegnél.

Margit dobozó szívvel hallgatja a nőt és szenvedélyvel kérdi:

— Hát nem ér többet a szellemországú parányi élvezete a földi élet minden örömeinél?

— A közönséges élet is nyújt örömet — mondja az idegen. — Legyen lelked emelkedett, de szemeidet ne vakítsd el az, mit a phantasia fény-
és színteljes tükre mutat, nehogy a földet élvezésed lábaid alól.

— Oh ne zavarj el a bűbajos képeket, mik oly széppé teszik életemet. Oh hagyd meg hitemet! Mond meg te, ki tán érted a szív titkait, ha az, mi lelkemet oly édes mámorba ringatja, ha az emberek zajos körét elhagyva, a természet ölébe menekülök. Ea a hegyről leszálló oermely hullámcsövegésében egy szebb világ

A püspöki konferencia.

Egy politikus, akinek állása lévén, alkalmas van a magas klérus körében uralkodó hangulattal megismerkedni, írja a „Pester Correspondenz”-nek:

A magyar főpápaság hosszú kilencszázados múltja alatt mindig tántoríthatatlan tisztelője a védője volt nemcsak a katolikus vallás, de a magyar állami lét törvényeinek is. Aki a magyar főpápaság politikai szereplésének kilenc évszázadra visszanyúló történetét majdan mesírja, szakadatlán láncaoltat logja az egymás mellé fűzni ama magasatos példáknak, melyek megtanítanak arra, hogy mily nagy bölcseséggel, állampolitikai okossággal és lángoló hazaszeretettel tudják főpapjaink hosszú évszázadok viharai és válságai közben harmoniába hozni a valós kultúrát az állam törvényeivel és létevékeinek korszerű követelményeivel. Valóban, az európai kontinensen sehol nem találjuk oly sok és magasatos példáját a főpápaság magas szellemű és jövőbe látó bölcsességének, a smlyeneket a magyar főpápaság története elénk tár. A politikai s vallási harcok legadázabb tudású közt is, igen gyakran a lemondás fenséges erényét gyakorolva, látjuk a magyar főpápaságot egész szellemi erejével küzdeni azért, hogy az állami törvények ad gloriam patriae érvényesülhassanak, még saját anyagi javai némi kisebbdedévei is.

A nagy órák nagy utódai a próbaközhöz jutnak, mire a sorok napvilágot látnak. E hó utolsó napján ül össze a magyar katolikus főpápaság, Vasváry Károly herceprimásal az élén, hogy tanácskozzék ams teendőkről, melyek az egyházi politikai reformtörvények életbe lépése alkalmából a katolikus egyházra nézve szükségesek, hogy közös főpásztori levelet bocsátassanak-e ki, vagy pedig minden egyes főpap külön intézkedje: a saját tudasa s elvi álláspontja alapján?

A magyar főpápaság tiszteletre gerjesztő múltjához méltóbbnak találók az együttes körlevelet. Méltóbbnak és célszerűbbnek is, mert ezeket lehetne volna tere a utányi kielégíthetlenség, avagy túlvérmes temperamentumát felszámolni nem tudó apróbb potentat magánzólamáival járó diszharmonia.

Az értekezlet jelentőségére nézve irányadóul szolgálhat az, hogy annak vezérzsellemét Vasváry Károly herceprimás, Császka György kancellár, Samassa egri érsek logja megállapítani. Az ő szellemük lenzi át azt a közös főpásztori körlevelet, melyet ha áltánoosságban elfogadnak, pontosan fognak megvitatni a végleg megállapítja. Ha így felelt szellemű egyházfejleszték érvényesítik vallási hivatásukkal egyaránt kötelező hazafias kötelemeiket: a főpásztori levél csak üdvös hatása lehet úgy a magyar katolikus egyházra, mint a magyar államra nézve.

Ha a püspökök külön bocsátanak ki pástorleveleket, az egyetemesen fellépés sulya eleven s különböző észjárású és eltérő elvekkel tárgyalás pástorlevelek megjelenése oly káros idehet elő, mint a divergáló erők. Sem jelentőségük, sem hatóerejük nem lenne. A néppárti egy-egy bombasztikus fraziókat talán megtapasolna, de másnapra el is felejtene. Komolyan pedig senki sem venné a tulók enuciációját, még megjelenésük órájában sem.

Az egyházi politikai reformtörvények életbe lépését a püspöki konferencia nem befolyásolhatja. Az ellenkezés fellépés csak a főpapi kar nimbuszát megerősíti meg! A nemzet intelligenciája biava bízik a Vasváry, Császka, Samassa által képviselt triumvirátus államférfiu bölcsességében, melynek üdvözítő jelzava a Pax.

E jelzővel üdvözöljük főpapjainkat és kívánunk az egyház, a haza és a nemzet jobbainak javára üdvös sikert munkálkodásuknak, mondvan: Pax Domini sit semper Vobiscum.

A zalamegyei ált. tanítótestület közgyűlése.

— 1895. augusztus 26—27. —

(=n.) A szűnőd vége felé, évenként, mielőtt az iskola termei megnyitják, hogy a növendéksereget magukba fogadják, a megyei tanító közgyűlésre sereglenek össze minden esztendőben egyszer s mindannyiszor a megye más városában, hogy egyesületi tevékenységükről is számot adjanak.

Ez évben Zala-Egerszegen volt a közgyűlés, mely elé annál nagyobb érdeklődéssel néztek a megye tanítói, mert tisztújításal is egybe volt kötve; minthogy Udvardy Ignác elnök, ki 9 éven át vezette a tanítótestület ügyeit, a 3 ciklus után lemondani készült a az elnökséget továbbra is magára vállalni nem volt hajlandó.

A megye tanítóinak egy része már hétfőn délután érkezett meg Egerszegrre, hogy a 6 órára kitűzött előértekezleten is jelen lehessen. Ez előértekezleten jelentette be az elnök, hogy a tárgyszorozatból 2 pont el fog maradni. — Góncsi Ferenc, zrinyifátrai általmi isk. tanító időkében Ujpestra helyszelvetvén át, „A népisme és a tanító című értekezését tel nem olvashatja. — Baján Ferencet pedig, a ki „A játék és torna” címen kívánt értekezni, más körülmény gátolja a közgyűlésen való részvételben. A közgyűlés többi pontjai rövid megbeszélés tárgyát képezték, s melynek során az előértekezlet a tisztújítás iránt is teljes megegyezésre jutott.

A 27-iki közgyűlés a zala-egerszegi plébánia templomban szent mise előtt meg, tíz órakor pedig a megyeház dísztermében, melyet ez alkalomra a megye derek állapánja a tanítósság rendelkezésére bocsátott, a közgyűlés véle kezdődött.

Nagyszámú tanítósság jelent meg a megye minden részéből az alkalomra a közgyűlésen, melynek díszét jelenlétükkel emelték a megye tanügyét melegen szíven hordó (Bálpán ur: Svastits Binó, a megye főjegyzője: Gózonny László, a zala-egerszegi iskolaszék elnöke, a buzgó Szigetly Antal, az iskolaszék s-amos más tagja s az eger-szegi társadalom kiválóssági közül többben.

Udvardy Ignác első sorban egy meleg hangu felszólalásban üdvözöli a (Bálpán urat, ki most nem első ízben adja meleg érdeklődésének lényas jelet a tanügy iránt, mely az ő buzgó érdeklődésének oly sokat köszönhet.

A főpápn ép oly melegen köszöni meg az üdvözlöt a örömmel látja a megyei tanítósság körében a testületi szellem apóliását, mely lehetetlen, hogy jó hatással ne éreztesse a tanítók működésében, valamint a társadalommal szemben. Elnök folytatásosan üdvözöli a megjeleni vendégeket, kik az ügy iránti élénk érdeklődésüknek adnak kifejezést, mikor a tanítósság körében megjelentek. Üdvözöli azután a meglejelt tanítókat a mielőtt tisztét azok kezébe tenné vissza, kik három cikluson át a bizalom és ragaszkodás annyi jelével halmozták el, nem teheti, hogy a tanítótestület, egyleti élet fontosságáról ne szólnon. Ő meg van győződve róla, hogy a tanítók egyesületi élete, tevékenysége nagy befolyással van a népokultúra fejlődésére s hogy ez intézmény már számottevő tényezője kulturális haladásunknak. A tanító önményi munkát végez, de nem teheti ezt keltöképen, ha szigetelven, magára van hagyatva, mert a tanítói közszellemet az egyesületek teremtik meg s a tanítói közszellem egyzersmind a magyar állammezme iránti törhetlen lelkesedést jelenti. A szép szónok atot a jelen voltak lelkesen megjelénesték.

Udvardy után ékesen szóló tanfelügyelőnk, Dr. Ruzsicska Kálmán szólaít fel, ki a következő, szívből fakadó és szívhez szóló szavakkal üdvözölte a közgyűlést:

Igen tisztelt uraim!

Egy, nekem mindig kedves, régi szokás szerint üdvözölöm én is önöket uraim mai közgyűlésük alkalmával. Nem a véletlen késztet erre, hogy mai nagygyűléstök a vármegyé, tehát a megyei tanügy központján tartják; de főleg és különösen azon magas képzések, melyeket én a tanítótestületet céljairól alkotok magamnak. Alig tagadhatni uraim, hogy a tanító-egyesületek közel harmadtelevtizedes története bizonyos mérvben megsejteti velünk a magyar tanítósság érzésének és sorának történetét. Nem akarom figyelmeztetk társasági azon él-en körvonlatokat korsszakok elemzésével, melyekben a szörvekedés, önképés s testületi együtkezés mellett nem egyszer a jogvédelem s bizonyos keserűség is alkalmas keretet talált a tanító-egyesületek szervezetében. Ma már báta az égnek uraim, nincs óránk

Suif tábornok orra.

— Írta: Georges Courteline. —

Első jelenet.

Anyu: Hallgass ide, Bibi. Ma este nagy lakomát adunk. Nem kicsi emberek lesznek vendégeink, így első sorban Suif tábornok, kinek orrá a kínai háboruban egy kardcsapással levágták. Nehogy te szokásod szerinti ismét cointalankodjál, s holmi megjegyzéseket tgy az orrára, előre is megmondom neked, hogyha csendesen nem vined magad, úgy velem gyűlik meg a bajod. Semmi szin alnt ne merészel a tábornok orrát emlegetni, különben megiszleled a virgácsot.....

Bibi: (Hat évek.) Eh! Mindig ugyanazt hajtogatod s a végén még sem kapok virgácsot.

Anyu: Nem kapsz?... Jó, csak emleged s a tábornok orrát a mulatságon, másképp veledkedel majd.

Bibi: Jó, hát nem beszélék.

Anyu: Az csak ígért, mint ismerlek. Cointalan vagy, mert már véredben van... Olyannyira vagy hozzá fogható nem igen találai. Mikor Kousek-ék nálunk ebédelték: nem te voltál az, ki még mielőtt az asztalhoz ültnék, odasompolyogtál, s a dessert számára vánszorolt cseresznye magvát ujjaddal mind kivetted?

Bibi: Nem tiltottad meg nekem.

Anyu: Megtiltani! Hat gondoltam is én arra, hogy oly izléstelen leszel, s a cseresznye magvát ki veszed? S alig 15 napja, a mi-

zenjét hallgatom. Vagy mond: nem-e éres a la, virág, akár csak mi? Gyakran hallgatoms feleletek autográst és mind megannyi panaszról beszélt hozzám. Vagy nézd a fehér lilium kelyhében a harmatcseppet nem-e részvétért „sdó köny az”?..... Én hallgatom, beszélék és sírok velök. Szemeim kifáradnak a láthatár kémlelésében, de lekem állór a hátárokon és egy más, egy még szebb világot keres.

Az idegen megismeri Margit-an a tűz-lelket; hevült arca elárulja a „költészetért” rajongót.

— Legyen — mondá az idegen, — kiemlelik a nagy tömeg szük köréből, te az én választottam leszen.

— De hát mond, ki vagy te?

— A költészet muszája.

— És te engem érdemesnek tartasz arra? — kérdé a leány zavartól tekintettel.

— Igen! Leleked nagy, nemes, szent eszmékkel van tele. Itt a természet szent ölen az istenek e nagy imaházában öllelek magamhoz és e csókot, mit most homlokodra nyomok, ne feledd soha! Ezt tölem nyerted.

Margit; térdre esik aróat a harmatos fü érinti és mire ujból felel-nél, már egyedül van.

De homlokán azóta ott ég az isten-asszony csókja,..... a költői ihlet.

E nap óta-zengi nekünk edes dalait. Néha hosszú időn át hallgat.

Gondolom, hogy a kiváló lények földi osztály-rezse keserv és uj keserv.

A nagy istenek állnak örök boszut az isteni szikráért, melyet Prometheus elrabolt.

Tudom, hogy lelke néha el-elborul. Hisz jól mondja Atala:

„A sors a költőre egy nagy A'dást s egy nagy átkot mondott: Hogy őt senki meg ne értes S hogy ő értesen minden titkot!”

De jussom eszébe, hogy midőn házsánkra sötét gyászlepel borult, midőn minden házsának volt halottja, kit fájdalmasan siratott a testvér és szülő; midőn a hadioklók nyugtességtől és a hőmből agyuk nagy morájától visszhangzott házsánk, Tompa ezzel buzdította kártársait:

„Hosszok dalt emléklél a hajdan Lomb s virággal gasdag tájra! Zengjétek meg a jövőt, ha majdan E kopár föld újra felvirul.

Dalotokra könnyebben derül fény, Hamarabb kihajt a holt bors! A jelenek buját idecséltén: Fiaim, csak énekeljétek!”

sem fent, sem lent, sem kint, sem bent elbá-
nyani magunkat. A hatóságok, a sajtó, a tár-
sadalom ismerik bajainkat, érik törekvésünkre,
a méltányójuk a kultúra apostolágában ki-
fejtett munkásságunkat. Ma már a tanítói
közszellemek a maga a maga társadalmi
nibusza. Ma már nem a tanítói kivoltért
követünk becsületet a társadalomnál, kivívja ő
ost a maga tanítói egyéniségével. Valamint az
önudai filozofiai fokozásával elérünk az éne-
tisztult képzetetés, vagy a hivatásos ember az
életpályák általános határozmányaitól lelküdi
magát a saját egyéi iségenek világrendi érte-
kezés és jelentőségéhez. Nem mondom én
ursim, hogy jobb sorunk napja már de előre
hagott; érzem a reményem azonban, hogy egy
új korzsa hasadó hajnala, a meymaradt keser-
nyesek és nékülözések könnyeppé, mint
könnyü harmatot lojva felzavini edes, meleg
sugarait! Igen tisztelt uraim! kik a Mura-
köz teréről, Göcsej egyagos rögöitől, a Bala-
son hullámaitól, a Zala festői völgyeiről ide za-
randokoltak, legyenek üdvözölve! Legyenek
üdvözölve azon lélekemelő tudatban, hogy
északon, vagy délen, jó vagy balsorban min-
nyáján ugyanazon oltár örökűitől ápoljuk a
irtuk be odaadott egész munkánkka! Zalamegye
népköztanai történetének egy újabb szép lapja.
Legyenek üdvözölve az ezredik esztendő elő-
esztéjén minden hazafit előlítő nemes felgerje-
désével, mely sebesen dobogtatja szívünket a
acélozza erőinket, hogy mint magyarok és
magyar tanítók méltóan tölthessük be nagy és
szent hivatásunkat. Hozza isten önököt! Aldja
meg törekvéseiket!

Ez a lelkes kis beszéd felvilágyozta a tanító-
ságot a lelkes eljenzésre ragadta.

Azután Udvardy Ignác önök olvasta fel terje-
delmes jelentését, mely egy a megyei tanító-
ságnak általánban, mint ki önműen az egyes
járás körök működését vizsgálja egy elethü,
gondosan rajzolt képben. E terjedelmes jelentés
egy adataira nem feleltélünk. Csak az
összeoglaló részét adjuk, melyben az önök a
tanítótevékenységét általánosságban össze-
gezi: „A járáskörök tevékenységéről szóó kmu-
tatás szerint a nagykanizsai és zalaegerszegi
tanítói járáskörök a 9. éven át az alapsabályok-
ban előírt évi két közgyűlést minden évben meg-
tartották, míg a kesztelyi járáskör 12, a süm-
meghi járáskör 9 közgyűlést, vagyis évenként
egyet tartott, ugyazint a muraközi járáskör,
kivéve 1893. évet, mikor közgyűlést nem volt.
A járáskörök tagjainak, valamint a megtartott
közgyűléseknek a számát tekintve, egy a nagy-
kanizsai mint zalaegerszegi járáskörökben a ta-
gok túlnyomó száma részt vesz az egyeztetési
életben. Hasonló tevékenységet tüntetnek fel a
kesztelyi és sümegi járáskörök, melyeknél te-

kinntel a körök tagjainak aránylag csekélyebb
voltára — jó része a tagoknak vagy gyakorlati
előadást, vagy felolvasást tartott. E normális
Állapottól némi elérést csak a muraközi járá-
skörnél tapasztalhatunk, ahol a 9. éven át tartott
8 közgyűlésen a járáskör 94 tagja közül gy-
akorlati tanítás, vagy felolvasást a járáskörnek
c-oupán 14 tagja tartott. Ezeknek előrebocsátása
után a járáskörök Altalában elmondha-juk,
hogy dicéretes bu-galommal felelnek meg alap-
szabályainkban törvönösölött feladatainknak. A
gyakorlati tanítás mind nagyobb tért hódít,
olyannyira, hogy a járásköri közgyűlések leg-
többnyire az illető helyen levő tanító gyakorlati
tanításával kezdődnek. A gyakorlati tanítás ren-
dszerint tárgyalagos, az egy hasznára szolgáló
bírálat szokta követni. E gyakorlati tanításon
kívül figyelemreméltó értekezések, felolvasások,
eszelég szabad előadások töltik be a járásköri
közgyűlések változatos tárgysorozatát. Tekinve,
hogy a járáskörök felváltva a járáskör különböző
helyein tartják közgyűléseiket, a melyeket több-
nyire az illető községek iskolaszéke, előjárósága
megjelenésével szokott megfizetni: könnyü be-
látni, mily fontos reánk tanítókra, hogy a köz-
gyűléseken megjelenő laikus közönség lehetőleg a
legjobb benyomást nyerve, hagyja el gyűléster-
münket. E szempontból fogva fel a dolgok, ki-
váló sulyt kell helyezniük járáskörünk közgyű-
léseire s ezzel karöltve járáskörünk tevékeny
működésére; mert a járásköri közgyűlések jelen-
tékeny befolyást vannak hivatva gyakorolni arra,
hogy a nagyközönség körében minél nagyobb
teret hódítson ügyünk megkedvelése.

A jelentés szemmel csoportosított érdekes ada-
itait nagy figyelemmel hallgatta a közgyűlés s
annak végén elnököt lelkesen megéljenzte.

Dr. Ruzsicska Kálmán, tanfelügyelő azután a
közgyűlés nevében köszönetet mond elnöknek az
egyület buzgó, gondos vezetéséért, amit a köz-
gyűlés zajos helyesléssel fogadván, jegyzőkönyvbe
vétetni határozottatott.

A közgyűlés most 10 percre felbszakadt. Ujra
megnyitván, Altmann Mór, a nkanizsai izr.
polg. iskola tanára olvasta fel értekezését *Felméri
paedagogiai rendszeréről*. A gondos és beható
tanulmányra valló érdekes dolgozatot feszült
figyelemmel hallgatta a közgyűlés s végül felol-
vasásuk jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Utána
Békefi Elek, zalakoppányi igazgató-tanító „A tu-
ris-aság és a tanítók” címen értekezett a a tes-
tel és lelket edző sportot figyelembe ajánlotta a
tanítóságnak. A felolvasás tetszést aratott s a
közgyűlés neki is köszönetet szavazott. Bala-
son Benő a számvizsgáó bizottság jelentését olvassa
fel, mit a közgyűlés tudomásul vévén, a pénztár-
noknak a felmentvényt megadja.

A tisztújítás megjejtése előtt elnök meg egy-
szer felszólal, köszönetet mond a vendégeknek a
megjelenésért, állapán urnak a terem átöngede-
sért, Zala-Egerszeg lelkes lakosságának pedig a
szives vendégvadászatért, melylyl a tanítókat
fogadta. Köszönetet mond a maga és tisztársai
névében az egyesület tagjainak a rokonszenvért,
a támogatásért, melyben 9 éven át részesítették
s kéri őket, hogy rokonszenvüket ezután se von-
ják meg tőle.

Felméri viszont köszönetet mond az elnöknek
és a tisztárnak az egylet ügybuzgó vezetéseért.
A központ helyétől *Codkörtanya* jelölötven ki,
egyhangu felkiáltással megválasztattak: Elnök:
Felméri Albert, kezpedei tanár; alelnökök:
Pilya Mihály és Jeney Guaxtáv; főjegyző:
Zrinyi Károly; aljegyzők: *Alsöghy Alajos és
Puky Gyözö*; pénztárnok: *Rhédey Ferenc*;
könyvtárnok: *Dékány Mihály*. Központi vála-
mányi tagok: *Margitai József, Fischer András,
Polyák Mátyás és Mencsey Károly*.

Delután 1 órskor a Barany vendégül díszter-
mében több mint száz teriektüi bankett volt, mely
a legvidámabb hangulatban folyt le s melyen a
főispánon kívül a megyei és városi dignitások
nagyszámban vettek részt. A pecsénye után fő-
ispán ur a királyt köszöntötte fel rövid, de lelkes
beszédben, melyet a társaság állva hallgatott
meg, lelkesen megéljenzve Magyarország apos-
toli királyát. Azután megeredt a tőszok sora,
melvekből a következőket jegyeztük fel:

Dr. Ruzsicska Kálmán dr. Wlassits Gyula,
vallás- és okoktatásügyi miniszterért emelte
poharát, ki mint a megye szűzöttje is büszkesé-
günket képezi, indítványára a jelen voltak sür-
gönyileg üdvözölték a népszerű minisztert. Mar-
gitai József a közkedveltségnek örvendő főispánt
köszöntötte fel, Felméri dr. Ruzsicska Kálmánért

Drített poharát, mint ki 10 évi buzgó tevékeny-
ségével oly nagy sikereket ért el Muraközben.
Hoffmann Mór a megye főjegyzőjét köszöntötte
fel. Balassa a vendégekt, Gözöny László dr.
Ruzsicskért, Kohn Isidor Békefi Elekért; dr.
Ruzsicska Kálmán dr. Felber királyi ügyvédért;
dr. Felber a tanítótestület köszöntötte fel;
Köspán Saigetly Antalért, a zalaegerszegi iskola-
szék nagybuzgalmu elnökéért; Margitai József
Udvardy Ignacóért, dr. Ruzsicska Kálmán Schmedt
letván leléssért, Saigetly A. s régi és új iskola
ellenétét feltüntető szellemes felköszöntőben az
egyeselet éléte; Kovacs Károly polgármester a
tanító-egyesületért, Felméri az egyetértésért emel-
te poharát. — 4 órakor ért véget a mindvégig
lelkes hangulatban folyót bankett. A delután
induló vonatok a szőrőssa minden irányába
vittek a tanítókat, kik egy szép nap-emlékével
távoztak haza, hol őket az új tanév munkája
várja Magyarország szellemi fejlődése és a ma-
gyar állameszme érdekében. Szerencse fel!

H I R E K.

— **Róssa vezérőrnagy nyugalmában.**
Ő felsége a király legfelsőbb elhatározásával
nagysegédi Róssa Bertalan vezérőrnagyunk, a
82-ik honvéd-gyalogdandár parancsnokának, so-
ját *kérelmére nyugállományba helyezéssel* elrendelni
és alkalommal neki a *cimzetes altábornagyi jel-
legét* adományozni és legkegyelmesebben elren-
delni méltóztatott, hogy nevezetnek a *legfelsőbb
megelégelés kijelölése* tudtul adassék. A beteg-
sége folytán nyugalmába vonuló kitűnő hadfi
helyébe ő felsége *Valentics Daniel* a budapesti
1. honvédkerületi parancsnokságnál rendszeresít-
tett tábornoki helyre beosztott szedest, a 82-ik
honvéd gyalogdandár parancsnokává nevezte ki.

— **Tanító-választás.** A nagy-kanizsai is-
kolaszék aug. 29-ikén gyűlést tartott, mely al-
kalommal két tanítót állást töltötték be. *Darda
Málvin* helyett — kit Budapestre választottak
meg rendes tanítónőnek — *Juck Etelka* oki
tanítónőt választották meg, egy újonan szerze-
zett állásra pedig *Gergely Sándor* oki tanítót.
Az elhelyezést illetőleg aként intézkedett az is-
kolaszék, hogy *Pordus Antal* a belvárosi is-
kolához osztotta be. Helyét a külvárosban (Kis-
Kanizsán) *Juck Etelka* foglalja el. *Gergely Sándor*
a belvárosban működik, míg *Dolmányos Ferenc*
ügye a Curianál alintéztet nyer, azután folytán
cserelenek. A tanítótestület intézkedése szerint
Darax Málvin osztályát *Farkas Vilma* veszi át;
ezét pedig *Káán Irma*. *Pordusné Káán Irma*
osztályát kapja.

— **Haltások.** Dr. Schreyer Lajos n-kanizsai
kir. törvényeszi és vasuti orvos családját mint
igaz részvételt értenitünk, mely bánat érte. Le-
ánya *Berta* férj, dr. *Winter Vilmos*né aug. hó
26-án hosszas szenvedés után Budapesten el-
hunyt. A gyászestéről a család a következő je-
lentést adta ki. Dr. *Winter Vilmos* mint férj,
dr. *Schreyer Lajos* és neje szül. nevesdómóki
Pick Jozefa mint szülők, *Schreyer Nelly* férj,
Ellbogen Leon és *Schreyer István* mint testvé-
rek, valamint *Ellbogen Leo* mint sógor fájdalom-
mal etelt szívvel jelentik, hogy a szeretett hit-
ves, illetve gyermek, testvér és sógoró dr.
*Winter Vilmos*né szül. *Schreyer Berta*asszony aug.
hó 26-án hosszas szenvedés után Budapesten
jobbteire szenderült. A boldogult hült tetemei
augusztus hó 28-án a budai izraelitai temetőben
helyeztettek örök nyugalomra. Baka hamvaira /

— **Huckatédi Irém** Rákosi Szidi szin-
észiskola növendéke által Krausz Józsa k. s.,
Birchitzky M., *Hajdu Gyula*, *Vidos János* és
Salgó Soma urak közreműködésével 18. 5. évi
szeptember 4-én szerdán hangverseny rendez-
tetik. Helyárak: Páholy 5 frt. Oldalülés és Z. Snye
1 20 kr. Közszék 1 frt. I. Zartszék 80 kr. II.
Zartszék 60 kr. Karzati ülés 50 kr. Földszinti
álló 40 kr. Karzati álló 30 kr. Jegyek előre
válthatók *Prager Béla* ur gyógyszerárában és
este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

— **A honvédség a királyi gyakorlatok-
tételben.** Az idel őzi nagy gyakorlatok, mely-
lyeken a király is részt vesz, három kerületnek
a honvédsége szerepel; és pedig az V-ik szé-
kesfehérvári — kerület, melyet a 81. 82-ik gya-
log dandárok képeznek a melyekhez a 48-ik
székesfehérvári, a 18-ik sopron, a 19-ik pécsi
és a 20-ik nagy-kanizsai ezredék tartoznak.
Ezek az ezredék először saját székhelyein szed
és dandárgyakorlatokat végeznek, azután gyalog

kor apád hivatalbeli főnöke nálunk volt, —
emlékezél arra, hogy mit csináltál akkor?
Bibi: Tudom; megöttem a kenyér belét, s ott
hagytam a héját.

Anya: És lehámozdát a barackokat. — Emlék-
szem minderre. Nagyszerű csinyek! Mily
szépen, majdnem művészi gondnal helyeztem
el a gyűn-öcsöt' az asztalon, és hogy ka-
variál mindent össze. ...Aminet beleptem, az
életteremben minő pusztítás kellett látnom.
Az urfi felhasználja egy óvatlan pillanatot.

Bibi: Act hittem, hogy jól cselekszem. Azt gon-
doltam, hogy a papa főnöke örülni fog, s
azt fogja mondani: „Milyen kedves, figyel-
mes is ez a kicsike! Lehámozza a barack-
okat, hogy megkímélje a vendégeket a fa-
radáságtól.”

Anya: Csacsi vagy! Még egyszer mon-
dom, ne merészelj a tábornok orráról be-
szélni.

Bibi: Nem fogok beszélni.

Második jelenet.

(A vendégcsereg az asztalnál van. Vége a vacsorának. A
tábornok a hálaaszonny mellett ül. Nagy has, szuró bajusz,
mellén a becsületrend nagy keresztje, orra azonban teljesen
hiányzik. Bibi nagyon szépen viseli magát. Az egész va-
csora alatt egy szót sem szól, de nyugtalan, intrikus szem-
melval folyton néregeti a tábornok ur orrát. Kévet hosnak.
A társaság csendesen szünetelget. Egyszerre csak megszólal.)

Bibi: (Hangosan.) De mama! Hogy is beszélhet-
nek a tábornok ur orráról... mikor nincs is
neki.

Fordította: S.-p.

menetben folyton harcolva, — éjjelenként a legényesség által megáldott zászlósorban szabad ég alatt táborozva, érik el KörmenDET, honnan együttesen indulnak a szeptember 16-án Kis-Cellen kezdődő lovassági gyakorlatokra. A szegedi II-ik számú honvédkerületének szeptember 5-ol 9-ik tartanak sereggyakorlatokat, még pedig a szegedi 5-ik számú gyalogezred, a 6-ik számú szabadtal, a verseci 7-ik és a lugosi 8-ik számú gyalogezredék. Tesko környékén tartják dandárnyakorlatokat egész szeptember 12-ik, azután szeptember 17-ig a hadosztálygyakorlatokat, E gyakorlatokon részt vesz még a 21-ik hadosztály tüzérezred és a marosvásárhelyi 9-ik számú huszárezred két százada. Azután részt vesz a VII-ik hadosztály a XII-ik hadosztály elleni gyakorlatokon Bánffy-Hunyadon a VI-ik erdélyi kerületnek csapatai, — a 75. és 76-ik dandár — melyekhez a 27-ik kolosvári ezred, a 22. marosvásárhelyi, a 23-ik nagyszabzebeni és 24-ik brassói gyalogezredék tartoznak, szeptember 12-ig tartják hadosztálygyakorlatokat, azután pedig a 12-ik nagyszabzebeni támadó hadosztály lesznek beosztva a gyakorlatok tartama alatt. Ezen kerületnek 21-ik, kolosvári ezrede már zúzáson vonul a király elé, a mire a próbák már nagyban folynak. Érdekes, hogy a cseh muzsikusokon kívül számos magyar fia is belépett a bandisták közé. Valamennyi ezredhez 600 tartalékos vonul be 35 napi legyvergyakorlatra.

Bucsu-estély. Perlaki levelezőnk írja: Kostyal Ferenc perlaki főszolgabíró anyakönyvi felügyelővé történt kinevezetése folytán Szanadkára helyeztetvén, távozása alkalmával Perlak város és vidéke 1895. é. augusztus hó 28-án bucsu-estély rendezésével tisztelte meg. A bucsu-estély bankettel volt összekötve, mi a társaskör helyiségében Perlak és vidékének élénk részvétele mellett tartották meg. A felköszöntők agrár Horváth Csongor kir. járásbíró nyitotta meg, ki szépen átmondott beszédében méltatta az ünnepelt érdemét s a társaskör nevében is fájó bucsut vett tőle, aki úgy a hivatalos, mint társadalmi téren általános tiszteletet vívott ki magának. Urána Kostyal Ferenc állott fel a reflektálva Horváth Csongor beszédjére, külföldi szavakban kifejtette, hogy a még kezdetlegesség homályában lévő, eleje tiszti cél tette oly biztosan for haladni, mint a modern technika vívmányival lefektetett síneken a gépész az éj legyötőjébe is berobog. Az egyháspótlka vívmánya teremtette meg — úgymond — számára azon téri, hol a beléje helyezett bizalommal nyilvánuló előfegre, utalagosan jogjaimat szerezhet. Fájó szívvel kell itt hagynia Perlakot, hol már 15-éve működik s hol jobban és rosszban egyaránt osztozott; ha megmondolja, miszerint akkor midőn az általa elvetett mag immár terobélyes fáva nő ki, melynek árnyékában most megpihekedne — távoznia kell: nem csudálta, ha az elérkeznyedén erőt vesz rajta. Köszönetét fejezte ki egyúttal a megjelentekért s arra kérte jelenlevő jó barátait s jó akaróit, hogy tartsák meg továbbra is emlékeztetőben s gondoljanak rá oly szívesen, mint a milyen szívesen ő fog rájuk gondolni akárbóra is vezérli a sora keze. A lelkes éljenkes lecsillapultával Kele György bucsuzott el tőle s jegyző kar nevében, igazán szépen átmondott beszéje nagy hatást ért el. Felköszöntőt mondottak még dr. Kemény Fülöp, Sipos Károly, dr. Schult Agost, Hajdának Iván, Mégyeresy Geza és még többen, kik mindnyájan az ünnepelre emelték poharukat. A bankett végeztével az egész 70—80 tagból álló társaság a kora reggeli órákig együtt maradt, mely együttmaradást Horváth Laci nkanizsai zenekara és két műkedvelő énekese tett kellemsé.

Mizériák. Egy csomó panaszos levél fekszik előtünk. Ezek közül 3 a városunkban divó seprési vendézer ellen emel pábaszt: a fő-utcaq oly időben separtetnek, midőn a forgalom a legélénkebb, viz helyet pedig homokot hordanak az utcákra. Másik két levél írója azért jajdul fel, hogy a gyepter hordóival legtöbbszörre a korzó-közönség közepette vonul végig a fő-utcán. — „Csengeri-utcai lakóok” arra kérnek bennünket, hatnánk oda, hogy a kocsi-ut ennek egész szélességében kongófélagburkolatot kapjon, mert a legtöbb parasztkocsi nem a kongó-uton megy, hanem az ut ki nem téglázott két oldalán, miből oly nagy porfelleg támad, hogy a szobák szellőztetése teljes lehetetlen. Azonkívül félő, hogy ezen utszeli kocsi közlekedés által az újonnan készített csatornák bedőlnek. — Végre egy oss opocskára hívja fel

„egy városra” figyelmünkre, mely az iskola utcában a Rapoch-ház előli fekszik már hetek óta. Ezen oázlopcska Ludvig Franc tulajdona és mintegy 6 m. hosszú és 50 cm. vastag és nemcsak az emberek közlekedését akadályozza, hanem a szegény harkokét is, melyok tadvalévolig az iskola utcán vonulnak végig. — A vilamos világítás ellen azonban nincsen panasz.

Elveszett aranylánc. A nagykanizsai rendőrkapitányi hivatal a következő hirdeményt küldte be hozzánk: Folyó évi augusztus-hó 26-án a város belterületén Főér-, Fő-utca és Csengeri-utcaiban egy rövid aranylánc, mely egy arany-csattal és egy arany harom levelű lóher-slakkal van díszítve, elveszett. Felhívjuk a megtaláló, hogy azt a rendőrkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által 5 frt jutalommal részesítetik. Nagy-Kanizsán, 1895. augusztus 27-én a rendőrkapitányaság.

Táncoktató. Meglesz nemsokára újból az arany ifjuság öröme. Naptari pontossággal megérkezett Nagy-Kanizsára Rechnitz József előnyösen ismert táncmester, kinek tanfolyamai mindenkor igen látogatottak.

Sierneck Zsigmond zenetanár haza érkezvén, megkezdte működését.

Érdekes mutatóványok. A „Zöldfakert”-ben néhány nap óta egy sátor van felállítva, melyben a velencei műüveg fuvár, tonás és szővés mutatóiták be. Alkalmunk volt e mutatóványokat megtekinteni és mondhatjuk, hogy ezek rendkívül érdekesek és tanulságosak. A munkás, ki a gépezetet kezeli, szemünk iáttára gyors-egymásutánban készit természetű üvegvirágokat és különféle alakú tárgyakat, vázakat, korsókat, madarakat, szivarszipkákat s. a. t. Az üveg olvasztása és a big üveg formázása, nem különben az üveg tonála szővése, a tárgyak lükröszítése és az üveg porrá fuvása igen érdekes és tanulságos mutatóványok, melyek szemlélésére ott, hol üvegyárak nincsenek, vajmi ritkán kínálkozik alkalom. Ajánljuk tehát a közönségnek, főleg pedig a tanuló-ifjuságnak, hogy a kínálkozó kedvező alkalmat e mutatóványok megtekintésére ne rúgassa el.

Az elegáns és solid építész Aeolus kerékpárok kizárólagos gyári raktára és képviseelője Köhler testvéreknek Nagy-Kanizsán.

Nyári mulatságok rendezéséhez Lampionok nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében, — Nagy-Kanizsán

Kerékpárok figyelmébe. A világ-hírű Steyer legyvervár kerékpár képviseelője és raktára Unker Ullmann Edeknél Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzékek kívánatra díjmentesen küldetnek.

Egy intelligens emelkedni tanulók pontos felügyelet alatt ellátásban részesülhetnek. Társaságát nyitja s német és francia, cseleget a francia nyelvtanulásban oktatást nyervehetnek. Cim megnevezése a kiadóhivatalban.

IRODALOM.

— Rövid megved év múltán, a „Képes Csallád Lapok” imar a 19-ik évfolyamába lép. Nagy idő en, különösen a mostani nehéz irodalmi viszonyok között, hogy egy sajtóirodalmi és ismeretterjesztő heti lap ily szép időt érjen meg. Ezt a szép időt a múltval magyar közönség érdeklődése által érte el a „Képes Csallád Lapok” és azért igazi büszkséggel és megelégedéssel tekinthet múltjára és a múltból bizonyára a jövőre újabb és erős ambiciót nyerve, smelt zászlóval halad tovább. Az oct. — decemberi évszgyedben egy egész sorog új és jeles író munkái várnak közlésre, még pedig két eredeti és egy angol regény, számtalan jeles elbeszélés, rajz, humorosak és költemény. Ugy mint eddig eszentul is jól sikerült képek fogják díszíteni a „Képes Csallád Lapok”-at, melynek előf. ára egész évre 6 frt fél-évre 3 frt negyed. 1 frt 50 kr. Kiadóhivatal Budapest V. Vadász-utca 14. szám saját házában.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK
Hullám Ágnes.

(Nápdrama.) 10
— Írta: Szalay Sándor. —
(Folytatás.)

Agnes: Szegény Juliska! Nagy kínok égetik lelkedet. Mivel vigasztaljalak? Nincs balzsama az édes szónak ilyen sebre! Vézrik az, sajoj az, hiába kötözök... Felejteni?... Ezt is csak javasolni könnyű. Meglepic minduntalan az ember lelkét a fájdalom emlékek, mint a vizek síró madarat; telebugyák siralommal,

halálba kergető bánatos gondolatokkal.... Hiába futunk előlk... Kisernek bennünket, mikor éjszakai álomra térünk; ott vannak, mikor ébredünk; méreggel hintik meg életadó falunkat; kiütik kezünköl a vigasztaló munkát; elverik szemünköl a csendes szelid álmot; az üdvösség helyére kárhozatot szórnak. Nem lehet előlk máshova menekülni, csak a sírba..... O! már csendes minden..... Ott lehet álmolni szép békén az elvesztett boldogságról.

Julis: Igaz, csak a sírba. (Zokogva borul Agneshez.)
Agnes: Na, na édes lányom! azért ne essél úgy kétségbe egy hütlén legény-miatt. Nem azért mondtam én ezt, hogy halálnak keseredjél. (Berezzani a háába.) Menj be szépen édes lányom! Lass dolgod után. Azt a csalfa-temrelést ved ki szivedből! (A ház ajtajában egyedül.) Mi a te fájdalom az enyémbhez képest. Te még sírni is tudsz. Az én könyneim már kiapadtak. Engem a fájdalomnak már csak tüze éget. Ez a tűz pusztit el téged is. (Nagy indulattal.) Addig éhes lesz a temető, míg Baracs Pali az enyim nem lesz. Megszenvetem én ezért az üdvösségért százszorosan. (El a háába.)

7. jef. Julis.

(Távol kardal, melynek végén kilép a háából.)

Kardal.

Csillag futott le az égen.
Régem volt az, régen-régen.
Héj de én már akkór tudtam:
Boldogságom husyt is abban.

Julis: (Féjén kendő.) Nem, nem élhetek én így tovább. Valami ugy hív, ugy küld innen a halálba (Égyik tákos borul.) Itt hagylak édes hajlékom, örökre. Egygyel kevesebb lakó itt, egygyel több a temetőben... Ha visszajössz, engem már ott találás... Ki mondja meg neked, hogy te ástad meg síromat?... Ne is tud meg soha! Én azért csak áldásomat hagyom itt neked. (Balaton háborgás, hallatszik.) Sírjátok csak, zokogjatok édes hullámok!... Milyen szép halotti ének ez nekem!... Megyek mindjárt, ne hivatok! (Zokog.)

Kardal.

Lehullott a csillag melyre:
Az égtenger fenekére.
Én is megyek, én is szállok:
Kiltemetnek a hullámok.

(Dal után.) Itt hagyok mindent, mindent..... A szeliden suttogo lákat..... Alattuk áldott meg édes-apám..... Alattuk vigasztalt ő is édes szóval..... Ugy hullott az akkor lelkemre, mint az imádság balzsama.... Mégis az én szegény lelkem kellett neked, hogy kárhozatba ved... Nem átkozlak... megbocsátok... Eljöhetsz síromra: nem dobban meg a vadtól... Apám, anyám szelid lelke, kiser utolsó utamon... szeretettel halok meg. Isten veled te édes, te áldott, te drága hajlék... (Balaton háborgása.) Ne hivatok!... Megyek, megyek! (Erohan.)

B. jef. Hatos (36, megragadja Julis kezét, de az kissea kítva magát, elfut.) **Agnes. Fáni.**

Agnes: (A hából kirohan, megragadja Julis után bámuló Hatos karját.) Gyere! Hadd fusson!

Hatos: (Agnessal az előtérbe megy.) Ördög üzi ezt a lányt?

Sz. Fáni: (Az utcán megjelen, benéz s a ház szögleténél meghusóva, végighaligatja a párbeszédet.)

Agnes: Üzi hát, a maga ördöge: a szive bánatja.

Hatos: Talán Baracs Pali után szökik?

Agnes: Inkább előle, mint utána.

Hatos: Azt beszélék a faluban, hogy Baracs Pali haza jön, három héttel előbb kiadták neki az obsitot.

Agnes: (Örömmel.) Ki mondta?

Hatos: (Gyanakodva.) Ejnye be megröppent a szived! Talán csak örülsz neki?

Agnes: Bizony örülsz, mert aigha haragszóra nem jött.

Hatos: Temetésre?

Agnes: Arra bizony lelkem.

Hatos: Talán meghalt az édes-anya?

Agnes: Meg bizony: az édes malkája.

Hatos: (Nagy bámulattal.) Juliska? Ne beszélj!

Agnes: Ugy, ugy!

Hatos: Ne izélj már! Iszen itt futott el előttem elevenen.

Agnes: Az igaz, de a Balatonból már csak holtan kerül ki, ha kifogják valahol a halászok.

Hatos: Hát a halálbarátságot olyan enzevenszeten?

Agnes: Oda, oda, Nem látjuk azt többé elevenen. Itt is volt éppen az ideje, ha — amint mondod — Baracs Palit már haza várják.

Hatos: Mi verte halálba?

Agnes: Az a hír, amit Janó drótos hozott Baracs Paliról.

Hatos: Mit?

Agnes: Hát bizony cifra dolgokat. Hogy nyakló nélkül mulat aféle feslett városi dámákkal; vagdalja földhöz az üvegeket; szórja a pénst; szórja, meg kapja a csókokat; egy szóval: tivornya, iszik már előre a medve bőrére.

Hatos: (Csodálkozva) Ennyire megrotondotta katonai élet?

Agnes: Meg bizony. De még ez hagyján! Hanem még gonyos szóval azt is emlegette azoknak a kendőzött dámáknak, hogy itthon milyen ártatlan szeretettel várja őt egy omlóba liba, akit feleségül vesz, persze csak a jószágért. Ez sebezte meg halatosan ezt az érzékeny galambszívet. (Nevet.)

Hatos: Aztán igaz ez vagy csak mese?

Agnes: (Vissza nézve.) Ha akarom igaz, ha akarom mese. Mivel nekünk a mesék olyan pompásan beülnek, legyen hát mese!

Hatos: De hát honnan vette a drótos?

Agnes: Honnan? Hát te honnan kapod a találó meséket?

Hatos: Te biztattad rá?

Agnes: Persze, hogy én — (Nevet.) Aztán ugy dült belőle a föllentés, mint a fölszakadt teliszákból a gabonaszem.

Hatos: Ez a jámbor lány meg elhitte minden szavát?

Agnes: Hogy ne hitte volna. Arra nem is gondolható, hogy a drótos csak rongyos bankóért föllent. Mikor aztán a rossz hír fekete madarai megszállták, fölverték a szívét: jól megtetéztem, telehintettem szomorú igékkel. Ugy beszéltem én annak, hogy még a legvidámabb lélek is megkivanhatta volna a csendes elmúlást; ő meg nyomban halálra keseredett a megsebzett szívével.

Hatos: (Örömmel.) Most hát ez is elpusztult utunkból.

Agnes: El, el. Nem lesz szükség a majori béres meséjére. A te kezéd nyomása nélkül is holtra látja a Balaton.

Hatos: Hanem aztán most már Baracs Palinak se lesz ám jussa ide lépni!

Agnes: Nem, nem! (Magával vonja Hatos.) Gyere nézzünk a lány után! (A háttér felé megnéz.) Nézd ott halad éppen a vasúti föllentés. Csak még pár száz lépés, aztán elringatja ennek a bolondos szerelmes szívét örökre a Balaton (Ördögi arccal.) Most megáll, visszanez. Szegény bolond, ne félj: nem őli nyomodat senki. (Merevséggel.) Hej, valamikor én is így mentem a Balatonnak. (Eszrevessz, hogy kiéledt a szót.) De hát engem a szegénység keserített el.

Hatos: Hogyan? Volt idő, hogy a Balatonba akartál temetkezni? Mi őszit?

Agnes: (Kétségbeesetten) Mondom: a szegénység. Nagyon bántott, hogy módos leánypajtásaimat egymásután érte a szerencse; velem meg csak legyekedtek a legények. E miatt keseredtem ugy neki. Hanem aztán,

mikor oda értem a hullámok szélére, azt gondoltam magamban: azért se halok meg. Elek, dolgozom, takarítok; aztán, ha less egy kis vagyonom, akkor meg én hányok állást a legényeknek.

Hatos: Hogy te ezt sohse mondtad nekem!

Agnes: Minnek mondtam volna? Tudod: ez csak a molyan haszontalan mese.

Hatos: (Jelle után néz.) Nézd csak, hogy tünődik ott az a lány! Bizony még visszafordul.

Agnes: Sohas félj tőle! Nem látod, hogy a temető felé néz? Azon gondolkodik bizonyosan: ne bucsúzzék e el a paja, anyja sírjától? Ilyen fiatal, ártatlan teremtes, még a halálba is olyan ceremóniával indul, mintha esküvőre menne. Ne félj: meghozzák ennek a halálhíret nemokára. (Magfogja Hatos kezét a magával vonja az oldalra.) Gyere csak be, menjünk innen jobbra, balra. Aztán tudod: mi se nem látunk, se nem hallottunk. (Hatos az istálló felé tolja.)

Hatos: Most már csak lessük a hírt! Aztán miénk a világ. (Öt az istállóba.)

Agnes: (Hatos után nézve.) Mienk, mienk, szegény ördög, hanem előbb neked is el kell pusztulnod. Most már rajtad a sor. (A hátszal.)

Sz. Fanni: (Bajtáskából kilépve.) Én szerelmes Jézusom! Ah, ah! Jól gondoltam én, hogy ebben a csendeselek kikiallított galambházban vérszomjas karvalyok laktak. Milyen jó, hogy erre vezetett engem a jó Isten, hogy kihallgathattam ezeket a pokolfabrikálókat. Na, várjatok! (Jaliska felé néz.) Még most is ott áll szegény teremtes. Talán még meg tudom menteni. (Sietve távozik.)

9. jel. Fanni. Janó.

Janó: (Félt át lép.) Nincs van a szoknyában egy kis palinka, Fanni neni?

Fanni: (Elutasítja.) Eredj, tűzre való, gonosz tölte. Csak ne kellene ugy sietnem, majd megmosdatnálak azért a cudar föllentésért.

Janó: Micsoda föllentésért Fanni neni?

Fanni: Micsoda föllentésért? (Janót Jalka felé fordítja.) Látod ott azt a leányt?

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*)

Hennberg-selyem csak akkor valódi, — ha gyárából rendelik, fekete, fehér és szalmacukrot 25 krtól 14 fut 65 krtig méterenként, sima, öblös, kockásított, mintaközlakot, damasztot a. s. t. (minőség 240 különböző minőség és 2000 különböző minőségben) a. s. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállított mintákat postafordultával küld: **Hennberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyárnak** Bécsben, Svajczba címzett levelekre 10 krtól, és levelezőlapokra 5 krtól hány ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5 52—1)

Dr. Winter Vilmos mintér), **dr. Schreyer Lajos** és neje szüli, nemesdömölki **Pék Josefa**, mint szülők, **Schreyer Nelly** terjesztett **Elbogen Ledó** és **Schreyer Jelen**, mint testvérek, valamint **Elbogen Ledó** ca. kir. helytartó-ági főmérnök, mint sógor fájdalommal elhalt szívvel jelentik, hogy a szeretett hitves, illetve gyermek, testvér és sógor

Dr. Winter Vilmosné

született **Schreyer Berta** asszony

1. hó 26-án hosszas szenvedés után élete 32-ik és boldog házasságának 12-ik évében Budapesten jobbra szederült.

A boldogult hült tetemei 1. hó 28-án a budai kir. temetőben helyeztettek örök nyugalomra.

N.-Kanizsa, 1895. évi aug. hó 23-án,

Béke kamáraitra!

*) Az a rovathatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Feloldó szerkesztő: *

Dr. LŐKEMÉNYI.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHELFÜLÖP.

UJ!

A Zöldia-kertben

UJ!

külön e célra épített pavillonban

szerdá, augusztus hó 28-ától szeptember hó 8-áig

naponta délelőtt 10 órától 12-ig és délután 3 órától esti 10 óráig

a velencei műveg-fuvás

fonás, szövés és tűzés.

Légzsztűz-szerkezet segítségével 900 fokú melegég felhasználják, melynél üvegekből különféle alakok készülnek, u. m. vázák, poharak, kutyák stb.; továbbá egy terjedelmes körök segítségével az üveg selyemmé fonatik, az üveg porrá fuvatik (ugynevezett brillantpor).

Tárgyak tükrösítése elfogadtatik.

Különösen említést érdemel a természetű üvegvirágok készítése.

E mutatvány megtekintése mindenkinek, úgy felnőttek, valamint gyermekek, iparosok és műpártolóknak kiválóan érdekesítő, tudományos és tanulmányos, mit magasabb egyéniségek és intézetek elismerő irattal is igazolnak.

E ritkán látható művészet megtekintését a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja s minő tömegesebb látogatást kér

tisztelettel **Barth György**, igazgató.

Helyárak: előhely 20 kr., állóhely 10 kr. Gyermekek 15 éven alul felet fizetik.

E mutatványok társaságok, egyletek, intézetek, valamint iskolákban való eszközölése meggyezés szerinti elfogadtatnak.

A világhírű

STEYRI fegyvergyár

kerékpár

122 *—1

képviselősege és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybell vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 225 41-

(Bisonyit Bécs, 1887. júl. 3.)

sok **MILLIÓ**szor

kipróbált és kitűnőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszersmind a legelőszob fogtisztító- és épségben tartó szer.

Mindenütt kapható.

ANGER GYULA

Budapest, VI., Teréz-körút 3. sz.
Az államtól engedélyezett

első magyar sorsjáték

vezér-főigonykésége.

A budapesti csodásvásár kiállítás alkalmával 100,000 sorsjegy 21,499 két osztályban beosztott sorsjegymennyel és egy jutalommal.

Legnagyobb nyeremény a legkedvesebb esetben **1,000,000 korona.**

I. osztály. II. osztály.
I. sorsjegy ára 40 kor. II. sorsjegy ára 40 kor.
I. osztályú nyeremények II. osztályú nyeremények
Muzás 1895. október 16-19-ig Muzás 1895. decemb. 6-14-ig.

nyeremény-korona	korona	korona	korona
1 80000	80000	1 jutal.	600000 — 801000
1 80000	60000	1	400000 — 400000
1 40000	40000	1	300000 — 300000
1 30000	30000	1	100000 — 100000
1 20000	20000	1	60000 — 80000
1 15000	15000	2	20000 — 40000
1 10000	10000	2	18000 — 30000
2 8000	18000	4	10000 — 40000
8 4000	32000	10	8000 — 80000
10 2000	20000	37	8000 — 162000
13 1000	18000	100	3000 — 300000
100 400	40000	900	1000 — 200000
880 200	172000	1150	200 — 230000
9000 80	720000	30000	100 — 200000

100000yerem. Szaz. 1988000 21499 nyer. és 1 jut. 4823000

* E 49 nyeremény közül az utójára kihúzott kapja a 8000000 korona díjat.

E sorsolás első osztályú sorsjegyei ajánlatának és számküldetésnek következő hivatalos árak mellett: $\frac{1}{2}$ sorj. 20 frt. $\frac{1}{4}$ sorj. 2 frt. $\frac{1}{8}$ sorj. 1 frt. Mindkét osztályhoz: $\frac{1}{2}$ sorj. 40 frt. $\frac{1}{4}$ sorj. 4 frt. $\frac{1}{8}$ sorj. 2 frt.

Minden bel- és külföldről érkező megrendelések pontosan eszéküldetésnek.

Bendoléseknél pontos címadoatok kértetnek. Befizetések posta-utalvány útján.

Muzásárlások és postadój 40 -kr. mindkét osztályért.

Anger Gyula.

Budapest, Teréz-körút, 3. sz.

Időgen bankjegyek napl árban vétetnek.

Az összes nyeremények minden levonás nélkül kiadottatnak.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles tánctanár tánciskolája

Nagy-Kanizsán, a Polgári Egylet emeleti dísztermében.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tánc kedvelő ifjuságot, miszerint előnyösen ismert

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható tánc-tanmódszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legújabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó 14-én veszi kezdetét.

Tanulók felvételnek naponta lakásomon: Felső-templom átellenében, a Schertz-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A legújabb táncokat is be fogom mutatni, ugymint: Menuett Walzer. Sir-roger. Menuett à la cour. La Berlina Belge. Monferino stb.

185 5-1 Teljes tisztelettel Rechnitz József, okl. tánc tanár.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szaktéknétfeltek által kipróbált

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — 1 frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** **Nagy-Kanizsán** (saját házában). **BELUS LAJOS** gyógyszer-tárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében **Nagy-Kanizsán**.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

81 8-1

legkifünőbb mázólszer puha padló számra, 1 nagy palack ára: 1 forint 35 krajczár

1 kis palack ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kémperecek stb. bearanyozására. — Egy kis palack ára 20 krajczár.

Arany-fénymáz

Mindenkér kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Grácban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

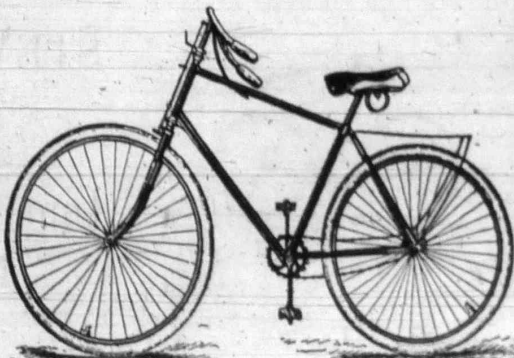
elegáns és solid építésük, úgy könnyű és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáripárban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárok immár 8. versenydíj nyertet; ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki címet.

Kizárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanuló gép rendelkezésére áll.

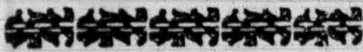
Kívánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Üzlet-megnyitás.

Betegség következtében néhány héten át zárva volt **mészáros- és hentes-üzletem** ismét megnyitottam, és kérem tisztelt vendőimet, ezúttal is megtisztelni becses bizalmukkal.

Legpontosabb és legolcsóbb kiszolgálást biztositva, maradok kiváló tisztelettel

Abrahám Károly.

HIRDETÉS

Zalavármegyében, **Bucsu-Szt. Lászlón** (vasuti állomás) folyó év **szeptember hó 15-én délután 4 órakor nyilvános árlejtés után Kluger Márton** és neje tulajdonát képező **korosma épület** (vaskapu), **20 hold szántóföld, 10 hold rét és téglaágyár** haláleset miatt kedvező feltételek mellett a helyszínén bérbe, esetleg eladatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Schwarz Jakob Nagy-Kanizsán.

3744. tk. 895.

1891-1

Árverési hirdetmény.

A nagy-kanizsai kir. törvényszék tkvi osztálya részéről közhírré tételek, hogy **Dr. Krompacher Ignác** szül.: Kórmendi Juli nagy-kanizsai lakos végrehajtónak Krompacher József vhs/át szenvedő nagy-kanizsai lakos elleni 73 frt 68 kr. tőke ennek 1889. december 26-ától járó 6% kamatai 9 frt 40 kr. addigi, 4 frt 10 kr. jelenlegi a még lemerülendő költségek iránti végrehajtói ügyében a lent nevezett kir. törvényszék területéhez tartozó a nagyrécei 172 sz. tsvben + (4616-4621) hrsz. a felvett a 572 frtra becsült továbbá a nagyrécei 197 sztkyben + (4626-4631) hrsz. alatt felvett a 576 frtra becsült ingatlanok; mégis a nagyrécei 198 sztkyben + (4632-4636) hrsz. alatt felvett ingatlanok Krompacher Józsefet illető a 406 frtra becsült felf. része

1895. szeptember hó 19. napján
d. e. 10 órakor

Nagy-Bécsé község háznál dr. Benicz Ferenc felepersai ügyvéd helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Kiküldési ár a lentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%, a késpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni.

Kelt Nagy-Kanizsán, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál 1895. évi szept. 19-én.

GOZONY
kir. tsvszéki albiró.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint Nagy-Kanizsán f. é. szeptember hó 10-én

férfi-szabó üzletemet

városház-utca, városház épületben megnyitom.

Tekintetbe véve azon körülményt, miszerint Párisban töltött 10 évi tevékenységem alatt alkalmam volt mindenkor a legujabb divatu francia és angol szabású öltönyöket készíteni, elég biztosítékul szolgálhat arra, hogy a n. é. közönséget minden tekintetben csakis meglegedésre szolgálom ki.

Öltönyöket mindig a legujabb divatu francia és angol szabás szerint készítek, azokhoz a legjobb kellékeket adom.

Raktáromon csupán a legfinomab gyártmányu bel- és külföldi szövete- ket tartom.

Egész tisztelettel kérem a n. é. közönséget, miszerint becses bizalmával megtisztelni szíveskedjék; mindenkor különös pontossággal és gyorsan fogom rendeléseit eszközölni.

184 3-1

Kiváló tisztelettel **Schwarz Adolf**, férfi-szabó.

KLYTHIA a bőr ápolására,
szőpétésére és
finomítására **Puder.**

Legelőkelőbb olaszoké, hál és társaság PUDEK.

Fehér, rózsaszín, és sárga

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Fohl J. J. Cs. Kir. tszár által Németben.

Ellenemző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajczr.

Utányvétel vagy az

összeg előleges bekvül.

déne után küldetik.

TAUSSIG GOTTLIEB

Bécsben öltözködni csupán és illatszer-gyáros. **FERRARI: MÉCS,**
I. Wollzeile 8. **Kapható a legtöbbször illatszer-,
gyógyszer kereskedésben és gyógy-
szertárban.**

Ellenemző legjobb szerkesztő

gyűrű- és sima-acéllemez hengereket,

1., 2., 3. és 4. vasm

különléte **láncboronákat,**

„Austria” sorvető gépeket,

Minut-féle osztlyag

zöldtakarmány sajtókat,

gyümölcs és fűszerek, száraz készületeket,

bor- és gyümölcs-sajtókat,

szőlő-zuzókat és bogó-morzsolókat,

önműködő „SYPHONIA” növény és

szőlővessző **permetezőket**

a legjobb minőségben gyártanak és szállítanak

cséplőgépeket

kézi, járgány-
és
gőzhajtásra.

1-6 lófogatu járgányokat,

Legujabb gumu-rostókat, traktorok és kuckorom-
mormelókat,

széna- és szalma-sajtókat,

kézi erőre, szállító-készülékkel vagy anélkül

MAYFARTH PH. ÉS TÁRS A

110 10-1

cs. és kir. kiz. szentad. gazdasági gépgyárak, vasöntő és gőzhámor

Alapított 1872.

BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.

600 munkás.

Külföldre több mint 370 arany, ezüst, bronz-éremmel és elő díjakkal.

Arjegyzékek és számos ellenemző levelek ingyen és bérmentve küldetnek. Képviseleik és vizionársítók felvételnek.

Alapított 1867-ben.

Benedek Gábor és testvére

Alapított 1867-ben.

aranyművesek és órák BUDAPESTEN, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

A közlegő órai óvad. alkalmából van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét országészerte ismert ógünkre felhívni.

Arany-, ékszer-, ezüst-áru, és óra-raktárunkat

a legdivatosabb tárgyakkal dusan felszerelők és ugy jutanyosság, mint izlénesség tekintetében a legkövetelőbb igényeknek is megel-
lünk. Ugy, mint idáig, ugy, a jövőben is, különös gondot fogunk a vidéki megbízások ellátására fordítani. Nem feltétl tárgyakat vagy
kicszerelők, vagy azokért a pénzt is visszadjuk. — Megrendelés esetén kérjük a kívánt tárgyank megközelítő árat velünk közölni. —
Minden tárgy valódiághért írott jóállást nyújtuk.

Az államilag engedélyezett Magyar Osztályosorsjáték

I. osztályú nyeremények.
Huzás 1895. október 16-19-ig.

1	nyeremény	400000	korona	—	400000	korona
1	"	40000	"	—	40000	"
1	"	4000	"	—	4000	"
1	"	30000	"	—	30000	"
1	"	3000	"	—	3000	"
1	"	15000	"	—	15000	"
1	"	10000	"	—	10000	"
2	"	8000	"	—	16000	"
2	"	4000	"	—	32000	"
10	"	2000	"	—	20000	"
12	"	1000	"	—	12000	"
100	"	400	"	—	40000	"
200	"	200	"	—	16000	"
3000	"	80	"	—	72000	"
10000 nyeremény összesen				1260000 korona		

az 1895. évi kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorjegy

31499 nyereménnyel és egy jutalommal.

A nyeremények minden levonás nélküli készpénzben ki, a huzások állami költségvetés és kir. költségvetés ellenében mellett történnek.

Legnagyobb nyersemény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

Az I. osztály huzás után választott sorjegyekért az I. osztály díja után huzandó.

II. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. december 6-14-ig.

1	jutalom	400000	korona	—	400000	korona
1	"	200000	"	—	200000	"
1	"	100000	"	—	100000	"
1	"	50000	"	—	50000	"
2	"	20000	"	—	40000	"
2	"	15000	"	—	30000	"
4	"	10000	"	—	40000	"
10	"	8000	"	—	80000	"
27	"	6000	"	—	162000	"
100	"	2000	"	—	200000	"
200	"	1000	"	—	200000	"
1150	"	200	"	—	230000	"
20000	"	100	"	—	2000000	"
21499 nyeremény és 1 jutalom				4320000		

Az I. osztályú sorjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{30}$	sorjegy
40	4	2	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{30}$	teljes sorjegy
80	8	4	korona.

Valamennyi sorjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.
Andrássy ut 8. szám.

Magyar Osztályosorsjáték Igazgatóság.

Sorjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztályosorsjáték

az évi kiállítás alkalmából Budapesten, 100,000 sorjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélküli készpénzben kifizetendő — Legnagyobb nyersemény a legkedvezőbb esetben

egy millió korona

Első huzás 1895. október 16-19-ig BUDAPESTEN.

Ezerért ajánlom és utánvét mellett küldök azét

eredeti sorjegyek az első osztály részére

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{30}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{30}$
40	20	8	4	2
korona.				

eredeti teljes sorjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{30}$	$\frac{1}{12}$	$\frac{1}{30}$
80	40	16	8	4
korona.				

Teljes sorjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihúznak, egyazonmint a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó határt átszárthatják vissza. — Megrendelések postaútján utján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéreinek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakaróközpont 3960. — Sürgöny-cím: Lottó Heintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedniök külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.

Szerkesztőség:

F. S. utca a Olloplábas.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentation levelek csak ismert kezűből fogadhatók el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városas-áptlet: Fischel Fülöp könyvkereskedő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetések jutányosra számítanak.

Nyitlár pótlóira 10 kr.

Elsősorban, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedőbe intézendők.

Az őszi évad előtt.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 4.

(=n.) Néhány hónapon át szünetelt a politikai munka. A képviselők körülnézték saját tűzhelyükön, az ország gondjai ezalatt nem bántották őket; de nemsokára megnyílik az őszi campagne, az ország háza vissza fog hangzani a képviselők zajától s ismét meg fog indulni a politikai munka, mely vajha mentül gyümölcsözőbb lenne az országra nézve s mely az is lesz, hogyha a béke, a kölcsönös egyetértés szelleme fogja áthatni a vitalközlőket. Nagy és fontos események előtt áll a nemzet. Küszöbön az egyházpolitikai törvények végrehajtása, küszöbön a millenniumi ünnepek, melyek Magyarország törekvéseiről, haladásának elvitatatlan fellendüléséről fognak tanubizonyosságot tenni.

Hiszszük és reméljük, hogy az egyházpolitikai törvények végrehajtása, dacára gróf Zichy Nándor müncheni fellépésének, nagyobb nehézség nélkül fog sikerülni. A püspökök konferenciája, a közösen kibocsátandó főpásztori levél megállapítása ügyében, a lapok egyező állítása szerint, habár a vita oly beható és alapos volt, hogy a javaslatot az első napon egészen le sem tárgyalhatták, békés, engesztelő szellem uralkodott. Nem is

tételezhettünk fel mást a haza főpapságáról, mely jól érzi és tudja, hogy mit jelentene hazánkban egy kulturharc, ha ennek felszítása lehetséges volna. De azt hisszük, hogy a tulzók minden törekvése kárba fog veszni népünk józan felfogása mellett s a következmények meg fogják mutatni, hogy aggodalmuk alaptalan volt. Mert valótlanosságot mond az, a ki népünket vallástalansággal vádolja s ki vallástalannak mondja azokat, kik az egyházpolitikai törvények hívei. A következmények meg fogják ezeket győzni arról, hogy a vallásos érzület még erősödni és szilárdulni fog s az egyházpolitikai törvények, mely ellen oly vehemenciával küzdenek annak ellenzői, miben sem fogják gyengíteni a vallásos érzületet, s éppen nem fognak azokkal a következményekkel járni, melyeket oly sötét színnel szeretnek festeni.

A főpapok a második napon ötödik órai tanácskozás után végre megállapították, hogy a hívekhez magyar nyelven kibocsátandó közös főpásztori körlevél, valamint a papok szánására szóló latinnyelvű főpásztori körlevél szövegét. Mind a két körlevelet a hercegprimás nyomtatja ki és küldi szét a püspököknek.

Küszöbön áll, mint mondók, a millenniumi is. Lázás munka foly Budapest városában

és a kiállítás területén egyaránt. Magán- és középületek, mintha csak a földből támadnának elő, oly gyorsan keletkeznek. Habár a középületek észek mindegyike nem is készült a kiállításra, amint az eleintén tervezve volt, nagyobb része mégis hirdetni fogja a magyar főváros óriási fellendülését. Ott van a Mátyás templom, mely díszet képezi a fővárosnak s a tavaszig egészen elkészül; a Bazilika, melynek belső berendezése van még hátra; az iparművészeti múzeum, a vigaszínház, melyben május 1-én már játszani fognak; az igazságügyi palota; az új országház, mely azonban aligha készül el annyira az ünnepekéig, hogy a benne megtartatni tervezett díszülést meg is lehessen tartani.

A kiállítás területén azonban oly gyorsan foly a munka, hogy már most mindenki bizik benne, hogy az idejére elkészül. Hatalmas területet foglal az el, melyen egyre épülnek, de nagyrésben felépültek már azok a csarnokok, melyek Magyarország gazdasági és ipari terményeit, kulturális haladásának bizonyítékait fogják magukba foglalni, hogy hazánk számot tegyen a világnak arról, hogy ezt a földet csak a magyar szerezhette meg és alkothatta ezer év alatt azzá, a mivé lett; hogy mindenképe a magyart illeti meg e földön az

A „ZALA” tárcája.

A szerenád.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

A csorvási „Korona” vendéglőből — amint egyszer-egyszer kinyitották a tágas ékező-terem ajtaját, — kikicapott a cigányzene egy-egy erőteljesebb akkordja.

Valami rekedtes, érdes férfihang próbálkozott meg a Fiametta dallamával, a Boccaccióból.

Az utcák mindenfelé néptelenek voltak. Csak lit-ott lehetett látni egy-egy elkésett embert, aki a gyéren világított utca gyalogjáróján keresve azt a takarékosan szűkre szabott területet, melyen a józan ember is eljárat labtörés veszedelme nélkül.

Ezek, mikor a negyvendéglő közelébe értek, megállottak, stnéztek és hallgatóztak.

— „Már megint miut a korbely Sívó Kálmán. Segény asszony!” — morgotta az egyik, aki bizonyosan felismerte hangjáról a jómádat.

Roeszalólag ingatta fejét. Aztán tovább ment a csendes néptelen utcán.

Ez a Sívó Kálmán híres legény volt a vármegyében. Egyetlen fia volt Sívó Péternek, a városi nábobnak, Nagy szerepet játszott a társaságokban. Kifüggően tudott udvarolni az asszonyoknak. Szerepelt a versenyeken. Nagy va-

dászatokat rendezett. Mindig hideg vérrrel kériyázoit. Egyetlen arcizma sem mozdult, ha egy-húszra ezreket veszített. Hatalmas cimborá is volt; kész mindig a legkritikusabb kalandokra és az ivásra.

Huszonöt éves volt, mikor meghalt az atya. Megkapta a rengeteg sok pénzt, és a gyönyörűen rendezett pompás birtokot.

Mig az öreg Sívó Péter élt, meg volt kissé köve a keze. Játszhatta ugyan az urat kedve szerint, de nem szórhatta a pénzt.

— „Mindenki lássa meg rajtad, hogy a varasdi nábob fia vagy; de ne jövedelgesse senki rólad, hogy te fogod elpocskolni a kincseit!”

Est mondia az öreg Sívó Péter az egyetlen fiának.

Amig élt, nem is jövedelgette senki, hogy Sívó Kálmán majd elköszolja a nagy vagyon.

Hanem halála után egyszerre másként lett minden. Akkor már nem kellett jövedelgetni: nyilvánvaló volt, hogy a fiatal Sívó eszeveszetlen költelezik, mulat, tombol.

Az asszonyok nagyon érdekes embernek tartották; sokat megbocátottak neki; nagyon sokat meg is engedtek; nék módkül elkenyestették.

Ex aztán még jobban nekiszilajította.

Barátai látták, hogy ennek az életmódnak nem lesz jó vége.

A készpénzt néhány év alatt elfogyasztotta a roppant nagy jövedelem mellett is. Már kölcsönöket kezdett fölészni birtokaira.

Meg akarják menteni. Azt tanácsolták neki, hogy nőüljő meg.

Sívó Kálmán nagyon kacagott.

— Megbolondultatok? Talán itt hagyjam ezt a sok gyönyörű szép asszonyt egynek a kedvéért. Nem ettem bolond gombát.

— De az az egy aztán csak téged szerezne, téged boldogította. — Mondtak a jóbarátai.

Sívó Kálmán meg nagyon kacagott.

— Ne traktáljatok engem bolondos mesékkel. Nem akarok én Romeo lenni. De nem is hiszek a Juliáknak.

Aztán csak tovább tombolt.

Az egyik csorvási balon találkozott Madarász Elvirával, a kenderes-pusztai birtokos leánnyal.

— Ez gyönyörű szép teremtes volt. Magatartása komoly. Egészen új és szokatlan színer.

Sívó Kálmán, aki már torkig volt a sablon-asszonyokkal, szinte fölviillanyozódott, mikor közelebből megismerkedett vele.

Ő sem maradt hátnak nélkül a leánnyra. A komoly Madarász Elvirának imponált a keresetlen modoru, elegáns föllepésű férfi, aki nem szórja a bókot a nőknek. Kezdté iránta erősebben érdeklődni.

Mikor Sívó Kálmán ennek az érdeklődésnek komolyságáról meggyőződött, egy alkalommal úgy intézte, hogy tanut néibül beszélhessen Madarász Elvirával.

A hirtelen elhatározások és gyors cselekvések embere volt.

— Elvira, én kegyeddel szeretem. Annyira komolyan, hogy nincs eröm kegyeddel azt az unalmas, mindennapi szerelmi komédiát végig játszani. Mondja meg, kérem: akar-e a feleségem lenni?

eisőség. Erről tudomást fog venni a külföld, s tudomást vett már eddig, mert a legkiválóbb francia, angol, amerikai, belgiumi, olasz- és spanyolországi, romániai, oroszországi, török- és görögországi, bulgáriai, szerbiai lapok több ízben hasábos cikkeket közöltek a megnyitandó kiállításról s a legnagyobb rokonszenvvel és jóakarattal emlékeztek meg Magyarország ezredéves fennállásának ünnepéről.

Ez ünnepek kimagasló mozzanata lesz az ezredéves történeti felvonulás, melynek arányáról csak akkor lehet sejtelmünk, ha meggondoljuk, hogy a felvonulás több csoportban kétezer alakot fog magában foglalnia.

E felvonulásról részletes tájékoztatást nyújt a bizottság elnökének Margitai Tihamérnek memoranduma, melyet a fővároshoz benyújtott, s mely részletes tervét foglalja magában a felvonulásnak. Csak röviden említiük fel a csoportokat, melyekből a felvonulás állani fog. 1. Hungária csoportja, a nemzeti erényeket ábrázoló szimbolikus kép. 2. Honfoglalás kora. 3. A kereszténység kora. 4. Szent László és kora. 5. Kun László. 6. Az Anjouk kora. 7. Hunyadi János hazatérése. 8. Mátyás az igazságos. 9. Bethlen Gábor fejedelem és udvara. 10. A tizenhetedik és 18. század kimagasló alakjai, Rákóczy és táborkara. 11. Mária Terézia bevonulása Pozsonyba. 12. A nemzeti ébredés kora, egy képviselőválasztással és toborzással. 13. A hatvanhetes kiegyezés allegóriája, pazarul diszitett diádalkocsi s felsége meliszobrával, környezve Deak Ferenc, Andrássy és a hatvanhetes miniszterek medaillonjai által.

A költségeket társadalmi uton fogják fődözni s a megyék délcég ifjait a végrehajtó-bizottság.

A liberalismus Magyarországon.

(S--p.) *Eszmék töltik be az egyesek életét: a létező való küzdelemnek azok törik ki az irányt, ideális harmoniát létesítve annyi ellentmondó, bántó egyenlenség, köznapis banalitásai között.*

Eszmék töltik be az egyesek nagytömegének, a nemzetnek életét is: s szintén adják meg állami és kulturai fejlődésének irányát, ép úgy harmoniát létesítve a nemzet egész részének sokszor annyira széthúzó érdekei között.

Az érdekek azonosága soha sem lehet oly erős kapocs, mint az eszmék közössege, egy közös ideál, miért küzdeni érdemes, miért felkészülni kell s mit oly szépen fejez ki ez az egy szó: hazaszeretet. Az eszméknek nyilvánulniuk kell az alkotmány-szervezetben, áthatniuk kell a törvényhozás szellemét, beilleszkedniük kell a társadalom rétegeibe, áthatva, elenyésztetve különállóságukat s vezetőiük kell a kulturai élet intézményeit, utat kell szabniuk a gazdasági fejlődésnek.

Ez eszméknek magának az államalkotó nemzetnek egyenlőségéből kell fakadniuk, úgy ahogy az faji jellegében, nemzeti sajátosságában s művelődési fokában megnyilatkozik.

Most pedig a rideg materialismus korszakát éljük; megnyilatkozik az nemcsak az irodalomban, a művészetben, de megnyilatkozik immár a politikában is: az opportunista politikájának formájában, annak szolgáltatva át a teret.

Nem meggyőződés, hanem érdek, nem következetes, célirányos működés, hanem a pillanat körülményeinek alárendelt szereplés jellemzi a kor politikusait.

S ez a minden ideális magvatól megfosztott hasznossági politika földrésznünk politikai, társadalmi és gazdasági zűlétségének, itt-ott elfajultságának legkövetlenebb oka.

A magyar politikuskok is elég sokszor az opportunista ingadozó, réveleg terén haladtak — a mióta azonban egynéhány nagylehetség, bátor férfi belemarkolt ügyeink menetébe, örvendezve veszszük észre azt a nagy fellendülést, mit közjogi pezsgő életünkben konstatalnunk kell. Az egyházpolitikai mozgalom első merészebb megnyilatkozása törvényhozásunk szabadelvi szellemének s azt minden időkre állandó mederbe terelte. Az a helyeslés, felkészítés, amivel néhány izága elemei közül országazerte fogadták, eléggé mutatja, hogy most a magyar törvényhozás nem a külföldi törvényhozás eszméjét, szellemét akarja doctrinairé módra átültetni, hanem hogy most a haza talajából merített.

Ezentul a liberalismus eszméje lesz zászlónk; nem az a néhány évtizeden át tartartott szabadelvesség, mely oly sokáig az opportunitásnak vihartól ugyan ment, de annál szégyenletesebb

révében vesztegelt s mely csak áldítószelben, lopva, bujva mert megjelenni, hanem a bátor, az állami szabadelvesség, mely distingvál egyház és állam között s a felvilágosodottság segése alatt akarja megteremtetni reformálandó intézményeinket.

Hogy a liberalismus ránk néve mennyire életkérdés immár, nem kell bizonyítani.

A nemzet színe-java zászlóhoz szegődött — és helyesen.

A szabadelvesség eszméje csak később fog nekünk nagy szolgálatokat tenni.

Már most egyedül ennek köszönhetjük a mozarobitában tulsulyunkat.

Egységes, osztatlan nemzeté lettünk s erkölcsi s anyagi lételet gyakorolunk a politikai párt harcokban, a társadalmi nyavalyáiban elsatnyult, elérőtlenedeti Ausztriával szemben.

„Kicsi nemzetben nagy lelek” — mint Apponyi mondá. E nagy lélek a szabadelvesség eszméje; ez közös meggyőződésünk, ez adja meg ideális értékünket.

Ragaszkodjunk hozzá, mert nekünk továbbra is egységeseknek, erőteljeseknek kell lennünk. Nemzeti életünknek nem szabad a közöny, a huzavona, a visszavonás hinárjában elposványosodnia.

Sis nemzetek életfaját egy évtized politikai veszteglése is már gyökerében támadhatja meg, a nagy nemzetek hamar kiheverhetnek egy-egy bajt, mert számbeli tulsulyuk könnyebben biztosítja létüket.

S mi ránk fontos kulturamisszió is vár.

A keleti kérdés talán már megoldódott volna a szláv óriás államtest javára, Európa békejének s az emberi fokozatos haladásnak rovására, ha mi, kiket geographiai helyzetünk is már a beavatkozásra, közbeszereplésre kóvált, nem volnánk.

A nyugati politikai előérsei vagyunk az éjszakai nyers, fenyegető invázióval szemben, de mi csak a szellem, az igazság, a felvilágosodottság egyve-reivel küzdhetünk.

Mihelyt ez ország a koravellem szavának hatat fordít, nem a felvilágosodottságban, a szabad intézményekben keresi jelszavait, hanem kifelé gravitáló kétése existenciáit még kétésebb értékű üzelemeinek dobja magát áldozatul, mihelyt inkább katbolikus, mint magyar akar lenni, szét kell forgósolódnia.

A liberalismus jelszavai a mi bástyánk; a nemzetiségi agitációknak ez elől meg kell hátrálni, a klerikálisok heccüzelemeinek meg kell semmiülniök, ha ezek továbbra is szilárdak maradnak s ha ezeken soha részt ütni nem engedünk.

A liberalismus újjászültetők volt, maradjon további életünk is!

Madarász Elvira nem sütötte le szeméit, nem sutogott vibráló hangon sentimentális ostobaságokat, hanem mélybűzü feketé szemével belénézett Sivó Kálmán szemébe és azt mondta neki:

— En önel szintén rokonszenvezek. Nem kételkedem szavai komolyságában. Öné leszek, mert meg akarom menteni.

Kézét nyujtotta a meglepett férfinak, kinek fogalma sem volt arról, hogy nőben a martinságra való szende komolyság és az enerzsia így egyesülve lehessenek.

Egymásé lettek. Eleinte a fiatal komoly asszony, ki osztatlan szerelével csöngött férjén, új életet teremtett a varsádi kastélyban.

Sivó Kálmán megszűnt tombolni. Barátai örömmel konstatalták, hogy a szilaj fiú meg van mentve.

Egy év múlva a családi öröm is beköszöntött a varsádi kastélyba. Egy kis leánykájuk született. Hanem ez a dolog egészen váratlan hatással volt Sivó Kálmánra. Kezdeti visszatérni a régi életmódhoz.

A zajos, tivornyaéletbe csak bele kell köstolni, az étvágy a közben megjő, sőt hatalmassá, ellenállhatatlanná lesz.

Sivó Kálmán majdnem minden éjszakát Csorvason töltött s csak hajnalban vagy reggel jutott haza Varsádra mámoros fővel. Kocsisa a cselédesség között nagyon furcsa dolgokat suttogott ura viselt dolgairól.

Évek múltak így. A kis leányka már négy éves volt. Egyszer oda ment édes apjához, átkarolta térdeit és így szölt hozzá:

— Édes apa, haragszol te miránk?

— Mert kérded kis apróság?

— Mert te sohasem vagy ithon.

Sivó Kálmán elgondolkozott.

A szegény marir-asszony nem tett neki soha egyetlen szóval se szemrehányást.

De most ő is hozzálépett.

— Kálmán édes, ugy-e te unatkozol itt a varsádi kastélyban?

— Megvallom.

— Talán jó volna eladni a birtokot! Mit gondolsz?

Nem bánom.

El is adták.

Beköltöztek Csorváásra.

Akkor azt mondta az a végtelen türelmü asszony az urának:

— Édes Kálmán, mulass, élj kedved szerint.

Ha mindenedet elmulatod, dolgozni, nélkülözni fogok; nem leszek érte szemrehányást soha.

— Csak a sáved maradjon meg nekünk. Ha azt elveszítjük, nem élem tul.

— Mi jutott eszedbe? — szölt komoran Sivó Kálmán; aztán sötétben maga elé meredt tekintetével.

Megjelent előtte az a lángoló tekintetű, életől duzzadó asszony, aki mellett már annyiszor elfeledte ezt a beteges, halvány, élettelen martir-asszonyt.

Érezte nyomorultságát. Valami kifejezhetetlen mélységes undort érzett maga iránt.

Ettől fogva a mulatás, a tivornyazás nem pusztá időöltés volt nála, hanem narkózis: gondolatlanak, önvádjának elaltatására.

Ottbon, kinné tisztább pillanataiban arca el-elálotédtet, szeméi egy pontra szegződtek, szinte iszonyatot keltő kifejezetlenséggel.

Neje aggódba nézte a szomorú szimptomákat. Mintha szakkadatlanul egy feketé rém lebegett volna a mámoros fő körül, melynek csak meg kellett érintenie azt, hogy valami rettenetes katasztrófa következék be.

Az urát féltő asszony most már, az az nagyon soká maradt, nem egyszer tiokban utána lopódzott, megtudni: nincs-e baja.

Ebben a nagy féltő szeretetben feküdt szegénynek tragicumá.

* * *

A dözsölő Sivó Kálmán éppen a tizedik sampanyeros üveget vágta a sarokba.

— Csilaj! Elég volt! — kiáltotta a cigányok felé. — Szerenádra megyünk.

A cigányok egymásra hunyorgattak álmos szemekkel.

Kivonultak a vendéglőből a zajtalan utcára. Nem is kérdeztek: hova menjenek. Egyenesen annak a tüzes-szemű szép asszonynak: özvegy Dery Palinének háza tele tartottak. Nem először vitte oda őt Sivó Kálmán.

A mámoros Sivó valami dallamot dudorászva ment utának.

Az utca átelleni oldaláról, rezgő, csendes női hang hullámozt át hozzá:

— Kálmán! Kálmán!

Egyszer föl is ütötte ingó fejét. De kaprázatnak hitte az umerős hangot; tovább bandukolt.

Pedig az a csendes, felő, ellojtott hangu megszólítás atól az áldott teremestől jött, akit őnek éjszakáján felvert az aggodalom és küzde a néptelen utcákba, hogy örködjék lére lelett az örangyal látatlanságával.

A szegény asszony szorongva követte őket.

Gazdasági viszonyaink tükrö.

Efennsíkunk és sajtóközsegi lépés-nyomon, őrbi et őrbi az ország anyagi erőjének hanyatlásáról, a kormány és nemzet ódatudat nélküli tevékenységéről beszélnek. Ezek a javvesztések szerezésére nem bangznak át az ország határain, még kevésbé találnak künn hitere. Szerencsére — ismételjük — mert ha a külföld hitelt adna ezeknek a véskiállásoknak, alicsi tekintélyünk és hitelünk hívója bizonyára jelentékenyen alágyálna. Ha ezeket a felültes igazságokat magunknak kellene való értékre lecsillítani, figyelemre nem méltatnók öke! De nem mellőzhetjük szóhozásukat akkor, amidőn oly komoly a valóban alapos tanulmányozással készült előboratumból nyerjük közgazdasági viszonyaink tükrét, aminőt a bécsi kereskedelmi és iparkamara készült a nemzetközi értékpírora dobni.

Eltekintve a létfélelem és az érdekesztésigél való félelem által sugart tendenciós részekről, melyek a magyar ipar és kereskedelem önállóságát és fennállását az oestrák ipar és kereskedelem tönkremeneléből törekvésnek származtatni, a legnagyobb örömmel latjak az előboratomból, mivel támadó s a létfélelmet nyilván eláruló rovataiból iparunk, kereskedelmünk és nemzeti vagyonszámunk felől oly bőveges és bizalomgerjesztő információ jut az internacionális érdeklőkör elé, a minőt jóberati kés által írca, vagy magunk felől önmagunk által elmondva senki el nem hinne.

Téves dolog lenne részünkről a bécsi kamara szóban forgó jelentéséből azokat a lapokat kiragadvá fájlalni, smelyeken e kamara a hanyatló oestrák ipar jövője érdekében preventív intézkedéseket létesítést sürgeti a töle külföldi piacokat elhódító magyar ipartermékek ellen.

A terfeszett védősorompók, melyeknek felállítását a bécsi kereskedelmi és iparkamara sürgetőleg követeli, megakadályozatlan jele a lehelyesebb igazolása annak, hogy nemzetgazdasági politikánk a lehelyesebb uton halad. De midőn a bécsi kamara jelentéséből kétségtelen meggyőződést nyerhatunk arról, hogy helyes irányban a valóban nemzeti érdekeinknek megfelelőleg haladunk, meggyőződünk egyuttal arról is, hogy azok a vádak, melyek szerint nemzetgazdasági politikánk irányja nincs tekintettel az öszmunarchia gazdasági és politikai létfélelmeire, csak oly behizonyíthatlan ráfogások, smelyeknek egyedüli forrása a magyar „bíál piac” elvesztése, önállóságára jutása folytán érzett sarga irigység mondat.

Látta, hogy megállnak özv. Déryné ablaka alatt.

Megrázkodott. Mintha valami hideg, fagyasztó áramlat toltat volna szívére.

A cigányzene megharsant.

A szerenád hangjai messze elhullámzóztak az éjszaka csendjében, a nyugó város fölött.

A szegény asszony szédült, forgott vele a mindenség. Tehetetlenül dült az egyik kapu kárhoz.

Eppen akkor ment el valaki mellette. Megállt az kissé, hallgatózott.

Elkezdte rosszalólag ingatni a fejét és azt mondta:

— Mar megint szerenádóz az a kórhely Sivó a szeretőjének. Szegény felesége!

Aztán morgovagya ment tovább.

A szegény asszony agyához kapott és rohant át a néptelen utcákon, mint egy örfűt.

Ruhája megkuszálódott, elmaradozott. Haja szerteomlott. Rohantában megépté fűrtjeit.

Mindenütt előtte érvényelt az észvesztő tudat, hogy Sivó Kálmánnak most már a zava is elvesztett.

Ezel a megemmisítő gondolattal rohant be hajlékuk szentélyébe, ahol kis lánykája aludt...

Körülbelül fél óra múlva a férj is követte.

A ház csendes volt.

Feltűnt neki, hogy neje és leánykája hálószobájában meg lámpa ég.

Benyitott hozzájuk úgy mámoros fővel, Szemei kidülledtek.

Hatásapadnan állott meg.

Neje és gyermeke holtan feküdtek előtte. Főlejük omlott eltorzult arcúak és hörgögt, mint a halálra sebzett fenevad.

Ha valamit, egy csak a kicsinyes és beigazolhatóan ráfogások kibebiztít a különböz nagyjavasú mő hitélet. Ezen azonban nem sajnálkozunk, mert a ráfogások tendenciós volta oly szembőthető, hogy belőlük és nyomukban világértés csak rokonszenv és bizalom ébredhet a vadítottként ábrázolt magyar kereskedelmi, ipari, szivai nemzetgazdasági törekvések iránt.

A bécsi kereskedelmi és iparkamara jelentésnek létfélelmeséggel és irigységgel teleit lapjai, talzással egyetemben mit sem árthatnak, használni azo ban nagyon is használnak anyagi érdekeinknek és gazdasági politikánk tekitélynének.

Komoly és tiszteltreméltó érv ez a támadó jellegű jelentés a Banffy-kormány gazdasági politikájának helyes volta mellett a egyszerűségi igaz tükrö és gazdasági viszonyaink rohamos javulásának, amit az ellenzék kicsinyes toraképei nem loznak sem sühomályosítani, sem megbizhatalnna tenni. Sok sűvés tanúság van e műben egy a jobhzetű, mint a reménykedő pesszimisták számára.

H I R E K.

— **Emlékv. Grünbaum Ferenc Pál** az egykori Neu és Grünbaum nagykanizsai cég főnöke szeptember hó 8-án vaxeti oltárhoz Wolf Berta kisasszonyt Páncsován.

— **Ejjegyzés.** Szeles János keszthelyi felső-majori gazdasági eljegyzés Ilrunka Mór bpesti magánó leányát Berta kisasszonyt.

— **Az ág. evang. egyház** somogy megyei kerület lelkeszei szerdán a szokásos évi papi gyónásra Nagy-Kanizsán öszgyűlésen, egyidejűleg megállapodásra jutottak a választandó püspök személye iránt. A somogy megyei egyházkerület egyhangúan Gyuracz Ferenc pápai espres lelkes mellett fog szavazni.

— **Hálálózás.** Kovács Abel, a balatonfüredi fürdő igazgatója, a pannonhalmi Szent-Benedek-rendi főapátuság főnöke meghalt hosszas és kínos hálébelegés után. A meghaldogult nyájas, előzékeny modoráért kösvedveltségnek örvendett széles körökben a valódi házigazda szerepét vitta, a míg egészsége engedte, a Batatonfüredet ávról-ávró tökterem, nagy számú vendégsereg között oit sürgőldödt, forgóldott mindenütt s nagy gondja volt rá, hogy a világhírű fürdőhelyet senki se hagyja el kiéleltelentül. Balatonfüred modern fürdőhelyisé emelkedése sokat köszönhet a derék pappak, ki mintegy tíz év óta állt a fürdő-igazgatóság élén. Alatta valósnul meg sok fontos és üdvös újítás, mely a gyönyörű fürdőn való tartózkodás kényelmeit jelentékenyen fokozta. A szent-benedekrend a következő gyász-jelentéssel tudatta a szereteti rendtárs elhunytait: A pannonhalmi szent-Benedekrend tihanyi apátusának tagjai szomorú szivvel jelentik szereteti rendtársuk Kovács Abel fürdőigazgatónak, a pannonhalmi főapátuság szentszéki tanácsosa, Zala vármegye bizottsági tagjának, az aracs szertelhai igazgatósáns elnökének s miniszteri iskolatagotónak f. évi augusztus 31-én reggeli 8 óraker koránán 63-ik, szerzetesi életének 47-ik, áldozó papságának 41. évében hosszas szenvedés és a végső szentségek buzgó felvétele után B. Füreden történet gyászos elhunytait. A boldogult hült teleme f. évi szeptember 2-án Tihanyban reggeli 9 óraker, önnepélyes gyászmise után helyzetettek nyugalomra. Az örök világosság fényeskedjek neki!

— **Tanonskola.** A helybeli kereskedő tanonc-iskolában a tanuló felvétele f. hó 9-án délután 3 óraker a szokott helyiségben (városi polgari iskola) eszközöltetik.

— **Póteretteségi.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolánál a póteretteségi vizsgálatot szept. 8-án tartották meg, melyen dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelő elnökölt. Ez alkalommal — mivel jövőben a felső kereskedelmi iskolák már nem maradnak a tanfelügyelők ügykeretében — *Bun Samu*, intézeti igazgató, a kir. tanfelügyelők melagen megköszönte az egész tanári testület nevében azt a lelkes buzgalmat, melylyel az intézet szervezései és fenntartási munkájához járult. A tihári testület a tanfelügyelőt lelkes övációban részesítette.

— **Népes iskola.** A beiratások a nagykanizsai iskolák legfőbbjénél bevégezöttek. Mondhatni: valamennyi elég népes. De kiválóan sok növendék jelentkezett beiratásra a főgymnasium és a polgári-leányiskola első osztályába. A főgymnasium új igazgatója, mikor az első osztály

létesítése betelt és látta, hogy még öszegesen várának beiratkozásra, nyomban megteremtés vérszók polgármesteré, hogy egy párhuzamos első osztály szervezésére iránt haladéktalanul intézkedni szerezkedjék. Rövid pár óra leforgása alatt megtörtént a gyors intézkedés: kimondották a párhuzamos első osztály megnyitását, mely a folyamatosan fokozódó versenytól szomban, egy vároznak, mint főgymnasiumunk érdekében rendkívül nagyfontosságú és elodáshozatlan lépés volt. A két első osztálynak öszesen körülbelül száz növendéke van, tehát így is 50-50 növendék oit egy osztályra. Lehetetlen leírni a szorongó szülők örsömét, mikor kihirdették, hogy megnyiták a párhuzamos osztály, tehát beiratkozhatnak a kiharadt tanuló is. De annál nagyobb volt az ökleredettség a polgári-leányiskolánál, hol szinten körülbelül negyven helybeli szülőknek gyermeke nem juthatott be az első osztályba, mivel betelt a létszám. Dr. *Bartha Gyula* valóságos ostromnak volt kitérs. A köségeesett szülők uton utólen tanácsot kérték a tanfelügyelőtől, hogy mit csinálnak kitűnő, lelesbizonyítékny gyermekökkel. Hisszük, hogy az intézet igazgatója szinten haladéktalanul jelentést tesz a polgármesternek a körümenyről a akkor hitványra lit is gyorsan loznak segíteni a bajon. Nem marad más hátra, mint lit is párhuzamosítani kell az első osztályt; mert a helyzet így tarthatatlan. Ha már az intézet létesítésének tetemes költségeira annak idején a város meghozta az áldozatot, — most a lejesztés ösokélyebb kiadásaitól visszariadni nem szabad. Hisszük, hogy itt is mielőbb megnyugtatóják a kiharadt növendékek szülőt.

— **Öngyilkosság a kórházban.** Wukovics János 38 éves, nős cipészegéd vasárnap került a kerületi betegszélgyszó penszár révén a kórházba. A testben teljesen lefogott férfibetegsége még megállapítva sem volt, midőn az gyors elhatározással véget vetett öltői bajának. A kórház-helyiségei ez idő szerint mesztetnek és így a 34-ik számú szobában 9 beteg volt elhelyezve, köztük Vukovics is, ki társai megfigyelése szerint többször próbálkozott az öblak párhuzára feljutni. Kedden délután 4 óra tájban végre sikerült neki a próbalkozás és öblökül, hogy szobakörsei ebben megakadályozhatják volna hirtelen levette magát az első emeleten levő szoba utoni öblakból a kórház előtti parkba, a nyomban belső vérzés folytán aszonyt halt. Tetének oka hihetőleg betegségeben keresendő.

— **Tűz.** Kedden este 10 és fél óraker tűzi lárma verie fel városunk lakosságát. Nagy, tojás-kereskedő királyutcai házának egyik melléképülete, mely raktárral használatot, ismeretlen öklből kigyulladt. A tűz csakhamar alharpózott, mert a mintegy 20 méter hosszú épület telve volt ládákkal, szecskával és a padlóon hír ösörint nem keresebb, mint 12 kocsi szalma volt felhalmozva. A raktáron elcsomagolva és csomagolatlanul sok ezer tojás hevert, mely természetesen kereskedelemre hasznavahatatlanná vált. A tűz a szélesed folytán ugyan lokalizálható volt, de a padlóson felhalmozott temerde szalma meg reggel is égött. A sült tojásokat kosárban és kölányekben hordták el a szegények. Teljesen érteletlennek tartjuk, miképen engedhető meg közbiztonsági szempontból, hogy egy olyan épület padlására, mely lakóházakkal van öszcsépitve, 10-12 ezerök szalma legyen felhalmozva. Ha véletlenségből nincs szélesed, az egész Királyutca menthetetlenül veszve van. — A kár, mely néhány ezer forintra rug, biztosítva volt.

— **A sertésállomány.** Murakereszturon, Kollát-szegen rohamosan terjed. A sertésállomány aug. 8-án a vész kitűrése alkalmával 915 db. volt, ezek közül 115 db. elhullott, a megmaradtak között alig találni egészségeset, a amit a körümenyek mutatják, kevés is marad meg, — mert nincs semmi gyógyszer a pusztító baj ellen. A lakosság, amely a tavaszi árvizek alkalmával a természetben már is sok kárt szenvedett, a egyik jüvedelmi forrása is oja van: a ludtenyaszta. — mert ezek is elpusztultak, ezen újabb csapás folytán kétségbe van öve egészen.

— **A nemzetközi pancróna** megnyitása a hó 5-én délután 4 óraker. Bövebb a falragasokon tudható meg.

Felölös szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

oisőség. Erről tudomást fog venni a külföld, s tudomást vett már eddig, mert a legkiválóbb francia, angol, amerikai, belgiumi, olasz- és spanyolországi, romániai, oroszországi, török- és görögországi, bulgáriai, szerbiai lapok több ízben hasábos cikkeket közöltek a megnyitandó kiállításról s a legnagyobb rokonszenvvel és jóakarattal emlékeztek meg Magyarország ezredéves fennállásának ünnepéről.

Ez ünnepek kimagasló mozzanata lesz az ezredéves történeti felvonulás, melynek arányáról csak akkor lehet sejtelmünk, ha meggondoljuk, hogy a felvonulás több csoportban kétezer alakot fog magában foglalni.

E felvonulásról részletes tájékoztatást nyújt a bizottság elnökének Margitai Tihomérnek memoranduma, melyet a fővároshoz benyújtott, s mely részletes tervét foglalja magában a felvonulásnak. Csak röviden említjük fel a csoportokat, melyekből a felvonulás állani fog. 1. Hungária csoportja, a nemzeti erényeket ábrázoló szimbolikus kép. 2. Honfoglalás kora. 3. A kereszténység kora. 4. Szent László és kora. 5. Kun László. 6. Az Anjouk kora. 7. Hunyadi János hazatérése. 8. Mátyás az igazságos. 9. Bethlen Gábor fejedelem és udvara. 10. A tizenhetedik és 18. század kimagasló alakjai. Rákóczy és tábornokai. 11. Mária Terézia bevonulása Pozsonyba. 12. A nemzeti ébredés kora, egy képviselőválasztással és toborzással. 13. A hatvanhetes kiegyezés allegóriája, pazarul díszített diadalkocsi s felsége mellszobrával, környezve Deák Ferenc, Andrássy és a hatvanhetes miniszterek medaillonjai által.

A költségeket társadalmi uton fogják fődözni s a megyék délcég ifjait a felvonulásban való részvételre felhívja a végrehajtó-bizottság.

A liberalizmus Magyarországon.

(S-p.) *Eszmék töltik be az egyesek életét: a leírt való kérdéseinek azok tűrik ki az irányt, ideális harmoniát létesítve annyi ellentmondó, bántó egyenlenség, köznapi banalitásai között.*
Eszmék töltik be az egyesek nagytömegének, a nemzetnek életét is: s színén adják meg állami és kulturai fejlődésének utirányát, ép úgy harmoniát létesítve a nemzet egész részeinek sokszor annyira szétvált érdekei között.

Az érdekek azonosága soha sem lehet oly erős, mint az eszmék közösége, egy közös ideál, miért küzdeni érdemes, miért lelkesülni kell s mit oly szépen fejez ki ez az egy szó: házaszeretet. Ez eszméknek nyilvánulniuk kell az alkotmány-szervezetben, áthatniuk kell a törvényhozás szellemét, beilleszkedniük kell a társadalom rétegeibe, áthatni, elenyészeltetve különállóságukat s vezetniük kell a kulturai élet intézményeit, utat kell szabniuk a gazdasági fejlődésnek.

Ez eszméknek magának az államalkotó nemzetnek egyéniségéből kell fakadniuk, egy ahogy az faji jellegében, nemzeti sajátosságában s művelődési lokában megnyilatkozik.

Most pedig a rideg materializmus korzakát éljük; megnyilatkozott az nemcsak az irodalomban, a művészetben, de megnyilatkozott immár a politikában is: az opportunista politikájának formájában, annak szolgáltatói át a teret.

Nem meggyőződés, hanem érdek, nem következetes, célirányos működés, hanem a pillanat körülményeinek alárendelt szereplés jellemzi a kor politikusait.

S ez a minden ideális magvától megfosztott hasznossági politika földrésznünk politikai, társadalmi és gazdasági ziláltságának, itt-ott elfajultságának legközvetlenebb oka.

A magyar politikuskok is elég sokszor az opportunista ingadozó, réveter terén haladtak — a mióta azonban egyhány nagytehetségű, bátor férfi belemarkolt ügyeink menetébe, örvendezve veszszük észre azt a nagy fellendülést, mit közjogi pesszög életünkben konsztatálnunk kell. Az egyházpolitikai mozgalom első merészebb megnyilatkozása törvényhozásunk *szabadalvú szellemének* s azt minden időkre állandó mederbe terelte. Az a helyesítés, lelkesítés, amivel néhány igazga elemen kívül országazerte fogadták, eléggé mutatja, hogy most a magyar-törvényhozás nem a külföldi törvényhozás eszméjét, szellemét akarta doctrinaire módra átültetni, hanem hogy most a *haza talajából* merített.

Ezentul a liberalizmus eszméje lesz zászlónk; nem az a néhány évtizeden át tartott szabadalvú, mely oly sokáig az opportunizmusnak vihartól ugyan ment, de annál szegényletesebb

révében vesztgelt a mely csak állítózetben, lopva, bujva mert megjelenni, hanem a bator, az igaz szabadelvűség, mely distinguál egyház és állam között s a felvilágosodottság aegise alatt akarja megteremtteni reformálandó intézményeinket.

Hogy a liberalizmus ránk néve mennyire életkérdés immár, nem kell bizonyítani.

A nemzet színe-java számlálós szegődött — és helyesen.

A szabadelvűség eszméje csak később fog nekünk nagy szolgálatokat tenni.

Már most egyedül ennek köszönhetjük a monarchiában tulsulyunkat.

Egységes, osztatlan nemzetéi lettünk s erkölcsi s anyagi főtenyt gyakorolunk a politikai párt harcokban, a társadalmi nyavalyában elatnyult, elerőtlenedett Ausztriával szemben.

»Kicsi nemzetben nagy lelek.« — mint Apponyi mondá. E nagy lélek a szabadelvűség eszméje; ez közös meggyőződésünk, ez adja meg ideális értékünket.

Ragaszkodjunk hozzá, mert nekünk továbbra is egységeseknek, erőteljeseknek kell lennünk. Nemzeti életünknek nem szabad a közöny, a buza-vona, a visszavonás hínárjában elpaványosodnia.

Kis nemzetek életfaját egy évtized politikai vesztelése is már gyökereiben támadhatja meg, a nagy nemzetek hamar kiheverhetnek egy-egy bajt, mert számbeli tulsulyuk könnyebben biztosítja létüket.

S mi ránk fontos kulturmisszió is vár.

A keleti kérdés talán már megoldódott volna a szlav óriás államtest javára, Európa békéjének s az emberi fokozatos haladásának rovására, ha mi, kiket geographiai helyzetünk is már a beavatkozásra, közbeszereplésre készítet, nem volnánk.

A nyugati politikai előérsei vagyunk az éjszaki nyers, fenyegető invázióval szemben, de mi csak a szellem, az igazság, a felvilágosodottság fejveivel küzdhetünk.

Mihelyt ez ország a koraszellem szavának hátat fordít, nem a felvilágosodottságban, a szabad intézményekben keresi jelszavait, hanem kiféle gravitáló kétes existenciák még kétesebb értékű üzelmének dobja magát áldozatul, mihelyt inkább katolikus, mint magyar akar lenni, szét kell forgácsolódnia.

A liberalizmus jelszavai a mi bástyánk; a nemzetiégi agitatóknak ez elől meg kell hátrálniuk, a klerikálisok heccüzelmének meg kell semmisülniök, ha ezek továbbra is szikárd maradnak s ha ezeken soha részt ütni nem engedünk.

A liberális-újjaszólattól volt, maradjon további életünk is!

Madarász Elvira nem sültötte le szemeit, nem autogott vibráló hangon sentimentális ostobaságokat, hanem mélytűző tekintete szemeivel belenézett Sivó Kálmán szemeibe és azt mondta neki:

— En önnel szintén rokonszenvezek. Nem kétekedem szavai komolyságában. Ön leazek, mert meg akarom menteni.

Kézét nyujtotta a meglepett férfinak, kinek fogalma nem volt arról, hogy nőben a martir-ságra való szende komolyság és az energia így egyesülve lehessenek.

Egymásé lettek. Eleinte a fiatal komoly asszony, ki osztatlan szerelemmel csüngött férjén, új életet teremtett a varádsi kastélyban.

Sivó Kálmán megszűnt tombolni. Barátai örömmel konstataáltak, hogy a szilaj fiú meg van mentve.

Egy év múlva a családi öröm is beköszöntött a varádsi kastélyba. Egy kis leánykájuk született. — Hanem ez a dolog egészen váratlan hatással volt Sivó Kálmánra. Kezdtett visszatérni a régi életmódhoz.

A zajos, tivornyaéletbe csak bele kell kóstolni, az étvágy a közben megjő, sőt hatalmassá, ellenállhatatlanná lesz.

Sivó Kálmán majdnem minden éjszakát Csorvason töltött s csak hajnalban vagy reggel jutott haza Varsádra mámoros fővel. Kocsisa a családtag között nagyon furcsa dolgokat autogott ura viselt dolgairól.

Évek múltak így.

A kis leányka már négy éves volt.

Egyszer oda ment édes apjához, átkarolta térdét és így szólt hozzá:

— Édes apa, haragszol te miránk?

— Mert kérded kis apróság?

— Mert te sohasem vagy itthon.

Sivó Kálmán elgondolkozott.

A szegény maritir-asszony nem tett neki soha egyetlen szóval se szemrehányást.

De most ő is hozzálépett.

— Kálmán édes, ugy-e te unatkozol itt a varádsi kastélyban?

— Megvallom.

— Talán jó volna eadni a birtokot! Mit gondolsz?

Nem bánom.

El is adták.

Beköltöztek Csorvára.

Akkor azt mondta az a végtelen türelmű asszony az urának:

— Édes Kálmán, mulass, élj kedved szerint. Ha mindenedet esmulated, dolgozni, nélkülözni fogok; nem leszek érte szemrehányást soha. — Csak a szived maradjon meg nekünk. Ha azt elveszítjük, nem élem tul.

— Mi jutott eszedbe? — szöolt komoran Sivó Kálmán; aztán sötéten maga elé meredt tekintetével.

Megjelent előtte az a lángoló tekintetű, életiől duzzadó asszony, aki mellett már annyiszor elfeledte ezt a beteges, halvány, élettelen maritir-asszonyt.

Erezté nyomorultságát. Valami kifejezhetetlen mélységes undor-érzet magá iránt.

Ettől fogva a mulatás, a tivornyázás nem pusztán időöltés volt nála, hanem narkózis: gondolatainak önvádjának ellátására.

Otthon, kissé tisztább pillanataiban arca el-elcsóitódott, szemei egy pontra szegződtek, szinte iszonyatot keltő kifejezetelenséggel.

Neje aggódba nézte a szomorú szimptomákat. Mintha szakadatlanul egy fekete rém lebegett volna a mámoros fő körül, melynek csak meg kellett értenie azt, hogy valami rettenetes katasztrófa következze be.

Az urát féltő asszony most már, ha az nagyon soká maradt, nem egyszer titokban utána lopódzott, megtudni: nincs-e baja.

Ebben a nagy féltő szeretetben feledt szegénynek tragédusa.

A döszölő Sivó Kálmán éppen a tizedik spanyeros üveget vágta a sarokba.

— Csillaj! Elég volt! — kiáltotta a cigányok felé. — Szerenádra megyünk.

A cigányok egymásra hunyorgattak álmos szemekkel.

Kivonultak a vendéglőből a zajtalan utcára. Nem is kérdeztek: hova menjenek. Egyenesen annak a tüzes-szemű szép asszonynak: Öavegy Dery Palinának háza tele tartottak. Nem először vitte oda ő-et Sivó Kálmán.

A mámoros Sivó valami dállamot dudorászva ment utánuk.

Az utca átelleni oldaláról, rezgő, csendes női hang hullámzott át hozzá:

— Kálmán! Kálmán!

Egyszer föl is ütötte ingó fejét. De kaprástának hitte az ismerős hangot; tovább bandukolt.

Pedig az a csendes, féltő, elfojtott hang meg-szóllítás atól az áldott teremestől jött, akit éj-nek éjszakáján felvert az aggodalom és küntte a néptelen utcákba, hogy örködjék lérfje telett az örangyal látatlanságával.

A szegény asszony szorongva követte őket.

Gazdasági viszonyaink tükré.

Ellenzékünk és sajtóközvele lépten-nyomon, urbi et orbi az ország anyagi erejének hanyatlásáról, a kormány és nemzet céltudat nélküli tenködséről regélnek. Ezek a javszekelések szerencsére nem hangzanak át az ország határain, még kevésbé találak künn hiteire. Szerencsére — ismételjük — mert ha a külföldi hitel adna ezeknek a veszkialtásoknak, állami tekintélyünk és hitelünk nivója bizonyára jelentékenyen alásüllyedne. Ha ezeket a felületes javszekeléket magunknak kellene való értékükre leszállítani, figyelmre sem méltatnók öke! De nem melleslegük szobahozásukat akkor, amidőn oly komoly s valóban slapos tanulmányozással készült elaboratumból nyerjük közgazdasági viszonyaink tükrét, aminőt a bécsi kereskedelmi és iparkamara készült a nemzetközi értékpiacon dombni.

Eltökintve a féltékenység és az érdekvesztésről való félelem által sugalt tendenciós részektől, melyek a magyar ipar és kereskedelem önállóságát és fellendülését az osztrák ipar és kereskedelem tönkremeneteléből örökszenek származtatni, a legnagyobb örömmel lajjak ez elaborátumot; mivel tamadó s a feltekenységet nyilván elaruló rovataiból iparunk, kereskedelmünk és nemzeti vagyonsodásunk felől oly bőveges és bizalomgerjesztő információ jut az internatiónális érdeklörök elé, a minőt jobbrati kéz által írva, vagy magunk felől önmagunk által elmondva senki el nem hinne.

Téves dolog lenne részünkről a bécsi kamara szóban forgó jelentéséből azokat a lapokat kiragadvá fájlalni, amelyekben e kamara a hanyatló osztrák ipar jövője érdekében preventív intézkedések létesítését sürgeti a töle külföldi piacokat elhódító magyar ipartermekék ellen.

A tervezett védősorompók, melyeknek felállítását a bécsi kereskedelmi és iparkamara sürgetőleg követeli, megafafahatatlán jele s leghelyesebb igazolása annak, hogy nemzetgazdasági politikánk a leghelyesebb uton halad. De midőn a bécsi kamara jelentéséből kétségtelen meggyőződést nyerhetünk arról, hogy helyes irányban s valóban nemzeti érdekeinknek megfelelőleg haladunk, meggyőződünk egyúttal arról is, hogy azok a vádak, melyek szerint nemzetgazdasági politikánk irányja nincs tekintettel az „összmarchia” gazdasági és politikai létekeire, csak oly habziónyalatlan ráfogatások, amelyeknek egyedül forrása a magyar „piac” elvesztése, önállóságra jutása folytán érzett sarga irigység mondat.

Látta, hogy megállnak öv. Dérnyé ablaka alatt.

Megrázkodott. Mintha valami hideg, fagyasztó áramlat toltat volna szívére.

A cigányzene megharsant.

A szerená hangjai messze elhullámoztak az éjszaka csendjében, a nyugvó város fölött.

A szegény asszony szédült, forgott vele a mindenség. Tethetetlenül dült az egyik kapu arkáához.

Eppen akkor ment el valaki mellette. Megállt az kissé, hallgatózott.

Elkezdte rosszálólág ingatni a fejét és azt mondta:

— Már megint szerenáoz az a kórhely Sívó a szeretőjének. Szegény felesége!

Azán mormogva ment tovább.

A szegény asszony agyához kapott és rohant át a néptelen utcákon, mint egy örült.

Ruhája megkuszálódott, elmaradozott. Haja szerreomlott. Rohantában megtepte fűrjeit.

Mindenütt előtte örvénylett az észvesztő tudat, hogy Sívó Kálmánnak most már a szíve is elveszett.

Ezzel a megemmisítő gondolattal rohant be hajlekuk szentélyébe, ahol kis lánykája aludt...

Körülbelül fél óra múlva a férj is követte.

A ház csendes volt.

Feltűnt neki, hogy neje és lánykája hálószobájában még lámpa ég.

Benyitott hozzájuk úgy mámoros lével, Szemei kidüledtek.

Halásápadian állott meg.

Neje és gyermeke holtan feküdtek előtte. Főléjük omlott eltorzult árcsal és hörgött, mint a halálra sebzett fenevad.

Ha valami, úgy csak e kicsinyes és beigazolhatatlan ráfogatások kisebbítik a különben nagyszabású mű hitelt. Ezen azonban nem sajnálkozunk, mert e ráfogatások tendenciós volta oly szembeötös, hogy belőlük és nyomukban világszerte csak rokonzené és bizalom ébredhet a vadlöttként előállított magyar kereskedelmi, ipari, szóval nemzetgazdasági örökszenek iránt.

A bécsi kereskedelmi és iparkamara jelentésének féltékenységgel és irigységgel teleirt lapjai, tulzásaikkal egyetemben mit sem árthatnak, használni azo ban nagyon is használnak anyagi érdekeinknek és gazdasági politikánk tekintélyének.

Komoly és tisztelretelmőtó érv ez a tamadó jellegű jelentés a Banffy-kormány gazdasági politikájának helyes volta mellett a egyszerűsmd igaz tükré e gazdasági viszonyaink rohamos javulásának, amit az ellenzék kicsinyes torzképei nem fognak sem elhomályosítani, sem megbizhatatlanná tenni. Sok ödvös tanulság van e műben egy a jóhiszemű, mint a reménykedő pesszimisták számára.

H I R E K.

— **Esküvő.** Grünbaum Ferenc Pál az egykori Neu és Grünbaum magykanizsai cég főnöke szeptember hó 8-án vezet i oltárhoz Wolf Berta kisaszonyt Pancsován.

— **Eljegyzés.** Széless János keszthelyi felsőmajori gazdatiszt eljegyezte Ilruska Mór bpesti magánzó leányát Berta kisaszonyt.

— **Az ág. evang. egyház** somogyemei kerület lelkeszei szerdán a szokásos évi papi gyónásra Nagy-Kanizsán összejutlén, egyidejűleg megállapodásra jutottak a választandó püspök személye iránt. A somogyemei egyházkerület egyhangulag Gyuracz Ferenc pápai esperes lelkész mellett fog szavazni.

— **Halálozás.** Kovács Abel, a balatonfüredi fürdő igazgatója, a pannonhalmi Szent-Benedek-rendi főpátság ülnöke meghalt hosszas és kínos hébetegség után. A megboldogult nyájas, előzékeny modoraért közkedveltségnek örvendit széles körökben s valódi házigazda szerepét vitte, a míg egészsége engedte, a Balatonfüredet évről-évre fölkereső, nagy számú vendégsereg között ott sürögödbött, forgóldott mindenütt s nagy gondja volt rá, hogy a világhírű fürdőhelyet senki se hagyja el kielégítetlenül. Balatonfüred modern fürdőhelylye emelkedése sokat köszönhet a derék papnak, ki mintegy tíz év óta állt a fürdő-igazgatóság élén. Alatta valósult meg sok fontos és övdös újítás, mely a gyönyörű fürdőn való tartózkodás kényelmét jelentékenyen fokozta. A szent benedekrend a következő gyászjelentéssel tudatta a szereteti rendtárs elhunytát: A pannonhalmi szent-Benedekrend thianyi apátaságának tagjai szomoró szívvel jelentik a szeretett rendtársuk Kovács Abel fürdőigazgatónak, a pannonhalmi főpátság szentszéki tanácsosa, Zalavármegye bizottsági tagjának, az aracsi széretházi igazgatóságnak elnökének s miniszteri iskolatogatójának f. évi augusztus 31-én reggeli 8 óraker koránk 63-ik, szereteti életének 47-ik, áldozó papságának 41. évében hosszas szenvedés és a végső szentségek buzgó felvétele után B. Füreden történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teleme f. évi szeptember 2-án Tibanyban reggeli 9 óraker, ünnepeles gyászmise után helyezették nyugalomra. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Tanoncskola.** A helybeli kereskedő tanonca-iskolában a tanulók felvétele f. hó 8-án délután 3 óraker a szokott helyiségben (városi polgari iskola) eszközöltetik.

— **Póterettség.** A nagy-kanizsai felső kereskedelmi iskolánál a póterettségi vizsgálatot szept. 3-án tartották meg, melyen dr. *Ruzsicska Kálmán* kir. tanácsos, tanfelügyelő elnökölt. Ez alkalommal — mivel jövöben a felső kereskedelmi iskolák már nem maradnak a tanfelügyelők ügykeretében — *Bán Samu*, intézeti igazgató, a kir. tanfelügyelőnek melegen megköszönte az egész tanári testület nevében azt a leikes buzgalmat, melylyel az intézet szervezési és fenntartási munkájához járult. A tanári testület a tanfelügyelőt leikes ovációban részesítette.

— **Népes iskolák.** A beiratások a nagykanizsai iskolák legtöbbszörrel bevegözötek. Mondhatni: valamennyi elég népes. De kiválóan sok növendék jelentkezett beiratásra a főgymnasium és a polgári-leányiskola első osztályába. A főgymnasium új igazgatója, mikor az első osztály

létszáma betelt és látta, hogy még tömegesen várnak beiratkozásra, nyomban megkereste városunk polgármesterét, hogy egy parhuzamos első osztály szervezése iránt haladéktalanul intézkedni sziveskedjék. Rövid pár óra leforgassalatt megtörtént a gyors intézkedés: kimondották a parhuzamos első osztály megnyitását, mely a folytonosan fokozódó versenyményl szemben, úgy városunk, mint főgymnasiumunk érdekében rendkívül nagyfontosságú és elodahatatlán lépés volt. A két első osztálynak összesen körülbelül száz növendéke van, tehát így is 50-50 növendék esik egy osztályra. Lehetően leírni a szorongó szülők örömet, mikor kihirdették, hogy megnyiták a parhuzamos osztály, tehát beiratkozhatnak a kimaradt tanulók is. De annál nagyobb volt az elkezeredtség a polgári-leányiskolánál, hol az első körülbelül negyven helybeli szülöknek gyermeke nem juthatott be az első osztályba, mivel betelt a létszám. *Dr. Bartha Gyula* valóságos osromnak volt kitéve. A kétszemeset szülők uton utfélen tanácsot kértek a tanferfiaktól, hogy mit csináljanak kilüdn, jelesbizonnyítvány gyermekökkel. Hiszük, hogy az intézet igazgatója szintén haladéktalanul jelentést tesz a polgármesternek e körülményről s akkor bizonyára itt is gyorsan fognak segíteni a bajon. Nemmarad máshátra, mint itt is parhuzamosítani kell az első osztályt; mert a helyzet így tarthatatlan. Ha már az intézet létesítésének tetemes költségeire annak idején a város meghozta az áldozatot, — most a fejesztés csekélyebb kiadásait viszaradni nem szabad. Hiszük, hogy itt is mielöb megnyugtatták a kimaradt növendékek szülöit.

— **Öngyilkosság a kórházban.** Wukovics Janos 38 éve, nős cipészegéd vasárnap került a kerületi betegsegély-pénzár révén a kórházba. A testben teljesen lefogott férfiú betegsége még megállapítva sem volt, midőn ez gyors elhatározással véget vetett földi bajának. A kórház helyiségei ez idő szerint megszeleltök és így a 34-ik számú szobában 9 beteg volt elhelyezve, köztük Wukovics is, ki lársai megfigyélése szerint többször próbálkozott az ablak páncsnyára lejutni. Kedden délután 4 óra tájban végre sikerült neki a próbálkozás és anélkül, hogy szabatsársai ebben megakadályozhattak volna hirtelen levette magát az első emeleten levő szoba utcai ablakából a kórház előtti parkba és nyomban belső vérzés folyán szörnyet halt. Tettenek oka kibetölöz betegségeben keresendő.

— **Tűz.** Kedden este 10 és fél óraker tűzi lármá verie fel városunk lakosságát. Nagy, tojáskereskedő kiralyutcai házának egyik melléképülete, mely raktárnak használtatik, ismeretlen okból kigyuladt. A tűz csakhamar elharapódzott, mert a mintegy 20 méter hosszú épület telve volt ládakkal, szecskával és a padláson hir szerint nem kevesebb, mint 12 kocsi szalma volt felhalmozva. A raktáron elcsomagolva és csomagolatlanul sok ezer tojás hevert, mely természetesen kereskedelemre hasznavehetelenné vált. A tűz a szélesend folytán ugyan lokalizálható volt, de a padláson felhalmozott temérdek szalma még reggeli is égett. A sült tojásokat kosarban és kötényekben hordták el a szegények. Teljesen érhetelennek tartjuk, miképen engedhető meg közbiztonsági szempontból, hogy egy olyan épület padlására, mely lakoházakkal van összepéitve, 10-12 szekér szalma legyen felhalmozva. Ha véletlenségből nincs szélesend, az egész kiralyutca menthetelenné vesze van. — A kár, mely néhány ezer forintra rug, biztosítva volt.

— **A sertésvész.** Murakereszturon, Kollátszezen rohamosan terjed. A sertésállomány aug. 8-án a vész kitörése alkalmával 915 db. volt, ezek közül 115 db. elhullott, s megmaradtak között alig találni egészségeset, s amin a körülmények mutatják, kevés is marad meg, — mert nincs semmi gyógyszer a pusztító baj ellen. A lakosság, amely a tavaszi árvizek alkalmával a termesben már is sok kárt szenvedett, s egyik jövendeli forrása is ota van a tudtgyesítés, — mert ezek is elpusztultak, ezen újabb csapás folytán kétségbe van esve egészen.

— **A nemzetközi panoráma** megnyitása e hó 8-án délután 4 óraker. Bővebb a falragaszokba tudható meg.

Felelős szerkesztő:

DE-LŐKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Szerkesztőség:

F. Ö. u t e s a. Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentetlen levelek csak ismert kezé-
ből fogadjatnak el.

Készítettek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankgyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malátagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint két-szer:
vasárnap és csütörtökön.**Kiadóhivatal:**Városház-épület: Fichel Fülöp
könyvtároskodás.**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**Egész évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számítottak.

Nyiltatár postáértára 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőinkre vonatkozó Fichel Fülöp könyvtároskodásba, intézendők.

Németország és a szociáldemokrácia.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 6.

(=n.) A német császár a szedáni győzelem emlékünnepe alkalmából nagy beszédet tartott, a melyben egyszersmind keményen kikelt a szociáldemokraták ellen, kilátásba helyezve, hogy őket, a kik nem érdemesek a német névre, meg fogja lékezni.

A szociáldemokraták ugyanis ellene voltak a szedáni győzelem 25 éves emlékünnepe megtartásának s irtak és beszéltek ellene. A Vorwärts című lapjuk oly modorban és hangon, hogy két számát lefoglalták és szerkesztőjét felségsértés miatt elfogták.

A nemzetközi szociális párt mindenütt kozmopolitának vallja magát s azért nem is akarja elismerni a nemzeti örömműnepek jogosultságát, sőt nyíltan ellentétes álláspontra helyezkedik s ennek igen sokszor félreérthetetlenül kifejezést is ad egy a birodalmi gyűlésen, mint a sajtóban.

A tagok mind, még a szabadelvűek is, helytelennek tartják a szociáldemokraták eljárását a nemzeti ünneppel szemben, mert a német nép zöme büszke erre a napra s politikailag indolens természetű még e nap emléksévével lehet némileg felrázni. Azért majdnem kivétel nélkül rossz

néven veszik a szociáldemokraták viselkedését. De más kérdés az, fog-e sikerülni a német császárnak e nagy párt erejét Németországban megtörni. Nagyon bajosan. Kivételes törvények, amilyenekkel már próbálkoztak, aligha fognának használni, sőt nem lehetetlen, hogy az ily törvények még szaporítanak táborkat. Mert a szociáldemokrata párt oly tényező Németországban, a melyvel számolni kell s a melyet helyes politikával lehetne talán jobb utra téríteni.

Ez kellemetlen hang volt ugyan, mely a németek örömjárába vevőült, de nem áll praecedens-nélkül. A szedáni győzelemnek annak idején sem oly egyértelműleg örültek a németek s habár nagyban emelte önértéküket, sőt hiúságukat, ahogy az utolsó 25 évi német politika mutatja, erkölcsi hatása nem volt olyan, hogy erre oly nagyon büszkék lehetnének a németek. Mert e 25 év alatt a német nép jellemének legutabbi vonásai jutottak napfényre, melyeket a Bismarck-aera még mód nélkül növelt.

S kétségtelen, hogy Bismarck politikája növelte Németországban a szociáldemokráciát is, mely évről-évre nyert erőben és számban. Az erőszakosság mindig imponáló ugyan, de hatásának következményeit sohasem tudjuk kiszámítani.

A következmények fogják megmutatni,

hogy miképen gondolja megfékezhetőnek a németek tetterős császára a hazát nem ismerő, kozmopolita szociáldemokráciát.

Egyet nem lehet ettől a mindig tevékeny fejedelemtől elvitatni hogy beszédeiben mindig iparkodik mértéket tartani. A franciák elfojtott lélekzettel lesték a szedáni nap emlékünnepeinek lefolyását, de nemcsak hogy semmi sem történt, ami nemzeti érzésüket sérthette volna, de a császár beszédeiben különösen kiemelte a francia seregek vitéségét. Ezzel bölcsen eléje vágott minden érzékenykedésnek, megmutatván, hogy lovagiasan gondolkodó államfő, ki a nemzet ünnepeit fel nem áldozza ugyan, de nem abból a célból tartja és tartatja meg, hogy a legyőzöttek keserűséget okozzon.

Franciaországban a higgadt gondolkodásuk a német császár e bölcs politikai mérsékletét bizonyára méltányolni fogják. Mert végre is azt a szedáni napot meg nem történtté nem lehet tenni s különösen is a franciákat is a köztársaság újraalakulása fűzi e naphoz, melyen egy nem népszerű fejedelmi ház uralma szűnt meg.

De jó volna, ha a német nép az örömjáza mellett arra is gondolná, hogy politikai szabadsága nincs s hogy ennek hiánya is gyarapítja a szociáldemokraták tábortát, kik ellen II. Vilmos császár oly erőlyesen fel-

A „ZALA” tárcája.

Az asszonyok lélektanából.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Sisiphusról meg van írva a mitológiában, hogy az istenek által rászabott büntetésül egy hatalmas sziklakövet kellett fölhengerítenie a meredek-hegy tetejére, ahonnan az minden alkalommal újra visszazurult. Körülbelül ilyen munkára vállalkoznak az, aki meg akarja írni bizonyos rendszer szerint az asszonyok lélektanát. Ebbe az állításba kész-akarra nem foglaltam belé a lányokat, mert azok a lélektani abnormalások, azok az ezáltal lélektani problémák, melyek megkuszálnak minden szabályt, halomba döntenek minden fölállított lélektani törvényt, — legfőképpen csak az asszonyok életében tapasztalhatóak.

A lányok életében még nem igen fordulnak elő, nem is fordulhatnak elő olyan érzelmi mozgások, melyek a nő szívének önjogát, hogy úgy mondjon: öselemét, a szerelmét szembe állítanák a társadalom erkölcsi törvényeivel. Pedig rendszeren a nő szíve és az erkölcsi törvények küzdelme teremti meg azt a bámulatos exaltációt, mely szinte elementaris erővel ragadja a nőt a lélektani megfajthatatlanság forgatagába, ahol hiába keresünk magyarázatot; hiába akarjuk a váratlanul eléjük torló momentumokat az emberi lélek ismert világának kereteibe szorítani.

A női szív öseleme a szerelem. Szeretni és szeretettni kíván. Ezt az érzelmet, mint általában az érzelmeket, dusan táplálja a fantázia, mely illúziókat terem meg a csodákat érlel.

A férfi szívében a szerelem csak egy szikra a mindenséget összetartó delejes erőből; a nő szívében: egy egész mindenség. A férfi szív, ha szereimében csatlódik, csak egy szikrával lesz hidegebb; a nő szívének mindenkor egész mindensége ömlik össze. Azért rázza meg egész lényét; azért jár retentelen leki erupciókkal, amiknek nincs szabálya, nincs törvénye, mint ahogy nincs a földrengéseket kísérő lava-kitöréseknek.

A nő eleven fantáziája, mikor szerelmét, az ő mindenségét, a férfi elé teszi, — egy csodás szép világot teremt, mely tele van ragyogó illúziókkal: a férfi érelynek lényes kepeivel. Ebbe a csodásan szép világba a reményesség tündér-szárnyain viszi be mindenségét; a családi élet szűk határaitól az ő határtalan szerelmét.

Milyen édes, milyen tisztá, mennyi illúziók aranyozzák meg akkor azt a kis világot: az asszonyi szív mindenségének álmódott, egyetlen, mely fezzkét! Aztán hogy omanak egymásután össze azok a férfi-erényekről alkotott ragyogó illúziók! Hogy hűlőnek le egyenkint a nő képelete egeről a boldogságot ígérő csillagok! Milyen váratlan gyorsasággal beáll az a sötétség, mely a nő szerelmének: mindenségének összeomlását szokta megelőzni.

Sokat beszélünk, sokat írunk rossz asszonyokról; elbukott szerelemről, teremtésekről, akik a

szüvedéyek hullámaiba velettek magukat s akiket végre semmivé tett, elsodort az erkölcsi süllyedés örvénye. Hogy dobjuk utánuk habozás nélkül, a csalhatatlan erkölcsi bírót ítélet köveit! Pedig ha nem volna kissé könyvemelen vagy talán kissé erős szellemi munka: mélyebben kutatni az asszonyi elbukás tragikumának gyökereit: legfőbb esetben abban a sorban találnák meg azt, mely a nő szerelmével, egész mindenségével a férfiboz fűzi.

Az a kis harapásnyi álmát, melylyel a bibliai szimbolum szerint Éva Ádámot is paradicsomvesztette tette, — retentelenen megbuzulják Ádámnak utódai; sok ezer asszonynak dujják föl, rontják meg a madóit boldogsága paradicsomát.

Milton „Elvesztett paradicsoma” a férfira nézve csak költemény; az asszonyra nézve: megrázó valóság, a mindenét vesztő szív leglesújtóbb tragikumával.

Ha megköveznek is: kimondom és megállok véleményem mellett, hogy nincsenek rossz asszonyok, csak rossz férfiak. A rossz férfiak születtek; a rossz asszonyok lesznek. Azaz teszik őket a férfiak.

Ugy tartják, hogy minden ember: egy angyal és egy ördög kísér az élet útján. Angyal és ördög, menny és pokol küzdelméből áll az élet igaz. De akkor az asszonyoknak két ördöggel van dolguk, mert rendszeren egy férfi is mellőlük szegődik.

Es ezek a férfi-ördögök rosszabbak, veszedelmesebbek a valóságos ördögöknel. Mert az igaz

szoált. Az a nagy hatalom, melyet Németország az utolsó 25 évben az európai kontinensen repraesentál, politikailag nemcsak Németországra hat nyomasztólag, hanem a kontinens többi államaira is, melyek nagy áldozatok árán képesek csak fentartani a békét, melyet a népek annyira óhajtanak.

A püspöki konferenciához.

Egyházipolitikai ellenségek szeszvedésének egyik utolsó stációját a müncheni katolikus gyűlésen történt az a meg-azgyenítő tény tárta szemünk elé, hogy egy magyar név viselője külföldi hitorsosokhoz fordult védelemért a szorító istentelen kormány működése ellen.

A Pétervára zárandókló szilvok, - a Bécsbe gravitáló magyar románok melő pendant-ra találunk prof. Zichy-Nándor beszédében és a szégyenspirt, amelyei ez minden magyar hazafinak az arcába kerget, csak részben enyhítik a püspöki konferencia békés határozatait.

Megbízható értesülések alapján a „Pester Correspondenz” leljogósítva írja magat, hogy ez az értekezletet egy természetlen opposzió véglegesen ábándhagyásának tartja, minthogy annak határozatai már többé nem az egyházipolitikai javaslatokkal, hanem a már szentesített törvényekkel foglalkoznak és tisztán törvényes alapon mozogva lehetőséget nyújtanak és utasítást adnak az érvényben levő törvényeknek az egyház érdekeivel való összahangba hozására.

A püspöki konferencia az egyházipolitikai törvények életbeléptetéséről két pásztorlevelet fog kibocsátani. Egyet a hívekhez magyarul és egyet latinul a klérushoz. Mind a két pásztorlevelet valamennyi püspök aláírja és feltétlen engedelmességet ajánlanak az új intézmények iránt. Nem szenved kétséget, hogy ezt a felelős fontos emánációt jelentékenyen megnyugtató hatás fogja kísérni, nem annyira a reform barátainak táborában, mint inkább legkevésbé ellenzőinek körében, akik a hazafias magas klérus békés magatartásában utolsó reményüket is meghúszulni látják.

A hercegprímás elnöklése alatt tartott értekezlet nyújtja az egyetlen világos momentumot a szabadelvű egyházipolitika ellen folytatott viasztalan harcban. Baráti szeszvedvényeket kavartak fel, bármínő érdekeket kellettek is fel az szövegségeket kerestek és találtak, mindig a magyar államiságra ellenségei voltak azok, akik készek voltak az egyházipolitikai ellenek támogatására.

Az agrármozgalom, amely eredetében és műveltetésben nem volt egyéb, mint fényházzal bekenet egyházipolitikai opposzió, véget ért abban a pillanatban, amelyben annak vezetői a magyar érdeket internacionális segítséggel akarták képviselni. A magyar nemzet egyszereges politikai érteke perhorreszkál minden idegen beavatkozási magyar ügyekbe és idegen bevonása egy magyar

agitáció körébe már eleve magán hordta a gyanus kértelenség bélyegét.

A szocialista mozgalom, melyet az egyházipolitikai agitáció szintén hatalmába ejtett, az egyházipolitikai hecctóplánok minden igatása dacára lecsendesedett a kormány céllatatos és erőteljes rendszabállyal folytán. A szocialdemokrácia kereseti barátságát az egyházipolitikai klerikális ellenek nem érthette el, az antiszemitizmus és a bécsi árisztusokkal való kacsinztatás egy lépéssel sem vitte őt előbbre és a néppárt, az utolsó mentőbörgony, dacára annak, hogy az államhatalom részéről emlíresemélő akadály nem görđítetelt útjába, szervezkedésében csak oly közösségekre és összekötetésekre tudott szert tenni, melyek az elnökökön és jegyzőkön kívül a népből más híveket nem voltak képesek találni.

Ezért köszönjük keitőn örömmel a püspöki konferencia békés határozatait. Ennek a kellemetlen harcnak a keserű következményeitől meg leszünk kímélve. Az egyházipolitikai elleneknek be kell látni, hogy a nemzet és ennek kormánya ellen mit sem képes tenni és a kormány nem lesz kénytelen vas kézzel kieroszakolni a törvények keresztülvitelét. Az szeszorított öklök kinyílnak békés munkára és a magyar állam berendezkedésének áldásos kiépítésére. A magyar államnak sürgős szükség van a munkára, amely ha önmagától nem kínálkozik, az állam tudni fogja azt magának kikényszeríteni.

Felhívás

a zalamegyei 1848/49-es honvéd-bajtársakhoz.

A lázasan folyó és a világot érdeklő milenniumi munkálatok immár közelednek a befejezés felé és az egész nemzet, mint egy ember, hangya szorgalommal hordja ezeréves államiságunk épületéhez a testi és szellemi anyagot. Az egész művelt világ figyelmére kerül koncentrációk és érdeklődve várják a sors telerdek csapásain átment ezeréves magyar nemzet alkotását. Ilyen hosszú élet kevés államnak adatott jutalmul, pedig a történelem szomorú följegyzései szerint sokszor volt már lethargikus álomban a mindig olyankor tért vissza a hatalmas életerő, midőn ellenséi örökre ki akarták törölni szereplését a történet szinpadáról. És ez a sokat szenvedett nemzet megmutatja a világnak, hogy él és az ezeréves kialitás büszkén fogja hirdetni a magyar dicsőséget.

Államiságunk monumentális épületének kövel vérrel vannak ezeréves forrasztva s csakis így állhatott fent egy évig. A hazáját rajongásig szerető magyar élete feláldozásával tatarozta az ellenség által vagott réseket a megkönyezve temetle el még ellenséges határait is. Nemes, nagy és szabad volt ezer évig s az akar lenni, amíg e lomha földgolyón magyar lesz. Ha a laltmegvő batorsággal küzdötté végig a szabadság dicsó harcát, de mektörni nem bírták. A vagy hol voltának ma, ha a „népju” csatája nem lett volna

olyan, aminő volt? Baktusnak dacra dicsőségünk világhírű vala s az elismerés babérkoszoruját rekták a leipori nemzet lábaihoz... Soha többé ilyen dicsősége nem lesz a magyarnak!

E nagy napoknak megtört, egy alakjai még kevés szamban itt járnak a vérel áztatott és szabdadd lelt földön s e remegő öregek, kik 47 évvel ezelőt mint „feliszenek” küzdöttek a szabadsáért, ma félre vonulva sebblyeikkel s valukon epelik a nyomor keresztárait; de arcukon kigyulán az öröm pírja, mert a nagy nemzeti ünnepe megvalósításáért őket, mint ifjak küzdöttek.

„Bajtársak! kik velem együtt ma már csak romjai vagytok a régi erőnek s előre vetett árnyékai a halálnak, hozatok emelem fel kérdő szavamát.

Pionaszmus volna működésünk fejtegetése, de ha kivettük mint fiatalok szeszvedésünk örökös osztályrészt a multban, öreg napjainkban is közösen örvendjünk annak ahazának dicsőségében, melyert küzdöttünk. Tömörüljünk mi zalamegyeiek egygyé a nagy napon s bármily áldozat árán is, jöjjünk össze hazánk fő- és székvárosában. Ki tudja, lesz-e még alkalmunk ily bajtársias összejöveteleire valaha!? Jöjjünk össze egy meghatározott napon; ujjatok fel a multnak képeit, hisz nekünk oly sok mondani valónk van egymáshoz; hadd folyjanak össze könyveink a közös örömben; hadd lassan a mai fiatal generáció, hogy milyen igaz és szerető szívet vittünk mi 47 évvel ezelőt a harcok mesejére. Kérve kérlek benneteket, adjátok öreg bajtársatok óhaját tudni a nagy napok részeseinek a hasaikat oda, hogy ne hanyozzék közlünk egyetlen egy sem, hogy még közösen egyszer, talán utóljára imádkozhassuk karban azt a szép imát, mely így végződik:

„Áldás a honra, Istenem!

Áldás rejlik!”

Üdvözölő bajtársatok:

Utasi József,

1848-49. honvéd-tisztes.

H I R E K.

— **László főherceg halála** Egész ország mely részvétel értesült arról a szomorú katasztrófáról, mely a magyar nemzet által rajongással szeretett József főherceg fiát; a husz éves László főherceget érte kisenjőni vadászata alkalmával. A fiatal herceg egy általa megölt vadmacskát üldözvén, legyvere a rohanás közben oly szerencsétlenül sült el, hogy combját áttette. Budapesten ápolták az Erzsébet-kórházban. Orvosai biztak felgyógyulásában. De a beállott vermérgezés a fiatal reményteljes életet kioltotta. Szeptember 6-án hozta meg halálának híre a tavíro. Mindenki mély megdöbbenéssel vette a magyar nemzethez tradicionális szeretettel ragaszkodó főhercegi családot ért lesújtó csapásról. Városunknak legtöbb épületén gyászlobogó hirdeti az általános ószinte részvétet.

Ördögök nem lennek egymásra; de a férfiak igen. Ahol azt látják, hogy a házasság paradicsomának sötényén rést ütött a családás, nyomban ott teremnek. Várják polyp-karokkal a vesztett paradicsomból futó asszonyt. A tragi-kumba üzött asszonynak mindig fényes kísérete van egész az örvény széléig. Ott már azután a fényes férfi-kíséret minden tagjából jámbor Pálus lesz, akik mossák kezeiket.

A családott férfi csak egy lépéssel, közeledik a pokol felé minden családásával; az asszony minden családásával melyebb pokolba zuhan; mindenkori ujra átéli a kárhozatba hullás pokoli kínját.

A festők, ha megkapó realizmussal akarnak festeni a pokoli kárhozatot: csak egy asszonyt kellene válasszaniok, aki visszatekint szerelmének elvesztett menyországra. Vagy ha valamelyik a súlydes örületét akarná megörökíteni, arra is találna kitűnő modelleket a kárhozatba taszított asszonyokban.

A leglázásabb fantázia is szelid annak elképzelésére: milyen ézst megtört, minden normális logikát megállító tektelenséggel, minden erkölcsi jogrendet szétszaggató örületességgel rohan sülydésbe a családott asszony.

A férfial a szerelemből lehet közdny is; a nőnél soha. A nő csak szeret és gyűlöl. Mind-egyik érselem határtalan nála. Szerelmében habozás nélkül elmegy a martiriumig; gyűlöletében habozás nélkül szövetkezik a poklokkal is. A nő

szíve csak üdvösséget és kárhozatot ismer. Ami e kettő között van, az ismeretlen előtte. Rettenetes tragikuma az, hogy egyik sincs teljesen a maga kezébe letéve. A férfi üdvössége vagy kárhozata fölött egyaránt maga az ur; a nő üdvössége vagy kárhozata a férfi kezében van.

Es orsának megítélésében milyen igazságos, megvesztegetetlen bíró a társadalom. A nő üdvössége a férfi érényeinek rovását szaporítja; az ő érdeme: csak a kárhozat.

Pedig minő leirhatatlan, megrázó lelki küzdelmek vívdhatnak egy asszony erkölcsi világában, meg oda jut, hogy az itéletesek szemben fölebbeszt nem üző társadalom rádobhatja köveit!

A társadalom nagyon kényelmes itékesző bíró az elbukott asszonyokkal szemben; nem bajlódik lélektani problémák boncolgatásával. Pusztá látszatból, tenyérén fekvő dolgokból, mozzanatokból szeret itélni és nem egyszer nagy része van abban, hogy egy-egy paradicsomból kiűzött asszony megtépett szívének jogával még a megszokott féktelenségnél is örületesebben rohan hanyait-homlok lelelé a visszaneimérhetes, az erkölcsi megsemmisítésé lejtőjén.

A nő, ki szerelme mindenségével egy kis világot képes betölteni, aki a menyországi üdvözítő álmával, ragyogó illúzióival lép a családi élet szentélyébe: csak egy kis sugárt kér a férfiszív lángjából; de azt akarja, hogy ez a lelkét melegítő sugár egészen, oasztalanul az övé legyen. A férfi-szív tüzének nagyobb arányait szívesen

átengedi fonségesebb hevíleteknek, a mik a férfilelek magasztb szarnyalásához, nagy és szent célok utáni küdelemhez szükségesek. Hát nem magasztos, nem mennyei lemondás ez? Hát nem érezhetjük egy ilyen anygal mellett mindenkori a mennyország közeletét?

Es ha ez az anygali lélek, ki mindenségével még magasztos lemondást is hozott, egyszerre megéri, hogy a szívnek még az az egyetlen, vágyott sugara sem az övé: nincs-e feljogosítva arra, hogy családása örületében szétszaggassa mindazokat a kötelekeket, amik előtte mindaddig szentek, sérthetetlenek voltak?!

A menyországból letaszított anygal lelke emasztó tüzével ha ördögge lesz, csodálhatjuk-e? Nincs-e oka annak megörülni családásában, aki örületen szeretett? Lehet-e az ilyen megtépett lelkét a lélektani törvények kereteibe szorítani? Lehet-e az ilyen felduzt agyra itéletet olvasni a társadalom erkölcsi jogrendjének paragrafusai szerint?!

Nem, soha!

Majdnem kivétel-nélkül megérdemlik az emberi részvét egy-egy meleg könyvet.

Hanem azért mi hidegen, kénytelen szemekkel vetjük rájuk itéletünk köveit, a szent erkölcsiég nevében.

— **Wlassics miniszter Zala-Egerseg díszpolgára.** Zala-Egerseg város küldöttsége a napokban Svasits Benő főispán vezetésével tisztelt Wlassics miniszternél, hogy a városnak szépen kiállított díszoklevelét átadja. A küldöttség a következő tagokból állott: Kovács Károly polgármester, dr. Máogin Károly kir. tanácsos, megyei főorvos, Arvai Lajos megyei főügyész, Boif Lajos megyei főjegyző, dr. Haary István t. főorvos, dr. Cinder István ügyvéd, Hajik István ügyvéd, Krossek Gyula, dr. Obersohn Mór ügyvéd, Fischer László kereskedő, Fngler Mihály kereskedő, Graner Géza és Bücher Jakab kereskedők, mindannyian városi képviselő-testületi tagok. A miniszteri Svasits főispán, a díszpolgári oklevél átadása mellett üdvözölte. Svasits beszédére Wlassics miniszter a következőkben válaszolt:

Mélyen tisztelt barátaim! Fogadják legmélyebb hálammal a kitüntetésért, melyben engem önök részesíteni méltóztattak. Tudom hogy nem kormányzati érdemeim jutalma e szép kitüntetés, hanem annak a barátságunk rokonszenvnek és szeretetnek szives kifejezése, melylyel a szülővárosától korán elszakadt, de önnökhez mindig őszintén ragaszkodó polgárságunk iránt viseltetek. Csak ennek a barátságunk, rokonszenvnek és szeretetnek szubjektív világlátása mérlegeli kegyesen érdemszámba azt a kötelességteljesítést, melylyel erőm és tehetségem szerint iparkodom munkálkodni ama szép, de nagy és nehéz feladatokon, melyek előbbrevielét minden időben és minden viszonyok között a magyar kultúra feletlő örétől teljes joggal kívánhatja meg az ország. Biztosíthatom önöket, hogy e díszpolgári oklevél nekem egyfelől erős kapocs szolgál, mely csak szorosabbá teszi a gyengéd kötéleket, mely engem a természeti örök törvénye szerint szerzett szülővárosomhoz fűz, másfelől buzdító és lelkesítő leend a közpályával járó küzdelmek és elmaradhatatlan félreterések és félremagyarítások közepette, mert semmi sincs, a mi alkotmányos miniszternek több erőt és szilárdságot kölcsönöz, mintha a korona bizalma mellett bírja polgárpárti bizalmát, ha politikai okiasztenciájára a nemzet közérdeklében lel gyökérét, a szülőföldi szeretetében támasztja. (Élnek éljenek!) Fogadják Zala-egerseg városa ismételt legmélyebb hálammal kifejezését és azt a biztosítást, hogy valószínűleg szerencsésnek fogom magamat érezni, ha nemcsak a zala-egerszegi polgár jogait élvezem, de annak kötelességeit is lerohatom szeretett szülővárosom irányában. [Leles éljenek!]

E letzésben részvételű közönség beszéd elhangzása után, a miniszter a küldöttséget a Drechsler-féle vendéglőben fényesen megvendégelte.

— **Esküvő.** Kohn Adolf, a Kohn és Lichtschlein cég betagja 1. évi szeptember 15-én d. u. 1 órakor a pozsonyi izraelita hitközségi imaházban tartja esküvőjét Deutsch Paula kisaszszonnyal.

— **Negyvenéves írói jubileum.** Bátorfi Lajos a Zalai Közlöny szerkesztője, szept. 5-én ünnepelte meg szűk íróiársi körben írói pályájának negyvenedik évfordulóját. Az irodalom veterán munkásának barátsági meghatóan szép epizódokat elevenítették föl a negyven év emlékeiből és meleg, lelkes óvációban részvételtek a derek kollegát, ki nek valóban elismerésre méltó törekvése mindig az volt, hogy a felcsillámolt tehetségeket neves törekvése ambicionálja. Kívánjuk, hogy még sokáig kísérje munkára képes testi erő lelkének szép buzgalma.

— **(Obelcs József.)** Mindnyájunkat megrendített a váratlanul érkezett hír, hogy Obelcs József piarista-tanár, a kanizsai főgymnázium tanári karának egyik legrokonszenvesebb tagja, a hatalmas vas-ember meghalt. Körülbelül egy hét előtt hallottuk, hogy légy-csapés következtében Török-Becsén, hol a aszínidő végét töltötte, beteges lefekszik. De arra még gondolni sem lehetett, hogy az ő szesz esztendőre megalkotott hatalmas athenaeum-alkumulával ilyen gyorsan, ilyen rövid úton véghezvessen a halál. Szept. 5-ikén érkezett a hírvár, mely értesítette nagykanizsai rendtársait, vérmérgezés folytán bekövetkezett haláláról. A piaristák épületére azonnal kitűzték a fekete lobogót és kinyomtaták a gyászjelentést, mely következő megható sorokban tudatta a szeretett rendtárs halálát:

„A nagykanizsai kegyesrendi társaság és főgymn. tanárok legbensőbb fájdalommal jelenti igazán szeretett társunknak nagyönkéntelőd Obelcs József főgymnáziumi tanárak, életének 46-ik, áldozásának 22-ik és szerzetes életének 31-ik évében, folyó hó 4-én a baldokli szentegyház ajtóinak fölöttéle után, vérmérgezés következtében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai f. hó 6-án d. e. 9 órakor fogták a föltámasztás reményében nyugalomra helyzetetű Török-Becsén a rom. kath. közönséget. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig itt a városi templomban fel 9-ór a főgymnáziumus jelenlétében fog az Egek Urának bemutatni. Társ-hazunk ritka széplelkű társát, a tanári testület nagy képzettségű, széles tudományú tagját és az ifjúság igazi kalauzál-szellemű nevelőjét és tanítóját veszté az elhunytban. Az örök világosság fényeskedjék neki! Nagy-Kanizsa, 1895. évi szeptember 5-én.”

Az elhunyt valóban olyan volt, aminőnek a gyászjelentés végső sorában jellemzve van. Rendtársával igazi testvéri egyetértésben élt: hű és őszinte szívű jóbarát volt. A társadalmi körökben rendkívül kedvelték a kitűnő humoros embert, örök vidámságáért, barátságos lelkéért. Tanítványai gyermeki szeretettel ragaszkodtak hozzá, ki az iskolába katedrán pedanteria helyett mindig a hivatásának odaadással élő pedagógus apai melegséget vitte be. A társadalmi élet minden mozgalmában élénk részt vett. Buzgó tevékenységet fejtett ki az irodalmi és művészeti kör megalakításában is, mit a kör tagjai azzal méltányoltak, hogy őt egyik meinkül választották meg. Mint ilyen a művészeti szakosztálynak volt vezetője.

Az iránta érzett általános tisztelt és szeretet megnyilatkozott a halált kísérő részvételben is. Szept. 6-án a lelke üdvéért mondott pyaszmiszen társadalmunk minden rétege képviselő volt. Ott volt a városi tisztikar, élén: Babochay György polgármesterrel; képviselve volt a törvényszéki bírói kar, az ügyvédi és orvosi kar. Az irodalmi és művészeti kört Simegyi Kálmán enők és dr. Löke Emil főtítók képviselték. Akik személyes megjelenésükkel kifejezték nem adhattak részvételeknek, a nagykanizsai piaristák házában főnökhöz részvét-iratot küldtek.

A minden oldalról nyilvánult megható részvétet az alábbi sorokban köszöni meg a hárlónok:

„Köszönetnyilvánítás.

Azon mély és őszinte részvétért, mely városunk közönségének minden rétegében kifejezésre jutott szeretett társunknak, b. Obelcs József főgymn. tanárnak elhunytá alkalmával, ezúton mondunk őszinte köszönetet. Ez a részvét az, mely fájdalom munkát, melyet még az is fokoz, hogy kedves társunkat tőlünk távol és oly váratlanul vesztették el, — nemcsak enyhíti.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 6.

A kegyesrendi ház főnöksége.”

— **Munkádtól Irén hangversenye.** A hangverseny, mely lapunkban előre jelezve volt, szeptember 4-én folyt le a Polgári-Egyet nagytermében. A kánikulai meleg dacára elég szép számú közönség hallgatta végig. Munkádtól Irén, a Rakosi Szidi jónévi színészkolájának növendéke, a Cigány-baróbból, a Ripp-Rippből énekelt igen kedves ariákat és jól iskolázott hangjával zajos tapsokra ragadta a közönséget. Hangja a lelsőbb regiszterekben: üde, csengő; rendkívül könnyűséggel, igen kellemesen, tisztán énekel. Az alsóbb hangok ereje a teljes fizikai fejlődéssel szokott megjönni s így az alsóbb regiszterekben még nem mozog olyan könnyűséggel. Ha hangjának ereje, tömörsége az eddigi méretekben lejlődik (ami biztosra vehető) egy év múlva kétszerteleül fenomenalis jelensége lesz a világjelentő deszkáknak. Főlépése, modora nagyon diszkrét, nagyon rokonszenves. Általában igen szép jövőnek nézhet eleje. — Egy duettben Vidos József volt a partnerje, aki dicseretre méltó nagy ügyekezettel énekel. Krausz Józsa szavaiata nagy teltségben részesült. Salgó Sándor (aké szintén színésznövendék) egy rendkívül nehéz szavaltat darabbal lépett föl, de elég tisztasággal megkísérelt nehéz szavaltatával. Hajdu Sándor felolvasása tárgyau igen szép és hálás témát választott: az anyáról olvasott föl egy kis elmékedést. Az énekszámokat Biscsiczky Miklós kísérte zongorával. — A nyolc órakor kezdődött hangverseny tíz órakor végződött.

— **Zala vármegye anyakönyvvizsgáló** a befügyminiszter már kinevezte. A nagykanizsai anyakönyvvizsgáló: Babochay György polgármester, helyettese Lengyel Lajos városi főjegyző Zala vármegyében összesen 116 anyakönyvvizsgáló neveztetett ki és ezek valamennyien megbízottak házassági anyakönyv s a házasságkötésnél való közreműködéssel.

— **Népesedési megalom.** A kanizsai járás területén 1895. április 1-től aug. 31-ig született 290 fiú- és 281 leánygyermek, a születések száma 521. Meghalt 186 fiú-184 nő összesen 370 gyermek, tehát a szaporodás 151.

— **Tűz.** Galambokon e hó 5-én tűz volt, melynek több gazdasági épület, gabbanemű és takarmány lón martaléka.

— **Kerékpár-egyesület felavatása.** A zalaegerszegi kerékpár-egyesület 1. évi szept. hó 15-én az egyesület ünnepélyes felavatására alkalmasból, a szomszédos megyék és városok kerékpár egyesületeinek részvételével a Barocsigetben kerékpár-virágcsorót és zártkörű táncmulatságot rendez. Kezdeté 3 és fél órakor; vendégeket feldíszíteti kerékpáron, sportzerű dresszen, szívesen látnak; kerékpárok feldíszítése helyben is eszközözhető.

— **Pályázat ízr. késművesek és földművelők részére.** A budapesti magyar ízr. késmű- és földművelési egyesület kezeltése alatt álló Pollák Márk és Babetta alapítványból budapesti és nagykanizsai illetőségű ízr. késműves-mesterek és földműves-gazdák részére műhelyök illetőleg gazdaságuk első berendezésére a f. évben több rendbeli 500 frtng terjedőbe ösztöndíj fog adományoztatni. Ez iránti bővebb felvilágosítás a nagykanizsai ízr. hitközség titkári hivatalában nyerhető.

— **Megvadult lovak.** Mikovics István tótszentmártoni lakos szombaton tüzifát hozott a kanizsai piacra. Miután a lát a vevőnél már lerakta, az üres szekérrel haladt a király-utcai irányban. A lovak valamitől megijedve, iszonyu sebességgel rohantak az utcán végig, maguk után vonszolva az össze-vissza törti szekeret és gurdájukat, ki térdén szenvedett súlyosabb sérülést. Az uradalmi épületben levő Elslager féle ület nagy kárakátanak üvegtábláján szintén összeszakadt; Köhn szappanos neje, kit a lovak felöltötek, fején sérült meg jelentékenyen.

* **Az elegáns és solid építész Aecius** kerékpárok kizárólagos gyári raktára és képviselője Köhler-testvérekéi Nagy-Kanizsán.

* **Nyári mulatságok** rendezéséhez Lampionok nagy választékban kaphatók Fachel Fülöp könyvkereskedésében. — Nagy Kanizsán

* **Kerékpározkók figyelmébe.** A viaghírű Steyri legyverű kerékpár képviselősege és raktára Unger Ullmann Elekéi Nagy-Kanizsán van, — honnét képes árjegyzőké kívánatra díjmentesen küldetnek.

IRODALOM.

— „Mita a magyar Tempe-völgyben” címmel Elek kőla lenyomathoz kiadta a Balaton vidékéről megírt uti vázlatát. E munkát a Magyar Turista Egyesület tanítói osztálya pályadíjjal tüntette ki, mint igen érdekes, szellemes és alaposan megírt pályaművet. Kapható szerzőnél Zala-Koppányban 1 koronáért. Az élevesztet nyújtó derek munkát mel-gene ajánljuk a Balaton vidéke iránt érdeklődőknek.

— A **Nemzet-Barát Magyar Nemzet Története** s múltból most jelent meg a 21. füzet, mely az Anjouk kórát tárgyalja. E füzetben folytatódik Nagy Lajos királyunk diós uralkodásának történelvi leírása. A füzet képei a következők: Nagy Lajos legyőzi a törököket, a solánja a máriacelli képet, Reliszfek a máriacelli templom portálját fölött, Endre sirtáblája, Johanna királyné esküt pánse, Nagy Lajos király tornasítozása, István herceg pecsétje, Zala ostroma, Nagy Lajos arany pánse, Nagy Lajos király első nagy pecsétjének előlása, Nagy Lajos király második pecsétjének hátalaja, Nagy Lajos berronl Zarába, Olasz galya a XIV. századból, Szt. Simon esküt koporója.

— **Milleniumi történet.** Az „Athenum” r. társulat kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története című tükötés nagy munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből megjelent a 26. és 27. füzet, melyekben Pór Antal folytatja „Az anjouk kora” nagyreményben megkezdett, Károlyi Róbert király családja viszonyaitak és utolsó éveinek valamint az akkori beállapotok ismertetését befejezve, átterti a „sápolyi hadjáratok kora” (harmadik könyv). Ez a korak a legérdekesebb egyike hasznát és személtés történetében. Ebben a korakban; Nagy Lajos uralkodása alatt volt legnagyobb és legbatalmasabb a magyar birodalom, mely akkor a Középtengertől egészen az Északi-és Balti-tengerig terjedt ki. A magyar dicsőség fénykorának ezt a nevezetes korakát a kitűnő tollú szerző a következő fejezetekre osztja föl: I. Lajos király uralkodása első évei. II. Endre meggyilkoltatása Zára veszedelme. III. Az első sápolyi hadjárat. Erre a korakra vonatkozólag a legbővebb történelmi adatok vannak ezekben a füzetekben, melyeket erre

a korsakra vonatkozó számos képes ábrázolat díszít. Mint dímés műmellékletek vannak a művekhez csatolva: „A nápolyi Szent. János templom főkapujának” sikerült fényképe; a „Liber de septem signis” című allegória; továbbá Mária királyné kettős posztójának” hasonmása aranyestét színeben és „Az aacheni székfoglalás” sikerült távlati képe díszes festésében. A számos szövetség közt ki kell emelnünk a következőket: Robert király seregében” a nápolyi Santa-Chiara templomban; „Róma középkori képe” Bonanno Gonnoli fényképe után; „Johanna királyné” Győző falfestménye után; „Az udvari városkés” stb. Az egyes fényképek ára 30 frt. Előzetes megrendelésre (12 fényt) 3 frt 30 kr. Felírta (24 fényt) 7 frt 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előzetők minden szombaton egy-egy fényt kapnak.

Előzetes felhívás. Minthogy a különböző lapokban eddig sokszor megjelent verseimből „Az én napjaim” címen egy kötetet szándékozom kiadni: teljes tisztelettel az iránt járlok a vereuradalom javára a. a. közönség elő, miszerint a munkában támogatni és szives előfizetéssel kötetemnek megjelenését előmozdítani sziveskedjék. Hosszú idő óta állok a vidéki irodalom szolgálatában és az idő alatt örömeimre szolgált tapasztalatom az olvasó közönség figyelmét egy társam, mint verseim iránt. Midőn tehát az utóbbiak egy részét most összegyűjtve adom kérsz: jól esik hánom, hogy az eddig tapasztalt figyelem most sem csökkenne, könyvemnek keltező megjelölését is lehetővé teszi. A könyv előzetes ár 1 frt. Előfizetők a mellékelt gyűjtő-ívet kéretnek feljegyvezetni. Elősz. lehet azonban szerződés is. (Szeged, Móra-utca 17. sz. a.), hova az előzetes kötetnek is f. 6. október 1-jeig beküldendők. Gyűjtőknek tíz előzetes tiszteletpénzükkel szolgálnak. Szeged, 1895. aug. hó 28-án. Tisztelettel: Horváth Mihály.

Előzetes felhívás. Vidéken élő írók a líráról művelői egy háttérre menő verset szándékozunk „Vidéki Költők Albuma” cím alatt kiadni. Vállalatunk létesítésének kezdő intenciója van. Egyik az, hogy a vidékek azon íróinak, kik elszigetelt voltakál fogva, ugyancsak hírből is alig ismerik egymást, ez uton adjunk szellemi találkát. Másik pedig az, hogy életelt adva magunkról, behívójuknak, miként a főváros nagy fejlettségű bírói irodalma mellett, ma már a vidék irodalma is számottevőnek tekinthető. Kötetünkbe kizárólag vidéken élő írók művei vannak felvéve. A vállalatunk támogatására megnyert írók között azonban vannak olyanok is, a kik már régebb óta a országos névvel bírnak. De a többi kevésbé ismert írók művei is legnagyobb irradalmi becsület. — Hisszük, hogy a kötetnek iránt érdeklődő művelt közönség kellemes megrakást fog találni „Album”-unk állapozásában; melynek érdekét mindestré növeli: az a körülmény, hogy abba az ország minden egyes vidékéről küldtek avatott tollú írók s írók a verses kötetnek majdnem mindenféle faját képviselő becses dolgozatokat. Tekintve a kötet terjedelmét és díszes kiállítását: annak árára 3 frt 50 kérés szabtuk. Díszkötésben a mű 4 frt 50 kérést tesz kapható.

Tisztelettel kérjük előzetes tiszteletkérésnek az előzetes tiszteletkérés Kovács Zsigmond, mint a vállalat egyik szerkesztőjének (Kassa, városkés) címezve az év október 15-ikéig megküldeni. Amennyel a mű csak 50 kéréssel magasabb bolti áron lesz kapható. Gyűjtők részére 5 előzetes után egy tiszteletpénzükkel szolgálnak. A lakhely is utolsó posta pontos megjelölését kérjük, hogy a példányok szétküldésben fennakadás ne álljon be. A szétküldés megkezdése előtt meghatalmazni meg fog történni. Kassa, 1895. aug. 20. Kovács Zsigmond, Sárosi Árpád, mint a „Vidéki Költők Albuma” szerkesztői.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Hullám Agnes.

(Népdrama.)

11

— Írta: Szalay Sándor. —

(Folytatás.)

Janó: Persze, hogy látok.
Fáni: Ismered-e?
Janó: Persze ismerlek! A kis Kondor Juliska.
Fáni: Te ennek a szegény lánynak fejét teleraktad, telehazudtad tücsökkel, bogárral, gonosz föllentéssel egy rongyos bankóért.
Janó: (Zavarral.) Aztán ki megmondta ezt magának.
Fáni: Ne keresd! Elég, ha tudom. Most az a szegény teremtés el akarja magát veszteni bánatában. Hanem jaj a te lelkednek is gonosz ló, ha meg nem menthetem. (El.)
Janó: (Egyedül.) Micsoda? hat ilyen bolond megcsinaltatta inyelem a zifjászony? Ah így nem megalkuszunk. Jano van szegény erde, de nincs van komisz zember. (Belép az udvarba.) Hej! van-e valami drótoznyi zifjászony?

10. jel. Janó. Agnes.

Agnes: (A ház ajtaja kttakint.) Na hát magát most se hordta el innen a szél? Nincs semmi!
Janó: De bizom Zisten van! Jano most gyitt drotoznyi becstület.
Agnes: (Kilép a házból.) Mi istencsodát akar maga?
Janó: Hát előbb zifjászony adta nekem egy hitvány bankó, hogy repszeked meg annak a szegény lánynak szivet. Ah, Janó így nem alkudja. Jano van szegény zember, hanem azt Janó zegisz Trencsin, zegisz Nyitra, zegisz Zavaramegyiirt se nem adja el lelket,

becstület. In gondoltak csak kis trefát csinálni, aztán most megudok csak aztat, hogy megcsinaltam komisz gorombasag. (Tarizanyájából kivesszi a bankót.) Itt van az a hitvány banko. Jano lelke nem eladó erdegnék. (A pénzét visszacsadja.)

Agnes: (Nevetést erőltet.) Jól van, ha nem kell, nem erőszak. Csak azt szeretném tudni, hogy ki szedte rá ennyire magát? Nem igaz, hogy Juliskát úgy megkeserítette volna ez a trefa. Aki mondta hazudott.

Janó: Hát mir elfutotta keservesen?

Agnes: Keservesen? (Nevetve.) Előbb ment el jó kedvvel a káposztásba, mert már megmondiam neki, hogy csak trefa volt az egész. Hát ha futott, a káposztásba futott jó kedvvel. Láss, láss, hogy rászédtek magát!

Janó: (Vállvonogatással indul.) Vigyen zerdeg hat zegisz komediját. Janónak adjak fazik drótoznyi, ne csináljak beille falu bolondja! (Az utcára.) Várj csak zimadsagos vénzifjászony, talajlak meg... Drótoznyi! (El.)

Agnes: (Egyedül.) Honnan hallhatta ez a tót, hogy Juliskát halálba kergette föllentésével? Ha csak a fülelő ördög nem sugta meg neki?! Vagy talán találkoztott vele! (Az utcai karítás felé siet és néz, amerre Juliska távozott.) A lányt már nem látom sehol. Vagy a temetőben bucsuzik vagy már elbucszott az élettől is. (Vidáman.) Ugy megy minden, mint a gondolat. Most már akár mindjárt jöhet Baracs Pali, mátkája temetésére. (Besiet a hába.)

11. jel. Baracs (egyedül.)

Baracs: (Látatlanul dalol.)

Dal.

Fut a patak a Balaton visébe;
 Magék én is kis angyalom ölébe.
 Mintha patak a Balaton visébe,
 Ugy simalok én is rózsám ölébe.
 (Kilép az utcára.)

Már nem adott két élelet Istennek,
 Ha már téged idő adott ánaknak,
 Két élelet is kevés volna szívemnek,
 Olyan, olyan végtelenül szeretlek.

(Dal után belép az udvarra.) Ejnye, lelke, angyalom, meg se hallok, meg se érted a nótamát. (Körténevel.) Be csendes ez a ház, mintha csak halottja volna. (Homlokában csap.) Na nézd, én bolond, én gonosz, én lelketlen, hogy elfelejtettem azt a nagy szomorúságot, ami itt néhány hónapja megfeküdt a sziveket. Nótaszóval jövekk ide gyászos időben. Talán szívükre is esett ez a huszáros tempo... De már nem tehetek róla. A katonánál így a módi: nótaszóval bucsuzik, nótaszóval jön haza. Na majd kiengeszlem az én aranyos gilicémet. (Beakar menni a hába.)

12. jel. Agnes. Baracs.

Agnes: (A hábaan dalol, Baracs hamar elrejtőzik.)

Dal.

Kereszturi baktör-lánánál
 Barna kis lány rég sírdogál.
 Zokog szegény, várja, várja:
 Mikor jön meg a babája.
 (Kilép a házból.)

Jön a gőzös; nyargal odább,
 Az a kis lány csak sir tovább.
 Sirhatas szegény még sokáig:
 Egész a főtámadásig.

(Körténevel.) Még semmi-hir.
Baracs: (Hátá mögé lopódniak csendesen, befogja a szemét.) Hm!
Agnes: (Baracsos simulva.) Nem látlak, de érzem, hogy te nem lehetsz más, csak Baracs Pali.
Baracs: (Leveszi a kezét.) Ejnye, neked ördögöd van.
Agnes: Nem ördögöm Pali, hanem szivem, aki dobbanásával mindig megmondja, ha te közelebb vagy. Te nótáztál úgy előbb?
Baracs: Én ám. Azt hittem meg is haragusztok. Szinte megörültem, mikor belürlötte is nótára gyujtottál.

Agnes: Hej Pali, nótaszóval lehet csak igazán el-siratni valakit. (Féltékeny, sóhajt.) Valamikor én is úgy sirattam valakit.

Baracs: De azért nem veteléd ki egészen szivedből?

Agnes: Nem. Nem is tudnám soha. Hogyha meghallgatná, most is csak azt mondanám neki: ha az övé nem lehetek is, mert más szeret: ő se vessen ki sziveből; tartson meg ott az én számomra is akkorácska kis helyet, ahol egy parányi kis szeretet megtér.

Baracs: (Örömmel.) Aztán igazán nem állasz utamba? Pedig most módodban volna; te vagy ur a háznál.

Agnes: Aztán milyen asszonyoknak tartanál te engem, ha most szegény boldogult uram akaratát nem teljesíteném, csak azért, hogy két szerető szív boldogságát összeröjsem. Mikor annak a két szivnek boldogsága az enyim is.

Baracs: (Lelekesen.) Ilyen áldott léleknek tartottalak; nem csálódtam benned.

Agnes: Nem is csálódló soha. (Magfogja Baracs kezét.) Gyere üljünk le ide a padkára! Régen szerettem volna eléd tenni szivemet. Most meggyőnök; légy gyóntató atyám.

Baracs: (Nevetve.) Gyere hát! Legyen egyszer gyóntató pap a huszárból. (A fa alatti padkára letelnek.)

Agnes: Mikor ezelőtt öt esztendővel édes-anyáddal ide költöztetek és te szolgálatba által Kondorékhöz, az én szivem ferít meg nem ismerl. Éreztem, hogy aki egyszer az én szivembe bejut, jaj be halálosan megszeretem. Te jutottál bele, jaj be halálosan meg is szerettelek. Csak egyszer láttalak a szentegyházban; oda lejttem érte; utánad estem szivemmel, lelkemmel, egész életemmel. Nem is titkoltam, nem is takargattam előtted, csak a világ előlt. A világ még ma sem tudja: mennyire szerettelek.

Baracs: Nem is való az a világ nyelvésre.

Agnes: (Sóhajt.) Elkerültél, nem akartad észrevenni. Sok keserves éjszakát átsírtam én akkor e miatt.

Baracs: De ház ezt még se tudtam, elhíheded.

Agnes: Elhíszem. Jobb is, hogy nem tudtad. (Meroven maga elő néz.) Egyszer azután valahogyan megtudtam, hogy mért vagy te olyan hideg szivvel hozzám.

Baracs: Mit mondták?

Agnes: Megmondta valaki, hogy Kondor Juliskát szereted. Nagyon is elhíhette volna, meg se hittem el. Magadtól akartam megtudni, Meg is tudtam ott künn, a balatonparti fűzesben, mikor csak a jó Isten egy a tanunk; mikor eléd roskadvá, sirva, földokolva vallottam meg, hogy meghalok utánad, nem élhetek nélküled.

Baracs: (Bámulással.) Szegény Agnes.

Agnes: Ne szánj! nem érdemelt meg... Akkor te azt gondolhattad magadban: micsoda fahérnúp lehet ez, aki egy legény lábait elé veti magát, aki maga mondja a legénynek: adjon Isten engem kendnek.

Baracs: Igaz lelkekre mondom: nem gondoltam azt.

Agnes: A te lelked jósága, ha nem gondoltad; de gondolhattad volna. Megvethettél volna; eltaszíthattál volna magadtól; kidobhattad volna nevémet a gyalázatnak. Nem tetted egyiket sem. Ez is a te lelked lényessége. Hanem szelíden lehajottál hozzám; fölemeltél és azt mondtad: ne sirj szegény Agnes, felejtse el; az én szivem már másé... Ugy-e, így tétél?

Baracs: Nem is tehettem volna máskép. Szivemből sajnáltalak.

Agnes: Csak mikor megkuszált eszemet egy kicsit rendbe szedtem, akkor láttam: mit tettem! Pirultam magam előtt; szerettem volna föld alá sülyedni, eltemetkezni szegyenemmel. Hiába volt; megtörtént. A nagy szeretet elvette eszemet.

Baracs: Én nem ítéltelek meg érte.

Agnes: Megbűnhődtem érte keservesen. Magadtól tudtam meg, amit másnak nem hittem el, hogy a szived másé. Nem mondtad meg kié? — de én akkor már tudtam, hogy az a „más” csak Kondor Juliska lehet. Ez a gondolat megtépte lelkemet. Befutottam erdőt, mezőt, rétet, mind az örült; jajgatva, hajamat tépve kerestem valamit, amit elvesztettem; azt a kis reménységet, hogy talán még se szeretsz másat... Nem találtam meg sehol; mindentűt a reménytelenség örvényeltél előttem. Így jutottam végre vissza a Balaton partjára. (Meroven.) Olyan szépen, olyan szelíden ringtak azok a be-szédés hullámok; úgy sugdostak, úgy hívtak ölkükbe: megenyhülni égető, emészto kinommal..... Kábultan, szédelegve mentem te-léjok.

Baracs: (Hévesen.) Bele akartad veszteni életedet?

Agnes: (Szomorúan ingatja fejét.) Bele... bele... De abban a pillanatban egy erős dördülés rázkodott végig százaszoros visszhanggal a hül-

lábokon... Megrendültem, visszazéstem....
A közeli kertek aljában vadászgatott az öreg Kondor, aki már akkor övegy ember volt... Egyszerre valami mennyei világosság gyuladt lelkemben, mintha egyenesen az égből röpött volna bele valami fényes sugar... Megvillant lelkemben a gondolat: mért vessek én a te lelkedbe olyan ajándémas emléket, hogy miattad pusztultam el? — mikor még boldogíthatlak is!... Hátha én ezzel az öreg Kondorral megkedveltetném magamat; aztán talán anyja is lehetnék annak, akit te szeretsz. Elkészíthetném számotokra a boldogság útját; elejengethetném; elháríthatnám az akadályokat. Aztán mikor egymás lennétek is, itt élhetnétek köztetek; a te közelében; osztozva boldogságotokban. Ez lenne csak igazi orvosság az én lelkemre; féldívőzés nekem a nektek szerzett paradicsomban... Ezt gondoltam magamban s így lettem az öreg Kondor felesége.

Baracs: Milyen mennyei fényesség volt ez akkor a te lelkedben... Hát mért beszéltél a multkor egészen másként?

Agnes: (Mossolyogva) Miért? Mert megakartam tudni, hogy igazán szivedből, lelkedből szeretted-e Juliskát? Hogy nem ronthatná-e meg hamarosan az ördög a paradicsomot, amit álmodtam számotokra. Hát megtudtam, hogy igazán szeretted, nem kell félni a kísértetektől. Ugy örültem már akkor is, hogy minden aképpen lesz, amint ott a Balaton partján elgondoltam.

Baracs: (Zúgít, megragadja Agnes kezét.) Milyen áldott lélek, milyen ritka jó szív vagy te Agnes! Mikor helyedben más talán a pokollal szerződne meg, te mennyországot akarsz teremteni. Igazán megérdemled, hogy magad is elevenen juss a mennyországba. Aldjon meg az Isten egyszer a szép gyónásodért! Makulátlan szent vagy te, nem bűnös.

Agnes: Megáld, ha ti boldogok lesztek és te megígéred, hogy Juliska mellett az én számomra is lesz egy kis kis hely szivedben.

Baracs: Igérem. Meg is tartom... De most már mond meg; hol van az én gilice-madaram? Hadd felezzem meg vele ezt a nagy boldogságot!

Agnes: (Kisét savartan.) Juliska? Csak imént ment le a káposztásba.

Baracs: Na hát akkor én is utánna megyek. (Indul.)

Agnes: (Visszatérve.) Nem, nem! Várj csak! Majd én utánna megyek. Te addig bujj el itt! Csinaljunk vele is egy kis tréfát, mint előbb velem csináltál.

Baracs: Nem bánom. (Egyik fa mögé vonul.)

Agnes: (Külső megy, a kertésznő megállva, a távolba néz.) Azt már a te karjaid helyett eddig elringat-lak a hullámok.

13. jel. Hatos. Baracs.

Hatos: (Az istállóból kimentve kikap; kezében vasvilla.) Mi az, hogy olyan csendes még minden? Semmi hír se jött volna? Pedig már lehetne valami nesze a dolognak. (Beszél a lakkába.) Itt egy lelek sincs! Olyan ez a ház, mintha kísértetek laknának benne. (Kiszáll a házra, veszi Baracot.) Hát ott miféle jóp nédrágos gavallér bujkál? (Baracsok lép előt a arccal.) Talán az ördög lován paripárol, hogy úgy bujkál.

Baracs: Nem szokásom édes szögám. Ne sava-rogi most itt! mert még utóbb elrontod a tréfát.

Hatos: Micsoda tréfát?

Baracs: Micsoda tréfát? Megkurtul az életed, ha mindent tudni akarsz. Különben, ha sorára vársz, megtudhatod.

Hatos: (Kihívó modorral.) Be keményen patogatod a szót. Talán mivel aféle szolgáló vagy csak? Magad se voltál külön annak idején.

Baracs: Az igaz szögám! hanem én már mintha akkor is tudtam volna egy kis becsületet vagy mi?

Hatos: (Fitymálva.) Hát mintha én is tudnék vagy mi? Itt hiszed, hogy megjődek az uriformidtól vagy attól a két hitvány poasztócsillagtól?

Baracs: (Kicsinyt nyugalmával.) Szögám, te veszedni akarsz. Vigyázz, hogy gazdát ne csodreljen az a vasvilla!

Hatos: (Vigasztal Baracot.) Azt szeretném látni.

Baracs: (Különb. a fal.) Ugyan ne kötődjél! Mi menked készült beléd? Talán csak nem vagyok utadban?

Hatos: (Morréva.) De bizony utadban vagy Baracs.

Baracs: (Bámulattal.) Neked? Itt?

Hatos: Nekem ám. Ur akarnál lenni ezen a telken, ugy-e?

Baracs: Azt nem kötjük az orodra, ócsém.

Hatos: Ha kötöd, ha nem kötöd; abba pedig most már én is beleszólok.

Baracs: Nőjj még szögám, aztán beszélj!

Hatos: Bizony beszélék, ha te még egyszer akkorára nőttél is.

Baracs: Aztán mi jussom? mi!

Hatos: Azt meg én nem kötöm a te orrodra.

Baracs: (Kicsinyt nyugalmával.) Talán csak ki akarsz ütni a nyeregből?

Hatos: (Havankodva.) Az egyikből már ki is ütöttelek.

Baracs: Az egyikből? Nem értem.

Hatos: Pedig érthetnéd, ha akarnád. Azt gondolod, hogy más ember nem is lát át a szitán. (Dühösen.) Tudjuk ám, hogy három legyet akarsz egy fogásra; a jószágot, meg két asszonyt.

Baracs: (Indultosan Hatos felé lép.) Vigyázz, mert torkodra forrasztom a szót. Micsoda két asszonyról mersz te beszélni?

Hatos: A vesébe találtam ugy-e?

Baracs: Köszönd a vékony dongádnak, hogy a gazbeszédért meg nem méretem veled a földet!

Hatos: Hiába hányvetelkedél; tudom, hogy vesébe találtam. Gombojlitassz a szép özvegy után!

Baracs: Ki merse ezt mondani?

Hatos: Mit bánod? Elég, hogy tudom.

Baracs: De nem addig a! Ha a fabrikáját eltilkolod, te felesz a ragalomért!

Hatos: Neked bizony se így, se úgy nem felelek. Persze te azt hiszed, hogy még most is hegymenter vagy itt? Az vagy igen, csak hogy most már az árkon tul.

Baracs: Hát te mi vagy széngusz?

Hatos: Ur, ha tudni akarod.

Baracs: Na az ilyen urnak még könnyen ki lehet tenni az irháját.

Hatos: (Kisválog.) Próbáld meg, ha van merszed.

Baracs: Tudod, ha magad volna, szégyenlenék veled megmérközni. De nálad vasvilla is van; az is ér egy magadajta embert, tehát ketten vagytok. Vedd hát magad! (Hatos fels lép.)

Hatos: (Hátra ugrik, Baracsnak szegszel a villát.) Ne tovább, ha kedves az életed!

Baracs: Ej, mit, te pocsdétkerülő! (Csöngészet megkapja a villát, kikapja kezéből. Nyakaszirtan ragadja s elidőlti.)

14. jel. Agnes (ja.) Voltak.

Agnes: (Hedten rohan a dulakodók közt.) Mi ez? Mi történt, az istenért?

Baracs: (Oda dobja a vasvillát Hatos alá.) Ezzel a hetvenkedő vasvillázz atyafival végeztem.

Agnes: (Aggódva néz hol egyikre, hol másikra.) De hát mi volt ez?

Baracs: (Hatosra mutat.) Torkára kellett forrasztanom a rágalmozót szót.

Agnes: (Kiszen.) Kit rágalmozót?

Hatos: (Sötéten.) Senkit. Igazat mondtam.

Baracs: (Aggaszva.) Nem volna érdemes fölzaklatni vele szivedet.

Agnes: (Egészén Hatos közelébe lép.) Aztán így kell fogadni Juliska májkáját? Vedd föl azt a vasvillát! Mi jussom állazte másnak utjába?

Hatos: (Sötét arccal emeli föl a vasvillát s az alatt költ szemekkel néz Agnesre.) Ó se hetvenkedjék a más szeméjén.

Agnes: Hallgass! Menj dolgoz után!

Hatos: (Fenyegető arccal néz Baracsra.) Ne maradj utadban! — azt tanácsolom. (El.)

(Folytatás következik.)

az őszzel még buja terményeink teapédését okozták, úgy, hogy a hó alatt is már csak sárguló bokrocskák voltak láthatók, a hó eloszlása után pedig nagyrészkben elrohadó vetések tarultak elénk.

Igy köszöntött be a nem sokat ígérő tavasz, midőn már a hosszú tél takarmány-készítések felémásztta, sőt sok helyen takarmány-szükséglet is idézett elő, minek folytán a jószág-állomány legtöbb esetben rossz kondícióban került ki a későn fejlődött legelőre, vagy nyomott aron kelt el a vásárokon.

A tavaszi hónapokba beleenyult tel annyira megrövidítette a tavaszi munkálatokra szükséges terminus, hogy a tavasziak vetése még május hónapban is folyván, hiányzott a legelőszükségesebb májusi hónap, mely a növényzet vegetációjának legnagyobb barátja a előmosdója.

E későn érkezett rövid tavasz okozta, hogy az ország földterületeiből tavasziak alá szánti mennyisége 19.8% vetetlenül maradt, vagy épen tengeri s a talajt leginkább igénybe vevő köles-sel lett bevetve, miattal e két terményben tulprodukcióna van kilátásunk.

Ilyetén előra volt látható, hogy a rosuzi telet ősziek mellett a tavaszi termény, t. i. árpa s zabban sem szabad jó termés várnuunk, különösen utóbbiakból azért nem, mivel a gazda kényserítve volt az előrehaladt idő folytán a magot a tavaszi melegt alig élvezet talajba, — mely termőeregében még fagyott volt, — vetni, nehogy a magyar paraszt mondásként: „ha a mag áprilisban nincs a földben, jobb, ha szákbán marad”, — elvesztas termését egészen.

Ehhez a szép kilátáshoz társultak a gyakori nagy esőzések, melyek nemcsak szénaterméseinket pusztították el, hanem a legjobban álló gabnainkat fektették le, egyes vidéket koldusbotra jutattak s magában a talajban is csak évek mul-tán helyrehozható kárt okoztak. A nyár tehát csak szomorú auspiciom mellett köszönthetett be s az aratási a csopélti eredmények est be te igazolták, mert az eddigi statisztikai adatok szerint az idei ősi-termés atlag a mult évi hozamnak csak 70 százalékat adta meg, míg árpa s zabban 80 százalékkal kevesebb termelt, mint 1894-ben, ellenben kvalitás tekintetében a mult évinél aránytalanul gyengébbek tavasziaink.

Hogy e bajok s a mezőgazdát sújtató károkból a mezőgazdaságunk bőven kijusson, nem soká késett az egész országot mélyen sújtott a jelenleg is kétségbeesztő módon grassáló sorsvesztés.

Milliók a milliók vesznek el anélkül, hogy kitátás lenne a vesztben még nem sínlódó állományt menteni meg a ha elgondoljuk, hogy a köz s munkánépet ért eme pusztítás mennyire kétségbeesztő helyzetet fog teremteni, amennyiben a megélhetésnek ezen egyik nagy számot kitevő tényezőjétől esik el, akkor kellőleg fogjuk a csapás nagyságát mérlegelni s nem fogunk meglepődni, ha tavasszal — a nyomott gabnarak tolytán is elért gyér jövedelem, — tarsulással az elégtelenség, nyomor fogja magát belécsalni az országba.

A tavaszi s nyári munkálatoknál észlelt munkáhiány, valamint az országoserte nyakaskodó arató munkás támasztott igénye, — különösen megyénkben — nem csekély zavarba hozták gazdáinkat s nem egy helyen tapasztaltuk, hogy az erőhiány folytán buszáink tulérven, annak szeme egy harmad részben a mezőn elhullott.

Ha a nyomorult árak mellett a gyenge termésemek így része is elvesz, akkor nem csuda, ha a statisztikai kimutatás szerint Zalamegye, a legsoványabb termésű adó megyék közé soroltatott.

Ezen e körülmény késtette gazdáinkat az ember erőt s az emberimunkát teljesen pótló-aratógépek beszerzésére, melyek tekintet nélkül megyénk talajviszonyára, nemcsak zavartalanul kitűnő munkát végezték, de oly lényeges megtakarítást szerentek, hogy mezőgazdaságunkban korszak alkotónak mondhatók.

Sajnos azonban, hogy Magyarország gépipara még nem fejlődött oda, hogy arató gépeket hazsi-gyár olyan minőségben s olyan kitűnő anyagból volna képes előállítani, mint a Chormick-léle gyár Chicagóból.

Midőn a bajokat csomósítva, melyek a mező-gazdát 1895-ben mai napig sújtottak, — pedig hol va: még az év vége, — csak kérnünk kell a mindehatót, hogy ne adjon több 1895-öt.

K. A.

Közgazdaság.

1895.

A mezőgazdaság történetében gyászos betűkkel lesz bevetve az 1895-ik év, mely már első napjától kezdve megakasztotta a mezőgazdaság rendezet menetét s abnormalis telével aggodalmat öntött mezőgazdáinkba.

A roppant mennyiségű hólevinak őszieink vegetációját nemcsak megakasztották, de épen

NYILTÉR.*)

Hamisított fekete selyem. Égünk el egy kis mintát a vami szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi selyem jól festett selyem az eláztatási nyomban összepödördik és csakhamar kiszárad maga után csakoly barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely szírozó színt színezésű) lassú és könnyen törék) lassan tovább ég (mihelyt roszsákkal a festanyagot telítetlen tovább iszandak) és elhát barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak megzörög: His valódi selyem hamisít összenyomjuk elporok, a hamisítvány nem. — **Hausberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zárlelkben, háshoz szállítva, postabár és vámentesen saivosa kád bárkinék is mintákat akár egyes öltönyökre való egészen vékonyon levő valódi selyem szíveitől. Svájcba csimsett levelekre 10 kros és leveleslapokra 5 kros bályog ragasztandó. (5)

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felolva szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

HIRDETÉSEK.

Kell Alajos-féle

Padiózat-fényház

(GLASSBUR)

61. 8-1

legkisebbszámú mészolj-azér pulva padló színezésre, 1 nagy palack ára 1 forint 35 krajczár, 1 kis palack ára 68 krajczár.

Arany-fényház

— Egy kis lépketereket sít, bevarányoztatásra, palack ára 20 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legjobb és leggyorsabb bevarázsoló-azér kenőcs, palack ára 60 kr. négy padló számdára, 1 kőcsög ára 60 kr.

MINDENKOR KAPHATÓ:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncosnár tánciskolája

Nagy-Kanizsán, a Polgári Egylet emeleti dísztermében.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tánckedvelő ifjuságot, miszerint előnyösen ismert

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható tánc-tanmódszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legújabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó 14-én veszi kezdetét.

Tanulók felvételnek naponta lakásomon: Felső-templom átellenében, a Schertz-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A legújabb táncokat is be fogom mutatni, úgy mint: Menuett Waizer. Sir roger. Menuett à la cour. La Berline Belge. Monferino stb.

185 5-1 Teljes tisztelettel Rechnitz József, okl. táncosnár.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint Nagy-Kanizsán f. é. szeptember hó 10-én

férfi-szabó üzletemet

városház-utca, városház épületben megnyitom.

Tekintetbe véve azon körülményt, miszerint Párisban töltött 10 évi tevékenységem alatt alkalmam volt mindenkor a legújabb divatu francia és angol szabású öltönyöket készíteni, elég biztosítékul szolgálhat arra, hogy a n. é. közönséget minden tekintetben csakis megelégedésre szolgálom ki.

Öltönyöket mindig a legújabb divatu francia és angol szabás szerint készítek, azokhoz a legjobb kellekeket adom.

Raktáromon csupán a legfinomab gyártmányú bels külföldi szöveteket tartom.

Egész tisztelettel kérem a n. é. közönséget, miszerint becses bizalmával megtisztelni sziveskedjék; mindenkor különös pontossággal és gyorsan fogom rendeléseit eszközölni.

184 3-1

Kiváló tisztelettel **Schwarz Adolf**, férfi-szabó.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, **mezel virágokból készült és először szaktaktikáival által kipróbált**

hajkenőcsöm

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** **Nagy-Kanizsán** (saját házában). **BELUS LAJOS** gyógyszerárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében **Nagy-Kanizsán**.

A világhírű **STEYRI** fegyvergyár

kerékpár

122 *-1

képviselőse és raktára

Unger Ullmann Eleknél

Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybelli vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Grácban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid építésű, úgy könnyű és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpárpárbán az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárok immár 8 versenydíj nyertesek, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki címet.

Kizárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNEL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanulógépek rendelkezésére áll.

Kívánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek

Telefon.

Van szerencsém a n. é. nagykanizsai közönségnek és t. ismerőseimnek becses tudomására hozni, hogy a Népszínház szomszédságában József-körút 3. szám alatt lévő

Buffet.

„Hazám“ kávéházamat

a mai kor igényeinek megfelelőleg újja átalakítottam, főtörekvésem oda irányul, hogy a legkifinomott kávéházi italok, gyors és pontos kiszolgálás által a n. é. közönség eddig tapasztalt pártfogását továbbra is kiérdemeljem. Kávéházamban az összes bel- és külföldi lapok, ugyancsak: Zala, továbbá 4 uj Seifert-féle teke-asztal áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Tudatom egyuttal a n. é. közönséggel, hogy újból sikerült a fő- és székváros köz- **Dombovári Babári Jóska** zenekarát szerződtetni, ki a mai naptól kezdve esténként a n. é. közönséget szórakoztatni fogja.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Kanizsaiak találkozó-helye.

Számos látogatást kérve maradtam kitűnő tisztelettel

Telefon hirdetés.

Pollák Sándor,

„Hazám kávéház“ tulajdonosa (volt főpincér a Tivold-kávéházban.)

Buffet.

SARG-féle orvoshatóságilag megvizsgált 228 41-

(Bisonty István, 1887. júl. 3.)

sok MILLIÓ szor

kipróbált és kitűnőnek bizonyult, fogorvosilag ajánlva, egyszersmind a legolcsóbb fogtisztító- és épségben tartó szer.

Mindenütt kapható.

Lezárás poloskák, ruhák, könyvek, tárgyak.

moj, házi-állatok, tetve stb.

Kapható:

Nagy-Kanizsán:
Deutsch és Ehrenfeld
Fesselhofer József
Strém és Klein
Schwarz és Tauber
Armuth Nánán
ifj. Fischer Ferencz
Marton és Huber
ifj. Rosenberg Miksa
Fleischhacker József
Rosenfeld A. és Fia.

Barestelep:

E. N. Neumann.

Csáktornya:

Szabó Testvérek
Gránér Testvérek
Heinrich Miksa
őzv. Göncz L.

Periaken:

Sosterics Pál,
Kramarics Viktor.

Kapható:

Keszthelyen:
Laskay Ernő
Wunsch Ferencz
Marton Mór
Agoston Zsigmond
Oszmán Pál
Schleiffer A.

N.-Récsé:
Nandrási Gusztáv.

Csurgón:

Fried Albert
Kraiser Géza
Schwarz Béla
Zala-Egeresen:
Kaszler Sándor
Rosenthal L.
Hubinszky Adolf
őzv. dr. Unger
Gyarmaty Vilmos
Weiss Jónás utóda
Rechnitzer M.

Lengyelőti:
Schwarzzennerget Miksa.

„ZACHERLIN“ bámulatos hatásu!

Ugy ő, mint semmi más szer — mindennemű rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer hirneves és keresett.

Ismerető jelei: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: „ZACHERL.“

Az államilag engedélyezett Magyar Osztálysorsjáték

I. osztályú nyeremények.		az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából,		II. osztályú nyeremények.	
Huzás 1895. október 16—19-ig.		Kibocsátás 100000 sorsjegy		Huzás 1895. december 6—14-ig.	
1 nyeremény á 80000 korona — 80000 korona		31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.		1 jutalom: 600000 korona — 600000 korona	
1	60000	1	400000	1	400000
1	40000	1	200000	1	200000
1	30000	1	100000	1	100000
1	20000	1	50000	1	50000
1	15000	1	20000	2	20000
1	10000	1	15000	2	15000
2	8000	1	10000	4	10000
8	4000	10	8000	10	8000
10	2000	27	6000	27	6000
13	1000	100	2000	100	2000
100	400	200	1000	200	1000
860	200	1150	200	1150	200
9000	80	20000	100	20000	100
10000 nyeremény összesen 1268000 korona		A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben: 1.000.000 korona.		21499 nyeremény és 1 jutalom 4332000	

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{50}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{50}$	teljes sorsjegy
50.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.
Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600.000 korona összertékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Eszertint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{500}$
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—
korona.				

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{50}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{500}$
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—
korona.				

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzhatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéreinek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: Lottó Heintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külföld mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíthatnak.

Szerkesztőség:

F. S. I. K. S. S. Öllap-útja 14.

Idő letételek s lap melléki részre vonatkozó minden költséget.

Értesítési levelek csak lemeztől kezdve.

Él. Ágostonok el.

Külsőre nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 20 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és déli-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-összevetkez és a leitenyi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malásgyár és serfőződe r. l.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Ficskel Fülöp könyvkereskedés.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr)
Félévre 6 korona (3 frt — kr)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseket jutányosan megvitatnak.

Nyitlító példányra 10 kr.

Hirdetéseket, valamint a hirdetőkre vonatkozó Ficskel Fülöp könyvkereskedésbe letételek.

Bajok — gondok.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 9.

(—n.) Közoktatásügyünk évről-évre nagyobb lendületet vesz. Az iskolák nem képesek befogadni a jelentkező tanulókat, s nemcsak a fővárosban, amelynek tanügye egy évtized óta óriási lendületnek indult, hanem a vidék egyes nagyobb városaiiban is évről-évre ismétlődnek azok a jelenetek, melyek egyes tanulók visszautasításával keletkeznek. És nemcsak az alsóbb iskolákban látjuk ezt, hanem a felsőbb iskolákban is, a középtanodákban, a képezdékben, a kereskedelmi iskolában. Trefort miniszterisége alatt azt hitték, hogy a középtanodák túlteltsége szülni fog, ha nagyobb számmal fognak keletkezni a kereskedelmi szakiskolák. Azóta nem kevés számmal keletkeztek kereskedelmi iskolák, de a középtanodák tanulóinak száma nem hogy fogyott volna, még gyarapodott. A képezdékbe s különösen a tanítóképezdékbe alig ötöd-hatodrészt vehetik be a jelentkezőknek. A polgári iskolák tanulóinak létszáma évről-évre gyarapodik s a közoktatási költségvetéseknek az egyes városokban való nagyobbodása a polgárok nagyobb megterhelését kívánja, sőt követeli. Hol vannak azok a boldog idők, mikor az 5% iskolai adót elégséges-

nek tartották az iskolák költségeinek fedezésére?

Valóban, a közoktatás vezetőjének nincsen irigylésre méltó állapota. A kötelező iskoláztatás 3 évtized lefolyása alatt annyira vérebe szívódott néptünknek, hogy most már reá sem kell parancsolni, hogy gyermekeit iskoláztassa, sőt változott viszonyaink következtében, mikor mindenütt haladást, lendületet látunk s mikor mindenki iparkodik az élethez, a leendő pályához szükséges ismereteket megszerezni, a szülők nagy, sokszor alig elviselhető áldozatok árán is iparkodnak gyermekeiket iskolába küldeni. Csakhogy vagyonszűkülésünk nem igen tart lépést ezzel a szükséglettel, mert iskolák állítása, tanárokkal való ellátása nem olcsó dolog s azért nem is megy ez oly gyorsan, amint ez óhajtott volna. Innen azután az évről-évre ismétlődő kalámitások, melyeken egyszerre nem lehet segíteni, a minek következtében az egyes hiányok minden évben érezhetőbbekké válnak.

E hiányok okát nem a közoktatásügyi kormányzatban lehet keresni, hanem azokban a viszonyokban, melyek minden rohamos fejlődéssel járnak, melyek mindenütt ott találhatók, ahol egyszerre sokat kell tenni, de nem lehet egyszerre mindent megtenni.

Egy pillantás a magyar állam költségvetésére, meggyőz bennünket arról, hogy a közoktatási költségvetésben évről-évre fokozottabb gyarapodást találunk, nagyon természetes, hogy a többi ressortok még nagyobb mértékben vették igénybe az állam pénzerejét. A statisztikai adatok csak 1893-ig állanak rendelkezésemre, amint azokat Hajnóczy R. József: A magyar állam költségvetéséről és a népoktatás című nagyon érdekes közleményében összeállította (Magyar Paedagogia 1893. 8. sz.) Eszerint a vallás és közoktatásügyi miniszterium rendes és átmenő kiadásainak és beruházásainak összege 1868-ban 1.074.000 forint volt; 1892-ben 8.433.629 forint. Ezzel szemben a többi ressortok így fejlődtek: belügyminiszterium 1868: 9.576.900 forint, 1892: 12.195.403 forint; pénzügyminiszterium 1868: 10.627.300 forint, 1892: 68.251.520 forint; kereskedelemügyi miniszterium 1868: 21.077.500 forint, 1892: 68.401.035 forint; földmívelésügyi miniszterium 1868: 1.010.500 forint, 1892: 17.229.135 forint; igazságügyi miniszterium 1868: 3.095.400 forint, 1892: 13.523.333 forint; honvédelmi miniszterium 1868: 506.000 forint, 1892-ben: 15.689.134 forint. Nem említem itt a többi kiadásokat. Szerzőnek egybevetése szerint a vallás- és közoktatásügyi miniszterium egész költsége az állam összes kiadásainak

A „ZALA” tárcája.

Haragszik a Múzsá.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Irtó: H. Margit.

Most, midőn a kánikula belevette magát még a szeptemberbe is, midőn azt hittem, hogy kissé kellemesebb, hűvösebb idők fogunk élni: nem elég ez az iszazító forróság, de még a lelkiismeret vádját is el kell szenvednem, még pedig nem is ok nélkül. Nagy, igen nagy kö nyomja a szívemet, mely kísér nappal, mint az arányok. Ez a kettő pedig sok, „nagy tenger egy kebelnek s megérhetetlen egy oly kicsiny tanyán”, — mint Vörösmarty mondja.

Az ismerősök között ha vagyok, szememre dobják azt, ami lelkiismeretfurdalásom indító okát képezi s odaszúrják, hogy nem érdamelem meg a figyeletpeldányokat.

— Régen olvastam már magától valamit, azt hiszem az ember, hogy már meg is halt.

Est kell mindig hallanom egy idő óta.

Istenem! hát az én csakélységem akors, hogy felülnék, ha egy ideig hallgatók s nem olvasnak tőlem?

Azt mondják, hogy talán a „Bucsuatató”-val bucsut is vettem a közönségtől, mely eddig sok fénydudalattal s elismeréssel volt irántam? Dehogy, dehogy is akarok bucsut venni, hiszen az iródom olyan volt eddig énnekem, mint az üdítő harmatcsopp a mező virágainak, no meg aztán

sem akarnám ám a világot sem, hogy a közönség hűtelennek mondjon. Hát bizony vádai a lélek, mikor körülölelek s látom, hogy semmi sem változott, a g...i ref. pafochia körül minden a régi, a dus lombu fákkal népes boldság, a vadregényes bokrokkal beültetett udvar, a virágos kert a nyár éltel melegében pompázik, a szellő mozgása melabur odéig-sugárhoz hasonló, csak én változtam meg, csak én lettem hűtelen ahhoz, melyhez eddig szívvel-lélekkel ragaszkodtam.

Körülbelül három éve lesz annak, hogy amint bolyongtam a dus lombu fák között: valami oly különös érzés leptem meg. Hogy mi? azt magam sem tudom, de egyszerre csak ott teremt mellettem egy gyönyörűséges asszonyi alak a valamit sugott fülembé. En megittasulva a boldogságot: majdnem szédülni kezdtem. Azt mondja egy „kredés” kollegám, hogy ez az isteni alak a költészet muszája volt. Elég az hozzá, hogy én ezzel a földönteli lényvel azután megkezdés barátságba léptem s neki közölnhettem, hogy rövid idő alatt 5-6 újsg lapján olvastam és olvasták igénytelen nevemet nyomtatásban.

Ha nem akart jönni: a rim: fülembé sugta: ha hősöm, vagy hősöm sorát nem tudtam eldönteni: segítségemre jött ő. Hiszen — itt mellesleg megjegyezve — a „Bucsuatató” tárcálatkáját én egyszerűen saját jósszótól akartam öngyilkossá tenni, de ő azt mondta: „Mit akarsz azzal a sablonosságoddal, sokkal postikusabb az amerikai párbaj, azért ne busulj, hősöd így is, úgy is meg fog halni.” Most haragszik rám a

Múzsá. Az okát megtudni s kibékíteni akartam, hogy térjen vissza hozzám, de ő így felelt:

— Mi? én visszatérjek hozzád? te csapodár, te hűtelen, te elpartolt kegyenc! kit keblenem melengtettem. Ebben a hosszú, mélységes nyárban előbbre való volt nekem a gyümölcs-dunasztolás gastronomia. Kacérkodni! Nepuual a hullámozó Balaton tetején, mikor pedig ráérő idő volt, a balatonok hűsében Apolló kedvet kerestem. Gyakran hallgatótam ablakod alatt, midőn Huber Gyula nótáit tanulgattad, vagy rágyujtóttál valami régebbi daira s rólam megfelejtkező dalolgattál: „Nincsen annyi tenger-csillag az égén”, vagy a: „Barna babám mert vagy olyan szomorú” kezdett s nem gondoltál arra, hogy egy költő Kotorból — aki pedig sokkal jobb hoztam, mint te vagy — küldött nekem egy dalcsöveget, hogy zenésülj meg s az ott hever főköd feneked. Igaz, hiszen olvastál lapokat, eleget, de a szépirodalom hidegen hagyott, sokkal inkább érdekelt a Gukker-dramu, a Deutch agyontövetése, a postikus dr. Takács Zoltán elotagatása stb. Most, hogy elmult a nyár: elmultak a rendes szórakozások: eszedbe jutottam ugy-e? de eddig elhanyagoltál. Eredj haszontalan teremés! Megbánod még, visszaairnál engemet, de hiszen várhatsz, csak várhatsz, a mig bele nem fáradsz, mig újra megbékülsz.

Ilyen kukli-predikációit tartott nekem az én szeretőm, szépéges muszáj. És majdnem az utolsó hajszálig igazra van neki: hátha még az is tudná, hogy az iródom a szó teljes értelmében — megroszadasodott, Vakációztam s néhány

1868-ban 0'8%-a, 1892-ben 2'1%-a volt; s így az államnak minden kiadott 10 frt-jából 1868-ban 8 kr., 1892-ben 21 krajcár jutott a magyar nemzeti műveltség fejlesztésére. Olyan csekélység, hogy mellette a polgári községek, a felekezetek s a társadalom áldozatai nélkül művelődésünknek teljesen meg kellett volna akadnia. Az utolsó három esztendő adatai nem állanak rendelkezésünkre, de ez is elegendő, hogy abból azt a tanulságot merítsük, miszerint társadalmunknak fokozott áldozatkészségére van szüksége tanúgyünknek, hogy ez természetesen módon tovább is fejlődjék. 1892 óta az állam is nagyobb összegeket szentel az oktatásügyre, a költségvetés évenként gyarapodik, de mégsem oly mértékben, a mely minden igény kielégítésére elegendő volna. S habár az országgyűlésnek egy pártja sincs, mely közművelődési célokra szívesen meg nem szavazná a közoktatásügyi költségvetést, a miniszter mégis csak a kiszabott korlátok között mozoghat, melyek bizony gyakran megakasztják őt.

Hogy e rohamos fejlődés mellett mikor szólhatunk majd normális viszonyokról, azt bajos volna megmondani. Bizonyos az, hogy az államnak tokozottabb mérvben kell majd újabb iskolák felállításáról gondoskodni s különösen nagyobb gondot kell majd fordítania az iparos-szakoktatásra, az egyetlen budapesti középipartanoda, nem felelhet meg az ország ebbeli szükségletének, mert ott sem vehetők fel a jelentkezők mind, s valóban szükséges volna, hogy a polgári iskolai növendékek nagyobb része az ipari szakmákat keresné fel nagyobb mértékben, mint eddig tévé, képzett ipari erőkre ez országnak nagy szüksége van s még nagyobb lesz idővel.

hónapra elnyugodott bennem a rajongó lélek s akire eddig mindenki azt mondta, hogy »nagyon is idealista«, az most olyan realisan használta fel a nyárt... Meg is lakolok érte. Lám a Múza mily kifakadásokat hoz fel s rak eljémb, mennyire érzem a lelkiismeret vádjait! De annyit mégis mondhatok, hogy Múza onagsága kissé különös. Ennyire duzzogni reám! Hiába! az aszonyok többé-kevésbé szeszélyesek, a műzák csak abban különböznek ebben a tekintetben, hogy ők legszeszélyesebbek s feltékenyek az olimpiai istenekre, pedig a költészet és zene műzása jó viszonyban szoktak lenni egymással.

Amint ily gyötrő lelki állapotban tündööm: valami melancholikus fájdalom fűl szivemre s lelkem ugy elborul. Tépelődöm, vajjon mivel hozhatnám helyre hibámat. Leültem azon elhatározással, hogy a Zala számára megírok egy tárcát s a végén idézek pár sort egy igen jól ismert népdalból, hogy hassa meg Múzám szívet, béküljön ki, térjen vissza hozzám.

Hisszen én tégedet nagyon szereltek,
Gyere vissza, győgyít meg a fűl szívemet.

Az idézet, mint látni is méltóztatik: eléggé sikerült, de nem egy a tárcát! Hiába volt minden igyekezetem, bocsássanak meg kedves olvasóim, nem tehetek róla, haragszik rám a Múza nagyon.

Zalamegyei anyakönyvvezetők.

A belügyminiszter, mint már említettük, kinevezte Zalavármegye anyakönyvvezetőit és anyakönyvvezető-helyetteseit és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötés körül való közreműködéssel is megbízta. A kinevezettek névsora a következő:

A nagykanizsai kerületben Babóchay György polgármester, helyettese Lengyel Lajos városi főjegyző, a tapolcaiba Arvay Lajos községi jegyző, a balaton-füredibe Náray Gyula vinclerkerépezési igazgató, a sümegyebe Füzik Gyula szolgabíró, helyettese Szabó Gyula járási írnok, a csabrendekibe Schreiner Dénes községi jegyző, a rezsiibe Bardi Antal községi jegyző, a légrádiba Kovács Gyula községi jegyző, a perlatiba Krampacz József községi jegyző, az alsó-domborúba Pichler Imre községi jegyző, a kotoriba Kele György községi jegyző, a mura-vidébe Babics Gábor községi jegyző, a mura-csányiba Vízmai Sándor községi jegyző, a nagy-bakonakiba Dénes Béla községi jegyző, a díszelibe Schwarz Gáspár községi jegyző, a galacsiba Neusziedler József községi jegyző, a tördenicibe Vlasits Lajos községi jegyző, a nemes-vitaiba Páczay György községi jegyző, a lesence-tomajiba Pap Mihály községi jegyző, a köveskálitába Feher Sándor községi jegyző, a kovágy-őrsibe Pap Lajos községi jegyző, a monostor-apátiba Kuti Lukács községi jegyző, a talian-dörögdiibe Deák Antal községi jegyző, a felső-őrsibe Kovács Endre községi jegyző, a csopakiba Kabdebo István községi jegyző, az örvényesibe Molnár János községi jegyző, a nemes-pécelibe Cséry Mór községi jegyző, a szent-ántal-falvaiba Németh Ignác községi jegyző, a kápalantfaiba Horváth Gyula községi jegyző, a nyíradiba Somogyi József községi jegyző, a bazsiba Zimta Sándor községi jegyző, a mihályfalvaiba Sohonya Elek községi jegyző, a galacsiba Rohrer János községi jegyző, az ukkiba Linter Gyula községi jegyző, a góganfalvaiba Kummert Sándor községi jegyző.

A szentgróthiba Scholz Károly községi jegyző, helyettese Glaxer József aranyosi községi jegyző, zala-csányiba Dombay László községi jegyző, zala-koppányiba Martincsevics István községi jegyző, a tőrjeibe Prácer János községi jegyző, a zalabéride Bichler Dénes községi jegyző, a zala-szent-lászlóiba Rimner Lajos községi jegyző, a keszthelyibe Csirke Iván községi jegyző, helyettese Mészáros Sándor volt városi főjegyző, az alsó-zvidibe Sarkady Károly községi jegyző, a zala-szántóiba Milkovics Geza községi jegyző, a karmácsiba Paller János községi jegyző, az alsó-pákokiba Novák Károly községi jegyző, a sármellékibe Dely Béla községi jegyző, a vashegy-vanyaróiba Angyán János községi jegyző, a szepetnekibe Dénes Ferenc községi jegyző, murakeresztur-kullászegyibe Szemző Gyula községi jegyző, a langvizeibe Nagy Ferenc községi jegyző, a zala-szent-balazsiba Szondy László községi jegyző, a gelseibe Kupler Sándor községi jegyző, a galambokiba Starzinszky Győző községi jegyző.

A kis-komáromiba Ferenczy János községi jegyző, a sormásiba Grünfeld József községi jegyző, a sárszegibe Pandur Ferenc községi jegyző, a szabariba Gyuk István községi jegyző, a pacsaiba Koltay Lajos községi jegyző, a díóktal-palkonyiba Galadits Lajos községi jegyző, az orosztony-baksa-háziba Halász István községi jegyző, a felső-hahótiba Koltay László községi jegyző, hucsu-szent-lászlóiba Toppler György községi jegyző, a nagy-kapornakiba Seréglés Károly községi jegyző, a zala-apátiba Benedek János községi jegyző, a szent-péteruriba Ridelmayer Károly községi jegyző, a zala-egerszeibe Németh Elek városi főjegyző, az andrásházaiba Hartl János községi jegyző, a felső-bagodiba Tóth Gyula községi jegyző, a bakiba Fűzi Kálmán községi jegyző, a bessenyőibe Borky Antal községi jegyző, a nemes-apátiba Arvay Gábor községi jegyző, a sá odiba Vucaics Ignác községi jegyző, a sőtörzibe Buzás István községi jegyző.

A szepetkibe Molnár István községi jegyző, a salomvárba Takács Lajos községi jegyző, a zala-lyőzibe Jobbai Géza községi jegyző, a novaiba Bezeredy István községi jegyző, a csónka-hegyfalva Horváth Lajos községi jegyző, a nagy-lengyelibe Fodor Gusztáv községi jegyző, a tárnok-orosztániba Ruly Gábor községi jegyző, a pákiba Kotnyek Ferenc községi jegyző, a lentiibe Höhn Béla községi jegyző, a alsó-lendvaiba Baranyai Kálmán községi jegyző, helyettese Hadrovics Elek községi jegyző, a cserencsöciba Grasanovics Antal községi jegyző, a bellatinocibe Nagy Sándor községi jegyző, a turnicsiba Németh Ferenc községi jegyző, a bagonyaiba Török Kálmán községi jegyző, a dobronakiba Forintos Titusz községi jegyző, a rédcisibe Török József községi jegyző, a

baksa és győrfalva Koller Nándor községi jegyző, a csosztregibe Rácz István községi jegyző, a szent-györgyvölgyibe Zsiga Gyula községi jegyző, a lesenyibe Békassy Rózsa községi jegyző, a bescehelyibe Hábor József községi jegyző, a tót-szent-martoniba Kóman Lajos községi jegyző.

A pusztá-magyarodiba Búki József községi jegyző, a szent-adorjániba Bakó Ferenc községi jegyző, a szecsi-szigetibe Gollán István községi jegyző, a kerka-szent-miklósiba ifjabb Wendl Ede községi jegyző, a felső-szeményibe Hajgató Lajos községi jegyző, a bánok-szent-györgyibe Fülöp József községi jegyző, a szent-máriába Goricsanecz József községi jegyző, a draskoveciba Konjári László községi jegyző, a hodosániba Kisfaludy Gyula községi jegyző, a szoboticiba Bartal György községi jegyző, a dekanovecibe Tiradar Ferenc községi jegyző, a murakirátyiba Werbancsics Nándor községi jegyző, a csáktornyiba Molnár József községi bíró, helyettese Grész László községi jegyző, a dráva-vásárhelyibe Kornfeind Nándor községi jegyző, a bottornyaiba Koltay Lajos községi jegyző, a mura-siklóiba Kollárics Imre községi jegyző, a mura-szent-mártoniba Belez Ede községi jegyző, a stridóiba Krauthacker József községi jegyző, a felső-mihályfalvaiba Jelinek László községi jegyző, a dráva-csányiba Ungár Adolf községi jegyző, az V. hegykerületibe Plichta Béla községi jegyző.

Megyénk virilistái az 1896-ik évre.

A megyei igazoló választmány a virilisták névjegyzékét az 1896-ik évre a következőleg állapította meg:

Gróf Festetics Tassiló, gr. Festetics Jenő, Ebenspanner Lipót, Rozsmanth Rikárd, Koller István, Harkányi Károly, Inkey László, Taranyi Ferenc, dr. Vízlendvay József, Baronyi Benedek, Péllér Pál, Rosenfeld Lajos, gróf Bathányi Ernő, Bogay Máté, Török Aladár, Malatinszky Ferenc, Klein Lipót, Takács Jenő, Bogay István, Tamás Adam, Karozag Béla, Karozag Vilmos, Gutmann Ödön, Gutmann Vilmos, Gutmann László, Gutmann Aladár, Hirschler Miksa, Somogyi Gyula, gróf Bathányi József, Tolnay Károly, Vízlendvay Sándor, Beresa László, dr. Angusz Zsigmond, Szily Dezso, Clemen Lipót, Veszeg László, ifj. Rajky Lajos, Lázár József, Stern J. Mór, Szommer Ignác, dr. Czinder István, Szentmihályi Dezso, Baronyi Ede, Honerla Herman, Lyka Sándor, Dobrin Benő, Matsavovits István, Bozsay Pál, Hertelendy József, gróf Deym Nándor, gróf Hunyady Béla, Csertán Károly, Hertelendy Ferenc, Oltag Guidó, Fischer László, Balaton József, Blum József, Dervarics Imre, báró Pateani Géza, Hirschmann A., Pfeiler Konrád, Pecsek György, Breuer Ignác, Löke Samu, Knorczay Frigyes, Hirschl Armin, Musset Ferenc, dr. Szukits Nándor, Graner Géza, Kaiser József, ifj. Háczky Kálmán, Zsely István, Fabiánics Károly, Fürst Benedek, Eperjessy Sándor, Jusztus Izidor, dr. Hary István, Háczky Kálmán, Weisz József, Kroszta János, Csertán László, Babóchay György, dr. Friedmann Bernat, Skublics Imre, dr. Győmőry Ferenc, Dervarics János, Hertelendy Béla, Deák Mihály, Rapoch Gyula, Bogay Kálmán, Kemény Andor, Győmőry Gáspár, Löwinger Ignác, Gaal Odón, Neuman Mór, Nagy Károly, Csendes József, Talabér Kálmán, Csasznak József, Pihál Ferenc, Graner Jakab, Hetyey Károly, ifj. Reischl Vencel, Kozary Aurél, Cauter János, dr. Krasovetz Ignác, Schwarcz Gusztáv, Schertz Albert, Schoris János, Ebenspanner Leo, Franc Lajos, Ziegler Kálmán, Haba József, Vargita Agoston, Skublics Jenő, Bogenrieder József, Eitner Zsigmond, Simor János, Botka János, Szele Ignác, Szabó Imre, Zozolly Ferenc, Jaó Ferenc, Szakmány József, Major Salamon, Königmayer János, Öry Miklós, Leszner Samu, Szabó Lajos, dr. Tuboly Gyula, Laskay Ferenc, dr. Szekeres József, Skublics Gyula, Külléy József, Hajós Mihály, Skublics Zsigmond, Mild Mihály, Blau Pál, Lichtenstein Jenő, Rosenfeld Alajos, Bezeredy Lajos, Rosenfeld Lajos, Amos Jakab, Oszterhuber Lajos, Kovács János, Ivánics György, Nagy Aladár, Baán Kálmán, Kohn Gáspár, Orozsvary Gyula, dr. Schwartz Adolf, Leazner Ferenc, Stern Sándor, Köves Ede, Forintos Kálmán, Nunkovics Vilmos, Pollák László, Schmidt Emil, Sebestény József, Hajik István, Strem Vilmos, Strem Tódor, dr. Hauser János, Vrana Frigyes, Glavina Károly, Varga János, dr. Berger Ignác, Tischler

József, Gadó Matyás, Borka László, Thassy Kristóf, Veltner Jakab, Bosányi Ferenc, dr. Dunstl Ferenc, Hirschman Nándor, Hencs Antal, Kollár János, Bernfeld Mór, Koltay Jeromos, Sebestény Lajos, Baka Boldizsár, Bezerédy Sándor, Prager Béla, Unger Ullmann Elek, Hirschl Ede, Imrey Ferenc, Frisch Lipót, Nusál János, Neumark Ignác, Kiss Pál, Weiszböcker János, Schütz Sándor, Ley József, Zathureczky Márton, Eimer Sándor, Blau Lajos, dr. Dick József, Juk József, Berger Jakab, Zerkovics Albert, Zerkovics Lajos, Szigethy Antal, Bezerédy László, Berényi Jenő, Veltner Adolf, Stadel János, Scheffer Adolf, dr. Isó János, Szos Dezso, Mojzer József, Thassy Imre, dr. Pósz Pál, Russics Károly, Szűts Zsigmond, Hájba Mihály, Baranyay Béla, Urosz Pál, dr. Kele Antal, Hirschfeld Samu, Kiss Sándor, Molnar Elek, Belus Lajos, Back Károly, Löwy Adolf, Füss N. Vidor S. Baranyay Odón, Skublies I. Imre Antal, Tókéssy Lajos, Farkas Gábor, Szamek D. Adolf, Banely Sándor, Hlatkó János, Raj Mátyás, Kiss János, Lesner József, dr. Bardó György, Bogay János, Sommer Sándor, dr. Schreyer Lajos, Somogyi Elek, Laubhaimer Oszkár, Lengyel Bernát, Büchler Jakab, Starik Márton, Morandiny Bálint, Katona István, dr. Vadnay Béla, Ploszer Ignác, Stejancz József, Thomka Endre, Eisinger Henrik, Hörváth Károly, Blau László, Nagy István, Boachán Gyula, Vágner Károly, Rosenberg Sándor, Takács Alajos, Gross Lajos, Berg Bódog, Mojzer Ferenc, Grünhut Fülöp, Grünhut A. Grünhut H. Nussi Mátyás, Farkas J. Steiner Simon, László Soma, Preszpurger Aladár, Cseeszy Sándor, Vogler József, Handler István, TAYNAY István, Sólomy Lipót, dr. Obersohn Mór, Farkas Imre, Tolnay Tivadar, Hodászy Béla, Szabó Döme, Moham Osváld, LUSZKOVICS József, Nagy József, Kohn Henrik, Grünbaum Ferenc, Osváld József, Kondor Ferenc, Vértessy Iván, Sattler Mór, Woliák Dezso, Gyömörey János, Nagy László, Bahos Arpad, Simon Gábor, Szeidmann Samu, Flieg József, Armuth Naihán, Morandiny Román.

Az elszigeteltek.

A magát néppárnak nevező főúri igazgatók és telforgatók szövetezete maholnap teljesen el lesz szigetelve a józan hazafias közvélemény üdítő tengerében. A püspöki konferencia zárt ajtó mögött is világosan és érthetően szivárgott ki az örömhír, hogy a katolikus egyháznagyok tanácskozása folyamán nem emelkedett egyetlen hang sem, mely a Zichy Nándor-féle tulzásokkal szolidaritást vállalt volna.

E nagyfontosságú konferencián fényesen győzött amaz eszme, melyet Magyarország hercegprímása annak idején a »Pax« jelszó alatt hangoztatott s amelynek előbb-utóbb, az izgalmas lecsillapultával, győzedelmeskednie kellett. Mert nehéz lett volna föltételezni a magyar főpapokról, hogy ők a szeretet vallásának s a hazának nevében sziták azt az áldatlan tüzet, melyet egy igazgató csapat gyújtott meg az egy időre könnyen félrevezethető nép lelkében.

E veszedelmes játék a tüzzel csak egy pár helyen kezdett sikerülni a főúri és alpapági heccelőknél. Most a püspöki konferencia megnyugtató lefolyása után s három héttel a szabadlevő reformtörvény életbelépése előtt nincs az országban az a vakbuzgó vidék, nincs az állampolgároknak az a számottevő csoportja, mely hajlandó volna a törvény s a béke ellen igazgatókkal egy huron pendülni.

Az ország több vidékéről — nevezetesen a Bánságból és Pécs környéke felől — máris örvendentes hírek érkeznek, melyek a mellett bizonyítanak, hogy azok a »vallás-talan« reformok korántsem fognak a sokat emlegetett nép körében oly nagy »visszatetszést« és »megbotránkozást« szülni, mint azt az ultraklerikális had nap-nap mellett

megjósolni jónak látja. Az egyházpolitikai törvények életbeléptetésére vonatkozó alispáni rendeletet dobszó mellett hirdetik ki a falusi lakosságnak s a nép nem zudul tel az istentelenség liberális államhatalom ellen. Sőt ellenkezőleg: figyelemmel hallgatja s érdeklődéssel kíséri a jegyző magyarázatait, melyek azt hangsúlyozzák, hogy a honpolgároknak ez új kötelezettsége amilyen hasznos és célszerű az államra épp oly veszélytelen az egyházra s a nép vallásos érzületére nézve. És emellett még ingyenes is és valami nagy zaklatással bizony nem jár. A nép a falusi jegyzőnek mondókáját az ország nagyon is katolikus egynehány vidékén még lelkesen meg is éljenzerte.

Tehát korántsem irtózik a szabadelvűség ördögétől. Ezt csak a »néppárti« fekete sereg festi a falra. E pingálási kedvtelésükben az ultramontán főurakat hovatovább nem lesz érdemes zavarni. Hisz ma már se a püspökökre, se a népre nem támaszkodhatnak. Egyedül, elszigetelve állanak ők, ahogy elejétől fogva megérdemelték.

Tollfuttában.

Miriárdnyi poratomok uszkálnak a levegőben, miktől szürke lesz az ég alja.

Hiába: őszül már az idő.

Csak természetellenes erőlködése ez a kánikulai melegség az őszre hajló természetnek, mint mikor a deressedő halántékú férfi ifjúkori szerelmet affectál.

A levelek, a növényzet hervadnak, asznak.

Megérintette már az ingó lombot az ősz lehe.

Megremeg ettől a titkos, hideg érintéstől minden.

Az élet, a virulás bucsúérítése az és emlékeztető köszöntése a télnek, mely szomorú enyészettel, pusztulással, temetés lesz a »tagnapi« virulás fölött. A mi kímánk halálmadarai: a kis aranyos fecskék csicseregve röpködnek ide s oda, keresik egymást a nagy vándorutra készülődés lázas sietségével. Megérik a természet lassu hervadása.

Másfelül a téli szízen aranyos fecskéi már visszaértek a fűrdőkből s itt libbegnek kedves csicseregéssel a korzó aszfaltján és gyönyörködnek azokban a hatalmas por-föcskérekben, miket a kavargó szél rögtönöz játszi jókedvében Nagy-Kanizsa Szaharáján.

Nagy humor lakik Nagy-Kanizsán még a táncoló szélben is. Mintha azt akarná produkálni: hogyan lehet könnyű szérrel port hinteni az emberek szemébe.

A nyári caendnek mindenüti vége van. »Ujra benne vagyunk a megszokott sablonban.

Az iskolák környéke megnépesült. A muzsafiak nagyfontossággal cipegetik bönük alatt a miniszteri tantervben előírt rengeteg sok tudományt. A komoly tanár urak lehorgasztott fővel medítnak: hogyan lehetne valamiképpen meghozzászabbítani a világ életét? Meglévén írva, hogy tudomány által kell elvesznie a világnak.

A piarista tanár urak egyhangú kopogással méregetik a gimnáziumi liget mellékét. Közökben a diákrejtegető noisz-könyv.

Többnyire mind ismert, megszokott alakok, jóképű, Kalazsai-szellemű atyák, akik tradícionális lelkesedéssel bintik itt a fiatal nemzedékbe a hazaszeretetet.

Csak a jó öreg Obelecz nincs közöttük, hatalmas alakjával, egészséges, mosolygó képével.

Öregnek mondtuk, pedig dehogyan volt öreg. Fialt szív, fiatal lélek volt mindig, de valami imponáns vonással, ami csakugyan az öregek fölényét biztosította neki.

Már Veszprémben is öregnek hívtuk őt, mikor együtt jártunk iskolába. Akkor ő teológus volt és már a katedrán ül; mi pedig nebulók voltunk és szepegő báluntal fogadtuk a természet fiatal papot, mikor az osztályba lépett és áhítattal hallgattuk, mikor tiszteletet parancsoló basszus-hangon magyaráta dr. Mochnick nyomán a geometriának akkor még vadonat új új tantételeit.

Hogy megszerettette velünk ezt a szűz tudományt! Milyen szent félelemmel hallgattuk a mi hamar megszerettét öregünket!

Most már vége van mindennek.

Többé nem érezhetem vele tanítványi hálaamat, őszinte ragaszkodásomat. Olyan gyorsan, olyan váratlanul elment előlem!

Ahogy az őszi hangulat lelkekre ereszkedik, nem tudok szabadulni a gondolától, hogy mért kellett ennek a még élte delén levő, rendkívül erőteljes, kiűnő humoru embernek olyan boldog véletlen folytán a sírba hanyatlania. Egy légycsípéstől elpusztulnia a piarista Sámsonnak.

Az őszi szél megiebbenti ablakom leeresztett redőnyét, homlokomra surran, végégsimitja agyamat. Valami különös hideg áramlat rezeg végig idegeimen.

A szél játssza vízi tovább a miriárdnyi poratomokat.

Minden, minden csak porszem a nagy végtelenségben.

A fenékű gondolatoktól égő agy!

A szentekért lápgoló szív!

Milyen porba omlasztó gondolat ez!

H I R E K.

— **László kir. herceg temetése.** Nagy pompával, az udvar és hivatalos világ élénk részvétele mellett a Szent Zsigmond kápolna sírboltjába helyesték szerdán delután örök nyugalomba az oly ifjú elhunyt kir. herceget, ki nem szerencsétlen halála minden magyar ember szívét megdöbbentette. A rendkívül nagy számu díszesebbnél díszesebb, koszoru közt ott volt »Zalaegerszegi közönsége« pompás koszorúja is, mely nagyon hamar az enyészett maratale a is, de az emlék, amit az ifjú, magyar nevelésű és érzelmi főherceg visszahagyott, örökké élni fog a magyar nemzet szívében.

— **Esküvés.** Ehrenfeld Béla tartalékos tüzérhadnagy, az alsódombori Ujtaky Hirschler és fia cég gőztűrészetének igazgatója, e hó 8-án tartotta esküvőjét Rózsai Lina kisasszonnyal, Rózsai Mór kör- és vasuti orvos-leányával Körtorban. Az esketési ünnepélyen díszes a nagy-számu közönség jelenlétében az új pár lakásán tartott meg; a szertartást Schwarzcs oszaktornyai rabbi végezte, ki igen szép magyar beszédet intézett a mákapárhoz. Kellemesen lepte meg a közönséget Balogh Mór, a oszaktornyai izr. hitközség fiatal új kántorának gyönyörű éneke. Koszoru leányok voltak: Fried Josefa Mágasról és Fried Szelia Barcaról, a menyasszony unoka nővérei. Az esketést fényes estebéd követte a menyasszony szülői házában. Két hatalmas villamos ivlámpa világította meg a tágas udvart, hol dusan megrakott asztaloknál igen jól érezte magát a mintegy 70 főnyi vendégszóra. A sok szép felkösöntő szintén hozsajárult a kiűnő hangulathoz. Elismerés illeti a katori önk. tüzoltó egyesület zenekarát is, mely már a delutáni órákban megkezdte működtetését és fáradszatlanul aktivitásban maradt reggeli 3 óráig, mikor is a társaság teljesen felszósolt.

— **Eljegyzés.** Thurn Lipót előnyű-en ismert fiatal kereskedő Nagy-Kanizsán, jegyet váltott Wurszbergyer Henrik kereskedő leányával Matild kisasszonnyal Pusztá-Szent-Mihályon.

— **Adomány.** A népkönyha javára egy ismeretlenül maradni óhajtó emberbarát 25 forint adományozott, melyet ezután nyilvánítja közösetét a népkönyha elnöksége.

— **Alapító tag.** A nagy-kanizsai izr. jótékony ügyeletbe újabban alapító tagul 50 forint járulékal felajánlásával Stern Ignác béci lakos iratkozott be.

1868-ban 0'8%-a, 1892-ben 2'1%-a volt; s így az államnak minden kiadott 10 forintjából 1868-ban 8 kr., 1892-ben 21 krajcár jutott a magyar nemzeti műveltség fejlesztésére. Olyan csekélység, hogy mellette a polgári községek, a felekezetek s a társadalom áldozatai nélkül művelődésünknek teljesen meg kellett volna akadnia. Az utolsó három esztendő adatai nem állanak rendelkezésünkre, de ez is elegendő, hogy abból azt a tanulságot merítsük, miszerint társadalmunknak fokozott áldozatkészségére van szüksége tanügyünknek, hogy ez természetesen módon tovább is fejlődjék. 1892 óta az állam is nagyobb összegeket szentel az oktatásügyre, a költségvetés évenként gyarapodik, de mégsem oly mértékben, a mely minden igény kielégítésére elegendő volna. S habár az országgyűlésnek egy párta sincs, mely közművelődési célokra szívesen meg nem szavazná a közoktatásügyi költségvetést, a miniszter mégis csak a kiszabott korlátok között mozoghat, melyek bizony gyakran megakasztják őt.

Hogy e rohamos fejlődés mellett mikor szólhatunk majd normális viszonyokról, azt bajos volna megmondani. Bizonyos az, hogy az államnak fokozottabb mérvben kell majd újabb iskolák felállításáról gondoskodni s különösen nagyobb gondot kell majd fordítania az iparos-szakoktatásra, az egyetlen budapesti középipartanoda nem felel meg az ország ebbeli szükségletének, mert ott sem vehetők fel a jelentkezők mind, s valóban szükséges volna, hogy a polgári iskolai növendékek nagyobb része az ipari szakmákat keresné fel nagyobb mértékben, mint eddig tévé, képzett ipari erőkre ez országnak nagy szüksége van s még nagyobb lesz idővel.

hónapra elnyugodott bennem a rajongó lélek s akire eddig mindenki azt mondta, hogy nagyon is idealista, az most olyan realisan használta fel a nyárt... Meg is lakoltok érte. Lám a Múza mely kifakadásokat hoz fel a rak elibém, mennyire érzem a lelkiismeret vádjait! De annyit mégis mondhatok, hogy Múza önanyaga kissé különös. Eenyire duzzogni reám! Hiába! az eszonyok többé-kevésbé szeszélyesek, a múzák csak abban különböznek ebben a tekintetben, hogy ők legeszélyesebbek s féltékenyek az olimpiai istenekre, pedig a költészet és zene műsája jó viszonyban szoktak lenni egymással.

Amint ily gyötör lelki állapotban tűnődöm: valami melancholikus fájdalom ül szívemre s lelkem úgy elborul. Tépelődöm, vajjon mivel hozhatnám helyre hibámat. Leültem azon elhatározással, hogy a Zala szamára megírok egy tárcát s a végén idézek pár sort egy igen jól ismert népdalból, hogy hassa meg Múzsám szívét, béküljön ki, térjen vissza hozzám.

Hisszen én tégedet nagyon szeretlek,
Újra vissza, győztesd meg a fájó szívemet."

Az idézet, mint látni is méltóztatik: eléggé sikerült, de nem úgy a tárcát! Hiába volt minden igyekezetem, bocsanásnak meg kedves olvasóim, nem tehetek róla, haragszik rám a Múza nagyon.

Zalamegyei anyakönyvvezetők.

A helyigminiszter, mint már említettük, kinevezte Zalavármegye anyakönyvvezetőit és anyakönyvvezető-helyetteseit és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötés körül való közreműködésével is megbízta. A ki nevezettek névsora a következők:

A nagykanizsai körzetben Babóchay György polgármester, helyettese Lengyel Lajos városi főjegyző, a tapolcraiba Arvay Lajos községi jegyző, a balaton-füredibe Naray Gyula vinoelérképezési igazgató, a sümegre Füzik Gyula szolgabíró, helyettese Szabó Gyula járási írnok, a csabrendekibe Schreiner Dénes községi jegyző, a reziibe Bardó Antal községi jegyző, a legradiba Kovács Gyula községi jegyző, a perlakba Krámpac József községi jegyző, az also-domboriba Pichler Imre községi jegyző, a kotoriba Kele György községi jegyző, a mura-vidibe Bibics Gábor községi jegyző, a mura-osányiba Vizsaihi Sándor községi jegyző, a nagy-bakonakiba Dánás Béla községi jegyző, a diszlibe Schwarz Gáspár községi jegyző, a gualaosiba Neusiedler József községi jegyző, a földmencsibe Vlasits Lajos községi jegyző, a nemes-vitaiba Páczay György községi jegyző, a lesence-tomajiba Pap Mihály községi jegyző, a köveskalliba Fehér Sándor községi jegyző, a kövágó-óráiba Pap Lajos községi jegyző, a monostor-apátiba Kuti Lukács községi jegyző, a itálián-dörögdebe Deák Antal községi jegyző, a felső-óráiba Kovács Endre községi jegyző, a csopakba Kabdebó István községi jegyző, az örvényesibe Molnár János községi jegyző, a nemes-pécsibe Cséry Mór községi jegyző, a szent-antál-falviba Németh Ignác községi jegyző, a káptalanfalviba Horváth Gyula községi jegyző, a nyíradiba Somogyi József községi jegyző, a bazsiba Zmita Sándor községi jegyző, a mihályfalviba Sohonya Elek községi jegyző, a galambokba Rohrer János községi jegyző, az ukkiba Linter Gyula községi jegyző, a gógamálba Kummert Sándor községi jegyző.

A szentgróthiba Scholz Károly községi jegyző, helyettese Glazer József aranyodi községi jegyző, zala-osányiba Dombi László községi jegyző, zalakoppányiba Martincsevics István községi jegyző, a tőrjébe Prácer János községi jegyző, a zalabéride Bichler Dénes községi jegyző, a zala-szent-lászlóiba Rimmer Lajos községi jegyző, a kesztelybe Csirke Iván községi jegyző, helyettese Mezősas Sándor volt városi főjegyző, az alsó-zsidibe Sarkady Károly községi jegyző, a zala-szántóiba Milkovics Géza községi jegyző, a karmácsiba Paller János községi jegyző, az alsó-páhookiba Novak Károly községi jegyző, a sármellékebe Dely Béla községi jegyző, a vashegy-ványoriba Angyán János községi jegyző, a szepetnekibe Dénes Ferenc községi jegyző, murakeresztur-kollátszegibe Szemes Gyula községi jegyző, a langviziba Nagy Ferenc községi jegyző, a zala-szent-balaiba Smoudy László községi jegyző, a gelseibe Kugler Sándor községi jegyző, a galambokba Szarasinak Gyula községi jegyző.

A kis-komaromba Fereny János községi jegyző, a sormásiba Grünfeld József községi jegyző, a sarzegibe Pandur Ferenc községi jegyző, a szabariba Gyuk István községi jegyző, a pac-siba Koltyay Lajos községi jegyző, a dióskal-palkonyiba Galadits Lajos községi jegyző, az orostony-baksa-háziba Halász István községi jegyző, a felső-bahótiba Koltyay László községi jegyző, hucsu-szent-lászlóiba Toppler György községi jegyző, a nagy-kapornakiba Szerégyes Károly községi jegyző, a zala-apátiba Benedek János községi jegyző, a szent-péteruriba Ridelmayer Károly községi jegyző, a zala-egersegibe Németh Elek városi főjegyző, az andrásházaiba Hartl János községi jegyző, a felső-bagódeba Tóth Gyula községi jegyző, a bakiba Füzli Kálmán községi jegyző, a besenyődebe Borky Antal községi jegyző, a nemes-apátiba Arvay Gábor községi jegyző, a sá odiba Vuksics Ignác községi jegyző, a sőtjéribé Buzás István községi jegyző.

A szepetkibe Molnár István községi jegyző, a salomváribá Takács Lajos községi jegyző, a zala-övedébe Jobbai Géza községi jegyző, a nováiba Beszerdy István községi jegyző, a csónka-hegyházaiba Horváth Lajos községi jegyző, a nagy-lengyelibe Fodor Gusztáv községi jegyző, a tárnok-orostonyiba Ruly Gábor községi jegyző, a pákaiba Kotnyek Ferenc községi jegyző, a lentibe Hahn Béla községi jegyző, a alsó-lendvaiba Baranyai Kálmán községi jegyző, helyettese Hadrovics Elek községi jegyző, a csereencsiba Graasnovics Antal községi jegyző, a bellaticsiba Nagy Sándor községi jegyző, a turnicsiba Németh Ferenc községi jegyző, a bagonyasiba Török Kálmán községi jegyző, a dobronakiba Forintos Titusz községi jegyző, a rédicseibe Török József községi jegyző, a

bekas és győrfaiba Koller Nándor községi jegyző, a csaszregibe Racs István községi jegyző, a szent-nyégyvölgyibe Zsig Gyula községi jegyző, a leányosiba Békésy Rozsa községi jegyző, a beszehelyibe Hóbor József községi jegyző, a tót-szent-martoniba Kamán Lajos községi jegyző.

A pusztamegyerődebe Bükki József községi jegyző, a szent-adorjániba Bakó Ferenc községi jegyző, a szecsi-szigetibe Golnár István községi jegyző, a kerka-szent-miklóriba ifjabb Wendl Ede községi jegyző, a felső-szeményeibe Hajgató Lajos községi jegyző, a bánok-szent-györgyibe Fülöp József községi jegyző, a szent-máriába Goricsanecz József községi jegyző, a draskovecsiba Konyári László községi jegyző, a hodosoniba Kisfaludy Gyula községi jegyző, a szobotinsiba Bartal György községi jegyző, a dekanoveciba Tivadar Ferenc községi jegyző, a murakirályiba Werbancsics Nándor községi jegyző, a csaktornyiba Molnar József községi jegyző, helyettese Grász László községi jegyző, a dráva-vásárhelyibe Kornfeld Nándor községi jegyző, a hotornyiba Koltay Lajos községi jegyző, a murasiklóriba Kollarics Imre községi jegyző, a muraszent-mártoniba Belez Ede községi jegyző, a stridóiba Krauthacker József községi jegyző, a felső-mihályfalviba Jelinek László községi jegyző, a dráva-csányiba Ungár Adolf községi jegyző, az V. hegykerületibe Plohta Béla községi jegyző.

Megyénk virilistái az 1896-ik évre.

A megyei igazoló választmány a virilisták névjegyzékét az 1896-ik évre a következőleg állapította meg:

Gróf Festetics Tassiló, gr. Festetics Jenő, Ebenspanner Lipót, Rozsánth Rikárd, Koller István, Barkányi Károly, Ikey László, Tarányi Ferenc, dr. Viszlandy József, Baronyi Benedek, Peller Pál, Rosenfeld Lajos, gróf Bathányi Ernő, Bogay Mária, Török Aladár, Malatinakzy Ferenc, Klein Lipót, Takács Jenő, Bogay István, Tamás Adám, Karozag Béla, Karozag Vilmos, Gutmann Ödön, Gutmann Vilmos, Gutmann László, Gutmann Aladár, Hirschler Miksa, Somogyi Gyula, gróf Bathányi József, Tolnay Károly, Viszlandy Sándor, Barcza László, dr. Angusz Zsigmond, Saily Dávid, Clemen Lipót, Vessey László, ifj. Rajky Lajos, Lázár József, Stern J. Mór, Szommer Ignác, dr. Csinder István, Szentmihályi Dávid, Baronyi Ede, Honerla Herman, Lyka Sándor, Dobriá Benő, Matsovius István, Bozay Pál, Hertelendy József, gróf Deym Nándor, gróf Hunyady Béla, Csertán Károly, Hertelendy Ferenc, Oltag József, Fischer László, Balaton József, Blum József, Dervarics Imre, báró Putzani Géza, Hirschmann A., Pfeifer Konrad, Pececz György, Breuer Ignác, Löke Samu, Koorzer Frigyes, Hirschl Armin, Müsselt Ferenc, dr. Szukits Nándor, Gráner Géza, Kaiser József, ifj. Háczy Kálmán, Zsely István, Fabianics Károly, Fürst Benedek, Eperjessy Sándor, Jusztus Isidor, dr. Hary István, Háczy Kálmán, Weiss József, Kroszta János, Csertán László, Babóchay György, dr. Friedmann Bernát, Skublics Imre, dr. Gyömörey Vince, Dervarics Jenő, Hertelendy Béla, Deák Mihály, Rapoch Gyula, Bogay Kálmán, Kemény Andor, Gyömörey Gáspár, Löwinger Ignác, Gaal Ödön, Neuman Mór, Nagy Károly, Csendes József, Talabér Kálmán, Csasznek József, Pihál Ferenc, Graner Jakab, Hettyey Károly, ifj. Reischl Veucal, Koszary Aurel, Csutor János, dr. Kraovetz Ignác, Schwarz Gusztáv, Schertz Albert, Schoris János, Ebenspanner Leo, Franc Lajos, Ziegler Kálmán, Haba József, Vurgitta Agoston, Skublics Jenő, Bogenrieder József, Eimer Zsigmond, Simor János, Botka János, Selez Ignác, Szabó Imre, Zozolly Ferenc, Isó Ferenc, Szakmány József, Major Salamon, Königmayr János, Öry Miklós, Leasner Samu, Szabó Lajos, dr. Tuboly Gyula, Laskay Ferenc, dr. Szekeres József, Skublics Gyula, Külléy József, Hejós Mihály, Skublics Zsigmond, Mild Mihály, Blau Pál, Lichtenstein Jenő, Rosenfeld Alajos, Beszerdy Lajos, Rosenfeld Lajos, Amos Jakab, Oesterhuber Lajos, Kovács János, Ivánics György, Nagy Aladár, Baán Kálmán, Kohn Gáspár, Uroszváry Gyula, dr. Schwarta Adolf, Leasner Ferenc, Stern Sándor, Köves Ede, Forintos Kálmán, Nunkovics Vilmos, Pollak László, Schmidt Emil, Sebestény József, Hajk István, Strem Vilmos, Strem Tódor, dr. Hauser János, Vrana Frigyes, Glavina Károly, Varga János, dr. Berger Ignác, Tischler

József, Gadó Mátyas, Borka László, Thassy Kristóf, Veltner Jakab, Bosányi Ferenc, dr. Dunast Ferenc, Hirschman Nándor, Hencz Antal, Kollár János, Bernfeld Mór, Koltay Jeromos, Sebestény Lajos, Baka Boldizsár, Bezeredy Sándor, Prager Béla, Unzer Ullmann Elek, Hirschl Ede, Imrey Ferenc, Frisch Lipót, Nusai János, Neumark Ignác, Kiss Pál, Weiszbácker János, Schütz Sándor, Ley József, Zathureczky Márton, Eitner Sándor, Blau Lajos, dr. Dick József, Juk József, Berger Jakab, Zerkovics Albert, Zerkovics Lajos, Szizethy Antal, Bezeredy László, Berényi Jenő, Veltner Adolf, Siedel János, Scheller Adolf, dr. Ióó János, Szűcs Dezső, Mojzer József, Thassy Imre, dr. Plossz Pál, Russics Karoly, Szűcs Zsigmond, Hajba Mihály, Baranyay Béla, Urosz Pál, dr. Kele Antal, Hirschfeld Samu, Kiss Sándor, Molnar Elek, Belus Lajos, Back Karoly, Löwy Adolf, Füss N. Vidor S. Baranyay Odon, Skubics I. Imreh Antal, Tökéssy Lajos, Farkas Gábor, Szamek D. Adolf, Banely Sándor, Hiató János, Raj Mátyas, Kiss János, Leszner József, dr. Bardió György, Bogay János, Sommer Sándor, dr. Schreyer Lajos, Somogyi Elek, Laubhainer Oszkár, Lengyel Bernát, Büchler Jakab, Starik Márton, Morandiny Bálint, Katona István, dr. Vadnay Béla, Plossz Ignác, Stefanez József, Thomka Endre, Eisinger Henrich, Horváth Károly, Blau László, Nagy István, Boeschán Gyula, Vágner Károly, Rosenbergs Sándor, Takács Alajos, Gross Lajos, Berg Bódog, Mojzer Ferenc, Grünhut Fülöp, Grünhut A. Grünhut H. Nusai Mátyas, Farkas J. Steiner Simon, László Soma, Preszpurger Aladár, Csesznák Sándor, Vogler József, Handler István, Tavas István, Solyomy Lipót, dr. Oehersohn Mór, Farkas Imre, Tolnay Tivadár, Hodásy Béla, Szabó Döme, Moham. Osvald, Laszkovics József, Nagy József, Kohn Henrich, Grünbaum Ferenc, Osvald József, Kondor Ferenc, Véstessy Irán, Sattler Mór, Wolfik Dezső, Gyömrey János, Nagy László, Babos Arpad, Simon Gábor, Szeidmann Samu, Flieg József, Armuth Nathan, Morandiny Román.

Az elszigetelték.

A magát néppártnak nevező főuri igazgatók és telforgatók szövetezete máholnap teljesen el lesz szigetelve a józan hazafias közvélemény üdítő tengerében. A püspöki konferencia zárt ajtó mögöl is világosan és érthetően szivárgott ki az örömhír, hogy a katolikus egyháznagyok tanácskozása folyamán nem emelkedett egyetlen hang sem, mely a Zichy Nándor-féle tulzásokkal szolidaritást vállalt volna.

E nagyfontosságú konferencián fényesen győzött amaz eszme, melyet Magyarország hercegprímása annak idején a »Pax« jelszó alatt hangoztatott s amelynek előbb-utóbb, az izgalmak lecsillapultával, győzedelmeskednie kellett. Mert nehéz lett volna föltételezni a magyar főpapokról, hogy ők a szeretet vallásának s a hazának nevében sziták azt az áldatlan tüzet, melyet egy igazgató csapat gyújtott meg az egy időre könnyen félrevezethető nép lelkében.

E veszedelmes játék a tűzzel csak egy pár helyen kezdett sikerülni a főuri és alpapági heccelőknek. Most a püspöki konferencia megnyugtató lefolyása után s három héttel a szabadelvű reformtörvények életbelépése előtt nincs az országban az a vakbuzgó vidék, nincs az állampolgároknak az a számottevő csoportja, mely hajlandó volna a törvény s a béke ellen igazgatókkal egy huron pendülni.

Az ország több vidékéről — nevezetesen a Bánságból és Pécs környéke felől — máris örvendtes hírek érkeznek, melyek a mellett bizonyítanak, hogy azok a »vallás-talan« reformok korántsem fognak a sokat emlegetett nép körében oly nagy »visszatetszést« és »megbotránkozást« szülni, mint azt az ultraklerikális had nap-nap mellett

megjósolni jónak látja. Az egyházpolitikai törvények életbeléptetésére vonatkozó alispáni rendeletet dobszó mellett hirdetik ki a falusi lakosságnak s a nép nem zudul tel az istentelen liberális államhatalom ellen. Sőt ellenkezőleg: figyelemmel hallgatja az érdeklődéssel kíséri a jegyző magyarázatait, melyek azt hangsúlyozzák, hogy a honpolgároknak ez új kötelezettsége milyen hasznos és célszerű az államra épp oly veszélytelen az egyházra s a nép vallásos érzületére nézve. És amellet még ingyenes is és valami nagy zaklatással bizony nem jár. A nép a falusi jegyzőnek mondókáját az ország nagyon is katolikus egynéhány vidékén még lelkesen meg is éljenerte.

Tehát korántsem ítörzik a szabadelvűség ördögétől. Ezt csak a »néppárti« fekete sereg festi a falra. E pingálási kedvtelésükben az ultramontán főurakat hovatovább nem lesz érdemes zavarni. Hisz ma már se a püspökökre, se a népre nem támaszkodhatnak. Eggyedül, élszigetelve állanak ők, ahogy elejétől fogva megérdemelték.

Tollfuttában.

Miriárdnyi poratomok uszkálnak a levegőben, miktől szürke lesz az ég alja.

Hiába: őszül már az idő.

Csak természetellenes erőlködés az a kánikulai melegség az őszre hajló természetnek, mint mikor a derecsód halántéku férfi ifjúkori szerelmét affelett.

A levelek, a növényzet hervadnak, asznak.

Megérintette már az ingó lombozatot az ősz lehe.

Megremezgettől a titkos, hideg érintéstől minden.

Az élet, a virulás bucsúérzése ez és emlékeztető köszöntés a télinek, mely szomorú enyészet, pusztulás, tometés loss a tegnapi virulás fölött.

A mi kímánk halálmadarai: a kis aranyos fecsék csicseregve röpködnek ide s tova, keresik egymást a nagy vándorutra készülődés lázas sietségével. Megérzik a természet lassu hervadását.

Másfelül a téli szezon aranyos fecskei már visszaértek a fürdőkből s itt libbegnek kedves csicseregéssel a korzó aszfaltján és gyönyörködnek azokban a hatalmas por-tölcsekben, miket a kavargó szél rögtönöz játszi jókedvében Nagy-Kanizsa Szaharáján.

Nagy humor lakik Nagy-Kanizsán még a táncoló szélben is. Mintha azt akarná produkálni: hogyan lehet könnyű szerrel port hinteni az emberek szemébe.

A nyári csendnek mindenütt vége van. Ujra lenne vágyunk a megszokott sablonban.

Az iskolák környéke megnépesült. A muzsiaiak nagyfontossággal cipegetik hönök alatt a miniszteri iantervben előirt rengeteg sok tudományt. A komoly tanár urak lehorgasztott fővel meditatálnak: hogyan lehetne valamiképpen meghosszabbítani a világ életét? Meglévén írva, hogy tudomány által kell elvesznie a világnak.

A piarista tanár urak egyhangu kopogással méregetik a gymnáziumi liget mellékét. Közökben a diákrettegtes noisz-könyv.

Többnyire mind ismert, megszokott alakok, jöképü, Kalazanti-szellemü atyák, akik tradícionális lelkesedéssel hintik itt a fiatal nevezédkbe a hazaszeretelt.

Csak a jó öreg Obelez nincs közöttük, hatalmas alakjával, egészséges, mosolygó képével.

Öregnek mondtuk, pedig dehogyan volt öreg. Fialtal szív, fiatal lélek volt mindig, de valami impozáns vonással, ami csakugyan az öregek fölényét biztosította neki.

Már Veszprémben is öregnek hívtuk őt, mikor együtt jártunk iskolába. Akkor ő teologus volt és már a katedrán ült; mi pedig nebulók voltunk és szepegő bámulattal fogadtuk a természetfiatal papot, mikor az osztályba lépett és ábitattal hallgattuk, mikor tisztelettel parancsoló basszus-hangon magyaráta dr. Močnik nyomán a geometriának akkor még vadonat új ismétléteit.

Hogy megszerettette vetünk ezt a száraz tudományt! Milyen szent félelemmel hallgattuk a mi hamar megszeretett öregünket!

Most már vége van mindennek.

Többé nem érezhetem vele tanítványi hálaomat, őszinte ragaszkodásomat. Olyan gyorsan, olyan váratlanul elment előlem.

Ahogy az ősi hangulat lelkemre ereszkedik, nem tudok szabadulni a gondolatától, hogy mért kellett ennek a még élte delén levő, rendkívül erőteljes, kiűnő humoru embernek olyan bolondos véletlen folytán a sirba hanyatlania. Egy légycipéstől elpusztulnia a piarista Sámsonnak.

Az őszi szél meglebbenti ablakom leeresztett redőnyét, homlokomra surran, végégsimítja agyamat. Valami különös hideg áramlat rezeg végig idegeimen.

A szél jászva vízi tovább a miriárdnyi poratomokat.

Minden, minden csak porszem a nagy végtelenségben.

A fehérlő gondolatoktól égő agy!

A szentekért lángoló szív!

Milyen porba omlasztó gondolat ez!

H I R E K.

— **László kir. herceg tometése.** Nagy pompával, az udvar és hivatalos világ élénk részvétele mellett a Szent Zsigmond kaporna sirboltájába helyezték szerdán délután örök nyugalomba az oly ifjan elhunyt kir. herceget, kinnek szerencsétlen halála minden magyar ember szívét megdöbbentette. A rendkívül nagy számú díszesebbnél díszesebb koszoru közt ott volt a *Zalavármegye közönsége* pompás koszorúja is, mely nagyon hamar az enyészet maradványa lesz, de az emlék, amit az ifju, magyar nevelődés és érzelmi főherceg visszahagyott, örökké élni fog a magyar nemzet szívében.

— **Éskövés.** Ehrenwald Béla tartalékos tüzérhadnagy, az alsódomborui Ujlaky Hirschler és fia cég gőzfűrészetének igazgatója, e hó 8-án tartotta esküvőjét *Rózsai Iona* kisasszonnyal, *Rózsai Mór* kör- és vasuti orvos leányával Kotorban. Az esketési ünnepély igen díszes s nagy számú közönség jelenlétében az új pár lakásán tartatott meg; a szertartást *Schwarz* osztrornyal rabbi végezte, ki igen szép magyar beszédet intézett a mátkapárhoz. Kellemesen lepte meg a közönséget *Balogh* Mór, a osztrornyal isz. híközség fiatal új kántorának gyönyörű éneke. Koszorus leányok voltak: *Fried* *Jozefa* *Mágnasról* és *Fried* *Szelina* *Barosról*, a menyasszony unoka nővérei. Az esketést fényes estebéd követte a menyasszony szülői házában. Két hatalmas villamos ivilámpa világította meg a tágas udvart, hol dusan megrakott asztaloknál igen jól érezte magát a mintegy 70 főnyi vendégkoszoru. A sok szép felköszöntő színdíj hozzájárult a kiűnő hangulathoz. Elismerés illeti a katori önk. tözölő egyesület zenekarát is, mely már a délutáni órákban megkezdte működését és fáradhatatlanul aktivitásban maradt reggeli 3 óráig, mikor is a társaság teljesen feloszlott.

— **Eljegyzés.** *Thurn* *Lipót* előnyűen ismert fiatal kereskedő Nagy-Kanizsán, jegyet váltott *Wurszberger* *Henrik* kereskedő leányával *Matild* kisasszonnyal Pusztá-Szent-Mihályon.

— **Adomány.** A népkönyha javára egy ismeretlenül maradni óhajto emberbarát 25 forint adományozott, melyért ezuton nyilvánítja köszönetét a népkönyha elnöksége.

— **Alapító tag.** A nagy-kanizsai isz. jótékony növegyetbe újabban alapító tagul 50 forint járuléka lefizetésével *Stern* *Ignác* béci lakos iratkozott be.

— **Hangverseny.** Az első fővárosi opera és operetta hangverseny társulat tagjai: Fülöp Róza t. a. operadoktor, Lengythy Jenő akadémist végzet drámai színész, Fülöp Alfréd hegedűművész szombaton 6-8 óráig hangversenyt adnak a Polgári-Egyet. nagytermében. A kis társaságot igen jó hírnév öszt. meg. Másra igen változatos és érdekes.

— **A pécsi közigyelés kamara a hó 9-én tartotta** 20 ik évi rendes közgyűlést Bánffy Simon előnk leté alatt. A közgyűlés legelsőbben is részvételenk adott kifejezést a község megrendülő csapás fölött, a mely hazánkat László Istherceg elhalálozása miatt érte. Pihál F. akadémiai közigyelő indítványára, előnknek 20 évi működéséért egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. Következett azután a kamara újjaalakulása. Előnk let egyhangulag Bánffy Simon pécsi kir. közigyelő; alelnök Pihál Ferenc, választmányi tagok Viny Lajos mohácsi, Ziegler Kálmán eszteromai, Blum Béla pécsi kir. közigyelők. A tervezett jubiláris bankett a bekövetkezett gyász miatt elmaradt.

— **Az iparos ifjak önk. körének** aug. hó 26-án vigalmán következő felülfizetéseket törtenik: Ebenpanger Ernő 3 ft, Beus Lajos, Knobloch Frigyes 2—2 ft, Merkly János 1 ft 80 kr., Ifj. Wajdits József, Práger Béla, Fochl Jakab 1—1 ft, Bürger nővérek, Temkó Janos 80—80 kr., Kripácz Antal, Sőtörmos N. Fehér Pál, Steiner Fülöp, Retits Lajos, Szanveber Alajos, Kovács Mihály, Y. Z., 50—50 kr., Id. Ofenheek Károly, Czettl István, Ifj. Sieru Mór, Horváth György, Burger Samu, 40—40 kr., Fehér Ilka k. a. 80-kt. Összesen 19 ft, melyért auton mond hálás köszönetet a rendező bizottság.

— **Uj cég.** Hoffmann Gyula a Pannonia budapesti gőzmalom képviselője körlevélben tudatja, hogy leendő szorával, Lakenbach József ural helyhen Hoffmann és Lakenbach cég alatt gabona-és termény-üzletet nyit.

— **Turfa-telepek.** A Balaton partján elterülő turfa-telepek, Lengyelóti, Szent-Pál, Fonyódi, Marcali és Kéthely környékén már rendszeresen ásák a turfát a nemcsak belvárosokban használik fel a gépekhez és a csülédek számára, hanem már távoli vidékekre is szállítják. Nagykanizsára is már sok turfa érkezik, mi a titkai rendkívül magas árara valószínű befolyással lesz, mert a turfa, mely ugy ég, mintha petroleummal volna felítve, igen olcsón szereshető be. Most Kaposvár közelében nyitottak meg nagyobb turfa-telepet a Rengő berekben és Jakóban, az előbbi öt az utóbbi pedig három méter mély, tehát alig aknázható ki.

— **Csarnok** rovatunk lapunk mai számából térazúko miatt kisorsult.

NYILTÉR.*)

Nyilatkozat.

Alulírottak a „Trieti Generali“ illetve az „Osztr. phönix“ biztosító társaságnál több évre szóló biztosítást kötöttünk, mely még érvényben volt, midőn az országos magyar kölcsönös biztosító szövetség. kiküldöttje nálunk megjelent a rabirt, hogy a kölcsönösnél biztosításunk s egyttal érvényben levő kötvényeinket magával vitte.

A „kölcsönösöl“ megkaptuk az új kötvényeket, de midőn nemsokára biztosított tárgyainkat a tűz elhamvasztotta, a kölcsönös felvitette ugyan a kárt, de a kárterítést kerekén megtagadta

*) Az a rovatban közzétetté nem vállal felelősséget a szerkesztő.

azon indokolással, hogy kétszer vagyunk biztosítva.

A Generáli illetve a Phönix biztosító társaságok szintén felvették a kárt, de a kárterítést hasonlóképen megtagadták, mert a társasági a kölcsönös ügynökének biztatására elpartolunk s oda utalt benőnk.

Igy a per ujára vagyunk terelve. Ezt a szász tényállást lelkiismeretbeli kötelességünknek tartjuk a biztosító közönség tudomására juttatni, hogy alkoson ítélet magának arról, hogy miként bishatik a „kölcsönös“ csábító ígéreteinben s óva intjük polgártársainkat az elővigyázatra, nehogy hasonló helyzetbe kerülés, a kárterítéstől ily módon elessenek. Kelt Ipoly-Vécén, 1995. aug. hó 29.

Előttünk:
Tóth Pál, Gáspár Pál,
örvénybíró. Káposzta Erzsébet.
Hlacsak Mihály, Frecska Lajos,
közvet. képviselő. mint utviro.
(Hontmegye, Ipolyvace község peosztéje.)

Szerkesztői üzenet.

Videki levél. Jövő számunk hozza.

Hú elvadás. Az említett tárcra nekünk sem teveszt, de köszönetülük, mert a tárcniró megígérte, hogy ha ezen munkáját közöljük — nem ir többet. Ilyen kedvező feltétellel mellett nem mondhatunk nevet.

M. L. A jekett tudósításért előre is köszönetet mondunk.

M. Budapest. Jelenleg itthon van. Kérdezett még tagja Somogyi sajtóterületének.

Felelős szerkesztő:

Dr. L. Ö K E E M I L.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncatanár tánciskolája

Nagy-Kanizsán, az Arany Szarvas szálloda disztermében.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tánc kedvelő ifjuságot, miszerint előnyösen ismert

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható tánc-tanmódszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legujabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó 16-án veszi kezdetét.

Tanulók felvétetnek naponta lakásomon: Felső-templom átellenében, a Schertz-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A legujabb táncokat is be fogom mutatni, ugymint: Menuett Walzer. Sir roger. Menuett à la cour. La Berline Belge. Monferino stb.

185 5—1 Teljes tisztelettel Rechnitz József, okt. táncatanár.

Telefon.

Buffet.

Van szerencsém a n. é. nagykanizsai közönségnek és t. ismerőseimnek becses tudomására hozni, hogy a Népszínház szomszédságában József-körut 3. szám alatt lévő

„Hazám“ kávéházamat

a mai kor igényeinek megfelelőleg ujja átalakítottam, főtörökvésem oda irányul, hogy a legkitűnőbb kávéházi italok, gyors és pontos kiszolgálás által a n. é. közönség eddig tápasztalt pártfogását továbbra is kiérdemeljem. Kávéházamban az összes bel- és külföldi lapok, ugyszinte: Zala, továbbá 4 uj Seifert-féle teke-asztal áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Tudatom egyttal a n. é. közönséggel, hogy újból sikerült a fő- és székváros köz- **Dombovári Babári Jóska** zenekarát szerződtetni, ki a kedvelt mai naptól kezdve esténként a n. é. közönséget szórakoztatni fogja.

Kanizsaiak találkozó-helye.

A kávéház egész éjjel nyitva.

Számos látogatást kérve maradtam kitűnő tisztelettel

Telefon hirmendő.

Pollák Sándor,

„Hazám kávéház“ tulajdonosa (volt főplacér a Tivold-kávéházban.)

Buffet.

Alapított 1867-ben.

Benedek Gábor és testvére

Alapított 1867-ben.

aranyművesek és órák BUDAPESTEN, Kossuth Lajos-utca 17. sz.

A közelgő őszi évad alkalmából van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét országsserte ismerj cégünkre felhívni.

Arany-, ékszer-, ezüst-áru-, és óra-raktárunkat

a legdivatosabb tárgyakkal dusan felszereltük és ugy jutányosság, mint telésesség tekintetében a legkiválóbb igényeknek is megfeleltünk. Ugy, mint idáig, ugy a jövőben is, különös gondot fogunk a vidéki megbízások elintézésére fordítani. Nem tetessz tárgyakat vagy klosserűlünk, vagy azokért a pénzt is visszaadjuk. — Megrendelés esetén kérjük a kívánt tárgynak megközelítő árát velünk közölni. — Minden tárgy valódiságáért irott jóállást nyújtuk.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Szerkesztőség:

F. S. U. C. S. A. Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bármentes levelek csak ismeri kezek.

Sőt fogadtatnak el.

Készítők nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezet és a letenyi takarékpénztár, a nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t. hivatalos közlönye.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyen évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Nyilttér petitsora 10 kr.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intézendők.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vásárnap és csütörtökön.

A miniszterelnök beszámolója.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 12.

(—n.) Bánffy Dezső miniszterelnök legutóbb tartotta meg beszámolóját Szilágy-Somlón. Ez a beszámoló azért nevezetes, mert nem annyira a múltba tekint vissza, habár a kormány tevékenységét a múltban is vázolja, mint inkább a jövőre szóló programmpontokat állítja össze, megismertetvén a nemzettel, hogy mit szándékozik a kormány a legközelebb ismét összetülő országgyűlésen tenni, minő javaslatokat szándékozik a ház elé terjeszteni s minő reményeket fűz tevékenységéhez. A miniszterelnök programja határozott és higgadt. Egyenesen és őszintén elmondja, hogy a legközelebbi ülészakban mi szándékai vannak a kormánynak az állami kormányzás egyes ágaiban az ipar és kereskedelem, a közoktatás- és közlekedésügy s általában az állami tevékenység minden terén.

Bánffy Dezsőnek határozottan igaza van, mikor az ellenzék azon vádjait, mintha a kormány kapkodna, visszautasítja; s mikor reámutat azokra a vívmányokra, melyeket eddig is elért, mikor reámutat a házassági törvények legközelebbi életbelépő végrehajtására, amely alkalomból nem hiába apellál a nép józan értelmére, mikor oda mutat

közlekedési viszonyaink folytonos javulására, a vasúthálózat folytonos kiterjesztésére; sőt azt látjuk a kormány munkaprogramjában, hogy nagyon jól tudja megválasztani az időt, nem akar elhamarkodni semmit s így hogy a közigazgatás reformjára vonatkozó tárgyalásokat csak 1897-ben kívánja megindítani és pedig csupán a millenniumi ünnepségek miatt, mely idő nem alkalmas ily életvágó reform tárgyalására, ezen nem fog megütközni senki, amint azt egy ellenzéki lap hiszi. Ellenkezőleg helyesnek fogja találni a kormány ebbeli elhatározását.

Igen helyes szempontból itéli meg a miniszterelnök a nemzeti agitációkat is. A brüsszeli kongresszus óta, amikor Jókai és Apponyi a kedves búkaresti románokat leleplezték, valóban úgy tűnik fel, mintha a mi agitátoraink közül is többen észretértek volna s igaza van a miniszterelnöknek abban is, hogy nem akar speciális törvényeket alkotni a nemzeti agitációk megfékezésére, mert azt hiszi, hogy a jelenlegi törvények elégségesek lesznek bármilyen államellenes agitációk megfékezésére.

Nagyon érdekes az, amit a vallás és közoktatásügyi kormányzatról mond. A lelkesítő kongruát illetőleg jelenti, hogy ő felsége úgy a nagyobb, mint a kisebb egyházi javak jövedelmének összeírására vonat-

kozó utasításokat jóváhagyta s ezek kapcsán elkészültek a részletes szabályzatok és rendeletek is úgy, hogy az összeírás rövid idő alatt és remélhetőleg még ez év folyamán megkezdhető lesz. A katolikus autonómia ügyében elhatározta a kormány, hogy a képviselőház egy korábbi határozatának is megfelelő, közelebbről előterjesztést tesz ő felségének a kongresszus összehívására nézve. Az egységes jogi államvizsgálat tárgyában újabb törvényjavaslat fog előterjeszteni; reformálni fog az orvosi szigorlati szabályzat; a kereskedelmi iskolák már is új tantervet és rendtartást kaptak. Fontos továbbá, hogy a népoktatási törvény revíziójára az előkészítő intézkedések, különös tekintettel a polg. iskolák reformjára is, megtették.

A miniszterelnök így végzi érdekes, nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott beszámolóját:

„Ime tisztelt választóközönség, önök előtt áll nagy vonásokban azon politikai irány, melyet a kormány, melynek tagja lenni szerencsés vagyok, követ; önök előtt áll röviden, talán hézagosan válaszva az, mit eddig tettünk és amit tenni szándékozzunk. Ha ezt tárgyilagosan méltóztatnak megbírálni, nem lehet, hogy akár határozatlansággal, akár tervtelen kapkodással vádoljanak

A „ZALA“ tárcája.

A holló-vadász.

— A „Z. A. L. A.“ eredeti tárcája. —

Írta: Glaser S. Sándor.

Recsegve, ropogva törtek darabokra a száraz zsinnyak lábaink alatt, amint felfelé haladtunk a Beszkid-hegység meredek lejtőin.

Kelénen vörös fény jelzé a nap kelés, mely bíbor palástot vont a hóval borított sziklaormókra.

Utunkon az erdei szárnyasok különféle éneke, mely azonban egy harmonikus egészzé olvadt össze, kísért.

Fegyvereink csövét s föld felé fordítottuk, nehogy az a szálló reggeli harmatban megrozsdásodjanak.

Vezetőnk, egy pirosképű, bocakorú ruthén, hatalmas füstfelleglet bocsátott kurtaszáru pipájából és biztatón tekintett reánk, hogy csak nyomában járjunk.

Két órán át haladtunk így, amint egyszer vezetőnk megkapja barátom karját és olyan lödött rajta, hogy egész hosszában terült el a köves úton.

— Hé! Vigyázzon az ur, mert ha itt egyszer lezuhan, soha lá többé medvét. Nem hiába nevezik ezt „ördög-völgynek“ de nem is jött még innen vissza soha senki; ki itt egyszer alábukott, ott leli az halálát a fekete folyóban. Hallgassák csak, minő lármával rohan lefelé a víz!

Valóban, mint ezer és ezer malom kerék hullámörése, oly irratatos robbajjal rohan tova a szikla-hasadéka szorult folyó.

A meredek szikla-bércet korbácsoló víz árja, örökös visszhangot kell a kettős fal között.

A mélységbe nem lehet alá tekinteni. Az őshomály itt verte fel örök fészket.

A kíváncsi napsugarak hiába igyekeznek itt alant titkot felfedezni, utat veszítenek ők is és nem jutnak el odáig.

Bámulva állunk e szédületes örvény felett, mely Istennek nagyságát hirdeti.

A lehajított kődarab zaját elnyelte az alant uralkodó titáni zene moraja.

Egyszerre csak hatalmas fegyver-durránás zavart fel bámulatunkból és a környező sziklák többszörösen adták vissza a hangokat.

— Jaj, a „holló-vadász!“ — kiáltá ijedten vezetőnk.

Fejünk telett egy égbe meredő bérc kopár tetején, hosszú szakáú férfi tűnt fel. Néhány lecsüngő fekete tollu madár verdeste hosszú csizmázarát. Fegyverét lábái elé bocsátva, figyelmesen tekintett szét a tájon.

— Vigyázzanak, hogy észre ne vegyen! — mondá fogvatogva vezetőnk és egy százados ily hatalmas törzse mögé vonzolt benőnkét.

— Elment és nem is jön többé ma erre, mondá később megkönnyebbülten, a megijedt ruthén.

— Ki ez az ember? — kérdeztem egyszerre barátommal.

— Szomorú története van ennek.

— És maga tudja?

— Hogy tudom-e? Senkise jobban nálam. Kicsi gyerek voltam még akkor az igaz; alig hét esztendőse, de úgy emlékszem rá, mintha most történt volna.

Mindakaiten kértük, hogy beszélje el.

A nap már magasán állt az égen.

Egy szép tisztas helyet kerestünk magunknak.

En és barátom egy kidült fatörzsre telepedtünk le, velünk szembe a földön köpönyegre ült vezetőnk.

Előbb dobányt szorított kurta pipájába, aztán tüzet csíhott a kovából és amint a kupa fedelel rászoritotta az égő taplóra, egyet köhintett annak a jelöl, hogy most figyeljünk.

— Kicsi gyerek voltam még akkor — kezdé bezzédét — midőn minden nap elállatogattam Rattatinszky Vladimirhez, a Beszkid vidék legjobb vadászához, a moszani „holló-vadászhoz.“

Apámat jól ismerte és így hetekig ott tartózkodtam a vadászakban. Kis drusszám, a Kázmér, még csak csecsemő volt akkor és én télnapoktól töltöttem a bölcső mellett, vele játszadozva. Mászor meg a vadász kisértém utján mindenfelé, és ő szeretteit engem nagyon; mert a lőtt vadat mindig előhozta, akármilyen meredek csúcsra hullott is az alá. Egy szép nyári reggelen derekamra kötött egy fényes vadászkést és nyakamba akasztotta a tarisznyát egynapi eleséggel. Szép felesége, és szegény édes anyja ott alak a kűszobón és buslakodtak. Sokáig beszél-

Nem a hangzatos szép szavak felelősség nélküli sikamlós politikája ez; nem az ábrándos utópiák lehetetlen légvárait építő szűk látókörű hazafiak politikája ez. Az ut, melyen haladni törekszünk, az óvatos körültekintés, de biztos haladás útja. Ez uton haladva, lehet fokozatosan fejleszteni szellemi és anyagi erőnket. Ez uton haladva, nem jövünk ellentétbe állami érdektársainkkal, nem a mivelte Európával; ez uton haladva, az összetartozandóság tudatában, annak előnyeit felhasználva, a közös és biztos fegyveres védelem erejére támaszkodva lépszünk együtt erősek kifelé és bent: bontott, duzzadó vitorlával haladhatunk megalkotandók, megszilárdítandók az erős, egységes magyar nemzeti államot.

Tisztelt választók! Ez utra hívom önöket, ez uton kövessenek.

A parlamenti szünet végén.

A parlamenti szünet végéhez érve, majd mindennap van alkalmunk beszámoló beszédekről hallani, melyeket választók bizalmas körökben tartanak az illető képviselők, de azért az egész ország figyelemreméltó érdeklődéssel fogadja azokat.

Gróf Csáky Albin és Vörös László kereskedelmiügyi államtitkár beszámolója, — az utóbbi egyáltalán programbeszédet is tartott a szék választókerületben, — fontos államiérőit kijelentéseket foglal magában a Bánffy-kabinet működésére vonatkozólag s egyáltalán nem csekély konsternációt keltett a két beszéd a különféle ellenségek sorában. Hisztenszág és bizalom kiábrándítóan szavalt, míg a két kösoktatásiügyi miniszter hevesülten és lelkiismeretesen teljesített kötelességére, teljesen megoldott reorganizációs feladatára hivatkozhatott.

Ha a megelégedés a miura vonatkozólag és ez a bizalom a kormány jövő akciójára nézve, becsatlakozódik minden során a szabadelvű pártok, a mely a Bánffy-kabinet még csak rövid kormány-ása után is kell, hogy elismerje, hogy nem eszódott a mostani kormány iránt való bizalmában, dacára az előbbi hűroszoknak.

Ha a főreklés, a tények és az elöri eredmények szerint állunk, — és elfogulatlan politikuskok másép nem is jélhatnak, — érthetőnek fogjuk találni ellenségeink kénsymetlen helyzetet, tartozsának bármely árnyalatához, melyek oly kormányynál állnak szemben, amelynek sem be nem váltott ígértet nem hányhatnak a szemére, sem a rosszul teljesített kötelesség vádját nem emelhetik ellene.

A Bánffy-kabinet többet tartott meg, mint ígért, mikor a megsértett tekintélyt, a külügyekben a veszedelmesen megozóként ingerenciót eselőt aligha elért nívóra állította vissza és midőn a kabinet nem törődve Ausztria érdekével, öntudatosan és erősen védelmezte és előmozdította a magyar országos érdeket.

A magyar nemzet, amelynek kiválóan erélyes kormánya van, megelégedett abban a gondolatban, hogy a kabinet szépséges, erős és tartós, és csak az ellenséki túlsók csatlakoztak gonoszul reményeikben, hogy Bánffy csak átmenetileg veseti az ügyeket.

Az agrárkérdést és a vele közeleli rokonságban levő néppárti programot a pillanatnyi túlsók köze kell sorozni, melyek hirtelen fényvel fellobbanak a túlsók a nélkül, hogy maradandó benyomást hagynának maguk után a választók egyszéges politikai érzékében, nemzeti érzésében.

Sem az agráriusok, sem a néppárt nem voltak képesek elegendő ténre szert tenni, hogy onnan megnemterjedő és sikert ígérő átközhöz foghassanak. A néppárt programja végkép esőtörtököt mondott, mert a hajtogatás és nemzetiségi gyűlölet lóhába nagyon kifárasztott a hírhedt hecskép-ánok reverendája sílól. Az agráriusok megpihenni tértak, nem mert egy kitűnő aratás jégyszellen nehézségeket fektetett áskálódó üzemek elő, hisz az ideit aratás a középszerű alatt mosog; hanem az ország hallotta az agrár-programot és úgy találta, hogy azt csak néhány eszek, a felsőbb eszek nyílt vagy titkos érdekében forasztogták. A földművelő lakosság sejtette, hogy az agrár-követe esek törvényhozási megvalósításához ávtszedek kellenének és látta ezzel szemben gróf Feszeleich Andor esenden és céltudatos működését, erélyes és erőteljes felépítést, aki komoly országos érdekek védelmében sem barátai, asomesséit augalmakat, sem pressziót nem engedett árványesállni és ebben a kevésszóonoki siker által kisért működésében látta a legbiztosabb garanciát a magyar mezőgazdaság egyszéges fejlődésére nézve. A Bánffy-kabinet meg lehet elegendő sikereivel a szabadelvű párt és a nemzet túlnyomó többsége szintén.

völgy" szelén és néha meg-mögállt hallgatódzni. Alutól csak a vismosás örökös lárámja halalatozott, egyéb semmi. Astán ide jött, ugyan erre a fatörzse üt le, hol most az urak ülnek és sirt, sokáig, keszerveken. Mivelhogy ő sirt, én is elkezdtem sírni. — Ne sírj Kázmér, nincs semmi baj! — szolt hossám lassan Viadimir bátya. Mögöltem őket, mert megosaltak, ne sírj. — Nem értettem én meg akkor abból semmit. A vad eszerjén még mindig ott lebegett a piros selyemke-skenő. A vadász érte ment, de egyszerre csak egy sötét hulló esapott le róla és letanált vele. Viadimir bátya utána lótt, és nem talált, talán egyszer életemben. Másnap fejveres emberrek jöttek a vadászakba. Viadimir bátyát elvitték össze-kötözve, mert mögölte a feleségét és a sógorát, ki az alatt jött látogatába, míg mi a medve után járunk. Egy két hét múlva aztán hasa bocsatották, nem zárták el, mert mögörlt. Esőtá minden reggel megjelen az „ördög-völgy" feletti szikla bérce, és legtöbbször lekiabál a melybe érthetetlen szavakkal. Nem beszélt emberrel azóta, napokon át elbarangol a sziklatökök és ha hollót lát, izgatottan nyul fejverő után és irgalmatlanul lelövi. A há-a körül szanaszot hevernek az agyonlőtt hollók. Mindegyiknek gyomrát nézi meg: vajjon nincs-e nála a selyem kendő. A minap jártam ott a vadászak körül. Fia ott állt a ház előtt, kis lánykáját tartotta ölében. Az öreg a há-mögött a hollókat boncolgatta. Sírni kezdett a fia, amint engem meglátott és kéri, hogy mondanám el neki möggyeszer t hogy is történt minden akkor este. Asokon astán mindketten sírunk.

Vezetünk arcán, két nehéz könyveszapp gördült végig, lassan... esendesen és mi meghatottan néztük őt és nem zavartuk fájdalmas megemlékeséseiben.

Iskolai állapotok Gelsén.

A gelsei előjáróság a/üneli gyermekmenhelyül az iskolát választotta az idén, bár van a községnek saját háza, azonban az kereskedőnek, pártnek és postának adja bérbé. Így a tanító a 2 hónapi szabadság-időben nem voltak mentek az örökös lárámától, amelyből pedig 10 hónapon át ugyancsak kijuthat.

De ez az előjáróságnál melléke, a haszon a fő.

Ha alkalommal az egyik tanteremből a padokat átrakták a másikba.

Igy jött el a tanév kezdete.

Hiába kereste meg a tanító már előzőleg a községi előjáróságot, és az elnökséget.

Szeptember 8-án isk. székli gyűlést tartott, melynek előjárója-t a gondnoki szamasadás képezte. (Erre nézve elég leyyen megjegyezni, hogy a szamasadás a községében lett összehívva, onnó: hozta a kisbíró, a jeyzó terjesztette elő, gondnok nem is volt jelen. Ebben szerepelt: „lakat jégveremre", holott az iskolának nincs jégverme. No de az kijavított!) Jöttek az isk. székli tagok.

De rendetlen az iskola.

Nincs hely. S midőn a tanító a muasztások ellen felszólt, semmi hall-értséket nem érzelt senkinél.

Mindazáltal kihirdetik, hogy másnap az iskolázás megkezdődik, minden szülő felelősség terbe mellett beírassa tanköteles gyermekét. (Tehát itt már van felelősség, de az iskolával szemben, éskéialtott hanyagságoknál nincs!)

Jönnek 9-én a gyermekek és a szülők a rendetlen iskolába!

Mit tegyen a tanító? Helyet-másémit nem adhat, mint vagy az üres tanteremben a padlóra ülteti őket, a folytatja az óvodásait, vagy a másik tanteremben egymásra hányt padok tetőjére helyezi őket ugárlódást játszani.

A kettő közül a karmadikat választotta: hasa bocsatotta őket.

Ha használt!

Jött az elnök, majd a bíró. Később a bíró valami keszerveken fogott két embert, kiknek segélyével a padokat helyre rakatta. Hívott egy leányt, ki a-tantermeket kicseperte. Surólásról szó sincs, hisz úgy is elpiszkolotok a padok.

Szerencsére két ablakos kiáltozott az utcán, kiket rögtön nyakon csípett, a mego-idálltatta velök az előredezett ablakfókokat; a fali nagy tabla rámaját elkö'dte az asztalához csináltatás véget stb.

Ha a tanító haz: nem küldi a gyermekeket, bizony még úgy maradtak volna a tantermek. Kedden reggel ismét jönnek a gyermekek.

Az iskolai kályha, (melynek 6 szeme hiányzik) tatott asájával mindegy nevelítéssük az iskolavily ünnepélyes megnyitást. Így fejlesztik kérem tiszben a tanulók szépségeket!

Komoly arccal jár fejebb alább-a tanító az iskolában. Mit csináljon? Leüljön?

Igen ám, de a bölcs előjáróság csupa takarékosági szempontból 5 évet nem vesz észéket. Eddig a tanító vett, de most nem adja át, mert az arát sem akarják megfizetni. Azért állással strájkol a tanító!

Beírja a jelentkező tanköteleseket?

De miébe, és mivel?

Nincs írószem [nem is adtak] nincsen sammitéla napló, ezek még valahol a könyvkereskedésben nyugozzanak.

Hisz a két hónapi szabadsági időben csak nem bibá'dolhatik ly csakely-égekkel az előjáróság! Majd saúret után!

Igy lett kérem Gelsén szeptember 10-én az iskolav ünnepélyesen megnyitva!

Igy közeledünk a millenniumhoz!

Szegény tanügy! Nagyon buzgó apostolaid vannak!

S mi ennek oka? Nagyon könnyű a dolog megfejtes! Itt gondnok csak névleg szerepel, hatáskör nélkül. Minden az előjáróság kezében, ahol kötelességekről tudni egyáltalán nem akar-nak.

El kell az isk. széket és gondnokságot szigorúan különíteni az előjáróságtól. Mindegyik a törvény korlátain belül, a saját hatáskörében intéskedjek, akkor másként lesz.

Amíg a bíró szedi az 5% isk. adót, az teljesít mindentéle kiadásokat, a gondnoki köpeny alatt gondnok nélkül számolnak be: addig Gelse a tanügy terén egy darab lesz Aszából.

gettek, de hogy miről, azt nem tudám megmondani. — Medvé: látam a télen a lavónei határban, Kázmér, — szolt, hossám a vadász. Oda megyünk ma, ugye nem félés?"

— Nem én Viadimir bácsi, hisz kezében a kő. Astán megosokolta az éden anyját, meg a feleségét és unak eredtünk. Az anygyal-szikla telejéről még egyszer visszajutott a vadászak felé, uszán folytattuk utunkat Lavóne felé. Hosszu várakosában tolt el az egész nap, de biz meg csak egy csipetnyi medvét sem látunk, holott aszerettem volna lényes pengémet egy talpa uram torkába megmártani. A vadász egy kisse haragos volt, amint hasafaló mentünk. Közselgett már az ont, amint az „ördög-völgy" közelébe értünk. Egyszerre csak Viadimir bátya megasorítja kezemet és int, hogy ne mosduljak. Azt hittem, hogy medve jó szemkűt vetünk, kére kaptam lényes kő-esmet; de csak hamar észrevetttem, hogy a vadász forgó szemekkel tekint egy és ugyanazon pontra. A felesége ült ott az „ördög-völgy" parkányán, egy aszép fiatal, ismeretlen vadászszal. Mosdulatlanul, lélek-szünetet visszafutva álltunk egy helyben. En féltam, mert Viadimir bátya nagyon haragos volt, Homlokára csapkebek, üt ki a verejték, holott nem volt meleg. Amint a felesége átölelte a vadászt és fejüket összedugták, Viadimir bátya araszok omlto hosszú fegyverét. Egy irtózatos kiáltás hallatszott esután... aszútan elcsendesült minden. A szikla-parkány aszögélyen csak egy kis piros selyem, kendő lóbegett egy kis vad eszerjén. Az öllekesök leshantak a melybe, a fekeie folyába. Viadimir bátya, ugy nevetett mint a mikor golyó ér a farkas oldalát és köszel aszalott a szikla haszédékhoz. Bár én aszűnyen féltem, mégis mindenütt nyomában voltam. Sírva eszaladtál fel és alá az „ördög-

Igazán oktatási törvényeink csak bölcseleket, melyek a gyakorlat mindenben ellentmond, még az iskola ügyet elhanyagoló előjárású elleni felelősi eljárásról szóló 27. § nak is.

Selmeczy.

Hírlapírók kongresszusa.

Az 1895-ik évben tartandó millenniumi kiállítás időszaka egész sora van bejelentve a kongresszusoknak. S ez igen természetes. Európa figyelme ráfokul lez: mennyire haladtunk? mennyi év, órák és erő van bennünk a továbbhaladásra? a második ezer évre?!

Aztán sok nagy munkánk van félben; fontos kérdésekre félúton vagyunk; európai pitevása akarjuk emelni a társadalom kezdeményezéseit! Aztán az egyesülés, a pártolás által erős akarunk gyűjteni, hogy a tetet alapokra a landó és tényleg épületeket helyezzünk el.

Európa itt lez; hád lássa: mit érünk? mit nyomunk a népek versenyében?

Ime a kongresszusokra van elő okunk, aztán itt lez a legjobb alkalom, midőn annyi művelt állam dolgozik és tart velünk sok kérdésben, hogy együtt oldjuk meg, vagy legalább is tisztázzuk a felismeret levőket.

Meg lez tartva a hírlapírók kongresszusa is. A kormány is segítkezik. Szeptember 13-án kezdődött Bordeauxban az internacionális hírlapírókongresszus. A kereskedelmi miniszter már régebben megkérdezte az Otthon írói és hírlapírói kört, hogy teyven lépéseket az iránt, hogy a hírlapírók jövő évi kongresszusukat Budapesten tartassák meg. Ez már meg is történt s innár kétségtelen, hogy a hírlapírók kongresszusa a jövő esztendőben Budapesten lez. A kiállítás előke ujjában megbizta Rakosi Viktor hírlapíró, mint a kiállítási sajtótanács tagját, hogy vegyen részt a bordeauxi kongresszuson s ott hívja meg a millenniumi kiállításra a külföldi hírlapírókat. Rakosi Viktor el is utazott Bordeauxba.

A hatodik nagy hatalom tehát szinte megmozdul s bizonyára sok megoldani, tisztázni való kérdése lez nemcsak az egymás közti viszony, összeköttetés megerősítésére; a toll harcainak jövője biztosítására; de különösen, hogy a szemetet kiszorja magából, mely repülésre szánt fényes tollait annyiszor szennyezi be s a földgömb minden pontján ismeretes nevének hány-szor kompromittálja?!

A világvárosok világot uraló sajtójának képviselői együtt. Azoké a lapoké, melyeknek beüi a földteke minden részén ott vannak s világítanak mint a nap sugar, az ejszaki sarktól kezdve a Joreményesség fokáig. Egy Times, Figaro, Temps, New-Yorki Herald, a Köln. Ztg., N. Frei Presse stb. stb. E földi mindenhatóságok, melyek sokszor maguk csinálják a politikát, tényleg döntenek, a társadalom végtelenségig érő láncszemeit kötik össze, törvényeit alkotják és tartogó sebeit gyógyítják meg; mert a világsajtó az emberiség lelkiismerete, ezzel érez és gondolkodik... Ez a közvélemény, mely sujt és itél elevenek és holtak felett.

Az iten mindenhatósága után mindjárt a világsajtóé következik s ebben ott van a magyar sajtó is, ma már nagy hatalma és befolyásával, kitűnő képviselőivel, kik mindenben kiállják a versenyt bármely nemzet hírlapíróival.

Csak egy bajunk, egy hátrányunk van: hogy a magyar szó, a mi betűnk hatalma Sopronig és onnét Brassóig ér; az angol, francia nyelv pedig körülfutja a földgömböt, a hova a nap és csillagsugár ér; de ez hírlapíróink érdeméből nem von le semmit.

Ennek a nagy hatalomnak, a világsajtónak tehát hogy congresszusa lez Budapesten 1896-ban, ennek csak örvendünk.

Az pedig kívánjuk, hogy a vidéki sajtóviszonyok a hírlapírók ügye is megbeszélés tárgyát képezze, sőt a congresszusnak egyik fontosabb kérdése az legyen, melyet valahára meg kell beszélni, sőt rendezni, mert senki velük nem gondol; magukra vannak hagyva; százan és ezren veszik igénybe, hanem saját erejükre vannak utalva s csak az Isten és előfizető közönségükre támaszkodnak, más rokonuk, barátjuk, ismerőjük nincs!

Kérlek befolyását, támogatását úgy a központi sajtó, mint egyletek, intézetek, hivatalok, hatalmas emberek, — de a küzdőben, sebeiben orvoslásában maga áll! Szükség van ma már

rá, nagy szükség; jó hogy éi; a nemzet izmosodásának tényezői; a nemzeti szellem szakköréből előharcolok minden közügyben; a vidékek érdekeinek szeszölő; apostolok küzdelmei, iradalom és művészetei; de ha vihar, hullámok köze jut, nincs senki, ki egy szalmaszálát dobjon megmentésére!!

Midőn 1885. augusztus 24-én t. Collégáim beleegyezésével összehívtam a vidéki hírlapírókat s nagy részvét és lelkesedés mellett tartottuk meg a congresszust, ott voltak a megyék szerkesztősegeiből a Corifeusok nagy részben: Sziebenbúrger, Tassy, Batorfy, Högel, Lenkey, Mocs, Földváry, Vargha, dr. Holló, Kórodi, Kompolty, Mikecz, Erdődi, Szentirmay, Várady Gábor, Szerényi, Csizsary, Ardényi, Molnár Gyula és István, Szalay, Udvardy, Margitay, Várady Ferenc, Haksch, Rónay, Bangha, dr. Lator, Szabó tanár, Kass, Kótai, Hedry B., Décsy Janka, dr. Fenyvesy, Arányi, Ivannovics stb. A szerkesztők gárdája az országból; a fővárosi sajtó képviselői, köztük Kenedi Géza Gelléri stb.

Ez volt az első eset, hogy Magyarország vidéki hírlapírói ily nagy számban összejöttek, hogy közös bajuk orvoslására módot keressenek; a helyzet primitív volt; ezer bajjal kellett küzdeni; a magyar vidéki hírlapíróadalom távolról sem közelítette meg a külföldi vidéki sajtó hatalmát, hivatását.

Igaz, hogy midőn a „Somogy”-ot megalapítottam ezelőtt 31 évvel, volt 9 vidéki lap s 1885-ben már volt 202 lap, 50 folyóirat és 10 vegyes tartalmu közöny.

Már akkor rámutattam t. Collégáim helyesléseivel aokra a kérdésekre, melyeket szabályozni kell: érintkezési állapot kell találni a fővárosi és vidéki sajtó közt; vidéki hírlapírói egyesületet kell szervezni; vita tárgya volt a cautio kérdése, mely rendezetlen és sok visszacsúgra ad okot; rendezni kell a hirdetési díjak ügyét; módot kell találni, hogy a vidéki sajtó képviselői megismerjék egymást, találkozzanak; a sajtó teréről az előadók, a gaz ki kell tépni; a rendszertelen állapot mellett a vidéki sajtó nem felelhet meg fontos feladatának; szükség esnek lett kimondva: hogy nyugdíjintézet és segélyegylet állítsassék fel; a vidéki sajtó megérdemli, hogy a parlament is foglalkozzék vele.

Szükség van a vidéki hírlapíróadalom szellemi és erkölcsi nívójának emelésére, mert az eddigi ziláltság következménye egy részről a selejtes tüntetés, másik oldalról a tömeges bukás!

A sajtó törvény esztelges módosításával kérni kell a törvényhozás segítségét, hol szinte megvannak győződve a vidéki sajtó jelenlegi állapotának tarthatatlanságáról, de ismerik annak nagy és fontos misszióját is!

A vidéki kiadóhivataloknak erősen szövetkezni kell, egyöntetű és kötelező eljárásra jutni a hirdetési ügyekben, mert jelenleg tehetetlen zsakmányai, világos áldozatai az ágenseknek, kik felhasználva a kiadó izoláltságát és a mértéktelen versenyt, a hirdetési díjakat hallatlan olcsó arra szorították alá.

Szigoru és egyöntetű eljárás egy egyéges, hirdetési iroda szervezése a vidéki lapok részéről, ama kötelezettséggel a kiadókra nézve, hogy mástól nem fogadják el hirdetést, — egy csapással radikálter segítsen a bajon!

Igy a lap jóvedelmességének emelése a szerkesztőség anyagi helyzetén is kétségtelenül nagyot lendítené.

Nagyjában ezek voltak vita alatt az 1885-ik évi kongresszuson.

Egy bizottság lett kiküldve a congressusi kártározatok nyomán azok keresztülvitele és megoldására.

De a bizottság még ma is alussza a boldogok álmát!

Vagyis a congressuson kigyúlt tűz — szalma láng volt!!

Az elszakadt tonalat tehát újra fel kell venni A vidéki lapszerkesztők küldjenek ki gyűlésekből egy bizottságot, mely pontokba foglalja a vidéki journalistika égő sebeit; hátrányait; a központi elszigeteltséget; a hirdető irodák menthetetlen eljárását stb. És egy küldöttség terjessze a congressus elnökségéhez, hogy vellese tárgyalás alá.

Tessék a vidéki szerkesztőknek gondolkodni az ügy felett; megbeszélni; tán előleges tanácskozára összegyűlni; ime mi ismételve megkezdjük.

Ha szélesebb körben nem volna keresztülvitehető, akkor megpróbáljuk a Dunántúli megyék összes lapszerkesztőt felkérni összejövetelre és saját érdekei védelmére.

Mert elviselhetem a vidéki szerkesztőket nyomó sok viaszáság.

Legelőbbben a politikai lapoknál a cautio kérdése.

Nincs segély, nincs nyugdíj alapjuk.

Egy egy nagy vidéken alig ismeri egymást, sőt alig találkozik éveken át 3-4 szerkesztő egymással; s így nincs összetartás; fontos eszmék megvitatása; a mi a vidéki sajtó befolyást csökkenti.

A hirdető házak a fő és kisebb városokban, gyárak, kereskedelmi körökben összeszedik jó arért a hirdetéseket s rákúldi a vidéki lapokra potom árért. Egy hirdetésért fizetnek 40-80 krt; s ha ebből a 30 kr. hirdetési díjat lefizetik, marad a kiadóhivatalnak a 40 kros hirdetésből 10, a 80 krból 50 krtja; s azt kieszedeti; papírt ad hozzá, sokszorosítja és széküldi száz és száz példányban! Ha egyik kiadóhivatal fel nem veszi, felveszi a másik; nincs összetartás!!

Hát a hirdetési díjak megadásánál igazságos mérleg az: hogy p. o. az „Egyetértés” vagy a „Pester Loyd” fizet egy 3-4 800 fros bank vagy más r. társaság hirdetéséért az államposttarba 30 krt; aztán a vidéki lap egy 50 kros hirdetésért is ugyanannyit fizet?!

Igazság ez?!

Aztán jön a sok megfizetetés a vidéki lapok szerkesztősegehez:

- a) „Kéri előlirt igazgatóság ezen közlemény ingyenes közlését a nemes ügy érdekében.”
- b) „Tisztelettel kéri t. Egyesület egész terjedelmében közölni e meghívást, egy egész osztály érdeke kívánja.”
- c) „Bátorodunk idemelkelni a krumpíhízi legényegylet számadásainak kimutatását, inyen közés céljából.”

A krumpíhízi atyamester.

d) „Nagy temetkezési egyület alapítottunk, sőt szertár-műhelyt is rendeztünk be, honost előző árért kaphatók temetkezési kocsi stb. Legyenek szivesek díjmentesen felvenni.

Sirató Gergely igazgató.

e) „Szivesen megküldjük 8 fros betenkit megjelendő lapunkat, ha minden héten egy ismertető közleményt adnak ki lapjukban.

A „Ragyogó Csillag” szerkesztője.

Igen! nekünk adnak egy 8 fros lapot; mi meg ha csak egy-egy közlés árát 30 krtba vesszük is, fizetünk évenként 15 fros 60 krt a 8 fros lapért!

Elárasszák a vidéki szerkesztősegeket folytonosan ingyenes közlemények, felhívások, körözvényekkel; mi erre vagyunk terelve; hanem a vidéki sajtóért még mostanában nem emelt felzavát — tudunkkal — egyetlen fővárosi lap!

Mi mindenkit szolgálunk, minket senki!!

Ott vagyunk a megye, a közügy, az irodalom, a művészet szolgálatában; a politika előőrsein harcolunk kinos harcokat! esünk küzdünk 8-10 s mások veszik kezükbe a zászlót a tovább harcolunk! A fővárosi lapok hírforrásai vagyunk megy a hir levélben, villanyzárnnyakon; tesszük örömet.

Az országnak minden állomásán, vészélyes pontokon a toll katonái, szavunk „a hazáért”! Laza erővel, jó akaratall azon dolgozunk, hogy az ő-szeomló közepostály helyébe segítük, támogatjuk a társalmat egy újat alkotni, egy újat, mely ősi erények, hazaszeretet, világség, kötelességtudás és áldozatkészségre amannak lelket, szívverését örökölje!

Óh! ha még egyszer megláthatnók ezt a hasát tartó, égbe nyuló fényes oszlopot?!

Es?!

Ott állunk magunkra hagyva!

Nem gondol velünk a központi sajtó; a parlament, mi csak dolgozunk s élünk — már annyi sirhalom felett!

Ez ma Magyarországon a vidéki sajtó állása.

Robos István, a „Somogy” politikai lap szerkesztője tulajdonosa.

Vidéki levél.

Perlak, 1895. szept. 10.

Tekintetes szerkesztő ur!

A nagy melegben, amely most minalunk járja, hűvös szobába behurondva gondolkodom Perlak felől s azon töprekedem, hogy mit kellene megírnom a „Zala“-nak. Ez nagy fejtörést okoz, mert ha úgy írok meg egyet-mást, mint ahogy tanyleg van, felől, hogy sokak haragját magamra vonom s felől különösen, hogy elrontom Perlak renoméját. Ha pedig nem írok meg valamit híven, vagy plane: ha egyáltalában nem írok meg semmit, úgy ellehetek rá készsülve, hogy szerkesztő ur megvonja tőlem a tiszteletkérdényt s ltköszöntet tudósítói állásomról. Hogy azonban ez ne következzék be, elmondok egyet-mást. Talán gondolkodóba esnek rajta azok, akiket érdekel és lesz segítve a bajokon.

Perlak — mint tessék tudni — szép Magyarországban van Tudiam én ezt magam is, de hogy ide jöttem, nem akartam elhinni, míg végre két jóakaróm: térkép és földrajzi segítségével ezt lényesen be nem bizonyította.

Ez vajmi nehéz dolog volt akkor, midőn két-három napi titétem alatt alig halottam magyar szót s alig látok még most is egy-két magyar nyelvű feliratot.

Szinte hihetetlennek tetszik, hogy addig, míg a Dunántúli közművelődési egyesület erejének jelentékeny részét Perlakra áldozva, a magyarosítás szent ügyét a nyelv tanulásának megjutalmazása s óvoda felállításával mozdítja elő, akkor a község előjárósága még a hivatalos terezen sem törekszik oda, hogy a magyar nyelvnek végre-valahára érvény szerzessek.

Nem elszomorító dolog-e az tek. szerkesztő ur, hogy egy városban, ahol oly sok a magyar, kiküldenek egy horvát dobost, hogy adjon tudtul egy, a magyar állam érdekét szolgáló, avagy a közönség ügyeire befolyással levő hirdatmányt s akkor az a horvát hajdu végig dobolja az utcát és szép horvát nyelven elmondja a mondókáját, mintha csak Zagráb közepén volna. Magyarul azután egy szót sem szól.

Jó volna szerkesztő ur, ha kiírná azt a tanácsot, miszerint magyarul hirdettesenek, hogy legalább emlékeztesse a csak horvátul beszélő tudukat valamit a magyarra. Azután pedig mondjon el a kikialtó mindent horvátul. Így legalább mi szegény magyarok is tudjuk majd, hogy mikor fizessük meg végre-hajtás terhe alatt az adót.

A horvát hanghoz ezenkívül nagyon jól állanak a német ögfeliratok. A nagyvendéglővel szemben valami „Gemischtwaaeren Handlung“ emlékeztet bennünket arra, hogy mily türelmes a magyar.

A nagyvendéglőben német étlapot tesznek a vendég elé s igazán megmagyarázhatlan, hogy a perlaki előkelőség nem tudja még eddig a vendéglős urnak megmagyarázni, hogy a város tulajdonát képező nagyvendéglő Perlakon van s hogy ez nem valami német restauráció.

Az étlapokkal összehangban vannak a német pincérnők, amilyenekkel Perlak dusan el van látva. No de ez még csak hágyján, legalább gyakorolhatjuk magunkat németül s a folytonos horvát beszéd hallása után jól esik egy kis német is.

A vendéglők itt egyedül állanak a maguk nemében. Mindenikben siet az óra egy órást s mégis 11 óra előtt egy felórával kérielhetlenül ki-mondják a zárót és a szegény, hazáért busulni vágyó magyari koldúk baaa.

A kiszolgálás itt kitűnő: nem kell tovább, csak fél óráig tétlen állva könyörögni a kiszolgálónak, hogy sziveskedjék egy fröccsel megörvendestetni bennünket, aminek megtörténte után egy újabb felórára csakugyan levágják elibénk a fröccsöt.

Koldus rémitő sok van. Nem ártana, ha rendeznék Perlakon a szegény-ügyet, mert nagy adó ennek a jószívű népeknek naponkint 15—20 koldus, akik közül a legtöbb vidéki s más uton is megkereshetné kenyerét.

A templommal szemben van egy kis utca, a melyben feltűnik egy ronda, alacsony, szűk épület, kicsinyes ablakkal s a sző szoros értelmében istállóhoz hasonlító külsővel. Az van az ajtója föl irva: „Perlaki kórház.“

Borzalom fogja el az embert azon tudatra, hogy abban emberek lehetnek; hogy vannak-e most benn, azt nem tudom, de akárhogyan is áll

a dolog, vegyék le onnan azt a táblát, mert szegény, syalázni, hogy a jelen korban kórháznak merik kiírni azt a temetőhöz pár lépésre levő, összedűlt kőszőlő piazok, fakete viskót.

Azt tudjuk, hogy a toronyóra — feügelője politikájához hívan — elmaradva a kortól — későn üt, de hogy mikor üt a perlaki miszériák pusztulásának órája, azt az egék urán kívül aligha tudná valaki megmondani.

Ezek után maradiam a tekintetes szerkesztő urnál mely tisztelettel:

Pados.

H I R E K.

— Gyászimise László főhercegért

A nánizsaiszent ferenciek templomában szept. 12-en d. e. 9 órakor gyászimise volt László főhercegért, melyen Nith Norbert szentferecrendű házfőnök, plebános-helyettes pontifikált, Horváth Honor és Hawkó Henrik szentferecrendű áldozópapok pedig celebráltak. Jelen voltak: a városi tiszviselők, Babóchay György polgármester vezetése mellett, a kir. törvényszék bírói és tisztviselői kara, elén: Mikoss Géza kir. táblai bíróval, mint b. előnökkel; továbbá a lögyimnáziumi, polgári fiu- és leányiskolai, a közs. elemi-népiskolai növendékek a tantestületek vezetése mellett. A különböző polgári hivatalok majdnem kivétel nélkül mind képviselve voltak, csupán a katonaságot nem képviselte senki.

— **Ésküvő Fanti Mór,** a nagykanizsai Fanti-tesvérek kereskedői cég birtagja, szept. 15-én délután 1 órakon tagtja esküvőjét a magyartalvi izr. templomban Grossmann Frida kisasszonnyal Bécsből.

— **A polgári iskola köréből.** A helybeli állami segélyezett közési polgári iskola I. osztályába beiratott 66, a II-ba 50, a III-ba 36, a IV-be 29, az V-be 14, a VI-ba 9, összesen 204 rendes tanuló. Ezek közül helybeli 140, vidéki 64. A polgári leányiskola I. osztályába beiratott 87 rendes, a II-ba 37 rendes, a III-ba 36 rendes, 2 magán-, a IV-be 37 rendes, 2 magán-tanuló. Összesen 197 rendes, 4 magántanuló.

A rendes tanulók közül 171 helybeli, 26 vidéki; a magántanulók mind vidékiek. — Ebből a kimutatástól megtudtuk, hogy a polg. leányiskola első osztályába összesen 87 növendék iratkozott be. Most már azt is jó volna tudni, hogy hol adnak helyet ennek a 87 növendéknek; mert tudunkkal a polgári leányiskolának egyetlen olyan terme sincs, hova ennyi növendéket el lehetne helyezni a higienikus és pedagógiai követelmények legprimitívebb respektálása mellett is. Nagyon kíváncsiak vagyunk arra, hogy hogyan történnek majd az irgalmatlan zsúfoltságban a gyakorlat-írások; de még kíváncsiabbak vagyunk arra, hogy hol rekvirálnak olyan rajztermet, ahol az a 87 növendék rajzoktatásban részevülhet. Rebesgélük, hogy ennek a tarthatatlan állapotnak megvizsgálására legközelebb dr. Ruzsicska K. kir. tanácsos, tantárgyelő is leérkezik. Ezt még — ha lehet — bevárjuk; egyelőre érdemlegesebben nem szólnak ehhez a dologhoz, mely ez idő szerinti a nagykanizsai közési iskolaszék határozatlan nyugszik.

— **Igaztó kápián.** Iga, somogyi községben amely Makkfalvy országgyűlési képviselő valasz tókerület-höz tartozik, a jegyző ki akarta hirdetni, hogy a polgári házasság október elsején lép életbe. A kápián az egybegyűlt nép előtt rászólt a jegyzőre:

Minek azt itt hirdetni a templom előtt, ragaszszák ki plakátokon.

A nép a kápián szavaira nem hallgatta meg a hirdetést és elűzte a jegyzőt a templomtérrel.

— **A soproni szocialdemokraták.** A soproni szocialdemokrata-párt folyton erőődik s nemrégien lapot is indítottak. A párt vezetője Zombor Géza lodrász. Az ő kezdeményezésére nemrégien kérelmet intézett a párt a belügyminiszterhez, kérve: ne hagyja jóvá a városi közgyűlésnek azt a határozatot, hogy a polgármesternek 5000 forint fizetést adjon a város.

— **Határozat a Balatonon.** A nyári halászat nem volt valami nagy eredményű, különösen nemes halat keveset fogtak. A furdóhelyekről irtak a fogadósok szerte azéjjel a part menti határszél hérióknak fogas és süllőért, de csak kevés helyről lettek kielégítve, s innét is nagy árt: 1 frt 60—70 krért fizeték a fogas kilóért. Az egész Balatonpart mentén legbiztosabban lehetett nemes halat kapni Fonyódon

Rózenberg hériónél; itt fogtak legtöbb halat, még Siótok, Kenese, Keszthelyen sem annyit, pedig hajdanan ezek voltak a fogas és süllőhasznatnak főbb pontjai. A fonyódi halogás annak tulajdonítják, hogy Rózenberg hérió kibérelte a Balatont egész szélességében, vagyis Fonyódtól át Badacsonyig, tehát a hálótak keresztül húzhatják a víz szélességén. Akármí az oka, az bizonyos, hogy itt fogtak legtöbb halat.

— **Az eső.** Már szőlősgardáink két-égtbe voltak esve, hogy a roppant nagy szárazság miatt a szőlő összeszok a nélkül, hogy megérhetnék. A nagyon ohajtott eső végre szept. 12 én beköszöntött s jótékonyan megátarta a földet és a szőlőtörteket. Ennek az a rendkívüli áldásos hatása is meglesz, hogy a növényzetet kiégető harmattalan éjszakák után most majd hurmatos éjszakák következnek amik nagyon elő fogják segíteni a szőlőszemek teljes kielődését és megérését. Így talán mégis lesz kilátás iható borra.

— **Szerbiai sertiések szállítása Magyarországon át.** A földmívelési miniszter megengedte, hogy Szerbiából származó élő sertiések Magyarországon át Olaszországba szállíthatassanak. A szállítás csak ólomzárral ellátott zárt vasuti kocsiokban egyhuzamban történhetik, minden ki- és átrakodás nélkül, csupán a sertiéseknek italása és etetése céljából szükséges megállapodás van megengedve. Minden szállítamánynál esetről-esetre igazolandó, hogy az olasz kormány a bevitelt engedélyezte. A sertiések csupán Zimony vasúti állomáson, illetve az ottani belpő állomáson át bocsáthatók a jelzett átvitel céljából való behozatalra.

CSARNOK

Hullám Agnes.

(Népdrama.)

13

— Irta: Szalay Sándor.

(Folytatás.)

Agnes: Haszontalan sihederjei! Mihelyt urat nem éreznek a háznál, mindjárt övék az alma-fág..... Be jól tetted, hogy megreguláztad. Gyerdnek a hajlékba! Vihar közeledik. (A színpad elöletődik.)

Baracs: Hát Juliska?

Agnes: Ah, na nézd: el is feledtem mondani, hogy nem találtam a káposztásban. Bizonyosan a mezei uton indult hazafelé. Soká csak nem marad, mert látja ő is, hogy vihar közeledik a Badacsony felől. (Mindkettőn el a házba. Távoli mennydörgés, villámás, Balaton-háborgás, a következők egész jelenetén át.)

15. jel. Hatos (egyedül.)

Hatos: (Az istállóajtóból dall arccal néz a ház felé.) Ezt nem éled tul... (Pisztolty vassz elő.) Ugy is a te számodra szereztem ezt, mióta tudom, hogy az én virágos kertembe is be szeretnél járni. El akarnád rabolni ezt az egy üdvösséget, amihöz hej ugyis nagy áron jutottam. (Kasszedlik a házhoz.) Megszégyentetted, cudar, az előtt, akit szeretnél elütni tőlem..... Majd meglássuk: megbirkozol-e ezzel a kis ólom-darabbal? A mátkád már egy is elpusztult, pusztulj utána te is. Legalább nem lesz az utunkban senki. (Körülnéz.) Nincs sehol egy lélek se... Csak egy durranás..... Másik pillanatban üres lesz az udvar... (Az ablakon betekint.) Mit csinál ott benn ez a bitang? (Szorongatja a pisztolyt.) Hogy simul a cudar... Hogy közeledik hozzá édes szóval... a csabítás mézes mérgével. (Mennydörgés.) Ide, ide tess, haragos istennya!..... Most egészen Agneshez hajol; mond neki valamit; nevetnek... Engem talán, te híres? Legalább vigan méssz a más világra. (Belső az ablakon, aztán gyorsan az istállóba fut.)

16. jel. Nép. Agnes.

Agnes: (Köszöggöcsönten kirohan a házból s a nép felé fordul ösmötött kancakál. Mentsétek meg! Meglötték Baracs Palit.)

I. ember: Hol van?

Agnes: (A ház felé mutat.) Ott lekszik vérében. Átkozott, átkozott a gyilkosa. (A nép a lakásba törd.) Segítsek! elvesztem eszemet.

II. ember: Ki a gyilkos?

Agnes: (Az istálló felé mutat.) Ott keressétek! (Az istállóba rohanok közt a házba fut.)

17. jel. Hatos. I. II. ember. Nép.

Hatos: (Az istállóból vesztők kezéből szabadulni akar.)
Eressztek engem! Mit akartok velem?
I. ember: Agyonlőtted Baracs Pált.
Hatos: És? Ki mondja?
I. ember: Csak te lehettél. Más nem volt közelben.
Hatos: Mért tettem volna? Engem sohasé bántott.
I. ember: Már az mindegy. A gyanu ellened van. Tisztázni kell magadat.
Hatos: Nekem még pisztolyom se volt soha.
II. ember: (Az istállóból kilépve.) Hazudsz gazember. (Hátrattét késsel Hatos felé közeledik.)
Hatos: Ki meri azt mondani?
II. ember: Én őcsém!
Hatos: Akkor nem én, hanem kend hazudik.
II. ember: (Hátrattét kezében felmutatja a pisztolyt.)
Hát ez kié? Hiába dugtad a kerékjászolyba, a szóna közé: megtaláltam.
Hatos: (Mortosan.) Hát ha az enyim is, ki meri mondani, hogy én lőttem Baracsra?
II. ember: Ah te vakmerő gazember te! (A néphöz.) Most jöjjön ide mindenki, hogy ezután a törvény előtt is bizonyosságot tehesen. Tapintsa meg mindenki a pisztoly jobb csövét, amelyik ki van löve! Még azon meleg. (Mind oda tördelnek és megtapogatják, némán igazat adnak.) No hát most már hiába tagadod! A többit majd elvezetik a csendőrök. Vigyük a bíróházhoz?

18. jel. Fáni. Agnes. Baracs. Voltak.

Fáni: (Az utcáról berohan.) Oda van! Vége van!
Mind: Kinek? (Fantós tördelnek.)
Fáni: Kondor Juliskának.
Mind: Mi történt?
Fáni: Neki ment a Balatonnak.
Mind: Beleveszett?
Fáni: Bele, bele. Itt a fejkendője.
Mind: Szent Isten! (Nagy sajnálattal Hatos felé néznek és síkamlároznak.)
Agnes: (Kijő a házból.) Mi az? Mi történt megint?
Fáni: Itt van a lányod fejkendője. Szemem látára nyeltek el a Balaton hullámai. (Kaméllt Agnes arca.)
(Folytatás következik.)

Közgazdaság.

A magyar osztálysorsjáték.

Olvasóink kétségkívül gyakran találkoztak ezzel a címmel az utóbbi időben, mert ismert dolog, hogy az országgyűlés felhatalmazása és a király által jóváhagyott törvény alapján a milleniumi kiállítás alkalmából rendezik az első magyar osztálysorsjátékot és ennek a sorsjátéknak használatát egy millió forintot a kiállítás céljaira fordítanak. A hírlapokban napról napra lehet olvasni az osztálysorsjátékokra vonatkozó híreket, de a közönség nagy része még mindig nem tudja, hogy tulajdonképpen mi is ez az osztálysorsjáték?

Az osztálysorsjáték nem egyéb, mint több sorshuzásnak egybevonása. Több sorshuzás tehát egybevonva, képezi az osztálysorsjátékot, míg ennek keretében minden egyes sorshuzásnak osztály a neve.

Tulajdonképpen mindegyik osztály önmagában is egy önálló sorsjáték, úgy hogy bárki tetszése szerint akár az egész sorsjátékban, akár pedig csak egy osztályban vehet részt.

Természetesen ahány osztályban részvesz, annyi osztályra kell fizetnie, mert minden újabb osztályban pályázik az 6 sorsjegye a nyereségre. Ezek a nyereségek pedig oly nagyok, amilyenek Magyarországon, de még a külföldön is, még sohasem voltak. Mert hát ezreces esetben 1 millió koronát lehet nyerni a magyar osztálysorsjátékon.

A dolog úgy áll, hogy a kiállítás alkalmából rendezendő első magyar osztálysorsjáték két

osztályból áll, vagyis két huzás van. Mindenki vehet sorsjegyeket és pedig tetszése szerint csupán az első osztályra vagy pedig mindkét osztályra.

Csupán az első osztályra egy sorsjegy ára 40 forint, azt teljes sorjegynek nevezik.

Az egész sorsjáték következőképpen fog történni.

Összesen van 100.000 darab sorsjegy.

Ezek közül az első osztályban, tehát az első sorshuzáson részvesz mindenki, a ki akár 20 forintos osztálysorsjegyet vesz, akár pedig 40 forintos teljes sorsjegyet.

A mikor az első huzás megtörtént és kifizették a nyereségeket, akkor be van fejezve az első osztály és megkezdődik a második osztály, mely még sokkal előnyösebb, mint az első. De a másodikban csak azok vehetnek részt, a kik mindjárt kezdetben egy 40 forintos teljes sorsjegyet vásároltak, vagy pedig azok, a kik első osztálybeli 20 forintos sorsjegyükre még 20 forintos ráfizetnek. És nagyon ajánlatos is, hogy minden ember vagy vásároljon mindjárt 40 forintos sorsjegyet, vagy pedig ha csak 20 forintos sorsjegyet vesz, fizesse azután rá a második 20 forintos is. Mert a második osztályban már csak 90.000 sorsjegy van és ezek közül 21.499 sorsjegyre jut nyereség, úgy hogy tehát a két osztályban minden harmadik sorsjegy kap nyereséget. És hozzá milyen mesés nagyságu nyereségek: 900 koronás, 8000 koronás, 10.000 koronás, 15.000 koronás és 20.000 koronás nyereséget is egy egész csoport, de vannak azután 50.000 koronás 20.000 koronás és 40.000 koronás nyereségek is, sőt a legserencsésebb sorsjegytulajdonos egy millió koronát is nyerhet. Együttvéve 49 főnyereséget van, de még azonfelül e 49 főnyereségen kívül az, a melyiket utoljára húzzák ki: 60.000 korona külön díjban is részeshül. Egyszeriben milliómos lehet az emberből.

Látható tehát, hogy az osztálysorsjáték alig képzelhető áriás előnyökkel nyújt. Az első huzás október 16-án, 17-én, 18-án, és 19-én tartják meg, mert bizony teljes négy napig tart, a míg a 10.000 nyereséget, kisorsolják. A huzást a pénzügyminiszterium ellenőrizi, egy kir. közjegyző jelenlétében. De mindenki, a kinek van egy sorsjegye, maga is ott lehet a sorshuzásnál és megfigyelheti azt, mert a huzás nyilvános lesz. A nyereségek pedig, még az esetleg millió nyereséget is rögtön kifizetik a huzás után, még pedig egy krajcár levonás nélkül, eltérőleg a többi sorsjegyektől, a hol mindentel, gyakran 20 százalékos levonások történnek. Az országgyűlés teljes adó és illetékmentességet adott az

osztálysorsjátéknak, a így akármennyit nyer is valaki, e nyereséget az utolsó krajcárig rögtön kifizetik.

Olyan előnyei vannak tehát ennek az első magyar osztálysorsjátéknak, a milyennel semmiféle sorsjáték sem dicsekedhetik. És ezért gondoskodva van arról is, hogy minden ember kivethesse a maga részét belőle. Lehet kapni tízedrés és húszdrés sorsjegyeket, úgy bárki két forinttal vagy egy forinttal az első osztályban, — négy forinttal vagy akár két forinttal pedig mind két osztályban játszhat, a részt vehet e csekély összegért a millió nyereségben is. Olyan kecsesítő előnyök ezek, a melyek megérdemlik, hogy minden egyes ember pár forinttal hozzájáruljon. Kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében, Nagy-Kanizsán.

NYILTTÉR*)

Hennberg-selyem csak akkor valódi, — ha gyármból rendelik, fekete, fehér és színeseké 35 krtól 14 frt 85 krtig méterenként, sima, csikos, kocskásott, mintásoltak, damasztot s. a. t. (mindegy 240 különböző minőség és 2000 különböző mintában); s. a. t. postabér és vámanterem a hához szállítva és mintákat póstaforduktával küld: **Hennberg G.** (os. kir. udvari szállító) **Selyemgyár, Zárthelyben,** Svajcsoha címzett levelekre 10 kros. és levelezőlapokra 5 kros. bétveg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (5 52-1)

Kronfeld nővérek megjöttek a nyaralóból és folytatják a tanítást a magyar, német, francia és angol nyelvben. 6—1
Lakás: Vasut-utca, 691. szám.

*) Az e rovatban közzétettéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

Társaskör Perlak. Rögtön intézkedünk. Az elmaradt példányok már elmentek. Újabb elmaradás esetén kérjük azonnal az illető szám megreklamálását.

Felelős szerkesztő:
Dr. LŐKE EMIL.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummi és halhólyagok finomság és jószág tekintetében a kívánalmakat is felülmúlják. Tucatoként 85 krtól 3 frtig.

Műspensortimok legcélrészűbben alkalmazhatók. — 5 frtyai megrendelésnél 10%, árkedvezmény. Megrendelések pontosan és diszkrétan eszközöltetnek.

KELETI M. MÓR
férj és női divathatáiban
a „Szerecsen“-ház — Nagy-Kanizsán.

190 26-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Israelita ünnepi imakönyvek, egyszerűen mindennapra szóló imakönyvek
magyar és német fordítással, egyszerű és diszkötésben.
Imakönyvek (talisz) legfinomabb selyemből, gyapotszövetből stb.
Üdvözlő kártyák és levélpapírok
nagy választékban kaphatók: **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

1931. ik. 895.

1911-1

Árverési hirdetmény.

A letenyi kir. járásbíróasg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a muraközi takarékpénztár végrehajtónak Molnár Lászlóné szül. Zakal Maria osaktoynai lakos elleni 97 frt tőke, ennek 1895. évi december hó 23-tól járó 6% kamatai, 7 frt 14 kr. óvási, 1/2% váltó díj 24 frt 25 kr. per és végrehajtási 10 frt 85 kr., előbbi 10 frt 85 kr. szüntali árverés káreleni költségek erejéig a nagykanizsai járásbíróasg területén fekvő vöröskői 62. sz. tjkben A+64. hrsz. alatt felvett a 168 ftrra becsült váltásig köteles ingatlan, továbbá a csörnyeföldi 425. sz. tjkben A+231. hrsz. alatt felvett 611 forintra becsült váltásig köteles ingatlan (tekintve, hogy vöröskői adóközég is Csörnyeföld községhez tartozik) Csörnyeföld község bíró házánál

1895. szeptember hó 28. napján
d. e. 10 órákor

Zakal Henrik osaktoynai lakos leperesi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak.

Kikiáltási ár a fentebb kitalált becsár, Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -al ké-szénzban vagy óvadékképes papírban a kikiáltott keszhez letenni.

Vevő köteles a vételár három egyenlő részben, még pedig: az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, — a másodikat ugyanattól 2 hónap alatt, — a harmadikat ugyanattól 3 hónap alatt, — minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feljtelekben meghatározott helyen és módokat szerinti lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feljtelek a hivatalos órák alatt a letenyi kir. járásbíróasg iktvi osztályánál s a csörnyeföldi község előjáróságánál megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fentirt jelakönyvben feljegyzetetik.

Az árverési hirdetmény a telekktvi hatóságánál kifüggesztés, ugy a fentnevezett a s szomszédos községben körözés és kifüggesztés s egyik környékbeli hírlapban egyisben beiktatás által közzétetetik.

Kelt Letenyén, a kir. jogasg mint telekktönyvi hatóságánál 1895. évi július hó 19-én.

Nunkovics,
kir. aljbíró.

RECHNITZ JÓZSEF

okleveles táncotnár tánciskolája

Nagy-Kanizsán, az Arany Szarvas szálloda dísztermében.

Mély tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tánc kedvelő ifjuságot, miszerint előnyösen ismert

tánciskolámban

eddig a lehető legjobbnak bizonyult, könnyen felfogható tánc-tanmódszerem szerint az összes modern táncokból oktatást adok.

Kívánatra házon kívül is oktatok.

A tanfolyam a legujabb francia tanmódszer szerint f. é. szeptember hó. 16-án veszi kezdetét.

Tanulók felvételnek naponta lakásomon: Felső-templom átellenében, a Schertz-féle házban, ahol bővebb felvilágosítás nyerhető.

A legujabb táncokat is be fogom mutatni, ugymint: Menuett Walzer. Sir roger. Menuett à la cour. La Berlina Beige. Monferino stb.

185 5-1

Teljes tisztelettel Rechnitz József, okl. táncotnár.

Telefon.

Van szerencsém a n. é. nagykanizsai közönségnek

Buffet.

és t. ismerőseimnek becses tudomására hozni, hogy a Népszínház szomszédaságában József-körút 3. szám alatt lévő

„Hazám“ kávéházamat

a mai kor igényeinek megfelelőleg ujja átalakítottam, főtőrekvésem oda irányul, hogy a legkittünőbb kávéházi italok, gyors és pontos kiszolgálás által a n. é. közönség eddig tapasztalt pártfogását továbbra is kiérdemeljem. Kávéházamban az összes bel- és külföldi lapok, ugyszint: Zala, továbbá 4 uj Seifert-féle teke-asztal áll a n. é. közönség rendelkezésére.

Füdatom együttal a n. é. közönséggel, hogy újból sikertült a fő- és székváros köz-

Dombovári Babári Jóska zenekarát szerződtetni, ki a mai naptól kezdve esténkint a n. é. közönséget szórakoztatni fogja.

A kávéház egész éjjel nyitva. Kanizsaiak találkozó-helye.

Számos látogatást kérve maradtam kittünő tisztelettel

Telefon hírnemő

Pollák Sándor, „Hazám kávéház“ tulajdonosa (volt főpínoér a Tivold-kávéházban.)

Buffet.

Égészséges! Erő!

Kathreiner Ad.

DISZOKLEVÉL

1891-1894

8 ARANY ÉREM

Óvatosság: Csak a „Kathreiner“-nérvél állított eredeti-osomagokat kérjük és fogadjuk el.

A legzitesebb, egyedül egészséges és egyszerűs mind a legolcsóbb pótlák a bab-szemű kávéhoz. Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legisztább természetes gyármány egész szomszékban. Hozzávegyítések általi hamisítás tölti ki van sárva.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

Az államilag engedélyezett

Magyar Osztályosorsjáték

I. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

1	nyeremény á	80000	korona	—	80000	korona
1	"	60000	"	—	60000	"
1	"	40000	"	—	40000	"
1	"	30000	"	—	30000	"
1	"	20000	"	—	20000	"
1	"	15000	"	—	15000	"
1	"	10000	"	—	10000	"
2	"	8000	"	—	16000	"
8	"	4000	"	—	32000	"
10	"	2000	"	—	20000	"
13	"	1000	"	—	13000	"
100	"	400	"	—	40000	"
860	"	200	"	—	162000	"
9000	"	80	"	—	720000	"
10000 nyeremény összesen					1268000	korona

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából.

Kihúzás 100000 sorsjegy
31.499 nyeremenyűvel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetettek ki. A húzások állami felügyelet és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnek.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

As I. osztály húzása után vásárolt sorsjegyekért as I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

1	jutalom	800000	korona	—	800000	korona
1	"	400000	"	—	400000	"
1	"	200000	"	—	200000	"
1	"	100000	"	—	100000	"
1	"	50000	"	—	50000	"
2	"	20000	"	—	40000	"
2	"	15000	"	—	30000	"
4	"	10000	"	—	10000	"
10	"	8000	"	—	80000	"
27	"	6000	"	—	162000	"
100	"	2000	"	—	200000	"
200	"	1000	"	—	200000	"
1150	"	200	"	—	230000	"
20000	"	100	"	—	2000000	"
21499 nyeremény és 1 jutalom					4332000	"

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztályosorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztályosorsjáték

az ezredéves kiállítás alkalmából Budapestben, 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összertékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona

➔ Első húzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN. ➔

Eszerint ajánlom és utánvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona.
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—	

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két húzásban érvényesek

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona.
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—	

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyeremenyvel kihúznak, egyszersmind a nyeremenyvel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéreinek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sörgöny-cím: Lottó Heintze Budapest.

Videki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyeremenyjegyzékért 20 fillért sziveskedjenek külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. S. A. Öllap-újság.

Idő letétele és a lap szellemi részére vonatkozó minden költséget.

Bemutattak levelek csak ismeri kérésből fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldenek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-örveket és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malomgyár és szövőde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedése.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számítottak.

NYITÓTÁR PÖTTÖSÉRE 10 KR.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe letételek.

Külpolitikai szemle.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 16.

(—n.) Az utolsó hetek külpolitikai eseményei közül kiváló fontosságú a stettini császártalálkozás. Királyunk a stettini hadgyakorlatokat látogatta meg s ez alkalommal újra találkozott szövetséges társával, Vilmos német császárral. Ez a találkozás lehetőleg bensőbbé tette még a viszonyt, a mely eddigelé a két állam között fennállott s emelte ismét a béke biztosítékait. Felsőcsiszer királyunkat a német nép mindenütt tüntető lelkesedéssel fogadta, mintegy demonstrálni kívánván, hogy a két fejedelem szívélyes, barátságos viszonyában az európai béke biztosítékát látja. Hiába való munkát végeznek tehát azok, akik a hármasszövetség megbontásán fáradoznak s utópiákat kergetnek, akik ennek meglazulását óhajtják. Az előrelátó Andrassy munkája az évek folyamában eklatáns igazolást nyert, mert eddig csakugyan a békét szolgálta s remélhetőleg szolgálja fogja ezután. Igen jellemzők a német lapoknak e császártalálkozásra vonatkozó megjegyzései s örömeikre szolgál, hogy királyunk nagy népszerűségnek örvend a német nép körében is, mely uralkodói bölcsességét, fejedelmi erőnyeit érdem szerint méltatja.

Ama benső viszonyt fejezi ki az a kézirat, melyet királyunk II. Vilmos német császárhoz intézett s mely a következőleg szól: »Csász. és kir. felséged nagy örömet szerzett nekem, midőn hadseregének hadgyakorlataira meghívott. Szívesen fogadtam a meghívást mindenekelőtt azért, mivel cs. és kir. felségednek úgy saját személyem, mint hadseregem iránt táplált annyira becses barátságos érzelmeinek újabb bizonyítékát láttam benne és különösen kitüntetésnek vettem, hogy újból cs. és kir. felséged dicső hadseregének körében időzhettem. Őszinte elégtétel érzetével tölt el az, hogy az a magas méltóság, melylyel engem cs. és kir. felséged kitüntetni sziveskedett, cs. és kir. felségedhez még közelebb hozott. Áthatva attól az óhajtól, hogy a hadseregeink közti szíves viszonyt még szorosabbra fűzzem, különös örömemre szolgál cs. és kir. felséged arra kéri, hogy mint két ezrednek tulajdonosa, hadseregem lovassági tábornoki egyenruháját is viselni sziveskedjék. Hadseregem ebben kiváló kitüntetést és a hű fegyverbarátság újabb zálogát látná.»

Ausztriában készül az új és végleges miniszterium. Badeni gróf, galíciai helytartó e hó 14-én fogadtatott a császár által, a ki hosszabb kihallgatás után kabinetalakítási

megbízatással hagyta el a burgot. A lapok állításai szerint Badeni gróf már összeállította miniszteriumát s e lista szerint ő volna miniszterelnök és belügyminiszter, Bilinsky lovag, az államvasutak elnöke; pénzügyminiszter, Gleispach gróf igazságügyminiszter, Gautsch báró közoktatásügyi miniszter, Lebedov gróf földmívelésügyi miniszter és Glanz báró kereskedelemügyi miniszter.

Ez a lista azonban aligha tekinthető még véglegesnek, habár nagyban és egészben meg is felelhet a valóságnak. Mi lesz ennek az új osztrák kormányának a programja, arról bajos dolog előre biztosan kombinálni. Arra már nagy ideje volna, hogy erőlyes kormány vegye kezébe az ügyeket, hogy mennyire szükséges ez, mutatják a községképviseleti választások bécsi előkészületei. Ha valóban bizonyul a hír, a melyet erről a kormányról eleve is számyra bocsátottak, akkor elvárható, hogy a szélső radikális elemekkel szemben erőlyesen fog fellépni. Aki a bécsi viszonyok fejlődését figyelemmel kíséri, az habár egy kissé hevesnek, de idején valónak fogja ezt találni. Annak a reakciónárius szellemnek, mely Bécsben jó idő óta orgiát ül, nem kevés behatása volt a mi egyházpolitikai küzdelmeinkre is; ha amoda át szabadelvből szellem lengett volna, akkor a reakció szomorú lovagjai

A „ZALA” tárcája.

Ehlibázott élet.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Ira: Halász Margit.

Kinek virág kell, nem kord rózsaberket,
A listai virág napja nem tehet,
Kéjt vezet, ki sok kéjt szorokorra kergat,
Csak a szeretőnek nem hoz virága kint.
Förösmarty.

Mikor még a ragyogó báltermek csillárjai szórják szórásatos fényüket ruhájára, mikor éjjeli nyugalmát nem a varrógépnak, hanem az „éji zenék”-nek kellett feloldoznia, mikor a helyi lapok őt, mint a város legnemeseltebb szépségét emlegették: de hogy gondolt volna arra, hogy neki a sors még más osztályrészt is fog adni.

De az régen volt!
Bár ne úgy lett volna! A gyarló ember nem gondolja meg, hogy minden, a mi földi, muló, hervatag; sokan csak a felhevülés pillanatában kidobolt szóra gondolnak; „sok”-se halunk meg! Pedig valamint a tavasz virágait s zivatar, úgy az ifjúkor szépségeit, örömeit is szétrombolhatja az élet vihara.

Példa rá ez a szegény leány, ki a sivatáros egyik félreeső utcájában, szegényes kis pince-szobában innéggel és győző betegséggel küzd. Valamikor e helyzethez képest királyon volt. Ágyánál virrazt az anyja, kinek fényjeleit, bemezt szeméi ki vannak törve s szomorú tekintetű beteg leányra szegei.

— Irtál nekik edesanyám? — kérdi a beteg.
— Irtam tegnap lelkeim, hiszem, hogy eljön valamelyik, csak légy nyugodtan.
Ezzel megigazgatá az anya leányának párnát, melyeket az izzó lá egészen átmelegített.

Tarnay Ákos keresett ügyvéd volt. Nagy házat vitt, hova a város „haute-volée”-ja sürdén jár. Neje valóságos modern asszony volt, az a mátió holnapig gondolkodó fő, ki férjének minden jövedelmét el tudta költeni magára, házára és — idősebbik leányára. Mert ez volt kedvence, aranyoskája, a ki az ő két szemét, az öke haját s elegáns mozdulatait örökölte, míg a fiatalabbikra sokkal, de sokkal kevesebb gondot fordított.

— Eh, ebből a Jolánból úgy sem lesz semmi, hisz ez oly ügyetlen, csunya kis leketesség! Hanem Riza! Ő egy gyönyörű csikkes teremtes, — szokta mondogatni Tarnayné.
És bizony nagyon gyakran kellett hallania Jolánkának, hogy: „nem lesz belőled semmi.”
Riza öt évvel volt idősebb mint Jolán, de úgy külöleg, mint bensőleg nagyon különböztek egymástól a nővérek. Riza magas, büszke alak, a folytonos elkényeztetésnek miatt már kicsiny korától fogva híz, önző és sibirakodott volt. Jolán barna, kis leány volt a korántsem birtó oly kecses magatartással és modorral, mint néjeje és úgy létezett, hogy nem is akarta azt utánozni, vagy elérni. Ő inkább eleven, játékos volt, de telve szívóssággal, engedelmességgel.
Rizát tanították zongorázni, festeni, énekelni,

francia nyelvre, uszni, korcsolyázni s mikor Jolánra is rákerült volna a sora; befogták a házi dologra, hogy mikor társaság van náluk, ne alkalmatlanokdjék az a csunya kis leány.

Gyakran fájón kellett tapasztalnia, hogy mikor a husz éves nővért egy farságon tíz-tizenkét balba vizik, ő tőle sok sem kérdi, hogy hát te édes, nem szeretnél eljönni? Pedig hát Jolán nem is volt oly csunya; lassan kilépjődött és középtermű, fekete szemű, mondhatni menynyerő külsejével igen kellemes jelenség volt. Oh de azzal Riza nagyot veszített divatosságából, ha a „másik”, az az „ügyetlen” is ott settenkednék. Mert Riza csakugyan felkapott leány volt, kiért az egész fiatalág rajongott, mert divat volt Tarnay Rizaba szerelmesnek lenni és boldog volt az a gavallér, aki egy virágcsokorral, vagy éji zenével kedve kedhetett neki.

Csakhogy hasztalan! Ki volt mondva, hogy Rizaának nagy partiet kell csinálni, mert ilyen leány nincs több! Legalább is gazdag gentrynek kell lenni, mert itt kezdődik az ember Tarnayné szerint. De azok a „nagy partie”-k nem minden bokorban teremnek ám! Meg aztán tudta mindenki, hogyha Tarnay meghal, a szép butorokon kívül ugyan nem marados örökség a családára; volt ugyan az ügyvédnek vagy tízezer forint öröksége, de ebből-már egy fillér sincs. Voltak ilyen jó állású kőrő Rizaának, de ő büszkén kiköszarozta őket, úgy gondolván, hogy jön még „jobb” is.
Hajd pedig az a szegény törvényészi jegyző majd meghalt érte a kiköszaroztatása után éjjel

Az államilag engedélyezett Magyar Osztályosorsjáték

I. osztályú nyeremények
Huzás 1895. október 16-19-ig

1 nyeremény 600000 korona	600000	korona
1 " " 400000 "	400000	"
1 " " 300000 "	300000	"
1 " " 200000 "	200000	"
1 " " 150000 "	150000	"
1 " " 100000 "	100000	"
1 " " 80000 "	80000	"
1 " " 60000 "	60000	"
1 " " 40000 "	40000	"
1 " " 30000 "	30000	"
1 " " 20000 "	20000	"
1 " " 10000 "	10000	"
1 " " 400 "	400	"
1 " " 200 "	200	"
1 " " 100 "	100	"
1 " " 50 "	50	"
10000 nyeremény összesen	1200000	korona

az 1895. évi kiállítás alkalmából.
Kibocsátás 100000 sorsjegy
31499 nyereményt és egy jutalmot.
A nyeremények minden levonás nélkül fizetendők ki. A huzások illetékteljesítet és kir. közigazg. ellenőrzése mellett történnek.
Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:
1.000.000
korona.
Az I. osztály huzás után végezett sorsjegyeket az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályú nyeremények.
Huzás 1895. december 9-14-ig

1 jutalom 600000 korona	600000	korona
1 " " 400000 "	400000	"
1 " " 200000 "	200000	"
1 " " 100000 "	100000	"
1 " " 50000 "	50000	"
2 " " 20000 "	40000	"
2 " " 15000 "	30000	"
4 " " 10000 "	40000	"
10 " " 8000 "	80000	"
27 " " 6000 "	162000	"
100 " " 2000 "	200000	"
200 " " 1000 "	200000	"
1150 " " 200 "	230000	"
20000 " " 100 "	2000000	"
21499 nyeremény és 1 jutalom	4320000	"

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{1000}$	sorsjegy
40	4	2	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{1000}$	teljes sorsjegy
80	8	4	korona.

Valamennyi sorsjegyek a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. szeptember hóban.
Andrássy-ut 8. szám.

Magyar Osztályosorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztályosorsjáték

az eszedéves kiállítás alkalmából Budapesten, 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600.000 korona összértékben

minden levonás nélküli készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legeszerencsésebb esetben

egy millió korona

Első huzás 1895. október 16-19-ig BUDAPESTEN.

Eszert ajánlom és utánvét mellett küldök azét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{1000}$	$\frac{1}{10000}$	$\frac{1}{100000}$
40	4	2	1	1

korona.

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{100}$	$\frac{1}{1000}$	$\frac{1}{10000}$	$\frac{1}{100000}$
80	8	4	2	1

korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihúzódnak, egyszerre mind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó bírt fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kéretnék.

HEINTZE KÁROLY

fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Canto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: Lottó Heintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért szivekedniének külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítatnak.

nálunk nem merettek volna bátorságot arra, hogy egy népünk egész természetével ellenkező akciót indítsanak meg. Ideje, hogy amott is felülkerekedjenek a józanabb, becsületesebb elemek.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülését Szavits Beó elnöklése alatt f. hó 10-án tartotta.

Elnöki főispán üdvözlővén a megjelent bizottsági tagokat, jelentést tett azon megrendítős csapásról, amely a legmagyarabb főherceg László fiának elhunytával az uralkodó házal, vels az országot érte. A szomorú eset alkalmával Budapestben levén, József főherceg ötenegedél kiittetven a vármegye nevében is kifejezte részvétét egyúttal a korán elhunyt főherceg ravatalára a vármegye nevében kószorút rendelt. Midőn ezen intézkedésnek tudomásul vételét kérte, egyúttal indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság feliratilag fejezze ki a gyászcsert alkalmával mély részvétét. A bizottság (Győspán tett intézkedését helyesléssel tudomásul vévén, a felirat küldésére tett indítványát egyhangulag elfogadta.

A közigazgatási bizottság — Skubicz Jenő bizottsági tag felszólalására — feliratilag megkeresi a belügyminisztert, hogy a balaton-füredi csendő őrállomás létszámát a furdóidény tartamán 3-4 külföldi nemzettel sziveskedjék szaporítani abból a célból, hogy e külföldi nemzetségek a furdó belterületén, hanem egyúttal a vilásterületeken is a közbiztonság felett őrködjék.

A balatoni kultus emelése szemponyjából a kereskedelemügyi miniszterium megkeresetik, hasson oda, miszerint a balatoni gőzhajó társaság a déli vasút Budapestről jövő, valamint oda visszamenő gyorvontatához Badacsonyi és Boglár között gőzhajó összeköttetést létesítsen a furdó évad tartamára. A mosani gyér látogatottságnak ugyanis a legrossz oka a helytelen gőzhajó összeköttetés.

Tekintve, hogy Kaposvártól Gyékényesen át Nagy-Kanizsa felé a délutáni vasúti összeköttetés igen alkalmatlan, amennyiben Gyékényesen 3-4 óráig kell várakozni, mely célra a váróterem is nagyon szűk: a közigazgatási bizottság megkeresi a kereskedelemügyi minisztert, hogy a Somogy-Szob-B.-sz.-györgyi vonal délután indítassék az eddiginél valamivel korábban és gyorsabb sebességgel úgy, hogy este 7 ó. 30 perckor B Szent-Györgyön legyen s akkor a 7 ó. 38 perckor onnan Kanizsára induló vegyes vonattal közvetlenül összeköttetésben lenne.

A vármegyei anyakönyvvezetők hivatalos óráit a közigazgatási bizottság következőleg al-

lapította meg: vásár- és ünnepnapokon d. e. 8-11-ig; hétfőn, szerdán, pénteken d. e. 8-9-ig, kedden, csütörtökön és szombaton d. e. 3-4-ig.

Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete június hónapban tartott gyűlésén foglalkozott a városi köz-kórház ügyével, amikor az ottani állapotok tüzetes megvizsgálására végezt egy hétégi bizottság kiküldése hozatott indítványba, azonban a képviselőtestület a polgármesternek ez ügyben tett felvilágosító előterjesztését tudomásul vette s az indítványt elvetette. A képviselőtestületnek ez a határozata megfellebbezve, tekintve, hogy a kórház ügyben egy a miniszterium, valamint a közigazgatási bizottság is küldött ki az ügy tüzetes megvizsgálására bizottságot, a képviselőtestület határozta a felelőző elutasítása mellett jóváhagyatott.

A közigazgatási bizottság határozatilag kimondta, hogy a nagykanizsai köz-kórház férőhelyére nézve a befogadható betegek létszámát illetőleg az alapszabályokba a közigazgatási bizottság részéről kiküldött bizottság által javaslatba hozott létszám, mint a tényleges állapotnak megfelelő, vendő be.

Olvasatolt a vármegye alispánjának a nagykanizsai városi pénztár megvizsgálásáról, a vizsgálat alkalmával tapasztaltokról egybeállított tüzetes jelentése, valamint a jelentés kapcsán a tapasztalt eljárás hiányok pótlása érdekében tett intézkedése, amit a közigazgatási bizottság elismeréssel vett tudomásul.

A belügyminiszter leirata, melyben tudatja, hogy jövőben az anyakönyvi felügyelő a jegyzővizsgáló bizottságnak tagja leendő, tudomásul véteteli.

Hoffmann János (Lenti), Tóth Sándor (Lenti), Gaál Ferenc (Nagy-Léngyel) és Imreh Antal (Pördeföld) megyei utibizottsági tagoknak megválasztalok.

Olvasatolt a kereskedelemügyi miniszter leirata, melyben tudatja, hogy a júniusi árvíz alkalmával a vármegye uszain okozott károk fedezhetőe céljából kért 27.000 forintot ez uttal nem adhatja meg; mert az e célra rendelkezésére állt segélyalap a t. évben már kimerítetett. A közigazgatási bizottság feliratilag megkeresi a minisztert, hogy a jövő évben kegyeskedjék a szoban forgó alaptól a kért összeget kintalványozni.

A közigazgatási bizottság tudomásul vette a pécsi posta- és távirdu igazgatóság értesítését, mely szerint a kereskedelemügyi miniszter sem Hászhágyon, sem Tófej vasúti állomáson a postahivatal felállítását nem találta engedélyezhetőnek.

A pécsi-vasvárdi állami utszaka-zon Nagy- és Kis-Kanizsa közt az utastnek a törvényhatóság részéről kért áthelyezését a miniszter engedélyezte, e tekintetben a közigazgatási bejárás már foganatosította s az áthelyezési munkálat

legközelebb megkezdődik, amit a bizottság örömmel vett tudomásul.

Zala-Egerszeg város tanácsa a Csáktornya-ukki h. é. vasut menit a 417-19 számú szelvényről az átereszt mélyítését kérelmezte a s földeskről a víz levezetésének eszközösítését végezt. A dunántúli h. é. vasut részvénytársaság igazgatóságának jelentése szerint nem a vasúti átereszt létesítése okozta a víz fenakadását. A közigazgatási bizottság figyelemzteti a városat, hogy a szoban forgó ügyben a szükséges intézkedés foganatosítása tárgyában az alispáni hivatalt keresse meg.

Az állami utak felülvizsgálása határidőjeül okt. vége tüzetett ki s a közigazgatási bizottság részéről a felülvizsgálásra kiküldetnek Vasvármegyétől Sümegig dr. Győmőrey Vince, Sümeghtől Topolcái Skuhlics Gyula, Topolcától Kis-Komáromig Bogay Máté, Kis-Komáromtól Csáktornyaig dr. Vizlendvay József és Csáktornyatól Zala-Lövőig Farkas József közigazgatási bizottsági tagok.

A Csáktornya-ukki h. é. vasut menit a lenitii berek-erdőben újabb áteresztő létesítése és a vízfolyási viszonyok kedvezőbbé tétele végett a helyszíni eljárás elrendeltetett s arra a közigazgatási bizottság részéről Farkas József bizottsági tag küldetett ki.

Olvasatolt a Zala-Lövői h. é. vasutársaság kérelme, mely szerint a bizottság úgy az építés alatt levő, a vasutépítés vezetősége, valamint az érdekeltég által kért változtatásokhoz hozzájáruljon és a miniszter jóváhagyását kiesz-közölje. A bizottság a változtatásokhoz hozzájárul és annak jóváhagyása végett a minisztert feliratilag megkeresi.

A kir. tanfelügyelő havi jelentése szerint a miniszter ebben az időszakban elrendelte az alsólendvai polgári fu-iskola új épülete-re vonatkozó szerződés megkötését. Harminc tanuló jelentkezése eadere elrendelte Topolcán a felső népiskola első osztálya helyett a polgári fu-iskola első osztályának a megnyitását; mivel pedig 40-nél több tanuló jelentkezett, az első osztály az iskolaszékkel ez érdemben a helyszínen megtörtént tárgyalás eredményéhez képest meg is nyitattatott. — A millenaris iskolák számára felvett mura-szent-kereszti 2 tanulóval bíró új állami iskola megnyitását elrendelte. Az atalakítás és bebutorozás már folyamatban van; a tanítói állásokra a pályázat kirotott. — A molnári új iskola termék bebutorozását elrendelte. — A zala-egerszegi iparos segédek saaktantolyamának ez évre a miniszter 300 lrt segélyt engedélyezett. — Ez időszakban katasztr is értekezett az érdekeltekkel a Kiliánon telallitani tervezett iskola ügyében. — Meglátogatta a gelsei gyermekmenedékházat. — Ujabb is személyesen tárgyalt a város közönsegevel a Csáktornyan megnyitandó állami polgári leányiskola és a polgári fu iskola államosításának tovább

hajnalig húzta a vendégloben a legkeserveőbb nőiákat. Oda hallatszott Tarnayék házához is és Riza gunyosan kacagott a szomorú nőiá hallatán:

Gyöngéd volt az én szerelmem,
Selymekendő volt a lelkem...
E kendővel törülgettem, simlítottam
Szép homlokát, ha borongott...
Szegegy kendőm! selymekendőm!
Ugy eldobtak, mint egy rongyot...

Csak arra nem gondolt, hogy kar volt azzal a szézeny emberrel olyan kegyetlen játékokt üzni. Múltak az évek s Riza még mindig „csilág” volt, Jolán pedig elérte életének tizennyolcadik évét, mely korban már szokás a leányokat bevezetni a nagyvilágba, mely alatt értjük a baloktat, színházat, társaságot stb.

A casino-bál előtt néhány nappal meg is mondta Tarnay a nejének, hogy Jolánkat is el kell vinni erre a mulatságra.

— De kérek...

— Semmi de... — mondja az apa — egyszer már én is logom érvényesíteni akaratomat a családban.

— Rizának az idén minden bizonynyal parthiet kell csináln, elmúlt huszonhárom éves, szután majd ha úgy akarod, jöhet Jolán — veté ellen a még mindig szép mama.

Leit egy kis családi vihar, de végre is Tarnay győzött. Riza e miatt duzzogott, szeszélyeskedett, de az öröme mégis megvolt, hogy a varró Jolán ruháját nem ért rá oly szépen elkészíteni, mint az övét.

Mikor megérkeztek az estélyre, feltűnt, hogy a „kosaras jegyző” (háta mögött egy omlegette Riza) Jolán a legnagyobb udvariassággal vezette be a terembe s rögtön batorkodott őt az első csárdásra felkérni. Hogy hozankodott Riza! magában pedig örült annak, hogy ő minden négyesre foglalkozva van, Jolán pedig nincs, hisz nem is csoda, nincsenek ismerősei. De nem sokáig kellett várni, hogy ez öröme megsemmisüljön, mert megtörtént a szerinte hallatlan eset, hogy Jolán csak úgy ragadtak. Először is a „kosaras jegyző” kapott rajta, az meg sorba vitte egymásután a legjobb táncosokat s ezek közt a szomszéd pusztai ispánt, Bándy Pistát, ki gyerekkori jóbarátja volt. Hogy miért tette, Jolán iránti rokonszenvből-e, avagy a familia bosszantására-e, ki tudná ezt megmondani?

Jolán igen megtetszett őazinte nyílt beszéddel s egyszerű magatartással Bándynak, aki is már a második négyes alatt azon gondolkozott: nem-e jó volna ezt a kis barnát elröpíteni a komlódi pusztára.

A cigány egy dallamos keringőbe kezdett s Jolán vitte az ispán. A leányka azt hitte, hogy valami tulvilági tündérpalotában forog. A törvényeski jegyző pedig így gondolkozott egy sarokban: „Én nem tesszem ki magamat újabb kikoszorúzásnak Tarnayéknál, de Jolán neki kommandolom ennek a derek ispánnak.”

Szűnőrn alatt Bándy odaintette a bandát Jolán háta mögé s húzatta azokat a nőiákat, melyeket — mint a négyes alatt említett — legjobban kedvelt a leány.

Riza majdnem sirt mérgében. Ez már mégis csak több a soknál! Így kitüntetni ezt a libát!

Mikor Tarnayék úgy 3 óra táján eltavoztak, Jolánnak oly jó kedve volt, hogy madarat lehetett vele fogatni, Riza pedig közönyösen engedte magát a szobaleánynyal vetkőzietni, ő még csak izgatott sem volt, hozzászokott már az ilyesmihöz.

Egy hét muiva meglátogatta a családot Bándy egy közös iggerősük társaságában.

A mama leereszkedő mosolylyal, Riza igen nyájasan, Jolán pedig pirulva fogadta.

Még talán egy vendéghez sem volt Riza ily kedves mint ehhez, nyilván azért, hogy ehódítsa hugától, no meg aztán jó is lenne egy darabig játékszernek a „puszták vadja” (ujabb Riza-féle elvezetés).

Leült a zongorához s eljátázta a legnehezebb darabokat, játszott sokat és szépen a mikor a vendégek távoztak, szentül hitte, hogy hódítsa teljesen sikerült. De ez a hite teljesen elvezett akkor, mikor egy hónap muiva Bándy, mint Jolán kérője jelent meg náluk.

Riza reedkivül saegyelette magát s megalázatataank vette a dolgot, de igyekezett azt elfojtani.

A mama nehezen egyezett bele, hogy leánya „csak” egy gazdatiszhoz menjen, no de végre is azzal nyugtatata meg magát, hogy Jolánnak olyan is jó lesz.

Az esküvő napján az idősebb nővér ily kiméletlenséget vágott a fiatalabbik szemébe:

fejlesztése ügyében. Megtartotta a póterettségi vizsgálatot Zala-Egerszegén és Nagy-Kanizsán. — Végül jelenté, hogy az idő szerint Zalamegyében a kiadévedelem állapotáról a miniszterhez felterjesztett adatok értelmében 16 kiadévedésben 6 állandó és 36 nyári gyermekmenedékházban, tehát 58 intézetben 3.620 gyermek nyer gondozást.

Paal Elek rezi tanító kérvénye járandóságának megfelelő kizsgálattása, illetve pénzürekre változtatása ügyében a tanítói illetményekről a helyszínen felvett jegyzőkönyvvel összeegyveztetés céljából a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Faller József zala-egrszegi polgári iskolai énektanító ötödéves korpótleka ügyében beadott kérvénye a miniszterhez párhuzalosan felterjesztetik.

Több góganai lakos kérelme az otáni r. k. iskola és tanítói lakás kijavításának hozzájárulása ügyében az 1892. évi február 11-én 51.198. az. a. kelt miniszteri rendelet értelmében köveztendő eljárás végett az érdekelte r. k. iskolaszéki elnökségnek kiadatik.

A szentlőrinci községi iskolánál az államsegély elnyerésére végett az e célra szükséges okmányok beszerzése elrendellett.

Zalabér község terhére Kákossy Antal tanító nyugdíját a miniszter 1895. július 1-től fogva évi 264 forint 99 kban állapította meg, miről a község értesítettik.

Kiss Irén sümegi felső-leányiskolai tanítónak megválasztását a közigazgatási bizottság megértesítette.

Fűzfőly község kérvénye államsegély ügyében a kellő adatok beszerzése végett a kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

A ságori r. k. iskola új helyiségének felépítése iránt felvett jegyzőkönyvet a közigazgatási bizottság oly kijelentéssel vette tudomásul, hogy amennyiben az új helyiség a jelzett időben rendelkezésére nem adatik, a jelenlegi iskolához, mint az oktatás- és egészségügy követelményének meg nem felelő, be fog zárni.

A gatorfői iskola helyreállítása és Szent-Péterföld iskolai csatlakozása ügyében az érdekelte iskolafelügyelő kérvényeket beterveztetve, kir. tanfelügyelő a helyszínen teendő intézkedésekről adandó jelentésekre főlhivatik.

A miniszter az 1893. évi 26. f. c. alapján a csanakbányai ev. ref. iskolánál 87 forint, az arácsai ev. ref. iskolánál 80 forint, a gyűrűsi községi iskolánál 229 forint, a balaton-kis-szőlősi r. k. iskolánál 196 forint, a bodorfai r. k. iskolánál 145 forint, a haztai r. k. iskolánál 88 forint államsegélyt utalványozott a tanítók fizetésének 300 forintra való kiegészítéséhez.

Kir. tanfelügyelő jelentést tett a Kilimánban felállítani tervezett iskola ügyében kétszer megtartott tárgyalás eredményéről. Az állami iskolára irányult törekvések ügyébe vétele előtt A-Rajk község felhívatik, hajlandó-e a szóban

forgó megoldás egyik módzatához képest a kilimáni összes tanköteleseket egy, Alsó-Rajkon szervezendő második tanítói állás felállításával építendő második tanterembe befogadni?

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint aug. hóban 395.538 forint adó folyt be. A megye területén-jannartól aug. hó végéig bezárólag befolyt 1.442.747 forint 81 $\frac{1}{2}$ kr, melyet a múlt év hason szakában befolyt 1.479.851 forint 93 krral egybeazonlítottán, a f. évben 37.104 forint 31 $\frac{1}{2}$ krral folyt be kevesebb. — Aug. végén a hátralék 1.489.884 forint 42 k, egyenes adóban, 81.538 forint 67 $\frac{1}{2}$ k, hadmenlességi díjban, 2.164.161 forint 99 $\frac{1}{2}$ k, szőlődezs-maváltóságban, 312.729 forint 75 $\frac{1}{2}$ k, bélyeg- és jogilletékekben, 4.826 forint 88 $\frac{1}{2}$ k, illetékegyenértékben 72.942 forint 53 $\frac{1}{2}$ k, fogyasztási-, itál- és szeszadóban, 11.784 forint 63 k, italmérségi illetékekben, vagyis összesen 4.137.868 forint 89 $\frac{1}{2}$ k. Leírásba hozott a) egyenes adóban ez évben 38.452 forint 30 $\frac{1}{2}$ k, b) hadmentességi díjban 1.523 forint 41 k. Ideiglenes adómentesség július és augusztus hónap 21 házra, adófizetési halasztás egy esetben 204 forint 60 krra engedélyeztetett. A földadó nyilvántartást illetőleg augusztus hónap a községi nyilvántartóknak kiadott 544, előző hónapokban 7.704, összesen 8.248. Ezekből az egyéni birtokvektben keresztül vezetett 5.189, augusztusban 398, összesen 5.587, hátralék 2.661.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál július végén hátralékban volt 2.504, augusztus hónap beérkezett 2.814, összesen 5.318, ebből augusztus hónap elintéztek 2.678 drbot s így aug. végén hátralékban maradt 2.640 drb. Az irodánál július végén hátralékban volt 1.236, augusztus hónap leírás végett kiadott 2.660, összesen 3.896 drb; ebből aug. hónap leirtak és expedáltak 2.710 drbot s így aug. végén hátralékban maradt 1.186 drb.

Balaton-Füred jövője.

A „Veszprémi Független Hirlap” szerkesztőjéhez Balaton-Füredről „Vederemo” aláírással nyílt levelet intéztek, melyben a fürdő-hely restaurálását sürgetik. A cikkely erre vonatkozó érdemleges része így hangzik:

Még kell és meg fog jönni az az idő, amikor itt rationalis változásoknak kell bekövetkésniük, mert így tovább nem maradhat a szent-Benedek-rend vezérferjai is beláthatják, hogy a jelen helyzet tarthatatlan és hogy azon rengeteg öszszerű bejelentések nemes intenciókkal történtek bár, de ódt tulajdonképpen nem értek el a százszek kiadásával, mert a nagyközönség kívánsága aránylag ki nem elégíthető, összehasonlítva azaz a nagy kiadással, mely a vendégeket itt terheli.

Ha valaha, most az elhalt igazgató temelése után nyílhatnak fel a főpát szeméi és látni

fogja, hogy az oppositó a nagyobb mérvű rationalis tervek ellen miért történt: most láthatja a főpát épp úgy, mint a hercegprímás ő emmentája, hogy miért ellenzetetett a kanalizáció helyes kiépítése, mi által az infernalis és veszedelmes bűz, mely itt uralkodik évszázad óta, e észségi szempontból kardinalis kérdésessé növekedett, most láthatjuk ezen dominató elemantumok, hogy miért volt az idegenkedés a villámvilágítás ellen, mikor a létező gépek elegendők lettek volna ezen modern vívmány heveszetésére, de érteni fogja különösen a mi érdeműs lapunk főleg most azt, hogy miért ellenzetetett minden erővel és sok finessel Balatonfüred eladása, kivéve az utolsó időben megjelent vevőkkel szemben, akik az elhunyt igazgatónak egy praktikus ajánlatot tettek, amennyiben egy ő általa kidolgozott tervet tölte átvenni igértek és öt további igazgatónak megtartani öhajottak.

Nem elég ok ez arra, hogy a szent-Benedek-rend matadorjai világosan látszék meg a helyzetet és most praktikus és ödvös változásokról gondoskodjanak? Egy objektív íróis bazafának az mindegy lehet, akár eladatik Balatonfüred egy praktikus pénzerejű konszortiumnak, akár a saját erejéből emeli a szent-Benedek-rend az a gyöngyöt azon polcra, amelyet megérdemel; itt csak arról lehet szó, hogy valaminek történnie kell, ha a fürdő tulajdonosai azt nem akarják látni: mikép súlyos évről-évre Balatonfüred, összehasonlítva az egész Balatonvidéken emelkedő fürdőhelyekkel szemben. Mi, akik évszázad óta ezen hely imádói és tisztelői vagyunk, jól ismerjük Balatonfüred előnyeit és nem vakítottuk el magunkat külső fény és briliáns világitások által. Mert minden hibája dacára, páratlan pont maradt ez a Balatonfüred az összes többi pont-tokkal összehasonlítva.

De ha egy gyémánt örök időig esiszolatlanul hever ázsiai állapotok közt, értéke folyton veszt, dacára azon külsőleg civilizációit pretendáló alapításokon, melyek a birtokos tőkétjé csökkentik és a közönségét, mely ezen félig civilizált teremtményekért keservesen megszerzőtték, ki nem elégítheti.

Tollfuttában.

Valami újságíró-kollegánk nem régiben (jobb dolga nem lévén) arra lelkesítette a vidéki városokat, hogy készüljenek a millenniumra.

Föltehető nygvanis, hogy azok az idegenek, kik sok kilométernyi távoból eljönnek hozzánk az ezeréves ünnepüdre, — nem érik be a főváros megtekintésével, hanem körutat tesznek az ország többi részében is. Arra kell tehát törekedni, hogy itt is az általános haladottság, a magasabb kultúra erősebb kinyomatát találják.

Igaz! Egészen helyes!

De hát mi nagykanizsaiak e tekintetben teljesen nyugodtak lehetünk. Mi már bevégztük kultur-missionokat. Jöhet a francia, az olasz, a nuszka, a burkus, akár még az anglus is; minket készen talál-mindegyik. Levehetik előttünk a kalapot, sőt le is ejthetik a nagyon indokoltan támadható bűmulattól.

Villamos fényben uszunk. Franz Lajos (azaz — pardon! — Ludwig Franz) alaposan bedrótzott bennünket s úgy ányalából villamos drótkarjaival, mintha csak ő kötötte volna meg az első és leghamisítatlanabb polgári házasságot, velünk, a polgármesterünk színe előtt. Kacsingat is ránk, kacérkodik is velünk a villamos szemével, poétikus, öszi éjszakánkint.

„Be-bekunja, ki-kinyitja.

A házsnéket szomorítja.”

Flegmatikus angol legyen az, akit ez a kedves, patriarchalis inscelkedés elragadtatásig nem delej.

Készen van a rétányunk is. Utcaink, teraink árnyas, lombos fákkal várják pihenőre az üdülői vágyókat.

A kórház előtti terere ültetett fak gyökerei mohón szívják magukba az életerőt a sokáig kultiválatlanul állott, kipihent talaj cserejéből. A tér farkaira szánt táblákat most felei nagy oda-

— Na, olyanhoz mégy, aki nekem még négyestáncosomnak se kellett volna.

..

Azóla elmúlt tíz esztendő. Ezelőtt mintegy hét évvel az öreg Tarnayt szülőtés érte és meghalt. A jólét öszzeroppant, mint valami ócska ház, a hitel is kiapadt. Ami az ingóságokból megmaradt, azoknak az áraval elkötözött az özeveg és Rízája, mert ott abban a városban, hol eddig fényltek, most akartak — szegények lenni.

Bucuszákor mondta Jolán, hogy a mivel csak lehet, segíteni fogja őket, de Riza azt felelé:

— Nem kell a kegyemorzsa, ispanné asszonyom.

Irtak Pestről jó egy idő múlva, hogy Riza zongoraleckéket ad három urt háznál; azt persze nem irtak, hogy éjfel varr és himez pénzért. Így aztán meg volt a napról-napra való kenyér, csakhogy keservesen.

De egyszer csak megszűnt a keresetforrás, mert a sok éjszakázáshoz nagy meghülés járult, mely Rízát ágyba döntötte s mint elbeszélésünk elején említettük, oly súlyossá vált a két szegény nő helyzete, hogy Tarnayné Riza könyörgésére kénytelen volt Jolánhoz írni, kérve őt, hogy látogassa meg őket.

Jolán férje három év óta számlartó és igen jó körülmények között vannak, a miben Jolánnak nagy része van, mert olyan minta-gazdaasszony nincs messze földön, mint ő. Anyját, nővérét gyakran segítette, sőt kétszer meg is látogatta őket az Alföldről.

Most nagyon szomorodott szívvel olvasta a levelet s midőn lérvével is közölte, megírta anyjának, hogy pár nap múlva meglátogatta őket, de addig is fogadják ama csékelységet, melyet küld nekik.

Nagy volt a jó asszony csudálkozása, midőn anyját mint kész öregasszonyt s az egykori ragyogó szépségű nővért, mint vázat meglátta. Nagyon kérte őket, hogy mibelyt Riza kissé jobban less a vasutra ülhet: jöjjenek le ő hozzájuk s maradjanak náluk örökre.

Néhány hét múlva megengedte az orvos, hogy Riza vasutra ülhessen s anyjával együtt utra kelt Jolánkekhöz.

Szép, verőfényes öszi délután volt, mikor Tarnaynének vője kiment személyesen az állomásra elbűk.

Jolán és nyolc éves kis leánykája a szép nagy verandán ültek, mikor a csinos fogat az árnyékos udvarba berobogott.

Volt aztán öröm, csókolózás s örömlükben meg irtak is a nők.

Tarnayné és Riza oltáronra letek a kedves, okos Jolánnál, de fájdalom, szegény Riza nem sokáig élvezhette a családi együttét boldogságát, mert a tüdővérszét közt fészkelte bensejében s a következő tavasz már virágot nevelt siralmában.

adással *Perkó Péter* polgártársunk. Az lesz a sokat emlegetett:

„Kossuth-tér.”

Pompás levegőjű utcáinkról minden büz, minden folyadék födött esatornában jut le a principális esatorna medrébe. Hunyádnak, Rákócynak, Telekynak, Kinizsynak, Petőfinek szellőme most már nyugodtan nézhet az emlekezetekre szentelt utcákra. A járókéők nem szorítanak orrukhoz, előrelátásból jól megparfümözött szobkendőt. Mindenütt csín, tisztaság, pompás ozonos levegő. Hízik a szem is, hízik a tüdő is.

Az a nyári hideg fürdő is elkészült, a miről annak idején *Hugonay Kálmán* gróf álmodott. Talán ő volt az egyedüli igazbíró halandó Nagy-Kanizsán, a ki annak idején legalább álmodni mert. Most ott diszleg Nagy- és Kis-Kanizsa között az ő álmanak tárgya is: a szabad-fürdő.

Amiről pár év előtt még csak a humanus tel-lek merész fantáziája ábrándozott, mind előtünk van, megvasósultan.

A régi, rozoga kunyhó helyen csinos szegény-ház áll az elszegényedett lakók számára.

Az a nagyszakálás bácsi, aki valamikor Nagy-Kanizsának egyik legvagyonosabb iparos a volt s azt szokta mondani tömött bugyellárisába nézve: „So viel Geld, und ka Durst!” — most a szegények hazának csinos parkjában sétálgat szürke galler-köpenyében s ott mondogatja csendesen: „So grosser Durst, und ka Geld!”

Oreg nénikék, e-aggott polgárok üdölgének a fák alatti padokon és réveteg szemekkel néznek a temető felé, áldást mondva azoknak poraira, a kik nekik ezt végső menedéket biztosították.

A távolból az esti légen át tovarozzó ének hullámozik felénk. Az árvabázi gyermekek esti fobása, az agrólszakadék egészülte imája.

Mindenfelül humanitarius intézmények, a kultura templomai: gyönyörű, tágas, zsufolatlan iskolák; a rendezettség, tisztaság, szépítés erős nyomai várják nálunk a millenniumi látogatókat.

Még egy-két iskolát kellene ugyan felállítani; de most nem lehet. Rémitől sok pénzt elnyelt a rendőrségi palota, a mi ott emelkedett a volt mértékhatáresítő hivatal helyisége területén.

Tebát van mindenünk!

Mi, önézetes nagy-kanizsai polgárok, egy cseppet sem fogunk csudálkozni, ha majd a tranciak, burkusok, muszkák, taliánok, sőt még az anglusok is hanyat esnek nálunk bámulatlakban.

Most már csak azt volna jó tudni, hogy mit akar még az a telhetetlen, az a halva született városi reformpárti?

H I R E K.

— Gyászmisé László főhercegért. A nagy-kanizsai tűzoltó-egyesület József főherceget, a tűzoltók fővédnökének lesújtó gyász-misével szemlén kegyeleteték közben is kifejezést adni kívánván, szeptember 17-én d. e. felkelenkor gyászmisét mondattott a szentlencsék templomában. A misét *Nilk Norbert* adminisztrátor mondta, Horváth Honor és Hankó Henrik szentlencserendű áldozópapok segítségével. Mise alatt a nagykanizsai irodalmi és művészeti körének azenek *Sternck Zsigmond* karnagy ki-tűnő vezetése mellett, Offerorunkor *Vehofits Róza*, a polgári-iskola III-ik osztályának növendéke énekel egy gyönyörű szöveget. Kiszérték az irodalmi és művészeti kör zenekarából: *Prins József, Sauermann Mihály és Unger Ulmann Elek* hegedűvel; *Gürtler Agost* gordonkával; *Sternck Zsigmond* harmoniummal. — A tűzoltók a misére testületileg, gyászatyolós zászlóval vonultak föl, *Knortzer György* főparancsnok vezetése mellett és sorban lépezték két oldalról, a templom hajóján elején fölállított kaptak föl. A tűzoltó egyesület meghívására folytán jeltak a városban legelőbb tartoz-

tisztikar, a városi magistratus, élén *Babóchay György* polgármesterrel; a kir. törvényszék, *Tóth László* elnök vezetése mellett, a keresztény jót. négyelet, a hadastyan-egylet, a nagykanizsai pén-ügyőri szakas. Ezen kívül több hivatal is képviselve volt. A gyászmise háromnegyed óráig tartott.

— A kir. törvényszék köréből. A nagykanizsai kir. tszék elnöke: *Tóth László*, ki a keszthelyi kir. bíróság ügykezelésének megvizsgálása végett székhelyéről e hó 11-én elavozott, — e hó 16-án székhelyére ismét visszatérvén, a tszék vezetését *Mikos Géza* kir. ít. táblai bírói cím és jelleggel telruházott tszéki bírótól átvette.

— Eljegyzés. *Friedmann Károly*, nkanizsai ismert johirú butorgyári képviselő szeptember 8-án jegyet váltott *Hausner Adel* kisasszony-nal, Bécsben.

— Ovatok egy rabbiának. A nagykanizsai izr. jótékony négyelet választmányának tagjai indítva azon körülmény által, hogy a nkanizsai izr. hitközség tudós főrabijja dr. *Neumann Ede* az egyletnek, ennek 50 éves jubileuma, nemkülönben számos más alkalommal sok jó szolgálatot tett, az elismerés és nagyrabecsülés jeleül a zsidó ünnepekre egy gyönyörű ima-szállal (tallisz), mely az aranyhímzének valódi remeke, lepték meg. A választmány e hó 17-ikén délelőtt nyújtotta át az ajándékot a főrabinak, kinek lakásán e célból *Vidor Samuné* a négyelet elnöke, 15 választmányi tag kíséretében megjelenvén, rövidke szép beszéd után pompás himnuszú selyem-csattalban átnyújtotta az ajándék-tárgyat, melyért a főrabbi igen megdöbbent lejezte ki köszönetét. A talliszon a következő bibliai mondat van: „Első arany hímzésben: Csöpögjön mint az eső tanításom; folyékj mint a harmat, szóvalom.”

— Művész-keservek. A múlt napokban itt járt és magát „Első budapesti opera- és operette társulat”-nak nevező kis társaság bizonyára soha nem fogja elfelejteni Nagy Kanizsán való vendégzereplését, mely az időbe esett, midőn *László kir.* herceg gyászos kimúltának emléke még visszavertotta a közönséget a vigasztól. A kistársaság türelmesen várt néhány napon át, végre megjelentek a műsoros tulajdosok, hogy a Polgári Egylet nagytérmebe szombaton előadás tartatik. De bizony nem tartatott — nem volt közönség. De se haj! Ami nem volt szombaton lehet vasárnapra gondol magában a director ur és vasárnapra újult meghívta a közönséget, mely ép úgy tódult vasárnap az előadásra — mint szombaton. 8 napi itt-tartózkodás után végre a társaság elhagyta a gyászos emléktű várost: — *Rechnitz* tanművészek, ki „a párisi táncokat Berlinben tanulta” szintén megvannak bajai. Neki lenne publikuma, mely már eg a vagytól Nagy-Kanizsán eljárhatna a Berlinben tanult párisi táncokat, de nincs táncterme, mert a Szarvas Szálloda új kávéháza még nem készült el — és addig a jelenlegi kávéházi terem, nem lehet tánciskola. *Rechnitz* azonban türelmesen vár és nyugodtan tartik, az 6 napja előbb-tőlbel felkél és néhány héten át nem fog letűnni, mert hiába a tánciskola a legv. n. z. b. mulató-hely, hisz itt művelődik a lélek, ott találja az ember a legtöbb szellemi élvezetet.

— Tűzoltó-ünnepély. 1875-ben alakult meg a csáktornyai tűzoltó-egyesület. 20 éve tehat, hogy áldásos munkálkodását a közönség érdekében kifejté. Erre a multra tekintett vissza a derék tűzoltóság, a mikor 20-éves lennállásának emlérére kis jubileumot rendezett. A szomszéd társégyesületek részéről a perliak és nyir-völgyiek jelentek meg, mint vendégek, az első közül 20-an, az utóbbiak 12 taggal voltak képviselve.

— Anyakönyvvezetők hivatalos órái. Zala vármegye területére kinevezett anyakönyv-vezetők hivatalos órái — mint értesülünk — a következőleg állapittattak meg: vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken 8-tól 9-ig; — kedden és csütörtökön szombaton pedig 3-tól 4-ig.

— Ellenőrzési szemle. Nagy-Kanizsa város területén tartozkódó magyar kir. honvéd-sébeli tartalékos és szabadságotl — hadkötelesek ellenőrzési szemléje október hó 1-én és 2-án a Pintén Sándor-féle vendégházban tartatik meg.

— A MÁV. menetrendje. A nagy kir. államasutak vonalán f. évi. október hó 1-én a téli menetrend lép életbe. A munket vasúlati érdekű elterelék, illetve változások a következők: *A Kiscell-baba-csáktornyai* vonalon megvár-

teltek: Kis-Czell és Zala-Egerszeg között a Zala-Egerszegről reggel 6 óra 25 perckor Kiss Czellre és a Kis-Czellről este 6 óra 50 perckor Zala-Egerszegre induló személyvonat. Az Uk-tapolcai vonalon az Ukkról jelenleg este 8 óra 18 perckor induló vegyes vonat már este 7 óra 25 perckor fog indulni és Tapolcára este 8 óra 48 perckor érkezi. A *türje—zala—szent—gróthi* vonalon megszüntettilik a Zala-Szent-Gróthról jelenle reggel 6 óra 21. perckor és a Túrjéről este 8 óra 50 perckor induló vegyesvonat.

Ezek helyett mindkét irányban 1—1 új vegyesvonat fog forgalomba helyeztetni. Az új vonat Zala-Szt.-Gróthról reggel 7 óra 25 perckor és Túrjéről este 6 óra 32 perckor fog indulni. A *zágráb—csáktornyai* (zagorai) vasuton a Varasd és Csáktornya között a Varasdról éjjel 12 óra 15 perckor és reggel 5 óra 15 perckor és Csáktornyáról éjjel 1 óra 30 perckor induló vegyesvonat közlekedése megszüntettilik.

— Anyakönyvvezetők oktatása. Soós Pongrac, Zala- és Somogyvármegyék területére kinevezett anyakönyvi felügyelő a kinevezett anyakönyvvezetőknek folyó hó 2-ik felében oktatást ad. Az oktatás szeptember hó 23-án Nagy kanizsán lesz, a hova a Nagy-Kanizsa város, nagy-kanizsai, pacsai és loleyei járásook, — 24-én Csáktornyan, a hova a csáktornyai és perliak járásook, — 25-én Zala-Egerszeg, a hova Zala-Egerszeg város, a zala-egerszegi, alsó-lendvai és novai járásook, — és 26-án Sümegyen, a hova a sümegi, tapolcai, keszthelyi, és zala-szent-gróthi járásook területére kinevezett anyakönyvvezetők és helyetteseik reggeli 8 órára megjelenni tartoznak.

— Hivatal-vizsgálat. A K. Hirlap-írja *Toth László*, a nagy-kanizsai kir. törvényszék elnöke mult szerdán a délutáni vonattal egész-szen váratlanul Keszthelyre érkezett és nyomban megkezdte a helybeli kir. járásbíróiságot az évi szokásos hivatal vizsgálatot, s ezt a legmesszebb részletekkel folytatva egész szomb-at estéig.

A vizsgálat eredményei ujra meggyőzték a törvényszék elnökét arról, hogy a helybeli kir. járásbíróiságnál és telekkönyvi hivatalnál minden tekintetben példás rend uralkodik; a miert siet-tett is elismerést kifejezni a bíróság vezetője-nek: *Götz Ferenc* kir. járásbírónak.

Az elnök itt tartózkodása alatt néhány pri-vat természetű látogatást is tett városunk elő-kező férfiainak, s mint halljuk nem egy helyen desérfőleg nyilatkozott azon rohamos haladás-ról, melyet Keszthely, mint fűrdőváros, az újabb időben elért.

Az elnök értesítésünk szerint a mai déli vonattal utazik vissza székhelyére, hova nemcsak a keszthelyi kir. járásbíróiság tagjainak, hanem Keszthely intelligens közönségének őszinte üz-telete és szeretete is kíséri.

— Rabló-éjnyokok. Csente községben (alsó-lendvai járás) e hó 11 és 12. közti éjjelen egy rablóbanda pusztított és meszárolt. Egy szegény hegyilakó embernek hasát felvágták, a ki néhány óra mulva kiszendvedett; egy nőnek karjába, egy férfinak pedig vállán baltaival vágta be; a nire a lakosok telebédtek és üldözöbe vet-ték, a rabók puskalövésekkel védelmezve magu-kat, elmenekültek. A csendőrség nyomozza őket. A mint gyantájuk, gémet cigányok lesznek, mert az alsó-lendvai csendőrség 12-én kísért be Lend-vára mintegy 25 német cigányt, kik közt férfi 8—9 van.

— Talált és elveszett tárgyak. A rendőrkapitány hivatal a következő három hirdet-ményt küldte be lapunkhoz: A város belterü-letén egy szétörtött karperec találatott, aki ezen karperechez való tulajdonjogát igazolni tudja, azt a rendőrkapitányt hivatalnal a hivatalos órák alatt mindenkor átveheti. — Folyó évi szeptember hó 2-án a város belterületén elve-zett egy anker rmonitor kettős fedélű tulajost zebóra. Felhivatik ezen tárgynak megtalálója, hogy ezen órát a tulajdonosnak leendő kézbesi-tés végett a rendőrkapitányi hivatalnál helyeze-telétbe. — Szeptember 9-én a város belterüle-tén kisebb összegű pénz találatott. Ezen körülmény közhírré tételeik azzal, hogy aki ezen el-vezett pénzhez való tulajdonjogát minden ké-telyt kizárólag igazolni tudja, azt a rendőrkapi-tányi hivatalnal átveheti.

— Taraszi, mint fogorvos. Takács Antal óhdi lakos melekfogalkozásképpen a fogházat is gyakorolta, ami neki jövedelmet is hozott, mert jelenlét és fogankint 10 krt fiztetett a

fogadják emberiséggel. Nemes Zsigmond tetenyei lakos is hozszoftamodott, hogy lyukas fogától szabadítsa meg. E fog azonban életébe került, mert valószínűleg a rozsda fogótól vérmérgezését kapott s az orvos kezelés dacára f. hó 5-ikén elhunyt s 6-án el is temették. Dr. Erdős Adolf törjei orvosnak az eset tudomására esett a feljelentette s ügyi írásbíróaságnal, mely 10-én a hullát felvitette a megejtett orvosrendíri boncolás a tényt igazolta. A további eljárás Takács ellen folyamatban van.

Gyilkosság. Hegedűs Ignác és Mausz Imre s. szántói lakosok folyó hó 10-én lakóházuk udvarán cséplés közben összeszólalkoztak s Mausz Imre cséplőhadarójával sógorát Hegedűs Ignácot főbe ütötte, mire Hegedűs is fölemelte cséplőhadaróját, hogy sógorának az ütést visszavádjá, de a hadaró egy ott levő kocsihoz megakadt. Mausz Vendel látván fia és vője közötti civakodást, vőjének : Hegedűs Ignácnak segítségére jött. Hegedűs, aki egyszerű mint hegyásztor is, ekkor beszaladt lakásába s a falon függő fegyverét lekaptván, a menekülőn igyekvő Mausz Imrét felütötte. Mausz szörnyet halt, Hegedűst pedig a z. szántói csendőrség letartóztatta s e hó 11-én a kerzshelyi királyi írásbíróaságnak átadta.

A sertészvszt hogy szüntették meg az almamelléki lakosok? Almamelléken is kiűrt a sertészvszt s ugyancsak ragadta el egymásután a kocákat. Midőn már nem hírtak a betegségel, a lakosság elővette azokat hókusz-pókuszai, a mi történt következésképen : midőn egyik napon sok volt a dög, az egész faluban egy óra alatt kioltottak minden tüzet, s mi csak a tűzhelyeken égett. Ekkor két ember fogott 2 drb. szárazfát s ezeket eddig dörzözték össze, míg tüzet fogtak! Midőn a fa már javában égett, akkor nagy máglyát raktak össze s a két égő fat alá tettek és meggyújtották. Ezt úgy hívják az almamellékiek németül : „Noth Feuer.“ Midőn már erősen égett a máglya, ráraktak az elhullott sertéseket s hamuvá égették. Ez is megtörténvén, összevették a faluban kukoricát, búzát árpát, zabot és végig hintették velük a hamut; ekkor az összes sertéseket ráhajtották s feletették a hamuról az elszört szemet. Midőn ezt az esetet elbeszéltek egy képviselőknél, hallgatta a bíró is nevetve, de mikor komolyan kérdezték, hogy megtörtént-e, rá felelt : igen! ez mind igaz s a sertészvszt azonnal meg is szűnt s azóta egy db sem döglött el. Bahona! Bahona! De megtörtént a dolog. [Ezen éppenséggel nem lehet csodalkozni, mert a hamu ismert irtószert a szőrfeleg ellen, ami most a sertéseket pusztítja. A gabonaszemekkel a sertések sok hamut is ettek s az kihajította belőlük a szőrfelegel. A dologban csak ez a racionális; a többi csakugyan hókusz-pókusz.]

IRODALOM.

— A szelvényben kedvelt és ismert szépirodalmi és ismeretterjesztő „Képes Családi Lapok“ címűt vasárnap 17-ik évfolyamának utolsó negyedében két eredeti regény közlését kezdi meg. Mindkét regény a magyar társadalmi életet festi meg pedig avatott tollal. Az egyik regény Budnyiszky Gyula jeles költőnk és írónk műve, a másik a Képes Családi Lapok olvasói előtt szintén ismert író Mikolczai Henrik tollából ered. Ezekivül az okt - december évfolyamában hozni fog kiváló költőnk, írók és írósköltő szelvény-közleményeket. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 forint félre 4 forint negyed évre 1 forint 50 k. Mutatványzámokat ingyen küld a kiadóhiatal mindazoknak, kik legelőszörében egy levelezőlapra hozzá fordulnak. Kiadóhiatal Budapest V. Vadászutca 14. sz. saját házában.

Megrendelhető és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK.

Hullám Ágnes.

(Népdráma.)

18

— Írta: Szalay Sándor. —

(Folytatás.)

Agnes: Hazugság! Hol vette ezt a kendőt?
Fáni: A vihar szele söpörte felem a partról.
Agnes: (Jajszóval) Ennyi csapás, ennyi csapás!
Nagy haraggal van ellentünk az ég.

19. jel. Baracs. Voltak.

Baracs: (Két ember által vesztve jó ki a másból.) Mi történt itt?

Agnes: (A szept. felé titkon hallgatást.) Semmi, semmi! (Baracsok szót.) Csak hogy halálosan nem talált a golyó. A gyilkos majd meglakol. (A néphöz.) Hol a gyilkos? (Mind közölközik.)
I. ember: A nagy zavarban elszökött a gazember.
II. ember: A pisztolya itt van. Hatos Pista volt a tettes. Tanu rá itt mindenki.

Agnes: (Villámok szemeivel.) Elmenekült az átkozott? Száz pengőt kap, aki elfogja. (Többen Hatos után iramodnak.)

Baracs: Menjünk haza! Igen gyengülök.

Agnes: (A Baracsot vesztőkhez.) Csak csendesen haladjanak vele, hogy sebe fel ne szakadjon. Orvost kell neki hívni rögtön. Rossz hírrel meg ne mérgezze szívét senki. Legyenek hozzá irgalommal! (Baracsok többen elvonulnak.)

Agnes: (Az ott maradtak előtt siránkozva.) Juliska, Juliska, mit tettél? Mi kergetett téged halálba, mikor úgy szerettelek, mintha véremből szakadtál volna. (Egyik fához borul; az alatt mindenki elvonul; akkor felüti fejét.) Egy a sirban, egy a Balatonban; Hatos, ha meglesz: rab, ha meg nem lesz: földönfutó. Hullám Agnes keze azért tisztá, s szive: áldott. Most már az enyém lesz! Baracs Pali. Megyek utánad; ápollak; virrasztok fölötted szerető gondnal. (El.)

— Függöny. —

Harmadik felvonás.

(Díszlet: jobbrol kert, fákkal, közepén: lugas nyoszolyával. A színtér közepén korlát, ajtóval; mellette kertfaljal st.)

1. jel. Agnes: (a lugásban koszorút köt.) Baracs.

Baracs: (Távolban dalol.)

Járom, járom ezt az utat, kiába.
Elvész rajta az én szívem bujába.
Még kérdészem minden kicsi virágtól:
Hol bucsuolt, hol vált meg a világtól?

Agnes: (Figyel.) Megint az én angyalom járja a Kalváriát. Szegény lelkem, majd meggyógyulsz nemsokára az én karjaiban.

Baracs: (Közelebből dalol.)

Ing a virág, hullik könye: a harmat.
Galambomról felelet nem adhat.
Csillagoktól, ha kérdészem, hallgatnak.
Nyoma vezetett a mennybe szállt angyalnak.

Agnes: (Félkér.) Erre jön a szentem.

Baracs: (Kilép, három cigánytúl; dalol.)

Mégis, mégis ezt az utat csak járom.
Bár tudom, hogy soha jó meg, csak várom.
Majd így én is elhervadok utána,
S érte megyek a csillagos világba.

Agnes: (A kerítéshez megy.) Ejnye Pali, be neki keseredtél.

Baracs: Tőled tanultam Agnes, hogy nótaszóval lehet csak igazán elsratni, akit szívünkben siratunk. Megyek hát angyalom sirájához siratóba.

Agnes: Hova?

Baracs: Ki, a Balatonra, (A cigányokra.) Majd ezek buzzák a siratót.

3 cigány: (Egyszerr.) Igen is, parancsolatjára.

Agnes: De visszajössz?

Baracs: Ha kívánod!

Agnes: Ugy is vártalak ma délutánra. Kisérj el este felé a temetőbe. Én is siratóba megyek.

Baracs: Visszajövök; elkísérek.

Agnes: Bizonyosan várhatlak.

Baracs: Bizonyosan.

Agnes: Jól van; itt várlak a lugásban.

Baracs: Addig is, Isten veled! (Dal.)

Agnes: (Sötét arccal néz utána.) Pali!

Baracs: (Visszafordul, megdöbbenve.) Na?!

Agnes: (Baracsok szót, megragadja karját.) Igazán visszajössz?

Baracs: Hazudtam valaha?

Agnes: Nem! Soha! Még akkor se, mikor átverted szívemet az igazmondás törvével..... (Szomorúan.) Lásd, nekem olyan kínosak a napok, az órák ebben a lélekbúsító egyedüliségben. Nincs nekem egyetlen boldog napom ebben a kipusztult hajlékban.

Baracs: Elhiszem. A te sziveden is az fekszik, ami az enyimen. Te sem tudod feledni Juliskát, én sem. Osztózhatsz egymás bánatában nagyon könnyen..

Agnes: (Sötéten.) Igazad van... osztózhattunk..... Várlak... Isten veled!

Baracs: Itt leszek nemsokára. (A csigányokhoz.) Indulhatunk. (Zeneköltéssel el.)

2. jel. Agnes (egyedül.)

Agnes: (Sötéten néz Baracs után.) Nem tudod feledni.. Ez visz engem kárhozatba teljesen. Tiszta sűrűm boldogságom előtt az utat; azt hittem: már jóllaktam a temető... Minden úgy ment eddig, mint a gondolat. Kezem, szívem szabad lett; ural vagyok a jószágunk... Az az egy is, ki még utamba állhatott volna, Hatos Pista földönfutó lett. Az ut sima.. Még sem léphetek be az álmadott paradicsomba; mert ez az egy, ez az egyetlenegy szív, akiért a pokollal is megalkudtam, nem tud engem szeretni.....

Kondor Julis elpusztult; porát is elmosta a Balaton; sirja sincsen sehol; mégis minden vasárnap kijár a tó partjára elsratni, el nem felejtjen. (Csüggedten.) Hiába minden édes szó, minden szeretet... Most is csak sajnál, de nem szeret... Hej Baracs Pali! Baracs Pali! Ha szívembe látnál... De te nem látál bele soha; most se látod: mi forr benne... Ha tudnád: mit fogadtam?! Enyém lesz! vagy magammal rántalak téged is a pusztulásba. (Merengés. Távoli kardal.)

Dal.

Kondor Julis ágyát Hullám Ágnes bontja;
Pedig az már alszik kián a Balatonba.
Nem is annak bontja, nem is annak szánja!
Puha félér ágyra Baracs Pali várja.

Agnes: (A kardal után.) Ma lesz az utolsó próba... Nehéz, kínos próba... Ha rá gondolok, előre reszket tőle a szívem... De ennek meg kell lenni... Tovább már így nem bírom viselni ezt az emészítő szerelmet. (Kardal.)

Megvettem szépen ezt a fehér ágyat.
Jer be, nézd meg szentem, puha nyoszolyád!
Ne feledjél bele Baracs Pali, lelkem.
Hullám Ágnes rossz szív: érted üt meg engem.

(Folytatás következik.)

Felelős szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummi és halhólyagok
Szemégy és jószág tekintetében a kívánalmakat is fel-
márlják. Tucatanként 85 krtól 3 frtig.
Nuspenosoriumok legelőszertében alkalmasha-
tók. — 5 frtyai megrendelésnél 10%, árkedvezmény.
Megrendelések pontosan és dímközten csaközbitetnek

KELETI M. MÓR
Érti és jól divatoláttában
A „Szerecsen“-hex — Nagy-Kanizsán.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

190 26-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Szerkesztőség:

F. S. a t. e. s. a. Ollopfőle ház.

Ide intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Bírszertelen levelek csak ismert emberek fel fogadhatók el.

Kéziratok nem térülnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajcár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-azvétkezet és a letényei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malángyár és serfőzde r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvtárszékes.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyszerre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Hirdetéseik jutányosan számítanak

Nyitólár pótlására 10 kr.

Hirdetéseik, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyvtárszékesbe intézendők.

A martyrok.

(S. p.) A királyi kegyelem a váci és szegedi államfogházban államellenes izgatásai miatt elzárt oláh agitátoroknak hátralevő büntetéseket elengedte.

Szabadok tehát.

Váratlanul lepte meg őket ez a hír; s az első pillanatban felülkerekedtek bennök az emberi természetes érzések; örömkönyeket esalt szemökbé; a hála, a megindultság szavait mondatta velök.

Ohajtva reméljük, hogy a természetes érzések továbbra is megnyilatkozzanak bennök, hogy uralkodókká váljanak s ne háborgassák, ne zaklassák tovább lelki világukat a machinált, mesterséges, erőltetett érzelmek s indulatok, melyeknek idáig rabjukká szegődtek s melyek a józanság s tisztánlátás képességét elvették tőlök s efemer kombinációk, ábrándos-légyvárak s kalandos tervelgetések álomszerű világába sodorták őket.

Hisszük, hogy a kiszabadulás pillanata oly momentummá erősödik bennök, mely ha nem is tagadtatja meg velök multjukat, de legalább mérséklő regulatorrá válik további ténykedésökben.

Két ellenfél között megegyező kibékülés sohasem jöhet létre, ha csak egyik is kér-

lelhetetlenül beburkolódik képzel, vagy való érdekeinek önzésébe; ha csak egyik is mitsem akar meggyőződéseinek, intenióinak teljéből engedni.

A magyar nemzet az elégtelkenkedő nemzetiségekkel szemben nem foglalt el rideg, visszautasító álláspontot; előzékenységgel, jóakarattal fordult feléjük, mindaddig, míg inteniói a törvények keretében maradtak meg s a panszlavizmus vagy irredentismus cégerétől távol tartották magokat, s míg a hecsmérlesek, rágalmaszások talajára nem tévedtek. Akkor azonban — már saját létérdekeiben — fel kellett venni a kiméletet nem ismerő küzdelmet.

A magyar állam erkölcsi tekintélyét volt kénytelen a hazai törvény hatóságok s Európa közvéleményének színe elé vinni s az agitátorok el is vették méltó büntetéseket s a külföld megértette, hogy mennyire inkább a rosszakarlati képzelőléts termékei e buszpanaszos elégiák, mint a valóság bazisán nyugvók.

A magyar közvélemény, a sajtó nem egyszer utalt arra az irányra, a melynek szem előtt való tartásával szívesen meghallgatja a nemzetiségek sérelmeit. A vak fanatismus helyett bölcs mérsékletet, becsmérlő rosszakarat helyett barátságos közleledést, szubjektív ömlengés helyett elto-

latlan objectivitást ajánlt: — mindhiába, a küzdelem heve, az exaltatói dühe sükketté, vakká tette őket a politikai józanság által diktált követelmények iránt.

Vétkeztek... vétkeztek: míg meg nem bűnhődtek!

Most azonban a brüsseli vereség melancholiája, a kiszabadult martyrok hálaérzelme talán gondolkozóbaokká teszik őket; talán eldobják fantomjaikat s új politikai ideálokat teremtenek magoknak, a hozzánk való közleledés előhírnökeiként.

Hisz azt már rég megtanulhatták, hogy szeparatiztikus hajlamaik abszurdok, hogy megvalósulásuk lehetetlen.

Erdély politikailag különálló autonómiáját talán román fensőbbtség alatt megalkotni: ebbe soha, de soha nem egyezhet bele a magyarság.

Ilyet sem a románok csekély számbeli túlsulya (25000), sem Erdély történelmi multja, annál kevésbé pedig a román elem műveltségi foka, — mely tudvalevőleg ugy kulturailag, mint gazdaságilag messze marad el magyar és szász elemmel szemközt, — nem tehet logikailag érthetővé.

Ha valamire ráillik az utópia elnevezése, ugy ez az!

S ha a románok teladják az oktalansá-

A „ZALA” tárcája.

A ciklon.

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

Borzasszón boldog dolog az, mikor az égen megjelennek ötöt felleg-órisok, s eleinte tiszties távolból egészen parlamentarisz modorban elkezdének egymással vitakozni.

A gyűgödé idégzetű ember már ettől is megremeg, de náluk ez a megszokott parlamenti hang.

Azán, ha egy kissé gorombábban felelgetnek is egymásnak, ugyan ki az ördög utasítaná rendre őket?

Itt-ott meghorxák ugyan a nagyharangokat, ami nekik körül-belül afféle elnöki csengetyűnek tetszhetik, de — talán éppen azért! — nem is hederitenek rá. Sőt nem egyszer elkövetik azt az iparparlamentarisz gorombaságot, hogy egész botrányosan ugy egymásra rontanak, mintha csak a szágribi országgyűlést vagy a bécsi községtanácsot akarnák travasztálni.

Ilyenkor azután jöj nekünk, szegény porembereknek! Nemcsak kalapunkat karikáztatják meg orkánverő közlegyintéseikkel, hanem jómagunkat is.

Elsodornak jól megtépásnak, földhöz tepernék bennünket, kilorgának toalettkükből; azután, hogy meg ne lázunk, utáonk dobják (akaróul a házunk tetejét).

Aki a természetnek ebből a kellemes parla-

menti szcenájából épen hozza ki a fogát, egész nyugodt lélekkel Tedeumot szolgáltathat a franciskanus barátokkal.

A fellegeknek ezt a kedélyes felházi vitakozását ugy hívják, hogy: ciklon.

Amint talán tudni méltóztatnak: éppenséggel nem tartozik az égi hangversenyek szalonarabjai közé.

De azért ne szóljon senki ellened oh hatalmas ciklon, mert én neked köszönhetem a kedves kis feleségemet. No meg az anyósomat is!

Ugy történt tudniük, hogy mielőtt a ciklonnal megismerkedtem volna, tehát életemnek ciklonelőtti korszakában, megismerkedtem Sággy Irénnel.

Eimondánám okvetlenül, hogy milyen kedves aranyos, gyönyörűséges iszonyoló esztendő leányteremtés volt; de a saját feleségével sohasem diékedtetik az ember. Először: mert nem illik; másodszor: mert nem tanácsos.

Ott ismerkedtünk meg, ott hódítottam meg kis szívét a kámancsai Polgári-Egylet orosz-kuglizójánál. Ezt az egyetlen hódításomat a muszka invazióknak köszönhetem.

Olyan hamar megértettük mi egymást. Mikor Irénke nekem erőszakte a színegen lógó nagy-golyót és az szép ivos hajlással négy-öt babát levert egyszerre, ugy tapoltam, mintha egy nagy hadesereg sorsa dőlne volna el. Ó azután — mikor nekem volt szerencsém — szintén viszonzta a tapoktat picit kacsoival.

Később már ugy megértettük azokat a har-

mas tapsoktat, mintha csak beszélünk volna egymással. Mindégyik azt mondta:

Szeretlek kedvesem.
Szeretlek tégedet!

Igy tudnak az egymásért dobbanó szívek még a tenyerökkel is szellemesen idézni Petőfőből.

A tenyer-beszédek követik a suttogva mondott a szavak: a világ legzsebb és legbatalmasabb lírai költeményei.

Szóval: minden a legszebb rendben ment volna, ha Sággy-mama, aki rendszeren ott sétál-gatott a muszka-kuglizó körül, észre nem venné a muszka-invasziót és nem intervénál.

Milyen kegyetlen intervenció volt az! Egyik kugli-parti alatt az én aranyos Irénke, ügyesen ellesett pillanatban azt sugta fülembe:

— Legyen óvatos! A mama mindent észrevett!

Most józüeket kacogok a fölött a rettenetes, tragikus komolyság fölött, amit mi akkor helyzetünkkel szemben kifejtettünk.

Mi volt hát az a borzasszó minden, amit a mama észrevett? Talán az a néhány menyeyi pillantás, amit váltottunk? Talán az a pár suttogó szó, amik egyenesen az ártatlan angyalok szótárából valók voltak?

Mi azonban azt a „mindent”, amit a mama észrevett, ugy fogtuk föl, hogy mulhatalansal tragikus hangulathoz kellett esnünk.

Kérdtünk egymással szemben kimérték, tartoz-

gért oktanul folytatott küzdelmet, — a szerbek, a tótok is abbanhagyják.

Lucaciú és társai kezébe van letéve tehát a nemzetiségek érdeke, békés boldogulása. Ha újra felveszik a harcot s újra ott folytatják, a hol elhagyták — egyenlenséget, vizályt, zavart elő fognak ugyan idézni, de a magyar állameszmének egységét, a magyar hegemonia sziklafalait nem törlik meg, fajbelieknek pedig inkább ártanak, mint használnak. Ha azonban kudarcaiktól megszabadulnak kedélyvel, keserves tapasztalataikban okult móddal a tisztesség s mérséklet fegyvereit veszik fel: egyszóval a törvények keretében akarják nemzetiségek emelését, haladását biztosítani, úgy jóakörre fognak bennünk találni s azzal mind maguknak, mind fajbelieknek inkább használni, mint ártani fognak.

(—) Két miniszteri rendelet.

Az általam anyakönyvezetés felbontásáról van kapcsolatban a helygymintásternek két újabb rendelete. Az egyik az életbenléti és az azzal egybefüggő egyéb körülmények igazolása tekintetében intézkedik. Eddig ugyanis az állami és egyéb közpénztárakból ellátásban részesülő jelek életbenléti s lelkeségek igazolták. A miniszter rendelete értelmében ez az igazolás október elsejétől kezdve a községi ellátás kötelezősége. Községi ellátás alatt értendő: a fővárosban a kerületi ellátások, Fiumében és a többi városokban a polgármester; nagyközségekben a bíróság és a jegyző együttesen, kis községekben a bíróság a községi együttesen. A miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy ezt a rendeletet haladéktalanul kösítsék az összes ellátásokkal s gondoskodjanak annak minél szélesebb körben való kihirdetéséről. A másik rendelettel a miniszter módosítja az anyakönyvek vezetéséről kiadott miniszteri utasítást az a részeit, amely a népmozgalmi statisztikai adatszolgáltatásra vonatkozik. Ez a módosítás arra való tekintettel történt, hogy a fővárosnak külön statisztikai hivatala van és legfontosabb intézkedése az, hogy a fővárosi állami

anyakönyvezés minden héten beküldi a vasárnapotl szombatig kiállított statisztikai lapokat a fővárosi statisztikai hivatalnak legkésőbbi hétfőn. Azonkívül a fővárosi statisztikai hivatalnak is jogában van a főváros területén rendszeres felügyeletet gyakorolni a statisztikai úrlapok kiállításáról.

Demagogok győzelme.

(—) A bécsi közseggyűlési választások a liberális párt nagy veszteségével végződtek eddigéig. A még hátralevő kerületekben sincs kiállítás a liberálisoknak, hogy annyi mandátumra tegyenek szert, hogy csak némiképen is ellensúlyozhassák a reakció embereinek tevékenységét, kik példátlan agitációkkal, felhasználva rágalmazást, ferditést, hazugságot, terrorizmust, teljesen félrevezették a tömeget. A liberálisok e vesztesége különben előrelátható volt, a bécsi liberális sajtó egy percre sem volt tévedésben az iránt, hogy az antisemiták, klerikálisok és német nemzetiek szövetsége oly kerületekben is tért nyert, a hol eddig liberális férfiak választottak. Bécs kedélyes népe abban a közmondásban butaságban és politikai teljes értelenségben mutatta be magát, melyet két évtized óta, megszoktunk tőle. Ez óta föl fel a nép a demagogok által hangoztatott jelszavaknak, melyek a jobb sorsra érdemes császárvárosnak már eddig is oly nagy kárát okozták. A meddig ez az örült tánc tart, addig a bécsi spiczbürokrácia fel se tudja fogni, hogy Bécsnek a jövőre tartó hanyatlását mi okozza, s nagy torkú vezetői a dualizmust okolják, el akarván téríteni a nép figyelmét a valódi okoktól.

Szükséges azonban, hogy Bécs lakossága tévedésének keserű poharát fenéig ürítse. Egy szempontból a szabadelvű ember is örülhet a reakció győzelmének Bécsben, a demagogok diadalának abban a városban, mely harmincz évvel ezelőtt ittas volt az örömtől, mikor a liberalizmus győzött, mely fényes és nevezetes alkotásokkal jelölte urlalmát. Hadd rendezkedjenek be a bécsi közseggyűlésben a Luegerek és Schneiderék, igazgassák a várost saját szájuk ize szerint, s

mutassák meg mit tudnak. Hisszük, hogy nem telik bele felesztendő, s bizonyosságot fognak szolgáltatni tehetetlenségükről azok a vezetők, kiket most a nép diadalordításával emel vállaira. Bizonyosságot fognak tenni arról, hogy nem a közügyekért való lelkesedések, — nem magasabb cél és nemesebb szándék vezette őket, hanem tisztán személyes érdek, nemtelen ambíció, melynek kielégítését még a közjólét és közérdek rovására sem tartják megengedhetetlennek. S ez a félrevezetett nép be fogja látni, hogy a vezérek nagy szájánál csak tehetetlenségük nagyobb, melynek nyilvánulnia kell, ha arról lesz szó, hogy oly várost, mint Bécs, igazgassanak; mielőtt arról lesz szó, hogy dolgozni is kell, nemcsak lármázni.

Még most egyébiránt nem lehet tudni: vajjon az esetben is, ha antiszemita polgármestert választanának, ez megerősítést nyerne-e? A milyen nagy a tömeg örömrivalgása a közseggyűlési választásoknál elért eredmény fölött, kétségtelennek látszik, hogy a belátóbbakat ez a győzelem megdöbbeníti. Mert annyit mégis minden külső érveléssel és bizonyítgatás nélkül magule is megértenek, hogy ők a kormányzásra s oly nagy város vezetésére képtelenek; s ha kénytelenek lesznek vele, nem fognak megküzdeni a nehézségekkel. Mert az az erő, a mely teljesen elégséges lehetett a legféltetlenebb igazgatásra, a görömbösködés, s a tömeg félrevezetésére: kevésnek fog bizonyulni a kormányzás productív munkájában. Nekünk magyaroknak nagy érdekünk volna, hogyha különösen most, a kiegyezés megújításának küszöbén, szabadelvűbb áramlat volna a birodalom másik felében, — amde hadd járja le magát az a gyönyörűség szövetség, mely most az ausztriai viszonyokon uralkodik, s ne feledjük, hogy a kiegyezésre nagyobb szükség van Ausztriának mint nekünk, s nem találkozik ott sem párt, mely ennek komolyan ellene dolgoznék.

József főherceg köszönete.

József főherceg a nagy-kapizsai önkéntes-tisztülethez a következő levelet intézte:

Önkéntes tisztelő-testületnek

Nagy-Kapizsán.

Az Istenben boldogult feladhatatlan László fiam elhunyt alkalmából hozzád intézett fájdalmas részvétlirata mélyen megindította atyai szívemet. Sajgó kebelrel, de megadással olvastam a meleg érzéstől áthatott sorokat; megadással, melyet az Isteni gondviselés máshol való végzésébe való belényugvás szent kötelessége reánk parancsol; megadással, mert fejet hajtva az Ur akaratát előtt, az örök világosság országában való majdani viszontlátás tart fenn engemet mély bánatomban.

Nemi enyhítő irt találok mélyen sajtott szívemre annak igazságtaló tudatában, hogy sokan vannak, és a tisztelt testület is azok közé sorakozik, kik velünk gyászolják korán elhunyt fiamat, hajlott korom egyik reményét; kik ezen gyászt oly meleg szavakkal tolmácsolják.

Fogadják kegyeletos érzetűen ezen megnyilatkozásért legbensőbb hálts köszönetemnek kijelentését.

Kelt Auszthon, 1895. szept. hó 16-án.

József Jhg.

codók lenni a „világ állta.“ De annál mélyesébebb sósajjakkal ügyekestünk egymásnak tudtára adni a lelkiünkben emésztő „világ-fájdalmat.“

Ennek a fájdalomnak volt is egy kis alapja, mert Sággy-papa és Sággy-mama bizonyos nagy hatalmi egyértelműséggel helyenkedtek velem szemben a diplomáciai tartózkodás rideg álláspontjára.

Perse: akkor én még csak törvényeségi aljegyző voltam; tehát legelső grófusán a csigajasszágú parnaszusi unak. Sággy-papa pedig már akkor törvényeségi előző volt.

Körül-belül a harmincadik kugli-parti alkalmával az én aranyos Irénkém kis levélkét csuszát volt keszembe.

Zavartan rejtettem el, de örömben majd elkezdtem dalolni, hogy: „Kis levelek, aldott kis levelek, oh mi boldoggá tévél te!“

Pedig hát nem is lett boldoggá, mert mikor otthon fölbonítottam, est olvasam belőle:

Tisztelt Darvas ur!

Tegnap este véletlenül kiballagtam papa és mama beszélgetésébe. Felőlünk beszélgettek. Hogy mit: nem bírom leírni. Legyen elég annyi, hogy engem a nagyfiamához akarnak vinni egy évre: Mármaros-Szigetre. Nagyon boldogtalan vagyok. Ugy-e nem fogja elfelejteni a kedves kugli-partikat?

Irén.

Le voltam sujtva. Végem volt. Rögön megfogam azt egyamban az öngyilkosság gondolata.

Mielőbb azonban a nemesebb fajta öngyilkossághoz szükséges forgó pisztolyt beszeresem volna, elhatároztam, hogy kimegyek a kármánosi Praterba és ott az öngyilkosságból megtartom a hangulat-próbát.

Ki is mentem!

Verőfényes délután volt.

A prateri madarak gyönyörűen énekeltek. De én hamleti, sötét töprengéssel azt a titkos beszédet hallgattam, amit a Nirvana heblén nyugvó kármánosi öngyilkosok szellemei süttögtak hozzám.

A hatalmas pirantán legutóbb egy-egy emléksziopa volt előismeret elődeimnek, akik annak idején — épen mint én — eredménytelenül szerettek.

Kiválasztottam a legeszebb pirantánát. Letelepedtem az alatta levő padra és fontam az élettel való meghasonlás szomorú gondolatait.

Azon kedvem, hogy: „Minek is van sziv s a szivben szerelem?“

Erre az iszonyosan problematikus kérdésre én is — éppen mint dicsőült őseim — adós maradtam a felelettel.

Folytat tam az emlékedést.

(Végt következik.)

HÍREK.

A katonaság köréből. Háziorvostunk a cs. és kir. 48. k. gysolgeresed 4 ik zászlóalja a kiselli lovassági felderítő hadgyakorlatokról az őt vezérelte és szabad-ágos 1200 főtől legényekkel a hó 20-án délelőtt érkezett vissza Nagy-Kanizsára. A tartalékos és szabadságos legények itt levezelték és az 1200 főtől legények csakhamar leváltak 200-ra, ezer pedig mint civil kereste fel otthonát. Háziorvostunk 1-2 zászlóalja Focstra (Bosznia) helyezettén át, a hadgyakorlatról egyenesen Boszniába vitte útját. A városi klubonnan, mely ezen zászlóalji haza pihenésén d. u. 4 órák értesítés Kanizsa állomását, hol benczura megjelent az egész itt lévő tisztak. melynek legnagyobb része már Sárváron bucsút vett a Bosznia társas bajtársaktól. A Bosznia kőhelyeztet zászlóalj vonattal meg Beszterceig, onnant pedig a napi gyalogságban Focstra, hol a zászlóalj 3-4 éven át fog állomásozni. A zászlóalj parancsnoka: **Mollindri Kálmán** őrnagy, segédtitkár **Dancsinger** hadnagy. A zászlóalj egyéb tisztjei a következők: **Schultheisz, Burian, Petrovay** és **Gelez** századosok; **Wu-xi, Ružička, Kašn, Feher** és **Poszt** főhadnagyok; **Röter** és **Tizze** hadapród-tiszthelyettesek. **Kardorvos: dr. Kartesmeroff Sándor.** Honvédeink kitűnő conditionban pénteken éjjel érkeztek vissza a hadgyakorlatokról.

Bahávs. Béti (Roming) Lajos a déli-zalai tereképnél tiszviselője Nagy-Kanizsa köréből hó 20-án d. u. 5 órák tartja esküvőjét **Kocsmár Ezeri** kasszonytól **Alsó-Gyékényesen.**

Dr. Darányi Árpád magyar királyi honvéd főorvos Szécsen a m. kir. honvédelmi minisztérium október 1-től egy évre, **Budapestre** Kovács Ernőhöz a műtői tanfolyamra kirendelt.

Művezetés. A kereskedelmiügyi miniszter **dr. Mantuano** Részó segédfogalmazót, miniszteri fogalmazóvá nevezte ki. **Mantuano Részó**, ki már eddig is szép haladást ért e. rendkívüli szorgalmával és kiváló képességeivel, városunk szolgált, s; **Mantuano Józsefnek**, iparos-csatlányunk egyik legszorgalmasabb és igen intelligens tanjának.

Uj piarista tanár. **Néhai Oboloz József** k. v. tanár helyére **Szencsén István** vassprémi k. v. tanár helyezettét ki Nagy-Kanizsára.

Az Othonnak évértétele. **Batorfi Lajos** collegának, a Zalai Közlöny szerkesztőjét 40 éves hírlapiról jubileuma alkalmából az Othonnak írók és hírlapírók köre rendkívül meleg és collegialis levélben üdvözölte. A levelet az elnökségen kívül az Othonnak 30 kiváló tagja írta alá.

Hangverseny. Tehát mégis volt alkalomunk a legutóbbi itt (pórus) járt művésztársaság szépbeségű énekesnője **Fülöp Riza** k. s. énekesen gyönyörködhetni és velünk együtt részese volt ezen élvezetnek városunk közhírségének egy jelentékeny töredéke. A dolog pedig úgy történt; hogy a kis társaság kénytelen-ségből szerdán este is itt volt és **Fülöp Riza** k. s. fő-téri uradalmi épületén lirt lakásán nyitott ablakok mellett ingyen hangversenyt rendezett. Mint már több ízben megírtuk, az e fajta hangversenyek iránt nálunk mindenkor igen nagy az érdeklődés és ez a jelen alkalommal oly imponans módon nyilvánult, hogy a közlekedés a fő-téren teljesen megakadt. A több száza menő közhírség el volt ragadtva a kasszony éneke által és csak azt sajnálta, hogy nem láthatja az énekesnőt, ki azonban ezen élvezetben már nem áhajtva részeseit a hallgatóságot, a lámpát eloltotta.

Pontatlanság szabadságolása. A posthivatalok főnökei az egyesítésig nyolc napi szabadságot adhattak saját hatáskörükben a személyzetnek. Az 1887-ki szervező szabályzat a főnököknek e jogot 3 napra redukálta azon megszorításal, hogy 1 évben legfeljebb háromszor három napot engedélyeshetnek. Ez a megszorítás sok kellemetlenséget okozott a személyzetnek és sok munkát az igazgatóságnak. Négy új napi szabadságra kisebb évközi elintézésre végett sokszor szükség volt, vértalan ügyek esetén személyesen is szükséges volt az igazgatóság. E halogatót az új igazgató, amikor a hivatali főnököket felhatalmazta, hogy saját hatáskörükben nyolc napi szabadságot engedélyeshetnek.

A menekél herceg Kezshelyen. Kezshely városban, mint levelezőnk írja, az idő szerint érdekes előkelőség időzik: a mon-

kői herceg. **Gróf Festetics Tassilónak** vendége.

A soproni polgármesteri állás. Sopronból írja levelezőnk, hogy már leírkezett oda **Parcel Dazs** belügyminiszter leírta, amely jóváhagyja a közigyelés által a városi tiszviselőknék megszavazott listákon és a jövőendő polgármestereknek 5000 forintnyi évi javadalmazását. A soproni polgárságot nagy örömmel üdvözölte el a miniszteri rendelkezés különösen ez az utóbbi része, amelyet a város klerikális és szociáldemokrata elemei mindenképpen megszerettek volna hianisítal. Így az ellenpártiaknak most már idejük sinos az isgátsára, mert már legközelebb meglesz a polgármester-választás, amelynek egyedüli jelöltje **Gebhardt József** városi tiszti ügyész. **Gebhardt** helyére **Kund Prigyas** ügyvédet emlegetik tiszti ügyészségnek.

Külföldiek a városra. Tapalcsárói a követezőket írják: Bár már harmadkor permenteztek, a peronospora pusztít. Az újonnan telepített szőlők azonban ellenlőnek és szép termést ígérnek. Csakbrendéken a hegyi szőlők jól állanak a hó szűréssel bízattják a gazdákat. Mánaképpen áll a dolga a mezsei szőlőkben, ahol jégverés, peronospora és rozslérgy pusztítássa nemcsak mennyiségilag, hanem minőségileg is tönkretette a szőlőket.

Apagyútlanság. Szörnyű gyilkosság követtett el **Kis-Kanizsan** folyó hó 18-án. Hajdu István ugyanis már évek előtt megosztottatta vagyona egy részében 8 gyermekét, jelentékeny részét azonban magának tartotta meg s ezzel legifjabb s legkedvesebb gyermeke: **Hajdu István** 25 éves földműves házánál vonult meg. Ugy látszik: szerencsétlen házasság dula fel a család békáját, mert mult évi május hó 6-án, midőn a fiatal gada asszonyt vitt a házhoz, mint gyökörösbűtőnek a családi perputyokot, ugyannyira, hogy a 70 éves oszádó az asszony kíméletlen bánásmódja miatt ehatározta, hogy a házat elhagyja, másik gyermekéhez fordul. Valószínűleg az a gondolat, hogy az apa még rendelkezés alattl vagyonát a többi gyermekei valamelyikére ruháshatja, érlelte az életműlt Istvánban a gyűlöletet annyira, hogy midőn meg ágyban fekvő apjával szótárlásba elegyedett, egy kezébe került harapófogával föbe vágta a midőn az eszméletlenül földre esett, oly állati düh vett erőt rajta, hogy a harapófogát letolta a tehetetlen áldozat torkába s ekként megfojtotta. A nyomban elfogott tettes teljes tudásával bír cselekménye egyhangú horderejének, tettét azonban a pillanatnyi felhevüléssel akarja ha nem is menteni, legalább enyhíteni, ez azonban amint az állományok mutatják, nehezen fog sikerülni.

— A menyecské, kit a bűnrészesség yuanaja terhel, szintén elfogatott.

Német munkások gyűlése. Szeptember 22-én (vasárnap) a nagykanizsai szűtő-munkások gyűlést tartanak a Fekete-sas vendéglőben. A gyűlés tárgyat fogja képezni: szaboyesület alapítása, továbbá a nagykanizsai iparésület és munkaadók nyilatkozatának felolvasása.

Hegyközségek alakulása. A Nagy-Kanizsa határában levő szentgyörgyvári hegybírtokosság szeptember hó 20-án délelőtt **Kocskovics Lajos** a csurgói járás főszolgabírája közbenjöttével **Szent-Miklóson** gyűlést tartott, melyen a jelenlévők egyhangúlag a hegyközséggé való átalakulás mellett nyilatkoztak. A 4 ik hegyháti szűtőbírtokosság többesége élve a törvény által megadott jogával, külön hegyközség alakítását mellett szavazott és így a szentgyörgyvári szűtők most két hegyközséget fognak képezni. Az egyik hegyközséget az 1. 2. és 3-ik hegyháti, a másodikat pedig a 4 ik hegyháti fogja képezni. Mindkét hegyközség már legközelebb véglegesen megalakul, amennyiben meg fogja választani hegybíráit és az előjárásokat.

Tiszteletmunkák a csatornák. Az utcák alkői, hol nyitott csatornák vannak, legűbbnyire arét paraszakodnak, mert nem tisztítják a csatornákat. A király-utóban hol fedettek a csatornákat, ott meg azért járul fel a lakosság, mert tisztítatnak a csatornák. Személyesen kívántunk meggyőződni, hogy hát mi is bántja a király-utcaikat, megtekintettük a csatorna tisztítási műveletet. Már jó távolból éreztük, hogy itt valami késél. Tovább haladva, sáncokat láttunk felhatalalni, hogy szinte már azt hittük, hogy a katonaság hadgyakorlata idáig buszódott s harcászati szempontból emelttnek a sáncok. A sáncok bűszelése jutra azt látnak, hogy csak a hadgyakorlatokkal szemmi összefüggésben nem ál-

lanak, hanem a városi mérnöki hivatal akarja megmutatni azt, hogy szűtítésben van: tisztítatja az utcai csatornákat. Mivel pedig a városi polgárok egyenjogúak, miért ne élvezzenek azon lakók is bébe-hóba egy kis csatornai illatzeri, kiknek lakásai előtt nem nyitott csatorna vonul végig? Ezen jogos kérdést a városi mérnökség igen helyesen aként oldja meg, hogy ami előbb a csatornában bevult, az utca horondszépen a felszínére rakatta egyenletes ságyaszőkeben; itt-ott, hol éppen a szákság, megújíttja a bacilusok vérsére küllőn uszodó berendezés. Vannak azonban olyan szerény polgárok is, kik nem akarnak mindebből és szivesen beleegyeznek abba, hogy ha a csatornában kiemelt ürülék nem lesz károságra kitéve, hanem azonnal elhordatik, mi tán közegészségügyi szempontból is kívánatos volna. A városi mérnök azonban ugy látszik takarékosági szempontból azt várja, mig az ürülék folyékony része a levegőben elpárolog, a megmaradó része lömeg pedig porra lesz, melyet aztán szűthord majd a szűt. Mindenesetre ez a legelőszőbb szállítási mód.

Éjjeli csendháborítás. Néhány fiatal ember a mult éjjelek egyikén határtalan jövedvényben a Csengery-utóban mintegy 25 ablakot beuzzott. A rendőrség kikücsösi volt megdatni, azon fickók kitélet, kik másnak vagyonában kárt tesznek és az éjjeli nyugalmat ily botrányos módon megzavarják. A nyomozás igen halgy iránytan folyt, mert követlen ennek befejezés előtt a tettesek lónak látták önkényi jelenikémi a kapitányagnál, melyet azonban ezen előszökény magariatás legkavébbé sem fogja gátolni abban, hogy a garazdálkodókat a legszigorubbán meg ne büntesse. már annál inkább is, mert értesülésünk szerint a tettesek az istállócsébb osztályhoz szűmítják magukat.

A rezervista állás. Egy kassihelyi halászlegény legyervegárolatra bevonásán, i. hó 20-án visszárkesztett városunkba. Ugy látszik meguntta az idő alatt a kemény «pricscsen» való elvált, mert e hó 20-án este 10 órák óv. **Hoch Lujza**, zrinji-utcai lakáráról a nyitott ablakon át 2 pehely vankot, egy paplat és egy dunnát emelt. Öv. **Hochné** csakhamar észerevete a holmik elűnését, mit azonban hűszől rógorával és hával, kik nála időse jókora turkó botokkal lefogyerkezve, a tolvaj kereszéné indultak. A ferene-rendiek tempóma előtti téren megtálaták az ágyneműt, melyet háza akarván vinni, alatta találtak kellemes alomba merülve a halakelégányt. Öv. **Hochné** sa Györi Sándor egy gyengéd lejbekölintással telebrosszette a tolvajt, ki annak torkát megkaptván, lojtogatszakkanta; de imedalt oldalszűtéséket behatás alatt éleveztetés is ifju embert és nyugodtan hagyta magát az időközben oda érkezett **Hoch József** és **Hoch Jenő** segítségével a rendőrséghez kísérsi. És így, most ismét a kemény «pricscsen» álmadoszik a puha ágyról.

A gyanusz asomgyi atyafiak. A szordai hetivázar alkalmával a rendőri őrszart az Arany-János-utóban 3 vidéki embert pillantott meg, kik igen gyanusz módon beszélgettek és vitatkoztak egymással. A rendőrök a kapitány-ság elé állították a vitatkozó atyafiakat, kiknek egyike **Tiján István** kaposvári, a másik **Takács István** dádati pusztai, a harmadik pedig **Hegedűs József** asomajosi lakos, mindhármán pedig napaszmások. Az utóbbinak fenemód jól mehetett dolga, mert nem kevesebb mint 86 frt találatott nála. A gyanusz viselkedésű atyafiak sok mindent elmondtak a rendőrség előtt, csak azt nem, hogy kik tulajdonképpen miért is jöttek Nagy-Kanizsára? Pedig ez legűbbnyire érdekelt a rendőrséget. **Ho-ozas** vallatás után **Tiján** azt állította, hogy az ő előtte különben eddig ismeretlen **Takács István** felszűtött, hogy jöjjön vele pénzcserére végeit Nagy-Kanizsára. **Takács** ugyancsak azt állította, hogy **Tiján** ismeretlen előtte, de a rendőrség csakhamar kiderítette, hogy **Tiján** és **Takács** nemcsak hogy ismerik egymást, hanem még sógorok is. **Takács** egyéb állítása annyira különbözött **Tiján**étől, hogy ő már a pénzcserére alkalmas médiumot is megnevezte, ki nem volt más, mint **Hegedűs**, kinek jó pénz lévén, szűtlett volna valami furfangos módon hamis pénztár kiszerelni. Ezen művelet azonban már csak azért is nehezen lehetett volna realizálható, mert a két sógoral nem volt **Amis** pénz. **Hegedűs** azt állította, hogy ő sem **Tiján** és **Takács**ot soha nem látta, itt találkoztott velük egész egész véletlenségűl. Ezen állítását azonban alaposan megátolta egy egyszerű utijegy, mely **Hegedűs**

IRODALOM.

— **Értesítés:** Tisztelt! értesítem mindanokat, kik „Napraforgó” című társulatunkra előzetes felvételek voltak, hogy a munka nyomdai akadályok miatt csak október 15-én jelenhetik meg.

Zakl. Zsigmond.

NYILTTÉR*)

Fénelvő-selymet 60 krtól 3 ft 25 krig méterektől — japán, kínai, s. a. t., a legújabb mintákkal és színekben, s. m. fekete, fehér és színes Henneberg-selymet 25 krtól 14 forint 65 krig méterektől szin, csokor, kockázott mintákkal, s. a. t. (mintegy 240féle különböző minőségben és 2000 szin és mintával s. a. t. postabőr- és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával) Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Bécsben. — Számba címszámú levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5— (2)

— 4 naptalas-szögél 1 gyakorlott géplakatos azonnal felvételik. — Bővebbet Franz Lajos íródjában, városkaspület.

*) Az 4 rovatban közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felolós szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

felvételnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

nél találhatók és mely Somajomtól—Gyékényesre 8 személy részére volt kiállítva. A rendőrség gyasuja az, hogy valami csaló vagy pénzhamisító banda tagjaival van dolga, értesítette tehát a 3 atyáét letartóztatásáról a kaposvári csendőrséget, megtervevén ezt a nyomosás megújítására. Minden jel arra mutat, hogy a compania birtokában levő 3 Zakányba aszó törtéjegy érvényét fogja veszíteni.

— **Georg Schicht cég** Auszsiában, melynek gyártmánya egész Monarchiában nagy kedveltségnek örvend, rövid idő alatt egészen új gyökszappant ku'cs védjeggyel hoz kereskedésbe, mely az által tűnik fel, hogy egy kizárólagos készülékkel folyadékban jól kizsáritott. Ezen új készülék megtakarítja a házi asszonyoknak a szappan csáritását; nem szükséges többé a hőnapokon át csáritatni. Az új szappan semmi kivánni való nem hagy, azért keszkeedik a cég megbízhatósága, mely újolag ajánlatot tesz, gyökszappant lehetőleg kevés nedves állapotban szállítani.

A legjobb gyöker-szappan

Uj találmány, patentirozott

Tulajdonsága:

Igen jól kizsáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta s ártalmatlan a főhőnemű és a kezeknek.

KIÁRUSÍTÁS: Schwarez és Tauber neknél Nagy-Kanizsán

SCHICHT-féle szappan

külső védjeggyel.

Az „Országos magyar gazdasági egyesület” által rendezett idei 5. öszi luxus-lóvásár

október hó 6, 7, 8-án tartatik meg Budapesten a lótenyésztési társaság „Tattersall”-telepén.

Jól behajtott négyes és kettes fogatok, valamint belovagolt hátaslovak a legjobb ménesekből.

Az állami lovak árverése ugyanott okt. 4, 5, és 9 10-én.

Részletes katalógusok az O. M. G. E. (Budapest, „Köztelek”), vagy a lótenyésztési társaság (Budapest, „Tattersall”-ke-repesi-ut) titkárságánál. 194 1-1

Elsimert legjobb szerkesztő

gyűrű- és sima-acéllemez hengereket,
1., 2., 3. és 4. számú hántó ekéket,
különféle láncberonákat,
„Austria” sorvető gépeket,
Bunt-féle ontlige
zöldtakarmány sajtókat,
gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket,
bor- és gyümölcs-sajtókat,
szőlő-szűzőket és bogyó-morzsolókat,
önműködő „SYPHONIA” növény és szőlővessző permeterzőket

cséplőgépeket
kézi, járgány- és gőzhajtásra.

1-6 lófogatú járgányokat,
Legjobb gabona-restákat, trójörököt és kukorica-morzsolókat,
széna- és szalma-sajtókat,
kézi erőre, szállító készülékkel vagy anélkül

a legjobb minőségben gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA
110 10-1 cs. és kir. kir. szabad gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gőzházor
Alapítatlan 1872. **BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.** 600 munkás.
Kihűtöttet több mint 370 arany, ezüst, bronz-éremmel és ólaj díjjal.
Árjegyzékek és számos illomerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. ■ Képviselek és vizsantársulók felvételnek.

Tölgyfa eladási hirdetmény.

Alulírott uradalmi főbírónság ezennel közhírré teszi, miszerint alant elősorolt vágásiban fennmaradt tölgyfák a helyszínen nyilvános árverés útján eladtnak fognak.

Okt. 2-án d. e. 9 órak. 11 drb	I-tvándin
5 d. e. 9	5 „ Völgyfalun
3 d. e. 9	822 „ Zajdan
7-én d. e. 9	70 „ Lenti berek
9 d. e. 9	107 „ Sardi-p. Hompok
10 d. e. 9	169 „ Bárhelyi berek
11 d. e. 9	126 „ Mihom, Méhes-Írva
12 d. e. 9	24 „ Csöde és Galla
14 d. e. 9	26 „ Szilvagy
16 d. e. 9	146 „ Kebele Zeittköcs
19 d. e. 9	18 „ Budnya.

Zárt ajánlatok, melyekhez a megajánlott ár 10 százaléka banátpénzül o-talolandó az összes tölgyfákra e'logaditnak október 1-ig; egyes vágásokra az árverés megelőző napig a főbírói igazgatóságnál Alsó-Lendván és az árverés megkezdése előtt a helyszínen.

A lak megtekintésére és felbec-lesére engedélyt ad a főbírói igazgatóság Alsó-Lendván és az erdő hivatal Lentin.

Az Alsó-Lendva, — Lenti uradalomnak főbírónsága:

A világhírű STEYRI fegyvergyár kerékpár 129 1-*

képviselesége és raktára
Unger Ullmann Eleknél
Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek

Helybéli vevőknek iskolagép rendelkezésére áll.

Előfizetési felhívás

A H É T

politikai és irodalmi szemle hetedik évfolyamára.

Szerkesztő és kiadó: **Kiss József.** — Főszerkesztő: **Köber Tamás.**

Belső dolgozóitársak: **Ambrus Zoltán, Heltai Jenő, Ignatus, Kozma Andor, Tóth Béla.**

Tíz választásos, gondog tartalma köztében fekszik A HÉT az olvasóköröség előtt. Uj beszámoló, uj irányok és uj írók adják meg neki a maga különleges színt és szemléletét. Uj események jöttek el az irodalomban. Nemcsak a nagy dolgokat, de nagyot akarni is értem A szabad gondolatok vitáinak eddig fekvővívői és a szabad szó lesz legmagasabb ambíciók a jövőben. Politikában és irodalomban egyaránt.

Könnyű, tetszetős formában adunk eszmét a hét eseményeiről és a domináló mozgásokkal költő „Krisztikán”-ban foglalkozunk. Két a múltat mi honosítottuk meg a magyar irodalomban. Szépírodalmi kiselőadások mindig választásoknak, az aktuális rést pedig csepe csepe elárasztó írások írják. A HÉT mögött olyan múlt áll, melyre jogos büszkeséggel tekinthetünk. Ajánlják lapunkat továbbra is a múltat közelebb szeretetébe.

Budapest, 1895. június havában.

KISS JÓZSEF.

Előfizetés: Egyszer éven 30 ft. Féléven 15 ft. Negyedéven 8 ft 50 kr.

Mutatványozások ingyen!

184 2-1

A HÉT kiadóhivatala Budapest VII., Erzsébet-kürtút 6. szám.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti pártól gummi és hálósíjgombok. Szomság és jószág tekintetében a kiválómat is felülmúlják. Tucatanként 66 król 3 ftig.

Szuspensziómatok legelőszörökben alkalmazhatók — 5 ftnyi magrendelési 10%, árkedvemeny. Magrendelésnek pontosan és díszkréven csomagolások.

KELETI M. MÓR

Írta és adó divatüzletében

a „Szerecsen”-ben — Nagy-Kanizsán.

190 26-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

KLYTHIA a bőr ápolására, szépítésére és finomítására.

Legelőszörökben alkalmazható, hál és ártalmatlan. Fehér, színtelen és szaga. Vegyület analízist is végeztet Dr. Póskál J. Cs. Kís. kísér. által Németországban. Kéllámszerő levelek és legelőszörökben minden dühözök mellékéval vannak.

TAUSIG GOTTLIEB német állatorvosi szaganyag és illatszer-gyártó. Főszékhely: Bécs, Wabbele 2. Kapható a legelőszörökben illatszer-, gyógy- és szaganyag kereskedésekben és gyógy-szerárbanban.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és előszörök szakteljesítők által kipróbált

h a j k e n ő c s ö m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 1 ft 50 kr.
Egy nagy tégely ára — — — — — 1 ft — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál** **Nagy-Kanizsán** (saját házában). **BELUS LAJOS** gyógyszerárban és **Keleti M. Mór** divat-üzletében **Nagy-Kanizsán**.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz

(GLASUR) 61 8-1

legelőszörökben márvól-ázer puha padló szédúra, 1 nagy palaesk ára: 1 forint 35 krajczár, 1 kis palaesk ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

legelőszörökben és legelőszörökben beeresztő-ázer kemény padló szédúra, 1 köpög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képketerek stb. bearangozására. — Egy kis palaesk ára 20 krajczár.

Mindenker kapható!

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Egy doboz ára: 1 /vétel 20 krajczár. Udvánvétel vagy az önmagát ellátásnak beállításánál meg kell adni a címet.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Grácban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid építésük, ugy könnyű és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpárpárban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárokon immár 8 versenydíj nyertett, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki címet.

Kirórolagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vásárolásnak Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanuló gép rendelkezősére áll.

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve kifelnek.

IRODALOM.

— **Értesítés.** Tisztelettel értesítem mindenkit, kik „Naplóforgók” című társaságunkra előzetni szívesek voltak, hogy a munka nyomozási akadályok miatt csak október 15-én jelenhetnek meg.
Zakl. Zeigmond.

NYILTÉR.*)

Földvár-selymes 80 krtól 8 ft 95 krig méterenként — japán-, kínai, s. s. t. a legújabb minőségű és színűben, s. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selymes** 85 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csikos, kozmikus mintákkal, s. s. t. (mintegy 240féle különböző minőségben és 2000 szál és mintával s. s. t. postabélyeg és vámtanúsítvány s. h. h. szállításra és mintákat küld postafordultával: **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára** **Kärnthener**. — Svájcba címzett levelek 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan ellátottak. 5 — (2)

— 4 naxialos-segéd 1 gyakoriott gép-lakatos azonnal felvétetik. — **Hövebbet Franz Lajos** irodájában, városkaszépület.

* Az a rovatban közölték azt nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felolós szerkesztő:

Dr. LÓKE EMIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

felvétetnek

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

nél találtatott és mely Szomajomtól—Gyékényesre 3 személy részére volt kiállítva. A rendőrség gyasuja az, hogy valami csaló vagy pénzhamisító banda tagjaival van dolga, értesítette tehát a 3 atyafi letartóztatásáról a kaposvári csendőrséget, megkeresvén azt a nyomozás megajtására. Minden jel arra mutat, hogy a compania birtokában levő 3 Zakányba szóló tőrliggy érvényét fogja veszíteni.

— **Georg Schicht** cég Auszsiában, melynek gyártmánya egész Monarchiában nagy kedveltségnek örvendő, rövid idő alatt egészen új gyökesszappant kúcs védjeggyel hoz kereskedésbe, mely az által tűnik fel, hogy egy kirárolagos készülékkel folyadékban jól kiszáritott. Ezen új készülék megakarítja a házi aszeronyak a szappan szárításait; nem szükséges többé a hőspokon át száríttatni. Az új szappan semmi kívánni valót nem hagy, azért kereskedik a cég megbízhatósága, mely újlag ajánlatot tesz, gyökesszappant lehetőleg kevés nedves állapotban szállítani.

A legjobb
gyöker-szappan

SCHICHT-féle szappan

külső védjeggyel.

Uj találmány, patentirozott

Tulajdonos: Igen jól kiszáritva, kitűnően tisztít, a használatban legtakarékosabb.

Jótállás: tiszta a tartalmatlan a fehérnemű és a kezeknek.

Kiállítás: **Schwarz és Tauber** utraknál Nagy-Kanizsán

Az „Országos magyar gazdasági egyesület” által rendezett idei **ötödik**

őszi luxus-lövésár

október hó 6, 7, 8-án tartatik meg Budapesten a lötenyészési társaság „Tattersall”-telepén.

Jól behajtott négyes és kettes fogatok, valamint belovagolt hátaslovak a legjobb ménesekből.

Az állami lovak árverése ugyanott okt. 4, 5, és 9 10-én.

Részletes katalógusok az O. M. G. E. (Budapest, „Körtelek”), vagy a lötenyészési társaság (Budapest, „Tattersall”-kerpesi-ut) titkárságánál.

194 1-1

Elismert legjobb szerkesztő

gyűrű- és sima-acéllemez hengereket, 1, 2, 3- és 4 várn hántó ekéket, különféle láncberonákat, „Austria” sorvető gépeket, Blunt-féle onslage zöldtakarmány sajtókat, gyümölcs és főzelék, aszaló készülékeket, bor- és gyümölcs-sajtókat, szőlő-szúrókat és bogyó-morzsolókat, önműködő „SYPHONIA” növény és szőlővessző permetezőket

a legjobb minőségben gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

HO 10-1 cs. és kir. kir. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntőde és gázházor

Alapítatlan 1872. **BÉCS, II. Taborstrasse Nr. 76.** 600 munkás.

Kihűtetett több mint 370 arany, ezüst, bronc-éremmel és más díjakkal.

Arjegyzékek és számos előmerő levelek ingyen és bérmentve küldetnek. ■ Képviselet és vizontárusított felvétetnek.

Tölgyfa eladási hirdetmény.

Alulírott uradalmi főbérnökség azonnal közhírre teszi, miszerint alant elősorolt vágásaiban fennmaradt tölgyműfák a helyszínen nyilvános árverés útján eladani fognak.

Okt. 2-án d. e. 9 órak. 11 db	Isztvánid
„ 2 „ d. e. 5 „ 5	Völggrifalun
„ 3 „ d. e. 9 „ 822	Zajdan
„ 7-én d. e. 9 „ 70	Lenti berek
„ 9 „ d. e. 9 „ 107	Sardi-p.-Hompok
„ 10 „ d. e. 9 „ 168	Barhelyi berek
„ 11 „ d. e. 9 „ 126	Mihom, Mőhes-lva
„ 12 „ d. e. 9 „ 24	Csőde és Galla
„ 14 „ d. e. 9 „ 26	Szilvagy
„ 16 „ d. e. 9 „ 145	Kebele Zsittkőcs
„ 19 „ d. e. 9 „ 18	Budnys.

Zárt ajánlatok, melyekhez a megajánlott ár 10 százaléka banapénzüli e-atolandó az összes tölgyfákra e'logadatulnak október 1-ig; egyes vágásokra az árverés megelőző napig a főbérleti igazgatóságnál Alsó-Lendván és az árverés megkezdése előtt a helyszínen.

A fák megtekintésére és felbec-lésére engedélyt ad a főbérleti igazgatóság Alsó-Lendván és az erőb hivatal Lentin.

Az Alsó-Lendva.—Lenti uradalomnak főbérnöksége.

A világhírű **STEYRI** fegyvergyár **kerékpár** 132 L-
képviselősege és raktára **Unger Ullmann Eleknél** Nagy-Kanizsán.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Helybelli vevőknek lakelagép rendelkezésére áll.

Előfizetési felhívás

A H É T

politikai és irodalmi szemle hatodik évfolyamára.

Szerkesztő és kiadó: **KISS JÓZSEF**. — Főszerkesztő: **KÖBER TAMÁS**.

Belső dolgozók: **Ambrus Zoltán, Helai Jenő, Ignóczy, Kazma Andor, Tóth Béla.**

Tíz választékos, gazdag tartalmú kötetben fekszik A HÉT az olvasóköröség előtt. Új szemek, új irányok és új írások adják meg neki a maga különleges színt és színtárát. Új cseppek jelölik újat az irodalomban. Nemcsak a nagy dolgokat, de nagyot akart az érdelem a szabad gondolatok voltunk addig fátylavírvől és a szabad szó lesz legmagasabb ambíciók a jövőben. Politikában és irodalomban egyaránt.

Könyv, tetesféle formában adunk számot a hét eseményeiről és a domináló mozgásokkal külön „Kronikák”-ban foglalkozunk. Ezt a műfajt mi honosítottuk meg a magyar irodalomban. Szépirodalmi közleményeink mindig választékosak, az aktuális részt pedig csupa előszó írók írják. A HÉT mögött olyan múlt áll, melyre jogos büszkséggel utalhatunk. Ajánljuk lapunkat továbbra is a művelt közönség szeretetébe.

Budapest, 1895. június havában.

KISS JÓZSEF.

Előfizetés: Egész évre 30 frt. Félévre 15 frt. Negyedévre 8 frt 50 kr.

Mutatványszámok ingyen!

124 2-1

A HÉT kiadóhivatala Budapest VII., Erzsébet-körtől 6. szám.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummi és halkőlygök
Szomszéd és jószág tekintetében a kiválókat is felülmúlják. Tucatoként 55 kről 3 frtig.
Suszpenzoriumok legelőszervekben alkalmazhatók. — 5 frtyal megrendelésél 10%, árkedvmény.
Megrendelések pontosan és diszkrétion szakszerűséggel.

KELETI M. MÓR

fián és női divatüzletében
a „Szerecsen”-hez — Nagy-Kanizsán.

190 26-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsőrangú szakteljesítők által kipróbált

h a j k e n ő c s ö m

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyúttal megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kihullott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — frt 30 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.
Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné szül. Markó Lujzánál Nagy-Kanizsán** (saját házában). **BELUS LAJOS** gyógyszer-tárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében Nagy-Kanizsán.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymaz

(GLASUR)

61 8-1

legkitűnőbb mázólsz-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára: 1 forint 35 krajczár
1 kis palack ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

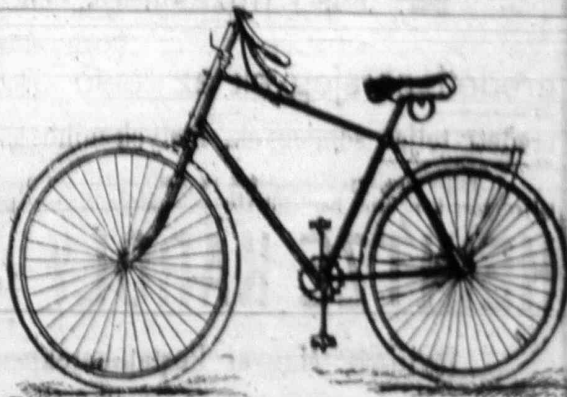
legjobb és leggyorsabb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymaz

képekretok stb. bevarrásokra. — Egy kis palack ára 20 krajczár.

Mindenkér kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

Kiváncra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve kidernek.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Grácban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

elegáns és solid építésük, úgy könnyű és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáripárban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárok immár 8 versenydíj nyertett, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utivarsenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki címet.

Kizárólagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vasutasokédecs Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanuló gép rendelkezésre áll.

Az államilag engedélyezett Magyar Osztályosorsjáték

I. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

1	nyeremény a 80000 korona	—	80000	korona
1	" " 60000	"	60000	"
1	" " 40000	"	40000	"
1	" " 30000	"	30000	"
1	" " 20000	"	20000	"
1	" " 15000	"	15000	"
1	" " 10000	"	10000	"
2	" " 8000	"	16000	"
8	" " 4000	"	32000	"
10	" " 2000	"	20000	"
13	" " 1000	"	13000	"
100	" " 400	"	40000	"
860	" " 200	"	162000	"
9000	" " 80	"	720000	"
10000 nyeremény összesen			1268000	korona

az 1896. ézredéves kiállítás alkalmából.

Kibocsátás 100000 sorsjegy

31.499 nyereménnyel és egy jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetnek ki. A huzások ártalmatlanságát és kir. közjegyző ellenőrzése mellett történnék.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

1.000,000

korona.

As I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

1	jutalom	600000	korona	—	600000	korona
1	"	400000	"	—	400000	"
1	"	200000	"	—	200000	"
1	"	100000	"	—	100000	"
1	"	50000	"	—	50000	"
2	"	20000	"	—	40000	"
2	"	15000	"	—	30000	"
4	"	10000	"	—	40000	"
10	"	8000	"	—	80000	"
27	"	6000	"	—	162000	"
100	"	2000	"	—	200000	"
200	"	1000	"	—	200000	"
1150	"	200	"	—	230000	"
20000	"	100	"	—	2000000	"
21499 nyeremény és 1 jutalom			4332000	"		

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	sorsjegy
40.—	4.—	2.—	korona.

A teljes (mindkét osztályra érvényes) sorsjegyek árai:

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kaphatók.

Budapest, 1895. augusztus hóban.

Andrássy-ut 5. szám.

Magyar Osztályosorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett

Magyar Osztályosorsjáték

az ézredéves kiállítás alkalmából Budapestben, 100.000 sorsjegy.

31.499 két osztályba beosztott pénznyereményekkel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszaransósebb esetben

egy millió korona

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Ezerint ajánlom és utárvét mellett küldök szét

eredeti sorsjegyek az első osztály részére

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona.
40.—	20.—	8.—	4.—	2.—	

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek

$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	korona.
80.—	40.—	16.—	8.—	4.—	

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kihuzhatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizetettik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kérsenek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar Postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny-cím: Lottó Heintze Budapest.

Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért. ajánlott levelekért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért sziveskedienek külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállíttatnak.

Szerkesztőség:

F. S. I. K. K. Olasz-úti 14.

Idő tartandó a lap megjelenéséig
vannak minden kelmény.

Szerkesztési levelek csak lezárt borítékban

lét megjelölésű.

Külső levelek csak külső címmel.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztár, a Hankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-összevétel és a letenyei takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malomgyár és söröződe r. i.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenkint kétszer:
vasárnap és esütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fuchs József
könyvtároskodás.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre 12 korona (6 forint — kr.)
Félévre 6 korona (3 forint — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 forint 50 kr.)

Hirdetések jutányosnak számítanak

Wyllitzer posttiszta 10 hr.

Hirdetéseket, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fuchs József könyvtároskodásba tartozókat.

Innen-onnan.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 24.

(—n.) Főpapjaink pásztorlevele megjelent, még mielőtt azt a szószékéről a hívőknek kihirdették volna. A lapok egész terjedelmében közölték, természetesen azt a pásztorlevelet, melyet a lelkészek a híveknek e hó 29-én felolvasni fognak. A lelkészeknek szóló latin szövegű pásztorlevél még nem ismeretes. A pásztorlevél a bíbornok-hercegprímás klasszikus tollára vall. Határozottan hangsúlyozza ugyan a katolicizmus dogmái álláspontját, de amint ez előre látható volt, békés irányzattal helyezkedik a toleráris pesse elvére. Figyelmezteti a hívőket azon súlyos következményekre, melyeket az egyházi házasságkötés mellőzése maga után von, de figyelmeztet az államtörvény követelményeire is, melyeknek a haza polgára magát alávetni köteles. Azon merev álláspont után, melyet a főpapság a szabadelvű házassági törvényvel szemben a főrendiházban elfoglalt, alig volt várható, hogy a kibocsátott pásztorlevél még békülékenyebb szellemben legyen tartva. A szabadelvűség hívei ezzel is megelégedhetnek, habár azt, a mit a főpapok nyújtottak, a hazafiság követelménye is volt, eltekintve attól, hogy a polgári házasság más katolikus államokban is fennáll s a

papság mindenütt megbékült vele. A jövő meg fogja mutatni, hogy a katolikus papság aggodalma fölösleges volt. A törvény végre fog hajtatni, s a törvény végrehajtása nem fog járni a hit lazulásával. Ez jórészt a lelkészek buzgalmatól függ. A következmények fogják megmutatni, hogy az az aggodalom annál is inkább fölöslegesebb volt, mert a magyar nép nemcsak józan, hanem buzgó hívő is s nagyon szépen tudja majd összeegyeztetni vallási szabványainak követését, a polgári törvény iránti tisztelettel; hite iránti buzgalma semmiféle sérelmet nem fog szenvedni.

Fényes napok folytak le Zentán és Erdélyben. A király itt is, amott is a hadgyakorlatokra jött. A zentai királynapok újra biznyságot tettek arról a példás dynasztikai hűségéről, mely a magyar népet jellemzi s melyet széles e világon hiába keresnénk más népnél. Falotában és kunyhóban egyaránt örültek a király látogatásának s azok a lelkesült éljenzések, melyekkel ő felségét a nép apraja-nagyja fogadta és üdvözölte, valóban szívből fakadók voltak. A zentai királynapok egyik érdekes epizódja volt, mikor a király a manőverekről visszatérve, azt az emléksobrot szemlélte meg, melyet Zenta városa az itt lefolyt híres csata

alkalmából Eugen hercegnek állított. A király megtekintvén a szobrot, így szólott Vojnits főispánhoz: „Zenta városának szép és hazafias tette, hogy a hőies fővezérnek ezt a szép emléksobrot állította.”

Örökké emlékezetes marad ő felsége látogatása Erdélyben. Óriási lelkesedés ragadta meg Erdély hű népét, mely királyát láthatta Kolozsvárott. Tizenöt testület tisztelettel ez alkalommal ő felsége előtt s a hódoló küldöttségek üdvözléteire adott feleletek, amint egyrészt felséges királyunk atyai kegyességéről, népe iránti szeretetéről és gondoskodásáról tettek tanuságot, másrészt nem egy vonatkozást foglaltak magukban, mely az illető köröknek megfontolásul és megszívlelésül fog szolgálni.

Nyolc éve, hogy ő felsége Kolozsvárott tartózkodott; a küldöttségek sorában is megjelentek a görög katolikus román klérus Mihályfi Viktor balázsfalvi érsek vezetésével és a görög keleti román klérus Román Mirsa érsek és metropolita vezetése mellett. Nagyon nevezetes ez a két válasz, mit ő felsége az érsekek üdvözlő beszédére mondott. Az egyiknek a többek között azt mondotta, hogy: „változhatlan jóakaratom egyházuk irányában — ezuttal is abbeli óhaj-tással biztosítom, hogy a trón iránti hűség, a törvények tisztelete s a közös

A „ZALA” tárcája.

A oiklon.

— A „ZALA” arcaját tárcája. —

(Folytatás és vége.)

— Mi is hát tulajdonképpen ez az élet? Kérdünk. Másokat taposunk és mások taposnak minket. Mi a cél? Leherdél abszolút egyéni célunk? Vagy lényünk csak eszköz, kiegészítő porcsoma egy magasabb célnak? Ha így van, hát nem örüljünk-e egy nem is sejtett cél elérésével, eszköz gyanánt alküdni egy ember-élettel? Mi az, ami voltaképpen ide kötött a tisztább, ha futunk utána, élvezet bontunkat a bizonytalanság örjítő homályába. A legesetebb egyéni céljal, a legtisztább törekvéssel küzdve, az előzőkkel elöl végén, a lehanyatló erő utolsó állomáson kiülünk, hogy csak fantomot látnunk, szeretőssé delibábra tessük föl életünket. A szerelem is csak fantom. A szív fantómja. Köpéselődés teremti. Megformálja ragyogó, üdvösgesztő menyországunk. Csak végül tudjuk meg, hogy illúzió volt: szeretőssé delibábra a paradiosznak. Bolondság az egész élet! Míg élünk, csillagok után kapaszkozunk, bolygófényt kerget-

tünk. Astán egyszer csak véletlenül vagy a természet rendező szerint belebotlunk egy székreszabott nagyasszögű gödörbe: a sírba. A többi már a Nirvana dolga. Hát érdemes ezért élni? Mától holnapig tartó remények szálain lüggeni? Kérdeni világot esszel a sötét ostobaság ellen? Nem! Sokkal okosabb az agyunkba torlóddó problémákat egyszerűen széttepetni egy kis ölomgoyóval.
Ez a hamis töprengés egy huszonhat éves törvényeségi aliegyetől — azt hiszem — teljesen elg volt arra, hogy vele az öngyilkosságot a legfelsőbb fórum előtt is naposon megokolhassa. *Quisquam est!*
Föltettem és lehorogastott fölvel haladtam a Prater virányá körötti tova futó patak partján. A boldog szerelmesek felé ott a parti virágok bizalmasan szoktak bólogatni és a csobogó habok edes álmaikról, paradisiomi üdvösségről szoktak mondani bűbajos regeket.
De én boldogtalan szerelmes voltam. Nem érteltem meg a virágok és futó habok poétikus nyelvét. Nekem vihar kellett.
Hát az is megjött.
Eszre sem vettem, hogy az égen, éjszakeről és délről, kavargó fellegek nyomultak egymás felé.
Az első hatalmas dördület teit csak figyelmező, hogy öngyilkossági hangulat-próbaműző dekorációval jön a hatalmas természet.
Föltékintettem az égre. Láttam, hogy az egymásra roató felleg-óriások ember-rejtgető csatára készülnek, erősen kösszörülve egymás ellen a villámokat.

Egyszerre valami bűgő, süvöltő hang közelített felém. Erre a hangra mintha az egész mindenség megborsongott volna.
Néhány pillanattal múlva már ott táncolt az orkán előőre.
A szélvész bűgő hangját valami elhaló nő sikoltás rezegeté ái, mely újra ismétlődött.
E pillanatban elfeledtem boldogtalan szerelmeit, öngyilkossági hangulatot, gyors futással hatoltam a hang irányába.
Majd löve voltam.
Pár száz lépésnyire a patak túlsó partján Sággy-mama és az én drága Irónkem álltak roskatva, jajveszékelve.
A mama kalapját elkapta a szélvész és udvarián módon karikáztatta a patak medré fölé.
Csak egy libbansz s a drága struccolias kalap menthetlenül a habok martaléka.
Most vagy soha!
A szerelem heroszassá tet!
Habókás nélkül nekironítottam a haboknak a pár pillanattal alatt átgázoltam a derékgig erő vizezen. A kalapot megragadtam és diadalal futottam vele Sággy-mamához.
Földet rászó mennydörgés kísérte hőtettemet. Utána pedig, mint egy hatalmas diadal-orkesztrum, herobogott a oiklon, fákát tördelve, ropogtatva, rezegetve, idegrázó bömböléssel.
Sággy-mama még a kalapját sem ért rá megköszönni.
Félték, roskettek mindketten a borsassó telet időben. Karjaikba kapaszkodtak.

anyaország szeretete legyen mindenkor vezérszavak. A másikkal pedig: »Midőn nyolc év előtt egyházuk képviselői előtt e helyen megjelentek, hivatik irányában mindenkor láptalt jóakarattal jeleztem az irányt, melyet követve nemcsak saját érdekeiket fogják legjobban előmozdítani, hanem mindenkor oltalmamra is számíthatnak s mely irány abban összpontosul, hogy minden felekezet nemzetiségi különbség nélkül egynek érezze magát és egygyé forradjon a trón iránti hűségben, a közös anyaország szeretetében, a törvények tiszteletében és a hazafias kötelek teljesítésében. E céloknak hű követését most is a legmelegebben ajánlom és elvárom, hogy önök nagy befolyásukat hűvekre csak ez irányban fogják felhasználni...»

Ez elég világosan van mondva. Szívelek meg azok, akiknek szól s az agitációk az országon belül meg fognak szűnni.

E hó 26-án nyílik meg ismét az országgyűlés. A képviselőház csütörtökön délelőtt 11 órakor tart ülést, ugyane napon délután 1 órakor a főrendiház is összejut. A pártok készülődéseiről még eddig igen kevés hallani, habár elég mozgalmas a klubokban az élet. Fog-e valami változás a pártokban történni, erről bizonyosat csak a parlament összejutése után lehet majd mondani. Tényleg eddigelé semmi sem mutat arra, vajjon a nemzeti párt csakugyan fog-e szövetségzni a pártokivüliekkel, sem pedig arról, hogy a két függetlenségi párt egyesülése sikertelni fog-e? A pártok főemberei teljesen kihátráltak vakációjukat, a megérdemelt nyugalomban új erőt keresve az ismét meginduló parlamenti csatározáshoz. A parlamentnek éppen nem ártana, ha most megújuló ülészaka tisztább pártviszonyok mellett folytathatna le. A pártokivüliek különválásának éppen kevés oka volt, de még kevesebb ok van a különválva maradáshoz most, mikor a még hátralevő egyházpoltikái javaslatok valószínűleg rövid idő alatt törvénynyé

válnak. Más kérdés az, vajjon Szapáry Gyula gróf hajlandó lesz-e a jelen kormány alatt a szabadelvű párt sorait gyarapítani.

A vármegye házából.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zala-Egerszegén 1895. évi október hó 1-én s folytatva tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen felveendő tárgyak sorozata:

1. Alispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról.

2. Kostyál Ferenc parlaki és Soós Pongrács sümegi járási főszolgabíróknak anyakönyvi felügyelőkké történi kinevezetése következtében megüresedett két főszolgabírói állomáshoz s az ezen állomásoknak betöltése következtében esetleg megüresedő más tisztai állomásoknak választás utján való betöltése.

3. A nm. Belügyminisztérium f. évi 57.366. sz. rendeletével felhívja a vármegye közönségét, hogy az általános tisztújításnak az év vége előtt leendő megtartása iránt kellően intézkedjék.

4. A nm. kir. Belügyminisztériumnak f. évi 60982/II. száma alatt kelt rendelete az 1896. évi megyei költségvetés elkészítése és feltérjesztése tárgyában, ezzel kapcsolatban a vármegye 1896. évi költségvetés tervezete.

5. A közig. bizottság az 1803/4 t. évekre szerkezteti utántartási számadásokat megvizsgálva bemutatja.

6. A megyei számvédelem előterjesztése az 1896. évi helyi adóügyi költségek fedezésére szükséges pótdadó megállapítása tárgyában.

7. Az 1896. évi szűkegrendő katonai beszállásolási pótdadó megállapítása.

8. A nm. Belügyminisztérium 32.842. sz. rendelete a közig. járássok és kir. járáshíroságok területi beosztásának összehangba hozatala tárgyában.

9. A nm. kereskedelemügyi m. kir. minisztériumnak 59.355. száma leirata a helyi közüzem gőzhajtó részvénycsoporthoz segélyező három vármegye részéről kiküldendő igazgatói tag választása tárgyában.

10. Az ezredéves országos kiállítás bizottságának leirata a vármegye által a kiállítási faluban létesítendő zsebeket háza építésére megavazolt 2000 forintnak 2650 forintra való felemelése iránt.

11. Az ezredéves történelmi felvonulás végrehajtó bizottságának megkeresése a millenium alkalmára tervezett történelmi felvonulás költségeinek viselése tárgyában.

12. A vármegyei arvaszék a gyámoltak és gondnokoltak tőke pénzje után a f. év első felére megállapított közös kamakulcsot bejelenti.

13. A vármegyei arvaszék előterjesztése Borsos János volt leltári körgyámnak folyamodványa tárgyában.

14. A vármegyei arvaszék előterjesztése a rédicsi arvaárban felmerült 205 forint 22 kr. és kamatai hiányának megtérítése tárgyában.

15. A vármegyei arvaszék előterjesztése Lu-

kaos Éva oltári lakos gondnokság alá helyezéséről felmerült 24 forint 64 kr. ügyességi költség megtérítése tárgyában.

16. A vármegyei arvaszék előterjesztése Antalék József parlaki lakos gondnokság alá helyezése körül felmerült 24 forint 30 kr. ügyességi költség megtérítése tárgyában.

17. A vármegyei arvaszék előterjesztése Duschman István oltolabgyi lakos 336 forint 23 kr. tőke és kamatai arvaértékének a gyámmentári tartalék alapból leendő megtérítése iránt.

18. A vármegyei tiszti főügyész előterjesztése a Varga József részér: 406 forint 85 kr. kiutaltbányozása folyán az összerített gyámmentárban felmerült hiány megtérítése iránt folyó ügyben.

19. A nyugdíjintézeti választmány előterjesztése Soós Pongrács sümegi járási volt főszolgabíró nyugdíj igényének tenartása iránt benyújtott kérvénye tárgyában.

20. Ugyanannak előterjesztése Kostyál Ferenc parlaki járási volt főszolgabíróknak hasonló kérvénye tárgyában.

21. Zala-Egerszeg város mezőgazdasági bizottságának szervezésére vonatkozó szabályrendelet.

22. Sümeg község képviselői testületének az ott létesítendő közfürdő tárgyában hozott — es Szakmáry József által felbevezelt határozata.

23. Szepelenek és Hervadta községek egyesítésére vonatkozó tárgyalási iratok bemutatlatának.

24. Helyelő község vadászati jogának szabad kézbe való bérbeadására vonatkozó községi határozat jóváhagyás végett bemutatlatának.

25. A tapolcai községi vadászati jog szabad kézbe való bérbeadására vonatkozó községi határozat jóváhagyás végett bemutatlatának.

26. Schwarz József csopaki lakos felebbezése kis bíróról történi megválasztása tárgyában hozott községi határozat ellen.

27. Szilvágyi Gyula és társai légrádi lakosok felebbezése Légrád község képviselői testületének segélyezői állomás reuszerezése tárgyában hozott határozata ellen.

28. A nm. kereskedelemügyi m. kir. minisztériumnak 43.741/II. sz. rendelete Hegyi Balint volt utbiztos részére megavazolt 200 forintnyi végkielégítésnek 400 frira leendő felemelése tárgyában.

29. A nm. m. kir. Belügyminisztériumnak 89.017/II. sz. a. kelt rendelete a sümegi épület egy részének tervbe vett lebontása tárgyában, ezzel kapcsolatban a z. egerszegi kir. törvényes elnököknek átirata a kérdéses épületen szükségesé vált helyreállítási munkák költségeinek fedezése iránt.

30. A Badacsony-Tomszói—Fülöpön át Zánkai vezető vicinális közúton szükséges műtárgyak — és az ut kiüzéltetéséhez szükséges terület kisajátítási költségeinek engedélyezése iránti határozat.

31. Küldöttségi jelentés a Szent-Mihály-zalaistvándi törvényhatósági közúton Szepetk és Istvánd községek közt levő építésre vonatkozólag.

32. Dr. Matkovich Tivadar és dr. Köves Jenő vasuti engedményes veszprémi lakosok folya-

Minek is van szerelem a világon?!

— A „ZALA” eredeti tárcája. —

„Minek is van szerelem a világon?!” Ha hallok ennek az uton-ülén felhangozó nótának a refrainjét, oly különös érzés fog el.

Szinte szeretnék ennek a bánatos panaszos nótának szavaira megjelenni.

A fiatal szív telve van ábrándokkal: álmszínben csókos ajkak hajolnak fölénk, mosolygó leányzsemek nevetnek ránk. Szerelmű vágy a szív, a lélek... ideálisan, nemesen, tisztán. Szenvédelet szomjúhoz a fiatal szív, hatalmasat, fenégséget, mely üdit az élet annyi és annyi bánító kösnapsága között.

Egy könnyen rezgő huri pendüliennek mez a magyri nótá sűrű végsorai, — minek is, minek is a paradicsomból lelopot égi érzés, mikor a kéjes boldogság, könyök, sóhajok árjába fut? Minek e fenégséges ábrándok, magasztos illúziók, mikor a csalódás, a kiábrándulás mephisto-arcu sorsa int felénk? Minek a szenvedély parázsa, égető tüze, mikor csak kialudt szív, por, hamu marad utána?

Mily közel van a mennyország a „pokolhoz”? Vajjon nem egy?!

A szenvedély felemel, üdvözít s ugyanakkor emészti, győz, még ha a szerelem mennyéből

csaltak volna is le. Vajjon érdemes-e szeretni, boldognak lenni, mikor annyiszor boldogtalanok vagyunk a gyönyör tehetetlenségében, féltésben s mennyivel boldogalansabbak utána...

Minek, minek?... jéj! fel a hegedű hurja... s látom — a sápadt, kisírt szemű asszét, a mint öntudatlan sóhajaiban panaszozja meg nem értett szerelmét... látom a csókok, az ölelések mámorában kifáradtakat, a mint egymás szemébe mélyedve kérdezzetik egymástól... s látom a letört virágot, melyet a csalódás kesz sége taposott le...

Minek, minek?!

S eszembe jut egy mese.

Mikor az első emberpár: Adam és Eva, a tiltottfa gyümölcséből evének, az az érelelt megparagudott.

Megjelent fényes angyalsereggel közegette, a remegő, bujkáló bűnösöknek s imigyen szólt hozzájuk:

— Hátatlank! Visszaaditek jószágommal! Nektek csattogta el a fölemelő dalát, nektek oseegette el legszébb meséit a csobogó vizű patak; a verőfény, a szép lombú erdő, a virányos rétek mind a tiétek voltak: s nem elégedtetek meg. Megszégtétek parancsomat! Vegyétek el bűnbűndéteket! A mulandóságom adom át porhü-

A ciklon hatalmas demokrata. Nehány pillanatra képes ledönteni még az emberi választaklakat is.

En mint egy rettenthetetlen hős állottam, védve a két remegő nőteremtést. Körülbelül olyanformát éretem, mintha én lettem volna az az archimediész fix-pont, ahonnan a földet ki lehetne emelni szarkából.

A mindenséget megrázó ciklon elvonult fölöttünk.

A Prater felé vágatva jött egy bérkocsi s megállott a tulparton.

Sághy-papa ugrott ki belőle s hozzánk sietett. Lelkendezve kérdezte:

— Nem történt bajtok?

Mikor Sághy-mamáról megtudta a történeteket, lelkes arccal fordult hozzám, kezét nyujtotta s megrázta kezemet.

A jeget megtörté, a választalat ledöntötte a ciklon.

Talán wondanom is fölöleges, hogy nemsokára albró lettem és az aranyos lénke anyém lett.

Azért érzek én ma is bizonyos pietást a ciklon iránt.

modványa az építendő Veszprém-tapolcai h. é. vaani építési költségeihez való hozzájárulás iránt.

33. Dobrenak község előjáróságának folyamodványa, melyben engedélyeztetni kéri, hogy a község tulajdonát képező regale-kártalanítási kötvényből 3900 forint adósság kiegyenlítésére fordítsanak.

34. A perlaki járás főszolgabírájának jelentése, mely mellett (ürvényhatósági jóváhagyás) veteti be a Kotor község képviselőtestületének szolgáti törést engedélyező határozatát.

35. Molnár Mihály s társai szent-kozmadombjai lakosok az iránti folyamodványa, hogy a község képviselőtestületnek teletkötényi kiigazítás tárgyában hozott határozata jóváhagyásuk.

36. Bottornya község előjáróságának folyamodványa a község tulajdonát képező regale-kártalanítási kötvény eladásának engedélyezése iránt.

37. Perlaki járás főszolgabírája betérjeszti Mura Király község képviselőtestületének költsön felvétele tárgyában hozott határozatát.

38. Felső-Eőrs község folyamodványa ingatlan szerzés tárgyában hozott határozatának jóváhagyása iránt.

39. Szécsi-Szent-László község képviselőtestületének teletkötényi kiigazítás tárgyában hozott határozata.

40. Nagy-Kanizsa város tanácsának kérvénye az iránt, hogy az oitani főgymnasium a vármegye által allandó évi segélyben részesíttessék.

41. Tapolca község képviselőtestületének felbontott határozata.

42. Légrad község képviselőtestületének határozata, — behajthatanná vált községi bérkövetelések leírása iránt.

43. Gelse község képviselőtestületének közs. ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata.

44. Tapolca község képviselőtestületének határozata, az ottani polgári iskolára vonatkozólag.

45. Perak község képviselőtestületének községi ingatlan szerzését tárgyazó határozata.

46. Perlak község képviselőtestülete által községi ingatlanok szabad kézből való bérbeadására vonatkozó határozata.

47. Bánok-Szent-György község képviselőtestületének Breuer testvérek javára községi pótdótdórlere tárgyában hozott határozata törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatják.

48. Ózveggy Tahy Rozália helybéli nyomdatulajdonosó folyamodványa évi illetményének felemelése iránt.

49. A vármegyei számvevőség által megvizsgált községi költségtérvek és bírói számítások törvényhatósági jóváhagyás végett bemutatnak.

50. A megyei számvevőség előterjesztése a híralpékos községi bírói számítások megvizsgálása a f. év végéig engedélyeztetni kérdőnek a jövő év végéig leendő alkalmazhatása iránt.

51. Soós Pongrácz sümegi és Kostyal Ferenc perlaki volt főszolgabíráknak becsúratra bemutatják.

52. Ózveggy Baross Gáborné boldogult férje földi maradványainak áthelyezése alkalmával a ravatalra helyezett koszoruút köszönését nyilatkozták.

53. Báro Vécsey főudvarmester boldogult László cs. és kir. főherceg ur 6. f. usége ravatalra helyezett koszoruút a Fenséges család legbensőbb hálás köszönését nyilatkozták.

54. Békésvármegye közönségének átirata az iránt, hogy az országgyűlés képviselőválasztásra vonatkozó törvények módosítása céljából az országgyűléshez felirat intézessék.

55. Zemplénvármegye közönsége a milleniumi ünnepségek alkalmával alakítandó nemzeti banderium tárgyát an hozott határozatát közli.

56. Zemplén vármegye közönsége a nyilvános betédpótlási ügyek állami és a költőeknek közadók módjára az adóhivatalok általi kezelés alá vétele tárgyában a nm. m. kir. belügyminiszteriumhoz intézett feliratát megküldi.

57. Csanádvármegye közönsége a népoktatás államoslása végett az országgyűlés képviselőházához és a kormányhoz intézett feliratát megküldi.

58. Abauj-Tornavármegye közönsége a nyuzdíj törvény módosítása tárgyában a nm. m. kir. belügyminiszteriumhoz intézett feliratot megküldi.

59. Kolosvár sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a hírlapi hirdetési bélyegilletékek eltolrítése vagy leszállítása iránt a nm. m. kir. Pénzügyminiszteriumhoz intézett írliratot közli.

60. A vármegye árvaszékének előterjesztése Veljések László 30 kor számájának a gyámi tartalek alapból leendő kiiztetése iránt.

61. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos dr. Augustinovicus Nándor tudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

62. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos Latki Rozália szülésznő nagykanizsai lakos szülésznő oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

63. Dr. Mangin Károly m. t. főorvos dr. Poliak Ernő nagykanizsai orvos tudori oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

64. A mi kis természet volt kiltatás, azt elverte a jég, ellepte a peronospora, megessi a fillozera, s a mi mégis megmarad — azt meg elviszi a végrehajtó!

Nem csoda ha ebbeli nagy gyönyörűségünkre, még az almák is másodsor virágoznak.

Hej de keserves is nézünk az október elé! Jön a szőre!

Eletbe lép a polgári anyakönyvvezetés!

Ez utóbbi ugyancsak megkérdődhet a nyomtat írtisztelendő Gyúrkis Anaklét nagyradai plébános urnak, mert sehogysem tudja belelteni magát az új állapotokba; — erre vall legalább azon körülmény, hogy a napokban maga ele citalta a nagy- és kiersadi falusi birákat, kérdőre vonván őket, hogy mi okból merték a községek költségvetési előirányzatai tárgyalásánál megszavazni a polgári anyakönyvvezetés helyiségének bérlésére előirányzott költségeket!?!.....

Ilyen lényeges dologban menjenek mákor tanácsot kérni hozzá, s. h. S az a legérdekesebb, hogy a plébános ur, miután nem községi képviselőtestületi tag, a pap létére a községi pótdótdízetése alól is fel van menve — mennyire szíven viseli a községi kösterheket!..... Ugy látszik, feledi a szent aya, hogy az effajta — nem a reverendához tartozó dolgokért igen könnyen körmőcsökre koppinthat valaki.

Foglalkozni csak 5 a leltiekkel, s ne öregbitse a radai „pózarok“ előtt, anélkül is nagy népszerűségét ily fajta dolgokkal.

Sutor ne ultra crepidam!

Tisztelője: Kovács Pál, okl. segédjegyző.

Tollfuttában.

Még csak néhány nap választ el bennünket attól az időponttól, mikor a polgári anyakönyvvezetés és házasság életbe lép.

Azok a rémlátó próféták, akik borongó, vagy teljesen besötétült homlokkal néztek az időpont elé és mondták sötét jóslatokat nemzetet felforgató, országot megrázó bonyodalmakról: fölkelhetnek az orokiumi székrol és olvashatják tovább a Sibillát.

Nem lesz országrendítő háború. Mindenki nyugodtan hüvelybe dughatja kardját és meglocsolhatja kézen tartott puskaporát a béke oajával.

A polgári házasság ellen álmadott rettenetes háború is nagyon szeszengorodik abba a megcsokott háború-kerebe, a hol tragikomikus elzántsággal védelmezi ingó trónját a „jérfikalap“ a barmulus kiterítés, trónkövetelő „asszony-konty“ ellen.

Ez a vértelen s legtöbbször mulatságos háború megvolt mindig és megmarad örökké, míg csak férj és feleség lesznek s míg a földnek egy romlatlan papuccsa lesz.

Erre nézve mindegy lesz, akár Nith Norbert adminisztrator ur, akár Babochay György polgármester ur köti össze kenetes beszéd kíséretében a házaseleket.

De hát ez a megcsokott háború nem fog országokat megrázni és nemzeteket feloldani. E miatt nyugodtan albatik mindenki.

A házaseletnek ez marad a tisztító szele, az anyócsukak pedig fentartó eleme.

Tehát a dolog lényegét illetőleg marad minden a régiben!

Azok a jó tisztelendő urak is, a kik elborult homlokkal mondogatták, hogy vesztébe, romlásába rohan a magyar nemzet: csakhamar meg fognak nyugodni. Látni fogják, hogy a házasság-jog egységevel tételével semmitsem fog vossiteni az egyház egysége ereje.

A nemzet nyer sokat, az egyház nem veszít semmit. Sőt igen valószínű, hogy csak nyarni fog öseregében a „Paz“ szellemével, ha az a vallás körül csatarendben állókat teljesen át fogja hatni.

Keresetek mindenekelőtt lsten országát és az ő igazságát! A többi aztán megadatik nektek!

Vidéki levél.

Országy, 1895. szept. 23.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Zala közelebbi számában igen nagy lelki fájdalommal olvastuk a gelsei tanító urnak bánatos sorait, melyekből kiviláglott, hogy a tanító ur sehogy sincsen megelégedve a gelsei iskola-allapotokkal, s lelki felháborodásának gyászos voltát fekete featékek illusztrálta.

Hja kérem, az iskola ügyek — tiztelet a kivételeknek — maant sincsenek máskép, azon különbséggel csupán, hogy némely tanító urak más ulon vesznek maguknak elégtételt, mint a gelsei levél igen tisztelt írójá: Pl. az országyi tanító urnak többek között a legnagyobb baja az, hogy lelektanónáját igen gyéren szállíjják hívei a hombárba; — elégedellenkedik is szegény, de ő praciókusabb ám a t. cikk urnál, ő kapja magát s ha gabonát nem kap, beszedi a nebulióknak a kamatokat. A helyett, hogy az írva-olvasás fárasszó tudományával zaklatná szegényeket az iskola poros padjain, inkább földrendi őket az iskola padlására, hol a tanítási időt sokkal egyszerűbb s haszon-hajtóbb foglal kozással tölteti el velük, t. i. tollfosztással.

Hanem azért nem dől össze a világ. Öregbedünk tudományban, gazdagában!

Közelebbrol nálunk jart egy szőlőszeti professor Tapolekáról a nagy lelkigyönyörűségünkre Országy határában is megállapította vidékünk rémét: a philloxerát.

Bizony kérem szörnyen megtisztolt bennünket az a csunya kis sárga féreg, mely rövid pár év alatt tönkre teend legszébb szőlőinket.

Bőszögő idgor ugyan nem hiszi, hogy az a kis sárga por-szem, „filloxeria“ lenne, mely riling tökéit ellepte, s nem is fogja hinni mindaddig, míg csizmaszáran nem máskát. Kőm Gáspár apdnk azonban azt mondja erre, hogy nem bívd boronyu: az, hogy látni lehetne, hanem olyan állat, melyet látatlanul is megírat az országyi polgár.

velyeket, ismerjétek meg a halált, az enyészet borzalmit. A paradicsom előttek terült el fenéges szépségében, szivetekben lakozott a lélek gyermeked harmoniája.

Adam dacosan állt előtte, Éva sirt.

— Gyermekeim vagytok, főlem eredtetek. Meghagyom tovább is számotokra a paradicsomot, de körültek, belétek lehelem a let és nem lét örökös küzdelmeinek symbolumait: a mulandóság elemeit. Egyúvé oivaszom azért a gyönyört a kárhozattal, s szeretetet a gyűlölettel. Ez legyen további bűnhődésnek, bűnhődésekben vizsgáltok, megbocsátástok!

Szól az ur és eltűnt.

Szeretni: nem-e gyönyör?

Szeretni: nem-e kárhozat?

Nincs-e a szerelemben egyúvé olvaszta a gyönyör, a kárhozat?

Boldogok, boldogtalank vagyunk általa, vele: — egy lelig meghagyott paradicsom.

Miórt?

Mert öszülőink vákoztok!

Igen, mert emberek vagyunk mi is, a föld porából alkotott emberek, — az anyag sziklaival, bűnös ösztöneivel — ugy mint öszülőink váltak azsz — s mert nekünk is ugy kell a gyönyör és kárhozat: a szerelem-lángjában egyszerre leten-től eredett voltunkat öszülünk s az anyag bűnös ösztöneit levezelelünk.

anyaország szeretete legyen mindenkor vezércsillaga. A másoknak pedig: »Midőn nyolc év előtt egyházuk képviselői előttem e helyen megjelentek, hiveik irányában mindenkor táplált jóakarattal jeleztem az irányt, melyet követve nemcsak saját érdekeiket fogják legjobban előmozdítani, hanem mindenkor oltalmamra is számíthatnak s mely irány abban összpontosul, hogy minden felekezeti nemzetiségi különbség nélkül egynek érezze magát és egygyé forradjon a trón iránti hűségben, a közös anyaország szeretetében, a törvények tiszteletében és a hazafias kötelem teljesítésében. E céloknak hű követését most is a legmelegebben ajánlom és elvárom, hogy önök nagy befolyásukat hiveikre csak ez irányban fogják felhasználni...»

Ez elég világosan van mondva. Szívelejk meg azok, akiknek szól s az agitációk az országon belül meg fognak szűnni.

E hó 26-án nyílik meg ismét az országgyűlés. A képviselőház csütörtökön délelőtt 11 órákor tart ülést, ugyane napon délután 1 órákor a főrendiház is összejön. A pártok készülődéseiről most eddig igen keveset hallani, habár elég mozgalmas a klubokban az élet. Fog-e valami változás a pártokban történni, erről bizonyosat csak a parlament összeülése után lehet majd mondani. Tényleg eddigelé semmi sem mutat arra, vajjon a nemzeti párt csakugyan fog-e szövetkezni a pártonkívülivel, sem pedig arról, hogy a két függetlenségi párt egyesülése sikerülni fog-e? A pártok főemberei teljesen kihasználták vakációjukat, a megérdemelt nyugalomban új erőt keresve az ismét meginduló parlamenti csatározáshoz. A parlamentnek éppen nem ártana, ha most megújuló ülészaka tisztább pártviszonyok mellett folytathatna le. A pártonkívüliek különválásának éppen kevés oka volt, de még kevesebb ok van a különválva maradáshoz most, mikor a még hátralevő egyházpolitikai javaslatok valószínűleg rövid idő alatt törvénynyé

válnak. Más kérdés az, vajjon Szapáry Gyula gróf hajlandó lesz-e a jelen kormány alatt a szabadelvű párt sorait gyarapítani.

A vármegye hazából.

Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zala-Egerszegén 1895. évi október hó 1-én s folytatva tartandó törvényhatósági bizottsági közgyűlésen felvendő tárgyak sorozata:

1. Alispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról.
2. Kostyal Ferenc perlaki és Soós Pongrácz sümegi járási főszolgabíróknak anyakönyvi felügyelőkké történt kinevezetése következtében megüresedett két főszolgabírói állomásnak s az ezen állomásoknak betöltése következtében esetleg megüresedő más tiszti állomásoknak választás utján való betöltése.
3. A nm. Belügyminisztérium f. évi 57.966. sz. rendeletével felhívja a vármegye közönségét, hogy az általános tisztújításnak az év vége előtti leendő megtartása iránt kellően intézkedjék.
4. A nm. m. kir. Belügyminisztériumnak f. évi 60982/II. számú alatt felvett rendelete az 1896. évi megyei költségvetés elkészítése és előterjesztése tárgyában, ezzel kapcsolatban a vármegye 1896. évi költségvetés tervezete.
5. A közig. bizottság az 1893/4. évekre szerkesztett utfejtartási számadásokat megvizsgálva bemutatja.
6. A megyei számvonás előterjesztése az 1896. évi határozatokról költségek fedezésére szükséges pótlódó megállapítása tárgyában.
7. Az 1896. évre szükséges katonai beszállásokról pótlódó megállapítása.
8. A nm. Belügyminisztérium 32.842. sz. rendelete a közig. járási és kir. járásbírók területi beosztásának összehangolása hozatala tárgyában.
9. A nm. kereskedelmiügyi m. kir. minisztériumnak 59.355. számú leirata a helyi utcai gőzhajózási részvénytársaságot segélyező három vármegye részéről kiküldendő igazgatói tag választása tárgyában.
10. Az ezredes országos kiállítás bizottságának leirata a vármegye által a kiállítás faluban létesítendő zsebeckei háza építésére megavazolt 2000 forintnak 2650 forintba való felemelése iránt.
11. Az ezredes történelmi felvonulás végrehajtó bizottságának megkeresése a millenium emlékműre tervezett történelmi felvonulás költségeinek viselése tárgyában.
12. A vármegyei arvaszék a gyamoltak és gondnokoltak tőke pénzei után a f. év első felére megállapított közös kamakulcsot bejelenti.
13. A vármegyei arvaszék előterjesztése Borsos János volt leltári kármesternek folyamodványa tárgyában.
14. A vármegyei arvaszék előterjesztése a ródeci arvatárban felmerült 205 forint 22 kr. és kamatai hiányának megterítése tárgyában.
15. A vármegyei arvaszék előterjesztése Lu-

16. A vármegyei arvaszék előterjesztése Antalok József perlaki lakos gondnokság alá helyezéséről felmerült 24 forint 64 kr. ügyességi költség megterítése tárgyában.
17. A vármegyei arvaszék előterjesztése Duschnman István o-kolohelyi lakos 336 forint 23 kr. tőke és kamatai arvaértékének a gyámpénztári tartalék alápóló leendő megterítése iránt.
18. A vármegyei tiszti főbírója előterjesztése a Varga József részér 4/6 forint 85 kr. kiutalványozása folytán az illetékeket gyámpénztárban felmerült költség megterítése iránt folyó ügyben.
19. A nyugdíjintézetí választmány előterjesztése Soós Pongrácz sümegi járási volt főszolgabíró nyugdíj igényének fenntartása iránt benyújtott kérvénye tárgyában.
20. Ugyanannak előterjesztése Kostyal Ferenc perlaki járási volt főszolgabíróknak hasonló kérvénye tárgyában.
21. Zala-Egerszeg város mezőgazdasági bizottságának szervezésére vonatkozó szabályrendelet 22. Sümeg közűs képviselői testületének az ott létesítendő közföldi tárgyakban hozott — és Szakmáry József által felelőzetett határozata.
23. Szepeinek és Hervadiák közűsök egyesítésére vonatkozó tárgyalási iratok bemutatásának.
24. Helyföldi közűs vadászati jogának szabad kézbe való bérbeadására vonatkozó közűsi határozat jóváhagyása végett bemutatottatik.
25. A tapolcai közűsi vadászati jog szabad kézbe való bérbeadására vonatkozó közűsi határozat jóváhagyása végett bemutatottatik.
26. Schwarz József csopaki lakos felelőzetése kis bíróvá történt megválasztása tárgyában hozott közűsi határozat ellen.
27. Szilvágyi Gyula és társai légrádi lakosok felelőzetése Légrád közűs képviselői testületének segédjegyzői állomás rendszerezésére tárgyában hozott határozata ellen.
28. A nm. kereskedelmiügyi m. k. minisztériumnak 43.741/II. sz. rendelete Hegyi Balint volt utbíró részére megavazolt 200 forintnyi végkielégítésnek 400 frira leendő felemelése tárgyában.
29. A nm. m. k. Belügyminisztériumnak 89.017/II. sz. a. kelt rendelete a sümegi épület egy részének terve vett lebontása tárgyában, ezzel kapcsolatban a z.egerszegi kir. törvényes elnököknek átírata a kérdéses épületen szükségesé vált helyreállítási munkák költségeinek fedezése iránt.
30. A Badacsony-Tomajrói—Fülöpön át Zánkák vezető vicinális közuton szükséges műtárgyak — és az ut kiszélesítéséhez szükséges terület kisajátítási költségeinek engedélyezése iránti határozat.
31. Különleges jelentés a Szent-Mihály—Zala-istváni törvényhatósági közuton Szepek és István közűsök két levő építésére vonatkozólag.
32. Dr. Matkovich Tivadar és dr. Köves Jend vasuti engedélyre vasprémi lakosok folya-

A ciklon hatalmas demokrata. Néhány pillanatra képes ledönteni még az emberi válaszfalakat is. En mint egy rettenthetetlen hős állottam, védve a két remegő nőtremest. Körülből olyanormát éreztem, mintha én lettem volna az az archimedesi fix-pont, ahonnan a földet ki lehetne emelni szarkából. A mindenséget megrázó ciklon elvonult fölértünk. A Prater felé vágatva jött egy berkocsi s megállott a tulparton. Sággy-papa ugrott ki belőle s hozzánk sietett. Lelekendevé kérdezte: — Nem történt bajtok? Mikor Sággy-mamától megtudta a történeteket, lelkes arccal fordult hozzám, kezét nyujtotta s megrázta kezemet. A jeget megtörte, a válaszfalat ledöntötte a ciklon. Talán mondanom is fölétegek, hogy nemsokára albiró lettem és az aranyos Irénke anyém lett. Azért érzek én ma is bizonyos pietást a ciklon iránt.

Minek is van szerelem a világon?!

— A „Z A L A” szodeti társaja. —

„Minek is van szerelem a világon?!” Ha hallom ennek az uton-utó-en felhangzó nótának a refrainjét, oly különös érzés fog el. Szinte szeretnék ennek a bánatos panaszos nótának szavaira megjelenni. A fiatal szív telve van ábrándokkal: Álmunkban csókos ajkák hajolnak fölénk, mosolygó leány szemek nevetnek ránk. Szeretni vágy a szív, a lélek... ideálisan, nemesen, tisztán. Szenvedélyt szomjuhoz a fiatal szív, hatalmasat, fenégséget, mely üdit az élet anyyi és anyyi bántó kőnapisága között. Egy könnyen rezgő hurt pendülienek mez a magyar nótá sűrű végsorai, — minek is, minek is e paradicsomból leloptott égi érzés, mikor a kéjes boldogság, könyek, sóhajok arjába fut? Minek e fennéges ábrándok, magasztos illuziók, mikor a csalódás, a kiábrándulás nephisto-arcu sorsa int felénk? Minek a szenvedély paráza, égető tüze, mikor csak kialudt szív, por, hamu marad utána? Mily közel van a mennyország a pokolhoz! Vajjon nem egy?!

A szenvedély felelem, üdvözít s ugyanakkor emészt, gyötör, még ha a szerelem mennyből

csaltak volna is le. Vajjon érdemes-e szeretni, boldognak lenni, mikor annyisszor boldogtalanok vagyunk a gyönyör tehetetlenségében, féltésében s mennyivel boldogtalanabbak utána... Minek, minek?... jöjdel le a hűgödő hurja... s látom a csapadék, kisirt szemű szűz, amint üntudatlan sóhajában panaszolja meg nem értett szerelmét... látom a csókok, az ölelések mámorában kiáradtakat, amint egymás szemébe mélyedve kérdegetik egymástól... s látom a letort virágot, melyet a csalódás kes rúsége taposott le... Minek, minek?

S eszembe jut egy mese. Mikor az első emberpár: Ádám és Éva, a tiltott-fa gyümölcséből éretek, az ur szerellett megharagudott. Megjelent fényes angyalsergei kösöpette, a remegő, bujkáló bűnösöknek s ígygen szólt hozzájuk: — Halatlanok! Visszaéltetek jósággal! Nektek csatogta el a fülemile dalát, nektek ovesegte el legszebb meséit a csobogó víz pátká; a verőfény, a szép lombú erdők, a virányos rétek mind a tiétek voltak: s nem aledgetek meg. Megszégyeltek parancsomat! Vagytek el bűnbűdésétek! A mulandóagnak adom át porhü-

modványa az építendő Veszprém-tapolcai h. é. vauai építési költségeihez való hozzájárulás iránt.

33. Dobronak község elöljáróságának folya-
modványa, melyben engedélyezni kéri, hogy
a község tulajdonát képező regule-kártalanítási
kötvényből 3000 forint adósság kiegyenlítésére
fordítsanak.

34. A perlaki járás főszolgabírójának jelentése,
mely mellett törvényhatósági jóváhagyás véget
bemutajja Kotor község képviselőtestületének
szálogjogi törvényt engedélyező határozatát.

35. Molnár Mihály társasági szent-kozmadombjai
lakosok az iránti folyamodványa, hogy a község
képviselőtestületének telegkönyvi kiigazítás tár-
gyában hozott határozata jóváhagyassék.

36. Bottornya község elöljáróságának folya-
modványa a község tulajdonát képező, regule
kártalanítási-kötvény eladásának engedélyezése
iránt.

37. Perlaki járás főszolgabírójának betérjeszti
Mura Király község képviselőtestületének köl-
cson felvétele tárgyában hozott határozatát.

38. Felső-Eőrs község folyamodványa ingatlan
szerzés tárgyában hozott határozatának jóváha-
gyása iránt.

39. Szécsi-Szent-László község képviselőtes-
tületének telegkönyvi kiigazítás tárgyában hoz-
zott határozata.

40. Nagy-Kanizsa város tanácsának kérvénye
az iránt, hogy az ottani lögmnasium a vármegye
által aliandó évi segélyben részesíttessék.

41. Tapolca község képviselőtestületének fel-
lebbszótt határozata.

42. Légrad község képviselőtestületének hatá-
rozata, — behajthatatlanná vált községi bérköve-
telések leírása iránt.

43. Gelne község képviselőtestületének közs.
ingatlan szerzése tárgyában hozott határozata.

44. Tapolca község képviselőtestületének hatá-
rozata, az ottani polgári iskolára vonatkozólag.

45. Perak község képviselőtestületének közsé-
gi ingatlan szerzési tárgyában hozott határozata.

46. Perak község képviselőtestületének által közsé-
gi ingatlanok szabad kézből való bérbeada-
sára vonatkozó határozata.

47. Bánok-Szent-György község képviselőtes-
tületének Breuer testvérek javára községi pótdá-
dó törlése tárgyában hozott határozata törvény-
hatósági jóváhagyás végett bemutatják.

48. Óvegy Tahy Rozália helybéli nyomdata-
lajdonosó folyamodványa évi illetményének fel-
emelése iránt.

49. A vármegyei számvétség által megvizs-
gált községi költségtervek és bírói számítások
törvényhatósági jóváhagyás végett bemutat-
tatnak.

50. A megyei számvétség előterjesztése a
hátralékos községi bírói számítások megvizsgá-
lása a f. év végéig engedélyezett segéderőnek a
jövő év végéig leendő alkalmazhatása iránt.

51. Soós Pongrácz sümegi és Kostyal Ferenc
perlaki volt főszolgabíróknak bucsurata bemu-
tatják.

52. Óvegy Baross Gáborné boldogult férje
földi maradványainak áthelyezése alkalmával
a ravatalra helyezett koszorúért köszönetét nyil-
vanítja.

53. Báró Vécsey főudvarmester boldogult
László cs. és kir. főherceg ur ö f...-sége rava-
talára helyezett koszorúért a Fenséges család
legbensőbb hálás köszönetét nyilvánítja.

54. Békésvármegye közönségének átirata az
iránt, hogy az országgyűlés képviselőválasz-
tására vonatkozó törvények módosítása céljából
az országgyűléshez felirat intéztessek.

55. Zemplénvármegye közönsége a milleniumi
ünnepek alkalmával alakítandó nemzeti ban-
dérium tárgyát an hozott határozatát közli.

56. Zemplén vármegye közönsége a nyilván-
nos betegpótlási ügyek állami és a költségek-
nek közadók módjára az adóhivatalok általi ke-
zeles alá vétele tárgyában a nm. m. kir. bel-
ügyminiszteriumhoz intézett feliratát meg-
küldi.

57. Csanádvármegye közönsége a népoktatás
államosítása végett az országgyűlés képviselő-
házához és a kormányhoz intézett feliratát meg-
küldi.

58. Abauj-Tornavármegye közönsége a nyug-
díj törvény módosítás tárgyában a nm. m. kir.
Belügyminiszteriumhoz intézett feliratát meg-
küldi.

59. Kolosvár az. kir. város törvényhatósági
bizottsága a hírlapi hirdetési bélyegilletékek
előírása vagy lezállítása iránt a nm. m.
kir. Pénzügyminiszteriumhoz intézett feliratát
közli.

60. A vármegye árvaszékének előterjesztése
Veljasek László 30 kros számújának a nyári
tartalek alápótló leendő kifizetése iránt.

61. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos
dr. Augustinovic Nándor tudori oklevelét kihir-
detés végett bemutatja.

62. Dr. Mangin Károly megyei tiszti főorvos
Ltki Rozália szülész nőgyógyászati lakos szü-
lésznői oklevelét kihirdetés végett bemutatja.

63. Dr. Mangin Károly m. t. főorvos dr. Poliak
Erőd nagykanizsai orvos tudori oklevelét kihir-
detés végett bemutatja.

A mi kis termésem volt kiltás, azt elverte a
jég, elege a peronospora, megsemmi a filloxera, s
a mi mégis megmarad — azt meg elviszi a
végrehajtó!

Nem csoda ha ebbeli nagy gyönyörűségükre,
még az almák is másodsor virágoznak.

Hej de keserves is nézünk az október elej
Jön a szüre!

Életbe lép a polgári anyakönyvezetés!
Ez utóbbi ugyancsak megfektethette a gyomrát
lőtisztelő Győrhis Anakét nagyradai plebánus
urnak, mert sehogysem tudja beleélti magát az
új állapotokba; — erre val legalább azon kö-
rülmény, hogy a napokban maga ele citalta a
nagy- és kiradai íslusi birákat, kérdőre vonván
őket, hogy mi okból merték a községek költség-
vetési előirányzatai tárgyalásánál megsemmi a
polgári anyakönyvezés helyiségének bérletére
előirányzott költségeket!?!.....

Ilyen lényeges dologban menjenek máskor
tanácsot kérni hozzá, stb. S az a legérdekesebb,
hogy a plebánus ur, miután nem községi képv-
selőtestületi tag, a pap létére a községi pótdá-
dó fizetése alól is fel van mentve — mennyire
szíven viseli a községi költségeket!..... Ugy
látjuk, feledi a szent aya, hogy az effajta —
nem a reverendához tartozó dolgukért igen
könnyen körmösökéire koppinthat valaki.

Foglaltszók csak ő a lelkielkel, s ne öreg-
bités a radai „pógarok” előtt, annélkül is nagy
népszerűségeit ily fajta dolgokkal.

Sutor ne ultra crepidam!

Tisztelője: *Kordis Pál,*
okl. segédfogor.

Tollfuttában.

Még csak néhány nap választól bennünket
altól az időponttól, mikor a polgári anyakönyv-
vezetés és házasság életbe lép.

Azok a rémlátó prófétaik, akik borongó, vagy
teljesen besötétült homlokkal néstek az időpont
elő és mondtak sötét jóslatokat nemzetet felor-
gató, országot megrázó bonyodalmakról: fölkel-
hetnek az orakulni székéről és olvashatják to-
vább a Sibillát.

Nem lesz országrendítő háboru.

Mindenki nyugodtan hüvelybe dughatja kard-
ját és megloosolhatja kézen tartott puskaporát
a béke o'ajával.

A polgári házasság ellen almadott rettenetes
háboru is nagyon szépen összeszorgodik abba
a megszokott háboru-kerebbe, a hol tragikomikus
elzántsággal védelmezni ingó trónját a „felfá-
kalap” a bámulatos kitarításu, irónkövetelő
„asszony-konty” ellen.

Ez a vértelen s legtöbbször mulatságos há-
boru megvolt mindig és megmarad örökké, míg
csak férfi és feleség lesznek s míg a földnek egy
romlatlan papucs leszzen.

Erre néve mindegy lesz, akár *Nitá Norbert*
adminisztrator ur, akár *Babochay György* polgár-
mester ur köti össze kenetes beszéd kíséretében
a házassáteleket.

De hát ez a megszokott háboru nem fog orszá-
gokat meggrázni és nemzeteiket földelni. E miatt
nyugodtan alhatik mindenki.

A házassáletnek ex marad a tisztító szele, az
anyósoknak pedig fentartó eleme.

Tehát a dolog lényegét illetőleg marad min-
den a régi ben!

Azok a jó tisztelőndő urak is, a kik elborult
homlokkal mondogatták, hogy vesszétbe, romlá-
sába rohan a magyar nemzet: csakhamar meg-
fognak nyugodni. Látni fogják, hogy a házasság-
jog egységesé tételével semmitsem fog veszíteni
az egyház egysége ereje.

A nemzet nyer sokat, az egyház nem veszít
semmit. Sőt igen valószínű, hogy csak nyerni fog
cserejében a „Puz” szellemével, ha az a vallás
kürül csatarendten állókat teljesen át fogja
hatni.

•Keresétek mindenekelőtt Isten országát és
az ő igazságát! A többi aztán megadatik néktek!

Vidéki levél.

Órosztony, 1895. szept. 23.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Zala” közelebbi számában igen nagy
lelki fájdalommal olvastuk a gelsei tanító urnak
bánatos sorait, melyekből kivilágot, hogy a
tanító ur sehogy sincsen megelégedve a gelsei
iskola állapotokkal, s lelki felháborodásának
gyászos voltát fekete festékekkel illusztrálta.

Hja! kérem, az iskola ügyek — tisztelet a
kivételnek — másutt sincsenek máskép, azon
különbséggel csupán, hogy némely tanító urak
más uton vesznek maguknak elégtételt, mint a
gelsei levél igen tisztelt írója. Pl. az orosztonyi
tanító urnak többek között a legnagyobb baja
az, hogy lélekgyónóját igen gyóron szállítják
hívei a bombárba; — elégedetlenkedik is sze-
gény, de ő praetikusabb ám a t. bík urnal, ő
kapja magát s ha gabonát nem kap, beszedi a
nebulókon a kamatokat. A helyett, hogy az
írva-olvasás fárasztó tudományával zaklatná
szegényeket az iskola poros padján, inkább föl-
rendeli őket az iskola padlására, hol a tanítási
időt sokkal egyszerűbb s hasznos-hajtóbb foglal-
kodással tölteti el velük, t. i. tollfuttatással.

Hanem azért nem dől össze a világ. Öregbe-
dünk tudományban, gardságban!

Közelebből nálunk járt egy szállószeli pro-
fessor Tapolcáról s nagy lelki gyönyörűségünkre
Órosztony határában is megállapította vidékünk
rémét: a *phloxerit*.

Bizony kérem szörnyen megriáztatott bennün-
ket az a osunya kis sarga féreg, mely rövid pár
évtől tönkre teendő legszebb szőlőinket.

Bőcsőgő sógor ugyan nem hiszi, hogy az a
kis sarga por-szem, „*phloxeria*” lenne, mely ri-
ling tőket eltele, s nem is fogja binni mind-
addig, míg csizmaszáran nem máskál. *Kósn*
Gáspár apánk azonban azt mondja erre, hogy
nem „*bivó-bornyu*” az, hogy látni lehetne, hanem
olyan állat, melyet látatlanul is megsírsat az
orosztonyi „*pógar*”.

velyeket, ismerjétek meg a halált, az enyestet
borzalmaikat. A paradicsom előttetek terült el fen-
séges szépségében, az évetekben lakozott a lélek
gyermekked harmoniaja.

Ádám dacosan állt előtte, Éva sirt.

— Gyermekeim vagytok, tölem eredtetek. Meg-
hagyom tovább is számotokra a paradicsomot,
de körültek, belétek lehelem a lét és nem lét
örökös küzdelmeinek symbolusait: a mulandó-
ság elemeit. Együtté olvaszom azért a gyönyört
a kárhosszattal, a szeretetet a gyűlölettel. Ez le-
gyen további bűnhődések, bűnhődésekben vi-
gasztok, megbocsátástok!

Szól az ur és eltűnt!

Szeretni: nem-e gyönyör?
Szeretni: nem-e kárhosszat?
Nincs-e a szerelemben együtté olvaszva a
gyönyör, a kárhosszat?
Boldogok, boldogtalanok vagyunk általa, vele:
— egy felig meghagyott paradicsom.
Miért?
Mert összülünk vétekestek!
Igen, mert emberek vagyunk mi is, a föld
porából alkotott emberek, az anyag salakjaival,
bűnös ösztöneivel — úgy mint összülőkünk váltak
azzá — s mert nekünk is úgy kell a gyönyör és
kárhosszat: a szerelem lángjában egyszerre isen-
től eredett voltunkat éreznünk s az anyag bűnös
ösztöneit levezekelnünk.

(S—p.)

Muraköz nemcsak jellemző vidékéről a csomócsokhoz... Muraköz nemcsak jellemző vidékéről a csomócsokhoz...

Gyönyörű nagyvárak barátságos gyönyörű nagyvárak... Gyönyörű nagyvárak barátságos gyönyörű nagyvárak...

Történelmi, főleg a leudásis világhoz bizonyos fokig... Történelmi, főleg a leudásis világhoz bizonyos fokig...

Muraköz közigazgatási helyzetével a birtoklók és a horvát... Muraköz közigazgatási helyzetével a birtoklók és a horvát...

Muraköz az 1819-1901 év között Horvátországhoz tartozott... Muraköz az 1819-1901 év között Horvátországhoz tartozott...

Muraköz horvátok népe álmódja, szokásai, jellemző... Muraköz horvátok népe álmódja, szokásai, jellemző...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

Muraköz és népe... Muraköz és népe...

3. jel. Fáni, Janó, Julia. (Bécsi Jók.) Volt.

Fáni: (Kémszó, János a királyhoz megy, meglátva Agnes... Fáni: (Kémszó, János a királyhoz megy, meglátva Agnes...

Janó: Hah, okos ereg zaszony van nagy isten zaldás... Janó: Hah, okos ereg zaszony van nagy isten zaldás...

Fáni: A te lekedet is megvette ugy-e? Janó: Bizony zisten nem. Janó visszaadott binkót... Fáni: A te lekedet is megvette ugy-e? Janó: Bizony zisten nem. Janó visszaadott binkót...

Julia: Hatha igazán csak tréfa volt az egész... Fáni néni! Talán csak rám akart egy kicsit... Julia: Hatha igazán csak tréfa volt az egész... Fáni néni! Talán csak rám akart egy kicsit...

Fáni: Hallgass, hallgass te kis ártatlan teremtés! Csak egyszer ölelne ez téged a szívére... Fáni: Hallgass, hallgass te kis ártatlan teremtés! Csak egyszer ölelne ez téged a szívére...

Janó: Ja, ja bizom zisten elpusztított volna... Julia: (Bécsi a Ingasba.) De hogyan aludhatnék... Janó: Ja, ja bizom zisten elpusztított volna... Julia: (Bécsi a Ingasba.) De hogyan aludhatnék...

Fáni: Hogyan? Ugy, hogy ott benn a házban... Janó: Jól mondod: bizony szegény; mert mióta... Fáni: Hogyan? Ugy, hogy ott benn a házban... Janó: Jól mondod: bizony szegény; mert mióta...

Julia: Szegény Pali! Fáni: Jól mondod: bizony szegény; mert mióta... Julia: Szegény Pali! Fáni: Jól mondod: bizony szegény; mert mióta...

Fáni: (Agnes felé fordulva.) Megállj, te fiatal boszorkány... Fáni: (Agnes felé fordulva.) Megállj, te fiatal boszorkány...

Fáni: (Elhúzódik a színpadok mögé) 4. jel. Agnes (egyedül)

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir... Agnes: (Álmában beszél. Zene.) Pali!... Pali!... a sir...

is álmodtam. Kábult vagyok nagyon... is álmodtam. Kábult vagyok nagyon...

Hatos: Futva, bujkálva az emberek előtt, nagy... Hatos: Futva, bujkálva az emberek előtt, nagy...

Agnes: Mióta jössz? Hatos: Napok óta. Agnes: Talán szegény-legény lettél? Hatos: Nem. Mikor innes elfutottam, meg sem... Agnes: Mióta jössz? Hatos: Napok óta. Agnes: Talán szegény-legény lettél? Hatos: Nem. Mikor innes elfutottam, meg sem...

Agnes: Ott voltál mostig? Hatos: Ott. Tudod, hogy nem vagyok rózsás... Agnes: Ott voltál mostig? Hatos: Ott. Tudod, hogy nem vagyok rózsás...

Agnes: Vakmerő gondolat volt téled. Ha valaki... Agnes: Vakmerő gondolat volt téled. Ha valaki...

Hatos: (Hátra) Szerettek? Szerettek most is... Agnes: Pedig mondtam, hogy ne bántsd Baracs... Hatos: (Hátra) Szerettek? Szerettek most is... Agnes: Pedig mondtam, hogy ne bántsd Baracs...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: Nem esküdtél te hozzá halálig ehhez... Agnes: Hát a birtokkal mi történjék? Hatos: Add el! Nem parancsol neked most már... Hatos: Nem esküdtél te hozzá halálig ehhez... Agnes: Hát a birtokkal mi történjék? Hatos: Add el! Nem parancsol neked most már...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög... Agnes: (Könnyes.) En? Hogyan? Hatos: (Magadamat.) Igaz, igaz. De az ördög...

CSARNOK Hullám Agnes. (Népdráma.) 14. — Írta: Szalay Sándor. — (Folytatás.) Agnes: (A dal alatt bemegy a kertig Ingasba) Olyan fáradt vagyok, úgy megviseltek testemet, lelkeket az álmatlan éjszakák. Hej Pali, Pali, a te hidegségd veri el az szemcímre a nyugasztaló álmot... Ez a hidegség hoz majd mindkettőnk szemére örök álmot. (Dalol.) Dal. Éjszakára éjszaka jön. Valamennyit éhen töltöm. Elkertül az édes álmom, Míg te nem hozza az én párom. Álmom, álmom, édes álmom. Borulj ide virágálmom. Ha nem borulsz bes szívemre, Borulj le szívesenemre. (Dal után.) Álmodjunk arról az örvösségről, ami még csak lesz, vagy talán soha se lesz (Lélek a leges nyoszolyájára, személt lehungya. Zene.)

Vasuti menetrend

Érvényes 1895. május 1-től.

Kanizsa Állomás.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vasút	óra	perc	nap	vasút	óra	perc	nap
Pécel	sz. v.	4	43	regg.	gy. v.	8	33	regg.
	sz. v.	9	35	d. u.	sz. v.	12	59	d. u.
	gy. v.	13	30	este	sz. v.	11	29	éjjel
	v. v.	6	50	este	v. v.	7	59	reg.
Hécs Z. Eg.	sz. v.	8	05	regg.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	9	06	d. u.	sz. v.	1	34	d. u.
	sz. v.	12	46	éjjel	sz. v.	10	15	este
Budapest	gy. v.	6	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	10	—	regg.	sz. v.	1	39	d. u.
	sz. v.	9	—	d. u.	v. v.	8	44	este
	sz. v.	12	16	éjjel	gy. v.	12	10	éjjel
B arcs	sz. v.	4	57	regg.	v. v.	9	45	regg.
	sz. v.	2	30	d. u.	sz. v.	11	34	éjjel

Feloldó szerkesztő:
Dr. LŐRINCZ FERENCZ.
Laptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Szerkesztői üzenet.

H. J. hetében. A beküldött „Nyilatkozat-
osok a „Nyiltér” című rovatban közölhető.
Ezzel a rovatnál azonban a szerkesztőség
nem rendelkezik közvetlenül. Ha az iparintézet
jegyzője csakugyan elküvette ön elnevében a sár-
tót a lly uton akár elégtételt szerezni, tessék a
lap kiadóhivatalához vinni a nyilatkozatot szem-
élyesen, hol bizonyos közlési díjért majd föl-
veszik.

Lakás kerestetik

5—6 szobából álló, hozzátarto-
zókkal, lehetőleg kerttel. Szíves
ajánlatok Franz Lajos irodájába
(Városház-épület) kéretnek.

8097. sz. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX.
t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy vb. Kohn és Reich nagykanizsai cég csőd-
tömegéhez tartozó leltárilag kifuttatott 1846
irt 23 kr. nettó követelések nyilvános árverés
utján eladottnak. Mely árverésnek a 8097. sz.
kiküldést rendelő végzés folytán Nagy-Kanizsán
a kir. járásbírósg 9 ik számú szobájába leendő
szekcióra 1895-ik évi szept. hó 30-ik napjának
d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz
venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel
hívatnak meg, hogy az érintett követelések ezen
Árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 § a értel-
mében, a legtöbbet ígérőnek becseron alul is
eladottni fognak.

Az előárveresendő követelések vételára az 1881
évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek
szerint lesz kifizerendő.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1895. évi szept. hó 22.

Varga János,
kir. bírósági végrehajtó

Birtok bérbeadás.

Lógrád (Zalamegyei község) déli vasut
állomásától fél óra távolságra, 1400 magyar
hold kiterjedésű birtok, mely áll 250 hold
rőtől, 75 hold erdőből, 1065 hold szántó-
földből és 10 hold legelőből jutányos felté-
telek mellett, esetleg fundus instructus átve-
teléről hosszabb időre azonnal bérbeadatik.

Feltételek és a közelebbi adatok meg-
tudhatók Dr. Tuboly Gyula ügyvéd ur iro-
dájában Nagy-Kanizsán.

A legjobb
gyöker-szappan

Uj találmány,
patentírozott

Találmánya:

Igen jól kiszáritva, kitű-
nően tisztít, a haszná-
latban legtakarékosabb.

Jótállás: tisztá a ár-
talmatlan a fehérnemű
és a kezeknek.

Készítők:

Schwarz és Tauber
uraknál Nagy-Kanizsán

Israelita ünnepi imakönyvek, egyeztetés mindennapra szóló imakönyvek
magyar és német fordítással, egyszerű és diszkötésben.

Imaköpenyek (talisz) legfinomabb selyemből, gyapotszövetből stb.

Üdvözlő kártyák és levélpapírok

nagy választékban kaphatók: Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Előfizetési felhívás

A H É T

politikai és irodalmi szemle hatodik évfolyamára.

Szerkesztő és kiadó: Kiss József. — Főszerkesztő: Köbor Tamás.

Belső dolgozóink: Ambrus Zoltán, Heitai Jenő, Ignatus, Kosma Andor, Tóth Béla.

Tíz választékos, gazdag tartalmú kötetben fekszik A HÉT az olvasóköröség előtt.
Uj szemekbe, új irányok és új írások adják meg neki a maga különleges színt és zamat-
ját. Uj csapatok jelölik útját az irodalomban. Nem-műveltség nagy dolgokat; de nagyot
akarni is érdekes. A szabad gondolatnak voltunk eddig fátylavívői és a szabad szó leon,
legmagasabb ambícióink a jövőben. Politikában és irodalomban egyaránt.

Könyv, tetéselő formában adunk számot a hét eseményeiről és a domináló moza-
nikokkal külön „Krisztikák”-ban foglalkozunk. Ezt a műfajt mi honosítottuk meg a
magyar irodalomban. Szépirodalmi közleményeink mindig választékosak. Az aktuális
rész pedig csupa elsőrangú írások. A HÉT mögött olyan múlt áll, melyre leges
búcsúval utalhatunk. Ajánljuk lapsukat továbbra is a művelt közönség szeretetébe.

Budapest, 1895. június havában.

KISS JÓZSEF.

Előfizetés: Egész évre 10 forint. Félévre 5 forint. Negyedévre 3 forint 50 kraj.

Mutatványszámok ingyen!

184 2—1 A HÉT kiadóhivatala Budapest VII., Erzsébet-körút 6. szám.

Sarg-féle Kalodont minden szombat 26 kr-ért kapható.

GUMMI

Eredeti párizsi gummik és kalodok
Egység és jószág tekintetben a kívánalmakat is felül-
mulják. Tucatokként 85 kr-ól 3 frt-ig.

Műszerelemek legelőszobákban alkalmazha-
tók. — 3 frtyai megrendelésnél 10% árkedvezmény.
Megrendelések pontosan és diszkretn szakszerűtlenek

KELETI M. MÓR

író és mű divatüzletében

a „Szerecsen”-ház — Nagy-Kanizsán.

180 26—1

Sarg-féle Kalodont minden szombat 26 kr-ért kapható.

Szerkesztőség:

F. S. U. T. S. A. Olló-pálya háza.

Időntandó a lap eszlemi részére
vontakod minden külsőben.

Bármentetlen levelek csak lemezt kassza.

böl fogadtatnak el.

Készítetek nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

ZALA

Politikai és vegyes tartalmu lap.

A Nagy-Kanizsai- és dél-zalai takarékpénztárak, a Bankegyesület, az Ipar- és kereskedelmi bank, a Nagy-kanizsai segélyegylet-szövetkezést és a letényi takarékpénztár, a „nagy-kanizsai malatagyár és serfőződe r. t.” hivatalos közlönye.

Megjelenik Nagy-Kanizsán hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

Kiadóhivatal:

Városkán-árpület: Fischei Pálóy
könyvtárhelyén.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 forint — kr.)
Félévre 6 korona (3 forint — kr.)
Negyedévre 3 korona (1 forint 50 krajczár.)

Hirdetéseket jutányosra vállalkozunk.

Nyilatkozat poltóra 10 kr.

Külsőre, valamint a hirdetőnkre
vontakod Fischei Pálóy könyv-
tárhelyén tartandó.

A szomszédból.

Nagy-Kanizsa, 1895. szept. 26.

(—n.) Nagy a diadalmámor a szomszéd-
ban. A községtanácsosi választások a kedé-
lyes Bécs városában csakugyan olyformán
végződnek, hogy a klerikális-antiszemita-
konservatív-német nemzeti pártiak kapják
meg a többséget s így biztos kilátás van
arra, hogy Lueger ur fog beletúlni a bécsi
polgármesteri székbe, hogy a birodalmi
másik felének székvárosát igazgassa. Vajjon
befelül-e? Eppen nem bizonyos még; a
kormányra lépő ministerium talán kétszer
fogja meggondolni, míg Lueger urat meg-
erősítés végett ő felségéhez felterjeszse.
Ezért pedig nagy kár volna. Nagy kár
azért, mert mentül több és nagyobb hata-
lom jut a felforgató pártnak (és ilyen-
nem mással van dolgunk) kezébe, annál
gyorsabban következik be a bécsi nép nagy
rétegeiben a kiábrándulás, s annál hamarabb
árják le magukat oly emberek, kik már
előbb is ugy a községtanácsban, mint a
reixrathban, csak arról tettek bizonysgót,
hogy egyetlen-egészséges eszméjük nincsen
s hogy egyebet sem tudnak, mint szidni és
gyalázni a zsidókat és magyarokat. Mert
nekik éppenséggel nem tetszenek a mi vi-
szonyaink. Nem tetszik nekik, hogy Ma-

gyarországon szilárdan áll a liberalismus,
melyet a bécsi utánzatu »néppárte« gyengi-
teni sehogy sem tudott. Nekik nem tetszik
az, hogy akkor, a midőn Európaszerte, de
különösen Németországban a reactio nyom-
ról-nyomra hódításokat tesz, dacára annak,
hogy itt legerősebb szószólói csatóknak,
sikkasztóknak, okirathamisítóknak bizonyul-
tak, mint Hammerstein báró, a Kreuzzeitung
volt szerkesztője, aki ellen elfogatási
parancsot adtak ki, Magyarország a liberalis-
mus után egyik vívmánnyal a másik után
dicsekedhetik s hogy népünk politikailag
sokkal éreltebb, az egyéni szabadságot
sokkal többre becsüli, mintsem hogy akár-
mily szép hízélgő szavakba öltöztetett, de
valójában sokkal veszedelmesebb jelszavaktól
hagyná magát tévutra vezetni. Mennyit kell
még ennek a szerencsétlen népnek itt a
szomszédban tanulni, míg belátja, hogy
mennyire tévutra vezeték őt az elősdiak,
hogy mennyi haszontalan embernek ül fel
s nem hogy javitana sorsán; még saját
hátrányára szavaz?

Az a sajtóságság, hogy ez a párt nem-
csak arról álmodozik, hogy a székváros
igazgatását kezébe vegye, hanem politikai
tekintetben is szerepre vágyik, még pedig
olyanra, mely Ausztriára és Magyarországra
egyaránt nagy veszélyt rejt magában. Mert

e párt magába számítja Magyarország
ellenségeit s ellenségeit mindannak, a mi
magyar. Ez a párt üdvözölte Bécsben a
memorandistákat, ez a párt kacérkodik a
dákoromanismussal s általában mindennel,
ami hazánkra nézve kellemetlen. S ez a
párt az, amely ellensége a kiegyezésnek is
s mivel minden alkalommal ez ellen beszélt,
ezt gyalázta, nincsen kizárva, hogy prog-
rammpontjai közé tartozik e kiegyezés meg-
híusítása. S itt van az a pont, amelynél e
párt győzelmén csak a haza ellenségei örül-
hetnek s a szomszédban csak a rend, az
alkotmányosság, a törvényesség ellenségei.

S azért nem kell csüggednie ott sem a
liberalismusnak, mely különben csak élhe-
tetlenségeinek keserű gyümölcsseit élvezi,
mert nem tudott következetes lenni ott, a
hol kellett volna s concessziókra volt haj-
landó ott, ahol ezt gyengeségnek vették.
Egy oly párt, mint a mely jelenleg a diadal-
mámorában uszik, nem alkalmas arra, hogy
egy oly város ügyeit vezesse, mint Bécs s
a Luegernek csakhamar látni fogják, hogy
benne lesznek a kátyuban s hogy a felidéz-
zett szellemeken nem tudnak uralkodni.
Akkor majd visszamennek a semmiségbe, a
hová válók, kísérve ezrek átkától; kiknek
étvágját ugyan felkelteni bírták, de ezt eny-
híteni nem voltak képesek.

A „ZALA” tárcája.

Az „őreg” nagymama.*

Irtá: Benedek Elek.

Nehogy érdekesítő történetet várjanak tőlem,
előre megmondom, hogy az őreg nagymama,
akit tegnap temettünk, egyszerű vésdóasszony
volt. Az ő életében igazán nincs semmi rege-
nyes. A fiatal koráról ennyit tudok: isten
megáldotta sok gyermekkel, ami közös sorsa a
szegény asszonyoknak; dajkálta, nevelte a gyer-
mekét s mikor ezeket szárnyra eresztette:
az unokái.

En őreg nagymamát akkor ismertem meg,
mikor már reggeltől estig ott ül a karosszékekben
s dedunokák fogták körül, csókolták a kezét,
megkérdezve szépen: hogy van, édes őreg nagy-
mama?

Őreg nagymama mosolygott s visszakérdéte:
hát a nagymamátok hogy van?

Egyesre, mint a betanított szajkók, felelték
a dedunokák: ő, nagymama nagyon jól van,
tiszteli, csókolja őreg nagymamát.

— Hát miért nem jött el akkor?

Mondák a gyerekek:

— Még nem engedti a doktor bácsi. Ő a dok-
tor bácsi szigorú ember.

Őreg nagymamának könyve borult a szeme.
Haragdot nyilván a doktor bácsira, aki oly

nagyon szigorú. Két esztendeje mind azzal biz-
tatják: nemsokára elhozzák a lányát. Majd egy
szép uspon kocsihoz hozták s elhozzák, hadd
lássa. De sem a lányát nem hozták, sem őt
nem viszik oda. Őreg nagymama doktora még
szigorubb.

— Vigyetek a lányához.

— Megtilom, — erélyeskedik a kegyetlen or-
vos — nem vállalom el a felelősséget.

S őreg nagymama ül tovább káros székében
az ablak között. Olyan ez a szék, mint egy ülő
gyermeké. Öldalt, elől, jó magasau, körül van
kerítve, nehogy leassék az őreg nagymama. Ka-
rikája van a széknek s úgy gurítják az asztal-
hoz. És halljátok o-odát, melleje ül a fia, akit
olyan sokan irigyelnek asszonyok közt való
szerencséséért, levest merít őreg nagymama ta-
nyerjába és adogálja a levest az őreg asszonynak,
diktálja he/e, hogy az anya szokta beteg
gyermekével. Aztán apróra vágja a húst, olyan
apróra, ahogy elválasztott gyermeknek szokták:
egyél, édes mamuskám, egyél.

Es nem feledi soha, amint eteti az őreg nagy-
mamát: voltam Minnánál, csókol. Ugy szeretne
már látni. És mindennapra kitalál kegyes hasz-
nágokat. Minna már annyira van, hogy egy pár
órát fenn ül. Most egy híres professor kezeli.
Mily szerencse, hogy ezt hívták, különben rég
eltemethették volna...

Őreg nagymama már nem hallja ezt. Szemei
lecsukódnak, elszenderül. S telik, mulik az idő,
Minna nem jön és ő már nem is igen kérdez
felőle. Ott ül az ablak közt, nézi az utca soka-

dalmát, a vágató fiúkereket, a tölcső lövésait
kocsiakat s már nem is várja, lesi többé: mikor
áll meg egy kocsi a ház előtt. Egy kocsi, mely-
ből Minna száll ki. Ablaka előtt halad el minden
halottas kocsi s nem nyílik szívébe egy bus
szélem: Hátha Minna! temetik...

Kisfiú gyermeké lett az őreg nagymama. Jön-
nek a dedunokák s amint sorba csókolják a ke-
zét, nem kérdi már: hogy van a nagy-
mamátok.

Ugy teszik, hogy nem ismer senki mást,
csak a fiát, aki szentként imádják az őreg zsidó
asszonyt; aki neki ételt, italt ad, lefekteti, öl-
tözteti, dajkálja. Ugy teszik, hogy már csak a
test el s beszélhetnének hangosan szegény Min-
náról, aki meghalt szörnyű halálba halálával.
De a gondolaitól, hogy a szunyado lelek egy
hangra, egy szóra felébred, megremegnek mind:
gyermek, unokák. Nem, nem szabad soha meg-
tudni őreg nagymamának, hogy a kisi nagy-
mama meghalt.

Kint az előszobában megállanak az őreg
nagymama leányunokái s leleszik a gyászlatyo-
los kalapot, úgy mennek be hozzá. A dedunokák
egymást oktatják: nehogy a nagymamáról be-
széljen valamelyik.

— Tudjátok, mit mondott otthon a mama, —
magyaras az idősebbik — megszakadna az őreg
nagymama szíve. Vendégek, ha jönnek: az is-
tendőt, csak a lányáról ne beszéljenek. Nem a
tudja, hogy meghalt.

Őt pedig őreg nagymama abban az órában
is az ablak közt, mikor vitték a lányát a teme-

* Mutató szerzőnek a „Siv könyv” című művéből.

A parlamenti munkaprogramm. amint biztos értesülés szerint a kormány javaslataiba hozni szándékozik, alkalmasint a nyugodt fejlődés és szenvedélytelen tárgyalás jele alatt fog állni. A pénzügyminiszter exposéja után a bizottsági tárgyalások kezdődnek, melyeknek gyors munkája miatt a teljes üléseket egy rövid időre valószínűleg felfüggesztik. Még a költségvetés tárgyalása előtt az egyházpolitikai javaslatok hátralevő szakaszai kerülnek tárgyalás alá és ha a képviselőház többsége a főrendiház megszűltető határozataiba bele nem nyugodnék, akkor a vallás szabadságkorlátairól és a zsidók recepciójáról szóló javaslatokat változtatlan elfogadás végett visszaküldik a főrendiházhoz, ahol az immár ismételtén kifejezett népakaratot most már bizonyára figyelembe veszik. E javaslatokat a képviselőházban bizottságilag tárgyalni nem szándékoznak.

A költségvetési tárgyalás befejezése után a közigazgatási bizottságról, ezután az állategészségügyi állomástudásról szóló törvényjavaslatok kerülnek napirendre, ezek után következnek a kuria bíráskodásáról választási ügyekben szóló törvényjavaslat.

E javaslatokat párt szempontból nem lehet sem elfogni, sem tárgyalni. Nyugodt fejlődést, higgadt tárgyalást és lelkiismeretes közremunkálást igényelnek azok minden párt részéről. És ha mégis zivatar törne ki a Sándor-utcai házbán, ezek csak hatásra számítot színpadi viharok lesznek, melyektől minden elfogulatlan hazafi a tulajdon józan ítélletével megvédeni magát. Tehát alapos kilátás van rendes, nyugodt parlamenti ülészakarra.

A politikai helyzet.

Irtó: **Hungarus.**

Az egyházpolitikai harc végéhez közeledik, s tá az egy év múlva, új választás közöben állunk. Kormányválságot s a mi ennél több, pártválságot az egyházpolitika nem idézhet elő többé. A hátralevő javaslatoknak Zichy Nándor a főrendiházban már nem lesz képes újat állani. A korona bizonyára szentesíti őket, mint a többi, s az év végére meglesz a béke az állam és az egyház komoly és illetékes képviselote között.

Hogy a Zichy Nándor politikai korcseszlőtte, s néppárti annak dacára tovább szervezkedik, sőt hogy állandón a lenyegelt szervezkedés állapotában van, s azhoz már hozzászoktunk, s koránt sem tiszteljük meg a néppártot azzal a feltevessel, hogy léteztetik és ismés tevékenységük a kulturabecsal volna egyértelmű. Azt azonban nem tagadom, hogy a képviselőválasztások mi-ként való lefolyását egy új tényező is befolyásolja s hogy úgy mondjam konfliktusai: a néppárt, mely a reviziót írta számlájára, s mely nagy előkészülettel és vermes reményekkel megy bele a választási küzdelembe.

Az időközli választások eredménye nem igen volt biztató a néppártira, s a parlamentben egy szál emberrel vannak képviselve, a kinek neve és megjelenése azonban inkább a keletkezé-ben levő párt háboros oldalához, minisem a felelmetes voltához tartozik.

Hanem a mi igaz, igaz: az új párt meg fogja mozgálni a legszűkebb és legtudatosabb népréteket, s a kezét ráteszi néhány mandátumra. Csak az a kérdés, hogy melyik országos párti rováására fog az újdonsült párt terjeszkedni?

A felelet egyszerű. Leginkább a tiszta katolikus kerületekben állhatja meg helyét győzelmesen. Tehát annak a pártnak rováásra gyarapodik, amely aránylag a legtöbb tiszta katolikus kerülettel rendelkezik, s amelyet eddig a római katolikus első papság leginkább támogatott.

A kormány pártjának, mely számára is a legnagyobb párt, s mely eddigelé a választásokon a kath. főpapság barátságával dicsekedhetett, — első kerülete van olyan, amelynek megtartásánét a néppárttal kemény harcot kell vívnia. De a főpapság nagy része reménytelőt nem indentifikálja magát a néppárttal, s a kormány párt jelöltjeivel szemben több-kevésbé semleges viselt magát. Azonkívül megátadott kerületekben a szabadelvű párt liberalizmusát, a mi minden ízében liberális varnügyei intelligencia támogatásával, diadalmasan veheti magát. A szabadelvű párt tehát, bár néppárti jelöltekkel fog szemben állni az egész vonalon, legkevésbé féher attól, hogy sok mandátumot veszit az egyenlőtlen harcban.

A nemzeti párt az, amelynek aránylag a legtöbb veszíteni való katolikus kerülete van: A főpapságtól hidegen fogadva, az első papság buzalmával, és Apponyi személye és politikája iránt láplált lelkesedéssel vetették meg a lábukat nemely katolikus kerületekben.

Mint hogy pedig az első papság a néppárt jelöltjeit fog sikkra szállani, — a néppárt első sorban a nemzeti párt kárára terjeszkedhetik. A nemzeti párt az, amelynek e harcban a legtöbb veszíteni valója van.

A liberális elemek nem fognak segítségére szetni a szorongatott Apponyinak, mert ennek szerezésén egyházpolitikai programja nem volt elég liberális arra, hogy a nemzeti párt veze-

ret megörítse a lappangó ultramontanizmus lázraszatától. De arra meg elég liberális volt, hogy a tiszti grótot klerikális érzelmi hívei és választói személyében súlyosan kompromittálta.

Fentebb már utaltam arra, hogy a nemzeti párt programjában akkor sem volt elég belső, hódító erő, amikor az újdonság ingerével hatott s őy választáson sem tudott terjeszkedni, amelyet nagyon ügyetlenül vezetett.

Egy ügyesen célrudasaton vezetett képviselőválasztások annál kevésbé számíthat terjeszkedésre, minthogy azó a sötét árnyék esett az Apponyi fénylő nemzeti paizsára, — annak az ódiuma, hogy a lelőlyt egyházpolitikai harcokban a liberális száléhoz hűtelenül vált.

A klerikálisok ellene fordultak, mert a szükségleti polgári házasság hívének valóta magát.

A liberálisoknak nem kell, mert az egyházpolitikai harc a legválságosab napisiban férszólt.

Arra, hogy a nemzeti párt programját átjárja a tömegek szíve, és a program nagyon subtilis, s nem eléggé nemzeti.

A kik abban a hitben szavaztak reá, hogy ez a programmal ha kevesebb is a függetlenégi párt nemzeti követelésinél, de megvan az az előnye, hogy kormányozni képes: a királyi audiencia után lehangozva tettek le erről a reményükről.

A jövő feladatait nem azok a közjogi szabulítások képezik, amiket a nemzeti párt programjába felvett, hanem a magyar nemzeti állam teljes kiegészése, aminek az Apponyi harmadik katonai akadémiaához és nemzeti színű oszondórkardbojájához semmi köze nincs.

Bánffy Dezso báró nagy államférfihoz méltó érzékkel így állította fel a jövő politikai harcainak jelszavát: a közjogi állandóság, s dualizmus erelyes megvédése a szélsőbal, a nemzeti párt és a néppárt ellen;

és a szűkeges magyar nemzeti állam megvédése a nemzetiségek államellenes szövetsége ellen.

Ez az igazi nemzeti politika, nem az, amely külsőségekben keresi a nemzeti feladatokat, mikor Hannibal ante portas.

A jövő választásokon a dualizmusért fog folyani a harc, melyet a szélsőbal közjogi radikalizmusával, a nemzeti párt apró katonai követeléseiével, s a néppárt a foederalizmusára törekvő nemzetiségek dedelgelésével, alapszában veszélyeztet.

A dualizmus nagy előnye, hogy Európa közepén osztrak és magyar nagyhatalom vagyunk, amelynek szövetségét egy Bismarck kereste s melynek legyveres ereje a világbéke egyik oszlopa.

Nem tagadhatjuk, hogy ez a világbéke saunronyok millióira velett ázyon szendereg, hogy s haderő fenntartása és fejlesztése nagy áldozatunkba kerül, hogy drágán kell megfizetnünk azt a kedvező politikai helyzetet, hogy nagyhatalom vagyunk.

Mindezen áldozatokat a dualizmus bőve megalkotója előre látta De tiszta világos azeme jól látta annak előnyeit is. A nemzetközi bizonytalanság megszüntetés; s a tekintélyt kitélő, bent pedig az anyagi erők hatalmas vérforrását, a növekedő jöletet, s a nemzeti politika győzedelmét akut nemzetiségi bajsikon.

A kiegyezés két első évtizedét sok mindene felhasználta, ami hasznos és szükséges volt. De a nemzetiségi kérdés, mely már szinte vérmegvázési tüneteket mutat, egy lépéssel sem közeledett megoldása felé.

Ennek sok mindentelése oka közt a közjogi el-lenek s a nemzeti párt akciója is szerepel. Gondolhatta-e valaki, hogy a kiegyezés harmadik évtizedének közöben is oly erőfeszítéssel kell e nagy mű vedelmére kelni, mint a balközép nagy romboló hadjáratok, a kiegyezés első 6 évében?

A magyar politika régi százados hibája, — majd azt mondtam, bűnébe estünk újra. Két arcvonalban harcolunk, egy helyett. A kiegyezés dacára háborút hirdet a szélsőbal Bécs ellen, mikor nekünk a kiegyezés védőjeiége alatt belső bajaink megoldására kellene törekednünk.

A kuruc-politika elavult csatalkáltsáit hangoztatja is a magyar közvélemény egy jelentékeny része, holott Bécs bizalmát és jóakarását felhasználva, a nemzeti összeforradás, a nemzeti egység nagy muakáját kellene mindenáron végrehajtanunk.

A helyett, hogy e nagy nemzeti politikának támogatására az udvari köröket megnyerni igyekeznénk, a szélsőbal kurucpolitikájával s a nemzeti párt katonai követeléseiével csak a bizalmat-

töbe. Nézett merőn az útra, melyen lassan, voutottan haladt egy halottas kocsi, koszorukkal behoritva. S ott ülték a kocsiában a gyermekei, unokái és dédunokái. És siratván a kicsi nagymamát, retentető felsólok közt takarták el arcukat, nehogy az öreg nagymama meglássa valamelyiket. Nem is látt. Ő egy hosszú menetet látott csupán, egyet a sok közül. Dobbant-e meg a szíve, tamad-e benne s-jelelem: azt ki tudna a jó Istenen kívül? Mellette állott a család s kérdezte: ugy-e szép temetés?

— Szép, szép, — motyogta az öreg nagymama. De nem kérdezte, vajon ki lehet?

Bezélik öreg nagymamáról, hogy volt idő, mikor mindenkit megsiratott, ha nem is tudta, kit rejti a koporsó. De az Isten jó s időnek múltán kiszáritja a könyeknek tórrásait. S az ő kü-löns kegyelméből elkövetkezék az az idő, mikor már az anyai szív nem sejtí meg gyermeke halálát. Még egy év előtt öreg nagymama megsiratata volna a leányát, mint ismeretlen, most csak a szép temetést látta.

Ezt isten rendelte így. Ugy-e jól rendelte?

Eastendőig várta öreg nagymama a kicsi nagymamát. Hátha a gyermek nem jó el az anyjához, az anya mit tesz? Eimegy ő a gyermekehez. Ha élve nea, halva, de elmegy.

Tegnap ment, mi kísértük. Azon a jól ismert uton, melyet eltéveszteni nem lehet. Egy hosszú, kőerítés mellett húzódik el az u, azt hianed, hogy nem jut az végére soha, olyan lassan,

önöndesen lépdelnek a lovak. De im ennek a kerítésnek is van vége. Befordulunk a kapu s egy földszintes házba beviszik a koporsót. Hosszú, szűke szakalmas zsidók megállanak és a falról leolvassanak imádságot, melyből én egy szót sem értek, de érzem, hogy imádság s imádkozom én is önkénytelen. Egy az Istenünk, ugy-e? Aztán ismét fölveszik a koporsót, kivisik a házból és leteszik a sír szélére. Ihol, itt van a nagymama sírja, öreg nagymama! Messziről ragyognak az aranybetűk: itt nyugaszik...

S a név alatt egy kis vers. Hat sorban egy él:

Bas öngyógy, eser gond, szenvedés,
Bánatod tenger, örömed kevés.
Nagya növelés azole kis gyermeked,
Örömed bennünk alik lehetet!
Szállott az Úr: jövel, te jó, te szent,
Itt van a helyed, itt az égbe fest.

Ott fekszik, már az öreg nagy mama is. Ott a kicsiny nagymama mellett. A kicsiny nagymama sírkövét egy kis mama öleli át s sokogja: mamám, édes mamám! Itt az öreg nagymama!

Ott sirdogál egy kis fiú is s törülgetvén a szemét, kérdi a kis mamát: ugy-e mamám, most már lehet beszélni a nagymama haláláról?...

A kőbányai

királysörfőző- részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárulását megkezdte és azokat:

Aszok, Király, Márciusi, Korona és Bajorsör

908 6-1

elnevezéssel **hordókban** és **palackokban** hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

GUMMI

Kredeti párizsi gummi és hathatóságok
Szombathely és Jász tekinthetők a kiválókat is fel-
munkák. Tucatanként 85 król 8 frtig.
Suszpenzióriumok legolcsóbban alkalmak-
tók. — 8 frtnyi megrendelésnél 10%, árkedvmény.
Megrendelések pontosan és diszkretion számközlésnek

KELETI M. MÓR

fűrés és női divattárlatában
a „Szerecsen”-hez — Nagy-Kanizsán.

190 28-1

Sarg-féle Kalodont minden szombaton 26 krért kapható.

Szabadalmazott hajkenőcs.

Az országos közegészségügyi tanács véleményezése alapján a m. kir. kereskedelmi miniszterium által szabadalmazott, mezei virágokból készült és elsősorban szaktokintétyek által kipróbált

h a j k e n ő c s ö v

nemcsak a haj kihullását akadályozza meg, hanem egyáltalán megőrzi a haj eredeti természetes színét is, sőt alkalmazása folytán a kibul-
lott haj helyébe a legsűrűbb új haj nő ismét.

Egy kis tégely ára — — — — — 1 frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára — — — — — 1 frt — kr.

Külön a szőke — és külön a barna hajnak. — Használati utasítás ingyen.

Kapható: a készítőnél: **Schável Jánosné** szül. **Markó Lujzánál**
— **Nagy-Kanizsán** (saját házában), **BELUS LAJOS**
gyógyszertárában és **Keleti M. Mór** divat-üzletében **Nagy-Kanizsán**.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

61 8-1

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára. 1 nagy palack ára: 1 forint 35 krajczár
1 kis palack ára 68 krajczár.

Viaszk-kenőcs

Arany-fénymáz

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer képekreték stb. bearanyozására. — Egy kis
menny padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Mindenker kapható:

Fesselhofer Józsefnél Nagy-Kanizsán.

KLYTHIA a bőr ápolására,

szépítésére és
finomítására

Legelőcsés és olajos, haj és társalgó PUDER.
Fűrés, vízszűrő, és aknya —
vezérgé analízis és ajánlja Dr. Mohl J. J. Cs. Kir. tudor által Németország
Különleges levelek a legújabb köréből minden dobozhoz
mellékelve vannak.

TAUSSIG GÖTTLIEB

Magyar olajos és olajos, haj és társalgó PUDER.
Fűrés, vízszűrő, és aknya —
vezérgé analízis és ajánlja Dr. Mohl J. J. Cs. Kir. tudor által Németország
Különleges levelek a legújabb köréből minden dobozhoz
mellékelve vannak.

Egy doboz ára:
1 forint 30 krajczár.
Utánvétel vagy az
Összeg előleges bank-
désze után küldeték.

Riegler és társa AEOLUS kerékpár-gyár, Grácban.

AEOLUS KERÉKPÁROK

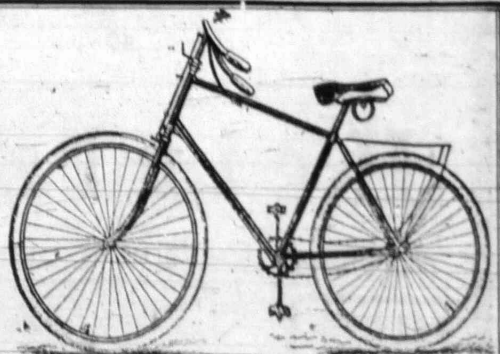
elegáns és solid építésük, úgy könnyű és csendes hajthatásuk folytán nagy kedveltségnek örvendenek és a kerékpáripárban az első helyet foglalják el. Aeolus kerékpárokon immár 8 versenydíj nyertek, ezek közt 1894 szept. 23-án a zágrábi 50 kilométeres és a horvátországi 150 kilométeres utiversenyeken első díjat nyert. — Az utóbbi versenyben az illető elnyerte az uti bajnoki címet.

Kirárolagos képviselőség és raktár Nagy-Kanizsa és vidékére:

KÖHLER TESTVÉREKNÉL

vaskereskedés Nagy-Kanizsán, Eötvös tér 526. szám.

T. vevőinknek iskola, vagyis tanuló gép rendel-
kezésére áll.

Kivánatra képes árjegyzékek ingyen és bérmentve kidetnek

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

első húzás 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar királyi kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első húzáson az egész sorsjáték 31,499 nyeresiménye közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeresimény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

Összegeben. A második osztály húzása december 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első húzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét húzásra érvényes teljes sorsjegyek még, mindig kaphatók a külön táblákkal, vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első húzás után vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó:
Andrássy ut. 2.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Elő húzás már 1895. október 16-19-ig.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Az államilag engedélyezett

Magyar Osztálysorsjáték

I. osztály nyeresiményei.

Húzás 1895. október 16-19-ig.

1 nyeresimény a 80000 korona	—	80000 korona
1 " " 60000 " "	—	60000 " "
1 " " 40000 " "	—	40000 " "
1 " " 30000 " "	—	30000 " "
1 " " 20000 " "	—	20000 " "
1 " " 15000 " "	—	15000 " "
1 " " 10000 " "	—	10000 " "
2 " " 8000 " "	—	16000 " "
8 " " 4000 " "	—	32000 " "
10 " " 2000 " "	—	20000 " "
13 " " 1000 " "	—	13000 " "
100 " " 400 " "	—	40000 " "
680 " " 200 " "	—	136000 " "
9000 " " 80 " "	—	720000 " "
10000 nyeresimény összesen		1268000 korona

31,499 pénznyeresimény

5 millió

600,000 korona

összeértékben.

A legnagyobb nyeresimény a legkedvezőbb esetben

egymillió

korona.

II. osztály nyeresiményei.

Húzás 1895. december 6-14-ig.

1 jutalom 600000 korona	—	600000 korona
1 " 400000 " "	—	400000 " "
1 " 200000 " "	—	200000 " "
1 " 100000 " "	—	100000 " "
1 " 50000 " "	—	50000 " "
2 " 20000 " "	—	40000 " "
2 " 15000 " "	—	30000 " "
4 " 10000 " "	—	40000 " "
10 " 8000 " "	—	80000 " "
27 " 6000 " "	—	162000 " "
100 " 2000 " "	—	200000 " "
200 " 1000 " "	—	200000 " "
1150 " 200 " "	—	230000 " "
20000 " 100 " "	—	2000000 " "
21499 nyeresimény és 1 jutalom		4332000 " "

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész egy fél- $\frac{1}{2}$ egy tized egy huszad
40 20 4 2 korona.

Ajánl és utánvétellel szétkül

Heintze Károly,

fő-elárusító Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni.

Sürgöny-cím: LOTTOHEINTEK, BUDAPEST.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

lanságnak a s gyanakvásznak magvait binteget-
jék szét.

Ebben a küzdelemben nagy előny volna a
közjogi alapon álló pártok fuzója, amelynek nem
is áll utjában semmi más, mint Apponyi apró-
lékos katonai követelése, s a nemes gróf maga.

Mindazáltal belátom, hogy Apponyi gróf csak
politikai egyéniségének érzékeny, talán végze-
tes karával adhatná fel azt a programot,
mely őt és pártját a hirteleni választások alkalmá-
val a megsemmisülési mentette meg, s mely-
hez nem esoda, ha annyi változás után az érzel-
mek némi állandóságával viselkedik.

A katonai követelések az a kártya, melyre
Apponyi még megmaradt államférfiúi reputációját
rattette.

Erről is lemondani, annyi volna neki, mint te-
kinetlevesztetten kerülni a kormánypadokba. Te-
kinetlevesztetten vesztett miniszterek pedig aligha te-
hének üdvös szolgálatot a hazának.

Későbbi világyi nagy hibát követett el, mikor a
közjogi alapon állva, mindig azt kereste, ami a
közjogi alap többi barátaival eltávolította, holott
oly sok pontban megegyezhetett volna velük.

Minden politikai ózmény nélkül, alig négy
éve fogalmazta meg nemzeti programját, és
csaknem húsz évig állott a kiegyezés alapján,
amélkül, hogy a később felállított katonai köve-
teléséről sejtetése lett volna.

Mikor értelmezte helyesen a kiegyezési tör-
vényt? Amá négy év alatt-e, amikor pártját
nemzeti pártjá tette? Vagy ama húsz év alatt-e,
mikor még általában sem kiánt harminadik ka-
tonai akademiát és nemzeti színű jelzészavolszó-
kákat? Vagy 1875-ben, mikor még a honvédel-
séget is eltorlulta volna?

Az Apponyi négy éves megyőződésével az
Apponyi húsz éves megyőződését vagy az 1875-iki
megyőződését szembeállítva: melyik Apponyi-
nak adjon a nemzet igazat?

Ha a legközelebbi képviselőválasztásokon tesz-
szük fel a nemzetnek a kérdést: a nemzet egyik
Apponyinak sem fog igazat adni.

Annak sem, aki a honvédelem elöljárásával a
nemzeti politikán érzékeny sebet ejtett volna.

Annak sem, aki a kiegyezést mindenféle re-
trograd politikai irányok kiűrésével akarta szol-
gálni, s a nemzet szemében — népszerűtlenné
tenni.

De végül annak az Apponyinak sem, aki apró
katonai követelésekkel, melyeknek az ország
nemmi praktikus hasznát sem látta, — megin-
gatta a közjogi stabilitásba vetett hitet, s így
mikor népszerűvé kívánja tenni: nagyon magas
és befolyásos politikai körökben gyarúsá teszi
a kiegyezést.

A legközelebbi képviselőválasztások sajnos
politikai eredménye az úgynevezett nemzeti párt
megtizedelése, talán megsemmisülése lesz.

H I R E K.

— Kinevezés. A magyar szent Korona or-
szágai vörös-kereszt együletének elnöke s császári
és királyi fensége Karoly Lajos főherceg védnök
helyettes ur f. évi augusztus hó 17-én Wart-
holyban két magas hozzájárulásával *Ebenpanger*
Leon újnepi földbirtokos és nagykanizsai lakost
a magyar szent korona országai vörös-kereszt
egyletének megbízottjává nevezte ki.

— Érdekes eljegyzés. A budapesti *Gut-
mann* A. fia bányatulajdonos és vállalkozási cég
helfuga Herman s napokban eljegyezte *Unger*
Samu gyékényosi birtokos leányát *Márgit* kis-
asszonyt. A menyasszony nem ismeretlen váro-
sunk közönsége előtt. Az íz-jóékonny-nőgyelet
legutóbbi mulaszágán ő volt egyike azon anyak-
loknak, kik a „Jakob listorjaja” élőképnek a
festői szépséget megadták. A szöke anyai nem-
csak közönségünknek tűnt fel, hanem a fiatal
dúsásgazdag Gutmannak is, ki azonban csak Uher
fényképén látta őt. Elindult a szöke anyai fel-
keresésére és midőn Somogy-Gyékényesen végre
meglelte, megyőződött arról, hogy Margit kis-
asszony olyan anyai lény, ki kiváló tulajdo-
naival fényleg képes a földet menyénnyé vára-
zoelni. Így lett Margitból boldog menyasszony.

— Dr. Mandel Pál, az alsó-lendvai vá-
lasztókerület országgyűlési képviselője a nagy-
kanizsai irodalmi és művészeti kör alapító tagjai
sorába képt. A kör elnöksége meleg hangú le-
véiben köszöntö meg a képviselő úr szíves ér-
deklődését és figyelmét.

— Olvasóköri közgyűlés. A kis-kanizsai

olvasó kör f. évi szept. hó 29-én d. u. 5 órakor
közgyűlést tart. Targysorozat: 1. A múlt évi
jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. Tagsági díj
bevezetése.

— A perlaki főszolgabíró választás.
A perlaki járáshoz tartozó megyei
bizottsági tagok — amint lapunknak onnan
írják — „folyó hó 21-én Szabó Imre alsó-
pusztáköveci földbirtokos elnöktele alatt
népes értekezlet tartottak a Kostyál Fe-
renc volt főszolgabírónak szabadkai anya-
könyvi felügyelővé történt kinevezése folytán
megüresedett perlaki főbírói állás betöltése
tárgyában.

Az értekezlet jelöltjének egyhangulag
Csaszánk Odón alsó-lendvai szolgabíróval
kiáltotta ki és elhatározta, hogy érdekében
a legerősebb actiót fogja kifejteni.

A fölvevett jegyzőkönyvet megküldötte a
megyei kijelölő bizottság elnökének: mélt.
Svastics Benő főispán úrnak.

A perlaki járás közönsége bizalommal
várja, hogy a központ és a többi járás
közönsége az ő óhaját méltányolva, jelöltjét
szintén támogatni fogja.

— Fogyasztási adóhírelet. Lapunk meg-
előző számában már jeleztük, hogy a nagy-
kanizsai logyvasztási adóhíreltre *Bernfeld* M. a
jelenlegi Berő tette a legnagyobb ajánlatot. A
kincstári előirányzat a 102000 forint jelenlegi bér-
űszag ellenében 119758 frt 12 kr. volt. Két
ajánlat tételét, *Bernfeld* 105600 forintot, a
másik pályázó, egy-üzemelési consortium 102225
forintot ajánlott. Az árlejtés ezen eredményének
jóváhagyása a pénzügyminiszteriumtól függ.

— Ipartestület megalakulása. A csák-
folyói ipartestület s hó 26-án alakult meg.
Elnöké Petrus Ignácot, jegyzőnek Szirk Frigyes,
pénztárosnak Ivacsics Ignácot, ügyvezőnek Hűjós
Ferenc dr. ügyvédet választották meg. Az ipar-
testületi bizottságba 10 iparost választottak. A
csizmadiak, kik eddig külön ipartársulatot ké-
peztek, továbbra is különválva maradnak. Se-
gelypénztárukat jövőre is közön kezelik s csak
annyiban lépnek be az ipartestületbe, amennyi-
ben a törvény intézkedése szerint kötelezhetők.
A régi céhrndszerből fönmaradt tradíciókhoz
való ragaszkodás oly nagy mérvű s nagy számú
iparos-csajtiban, hogy azoknak szakítani nem
tudnak a csak igen szigorú följelzésre jelentették
ki, hogy az ipartestületbe beállanak.

— Az utitárs. Diebi Ferenc utazó műsz-
tergályos Zala-Egerszegen találkoztott Kocsár
Antal szabóval, azzal az együvlt tettek meg az
utát Nagy-Kanizsáig. Kocsár dacára szabó-
tőnek, nem igen volt ruhásművelő elátva és mi-
dőn azt tapasztalta, hogy utitársának egyenlő
több ruhája van, a többiétel megszokott. A ren-
dőség a ruhakidvelő szabót erőlyesen nyo-
mozza.

— Röder nővérek jönnek.
— Házasulók kihirdetési táblája.
Ezen országos újdonság nálunk ugyan még nincs
elhelyezve, de azért két példány már ott hever
a városháza nagytermében várva nyilvánosságra
hozatalát. Az egyik tábla a városháza kapuja
alatt, a másik az anyakönyvvezetői hivatalban
fog elhelyeztetni. Hogy kiknek nevei fognak
először a sárgászárna táblákban varrások alá ke-
rülni, azt még most nem tudjuk, de értesülünk
szerint igen sok leány szeretné nevév már ott
lenni. — Lapunk kiadóhivatalában a *Fischel*-féle
könyvkereskedésben rendelte meg a vidéki anya-
könyvvezetők legtöbbje a kihirdetési táblákat,
melyekből oly nagy tömeg van a *Fischel*-féle
üzletben jelenleg felhalmozva, hogy ha ezek ha-
marjában megtelnének, Zalavármegyében keresve
sem lehetne egy bizonyos időn át konyv-
való leányt találni.

IRODALOM.

„**Délbábok hőne**” címen egy négy lvere ter-
jedő riportát írt „Höngarus” álnev alá rejtőzött szerző, ki
Apponyi Albert gróf politikai pályáját bírálja nagy kriti-
kai erővel és széles politikai látókörrel. Az egész munka
kileve é-jesetből áll. A fejezetek így következnek sorban:
I. A közkeletű helyi pohárköszöntő. II. Politikai hang-
ulatok III. „Szabadlívó elemek”. IV. A további fejlődés
utja. V. „Nemzeti” párti program. VI. Egyháspolitikai
kampány. VII. A mérleg. VIII. A politikai helyzet. IX.
Végző következtetés. Mindegyik fejezet átlátszóan, könnyen

érthetően, zamatos stílusban van megírva, s személyes-
nek legkisebb árnyalata nélkül. Mondhatni: nagyon érdekes
munka, mert Apponyi Albert méltóságát rajzolva, egyúttal
képet nyújt hazánk politikai életéről is. Mutatványpól
„A politikai helyzet” című fejezetet lapunk mai számában
bemutatjuk. A megmaradás érdemes riportá ára: 40 kr.;
A *Légrádi-történet* adták ki. Megrendelhető könyvkeres-
kedés útján.

— Verne Gyula összes munkáinak egyedüli jogot
sított képes magyar kiadásából a 17—20. füzetet küldje meg
a *Franklin-Társulat*. A négy füzet az „Utolsó a hold körül”
folytatását tartalmazza, Gual Mózes új fordításában s megin-
gásdósn van illusztrálva. Verne az exotikus utóéletét s
naprendszert 30 pompás kép tarkítja. A három utolsó fü-
zetnyi és megfigyelés a világról leírását az együv-
veg befejezésben megkapja, érdeklődőket megfontolt olvas-
mány, mely a népszerű és érdekes, becses bonyolult
a csillagvilág bonyolult és fönyeg: útjába. — Ez új
első kiadás egy-egy füzetének ára 20 kr. bármely hazai
könyvkereskedésben előfizethetünk s vállalatra 1 frttal 4
füzetet, akár a *Franklin-Társulat*nál, akár a könyv-
kereskedésnél.

— A magyar kir. anyakönyvvezető. Tájékoztató
az Állami anyakönyvvezetők számára. Írta: Dr. Kovács
Dániel fővárosi író. A mű magában foglalja az új egyházi-
politikai törvényeket, az Állami anyakönyvvezetőre vonatkozó
belügyminiszteri utasításokat, az összes Állami anyakönyv-
vezetők beosztását s névsort. Mellékelve van továbbá egy
beszédgyűjtemény s legközelebbi alkalomra a terjedelmes
kötet ára 1.50 kr.

— Vívóverseny a hírlapírás terén. Pár év előtt
még senki se hitte volna el azt a csodás feljövét, a mit
a hírlapírás terén elértünk. Ma már csaknem csak azt
olítottak az események. A telefon és a hírvirág idegenül át is
átzúvók az országot. A főváros csaknem együtt él az or-
szág és a külföld nagyobb városával. Minden esemény, a
mit a világ négy táján történik, a másik percben már to-
vább van adva. Lehetetlen, hogy ilyen körülmények
köt a hírlapírás is át se alakuljon. A viláki névvel
közönsége ma már nem elégedhetik meg azval, hogy csak a
déli vagy észeli éjszaka értesüljön az elő vagy utóélely-
ről. A külföld számos nagy naplójára már alább gond-
kodott be, hogy nap folyamán összegyűjti a nap eseményeit
és a későbbi éjszaka kinyomtatva. Hírlapírókainak az-
reit már új feladattal is orvágta. Nálunk egyedül a
Magyarország az, mely a modern újját behozta. Minden a
mit nappal történik, országgyűlés, más társaságok, ülé-
sok, tárgyalások, társasági események, az országban s külföld-
nek összes hírvirágokból eseményei a Magyarországon ma már
mind későbbre s feloldozva vannak. Az ország közönsége
teljesen méltányolja a Magyarországon azt a nagy újítá-
sát, erre vall az általános rokonszer és elismerés, s melylyel
a Magyarországon találkozik. A Magyarországon kiadóhivatala
kivántra ingyen küld egy kövű mutatóanyagokat.
Előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr., negyedévre 3
frt 50 kr.

Az előfizetéseket postautalványon a Magyarországon kiadóhivatala:
Budapest, Sándor-utca 2. küldendők.

**— A magyar hálygok kik azig is je megnyak ha-
rártjai, szerfelett okosak lennek, ha most az évad elején elő-
szetnek a „Képes Császári-Lapok” című császárszolgálati és la-
mattarjászó képes hetilapra A „Képes Császári Lapok”
október, december évszavnyelber két eredeti regény közzét-
kendi meg. Az egyik „Két tűz között” címet visel s írja
Rudmanny Gyula a másik *Bálysáymádok* című és szer-
zője Miskolci Henrik. Ezen kívül Budapest Aladárdi a
région hallgató nevei postától költeményeket, Tolnai Lajos-
tól. Sötét világ című naplójának folytatását *Harmath* Laj-
szától, *Dombay* Hugótól, G. *Bittner* Jullától, *Kuky* Zoltán-
tól, *Szendry* Horosnyán Cirillától előadott, rajzol és köl-
teményeket. A „Képes Császári Lapok” előfizetési ára egész
évre 6 frt félre 3 frt negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatóváy-
számokat halvszen küld a kiadóhivatal. Budapest, vadász-
utca 14. sz. száján házában.**

Megrendelhető és kapható *Fischel* Főbőp
könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

CSARNOK

Hullám Ágnes.

(Népdráma.) 15

— Írta: Szalay Sándor. —
(Folytatás.)

6. jel. *Baracs, Fáni.* (Jönnek.)

Baracs: Csak éppen rám várakozott Fáni néni?
Fáni: Épp~~en~~ csak rád, Matkája voltál Kondor
Juliskának, akit én annyira szerettem; ezen
a jussom akarok beleszólni sorodba.

Baracs: Minden jó léleknek jussa van abhoz.
Fáni néni. Talán rossz uton járok?

Fáni: Amint vesszük, édes öcsém. Neked talán
jó, nekem rossz.

Baracs: A légynek se vettek én, nénéni!

Fáni: Tudom, tudom. Éppen ezzei a nagy ártat-
lansággal feltettek. Magad s csak atele
ártatlan légy vagy, aki könnyen ott reked
a cukros lépen.

Baracs: Nem értem szavakat.

Fáni: Bizony pedig érthető, édes öcsém, ha
olyan nagyon tisztá, hívő lélek nem volna.
Magam is jámbor hívő lélek vagyok: az
igaz, de csak a jó lstenben hiszek. Mert az
emberek — jaj edes fiam! — az emberek
nagyon furfangosak. Sok, temérdek sok
gonosz szív ver cifra dalmány alatt, fodros
kendő alatt... Hogy a dologra térjek, mond
meg nekem: mennyire vagy te ezzel a szép
özveggy menyecskével?

Baracs: (Bámulattal.) Mennyire vagyok? Hát mennyire volnék! Annnyira vagyok, amennyire azzal lehetek, akinek félig meddig életemet köszönhetem.

Fáni: Na lám, na lám! Meg akinek, ha az a golyó jobban talál, halálodat is köszönhetnéd.

Baracs: En? halálomat? Hullám Agnesnak? (Fejst rúzza.) Soha!

Fáni: Édes Pali fiam! iszen te huszárkapár voltál; aztán még se nyílt ki teljesen a szemed? Csak megeszel mindent, aminek eléd találják. Elhiszed, hogy malacfej, ha taréjja van is. Na ugyan szépen vagyunk. Hát te még azt sem tudod, hogy az a Halos gyerek trafikált a menyecskevel?

Baracs: Fáni néni, ne mondja ezt, mert az Isten ellen vét. Mondjon engem hitványnak, haszontalan, éhletetlen legénynek vagy nem tudom én: minek; nem haragszom meg érte. De ezt az asszonyt ne bántsa! Tiszta ennek a lelke, mint a napugár. Talán jár a világ rossz szája, hogy néha néha elnevez hozzát; talán szeretnék befeleketíteni jó hírnevét; de az ilyen mende-mondára nem adjon. A rágalom szája sohasem lakik jól. Hanem én azt mondom, hogy az olyan asszony, aki most is minden vasárnap eljár a boldogult ura sírjához, aki olyan igazán siratja velem a mostoha-lányát, — bármit mondjon a világ; nem lehet rossz.

Fáni: Ugy? Hát veled sir, veled busul? együtt busultok? Szép biz az. nagyon szép. Azt szeretném csak tudni: megmondta-e már neked: mi kergette halálba azt a szegény lányt?

Baracs: Meg. Megmondta; hogy aléle becsület-ehes lelkek, akik sohasem laknak jól az igazak jóhírnevével, olyan dolgokat beszéltek rólam, amik halálra keserítették szegénynek ártatlan szívét. Elmondta azt is, hogy hiába volt minden vigasztaló szava; nem bírta szegény jó angyalom lelkéről elúzni a ráfeküdt fekete felhőt... Hej iszen csak az kerülne az én kezembe, csak azt tudnám meg, hogy ki volt?

Fáni: Szeretnél talán vele szemtől szembe állani?

Baracs: Talán életembe kerülne, de szeretnék.

Fáni: Meglörténik még ma.

Baracs: Micsoda? Elém kerül?

Fáni: Eléd, eléd! Aztán: tudod, hogy mit csinálsz vele?

Baracs: Nem tudom. Ha férfi: összetöröm; ha asszony: megvetem, mint egy belpoklost.

Fáni: Megöleled, édes öcsém; megöleled.

Baracs: En? Minek néz engem Fáni néni?

Fáni: Halandó embernek fiam, aki sohasem

láthat bele a legközelebbi pillanatokba sem. Nem láthat sz te fiam, a jó Isten dolgába. A jó Isten csodat is tehet. Még az is megtörténhetik, hogy Juliskát is visszaadja.

Baracs: Hej nénem, olyan üdvözítő csodat nem tesz a jó Isten én velem soha. Eltemette azt szegényt a Balaton.

(Folytatás következik)

Közgazdaság.

Érdekes esemény fog a fővárosban néhány hét múlva végbemenni. Ugyanis október 16-ától 19-ig tartják meg „Magyar osztrálysorsjáték” első húzását. A húzás a kormány főbütykely te és egy királyi közjegyző jelenléte mellett a fővárosi Vigadó termében nyilvánosan fog megtörténni. Ertesücsök szerint a húzás menete a következő lesz:

Két szerencsekeréket állítanak föl. Az egyik az ugynevezett számkerék, a másik, pedig a nyerevénykerék. A számok mind össze vannak sodorva és egyenkint külön helyekre rakva. E számok pontos felülvizsgálása után a 100 000 egy mást követő számot beveszik a számkerékbe mert 100 000 sorsjegy van kibocsátva. A nyerevénykerékbe pedig 10 000 ódulat tesznek, melyeknek mindenikére egy-egy nyerevény van írva. Ezután mindegyik szerencsekerékhez két-két árvaút állítanak és a kerékeket alaposan megforgatják, hogy a belerakott számok jól összekeveredjenek. Erre az egyik árva úr a számkerékből kihúsz egy számot és átadja a melléte levő árvaútnak. Ez viszont kinyitja a hüvelyt, és a benne levő számot kivéve, hangos kikiáltás végett átnyújtja egy hivatalos személynek. Az így kikiáltott szám a nyerő sorsjegy száma. De hogy mennyi nyerevény esik erre a számra, azt csak közvetlenül utána tudjuk meg. Most ugyanis a nyerevénykerékben álló árvaút húz ki egy számot, és átadja azt a melléte álló másik árvaútnak, ki a hüvelyt kinyitja és átnyújtja egy másik tisztviselőnek, ez a cédulán álló összeget kiáltja. Ez az a nyerevény, mely az előbb kihúzott sorsjegy számra esik. Az így módon „összetartó” két számot egymashoz hízik és azonnal jegyzőkönyvbe veszik. Így folytatják az eljárást mindaddig, a míg a nyerevénykerékben lévő 10 000 számot mind kibuzták. Ekkor ugyanis be van tejezve az első sors húzás. A számkerékben visszamaradó 90 000 számot pedig hivatalosan lezárik és lepecsételik mert ebből fogják az évi december 6-ától 14-ig az „Osztrálysorsjáték” második húzását megtartani, mely alkalommal 21 499 nyerevényt húz-

nak ki, összesen 4.332.000 korona értékben. Ez az „Osztrálysorsjáték” húzásainak menete. A húzások iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, a mint az első magyar „Osztrálysorsjáték” sorsjegyei is nagy népszerűségnek örvendenek. Az irántuk nyilvánuló nagy érdeklődés következtében — s miután csak 100.000 darab sorsjegyet bocsátanak ki — előrelátható, hogy még az első húzás előtt az összes sorsjegyek elkelnek.

NYILTÉR*)

Földár-selymet 60 krtól 3 ft 35 krig méterenként — japán, kínai, s. a. t. — a legújabb mintákkal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Hennberg-selymet** 25 krtól 14 forint 65 krig méterenként sima, csizos, kockásos mintákkal, s. a. t. (mintegy 340 féle különböző mintában és 2000 szin és mintával a. a. t. postabéres vámentesen a hához szállítva és mintákat küld postafordultával: **Hennberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** — Színebe címszett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. — Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 5— (9)

*) Az a rovatban közzétettéket nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szerkesztői üzenet.

Déde. A beküldött rajzok csekélyke módosítással hajlandók leszünk közölni, ha igazi nevet is tudatja velünk. Mi tudniillik elvből nem adunk ki semmiféle álneves cikkelyt, ha a szerző valódi nevét discrecionkra bizni nem hajlandó. Mihelyt is óhajunknak eleget tesz, a cikkely megjejenhet.

Felelős szerkesztő:

Dr. LŐKE ENIL.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Lakás kerestetik

5—6 szobából álló, hozzátartozókkal, lehetőleg kerttel. Szíves ajánlatok **Franz Lajos** irodájába (Városház-épület) kéretnek.

Alant felsorolt legjobb, legszebb és legolcsóbb illusztrált folyóiratokat, heti szépirodalmi lapokat a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlom. — A folyóiratok legnagyobb részének új évfolyama e hóban kezdődik; heti s többi lapok pedig negyedévenként megrendelhetők:

Képes Családi Lapok	megjelenik	hetenkint	Deutsche Rundschau (Rodenberg) megjelenik havonként
Képes folyóirat	,	kéthetenként	Engelhorn's Romanbibliothek megjel. kéthetenként 8-adrét köve
Magyar Geniusz	,	hetenkint	Vom Fels zum Meer megjelenik havonként
Ország Világ	,	hetenkint	Für Alle Welt kéthetenként
Uj Idők	,	egy- és kéthetenk.	Gartenlaube megjelenik heti-, kétheti és havi kiadásban
Vasárnapi Ujság	,	hetenkint	Illustrirte Chronik d. Zeit megjelenik kéthetenként
A Hét	,	hetenkint	Illustrirte Welt
Egyetemes Ragénytár 8-adrét kötetb.	,	kéthetenként	Moderne Kunst
Magyar Salon	,	havonként	Salonheft zur Guten Stunde
Othón	,	,	Ueber Land u. Meer, Föld kiadás
Budapesti Szemle	,	,	Ugyanaz 8-adrét kézi kiadás
Aus Fremden Zungen	,	évenként 20 füzet	Universum
Bibliothek d. Unterhaltung u. d. Wissens	megjelenik évenként 13 kötet 8 adrét alakban-köve		Collection Hartleben 8-adrét köve
			Prochaska's Monatsbände

Megrendelhetők továbbá magyar és német nyelven bel- és külföldi napilapok, szépirodalmi, vegyes-tartalmú és képes hetilapok, egyházi, ifjúsági, iskolai, humorisztikus, jogtudományi, orvosi és gyógyszerészeti, természettudományi, földrajzi és történeti, gazdasági, erdészeti és méhészeti, mérnöki és technológiai, kereskedelmi, ipari, sorsolási, zenészi és művészeti, gyorsírási, sport és katonai lapok.

Kívánatra mutatvány-példánnyal szívesen szolgálók.

Megrendelések a legpontosabban intéztetnek el.

Tisztelettel **Fischel Fülöp** könyvkereskedése.

